

وزارت کشور

سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور

سازمان‌های وابسته به شهرداری

تهیه و تنظیم:

معاونت آموزشی

پژوهشکده مدیریت شهری و روستایی

سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

سازمان‌های وابسته به شهرداری

نویسنده:

عبدالرضا عباس زاده

شهاب عباس زاده

مهرداد قربان زاده

استانداری کهانشاه
معاونت امور عمرانی
دفتر امور شهری و ثوراء

وزارت کشور
سازمان شهرداری و دیواری های کشور
پژوهشگاه مدیریت شهری و روستایی

سری منابع آموزشی شهرداری‌ها

عنوان و نام پدیدآور: سازمان‌های وابسته به شهرداری / تالیف عبدالرضا عباس‌زاده... [و دیگران]: مجری استانداری کرمانشاه.

مشخصات نشر: تهران: راه‌دان: سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور، ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهری: ث، ۲۲۰، ص.: جدول.

شابک: ۰۰۵۵۰۷-۶۰۰۰-۵۹۵۰-۳۹-۷ ریال.

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: مولفان عبدالرضا عباس‌زاده، شهاب عباس‌زاده، مهرداد قربان‌زاده

موضوع: سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور

موضع: شهرداری -- ایران

شناسه افزوده: عباس‌زاده، عبدالرضا - ۱۳۵۰

شناسه افزوده: استانداری کرمانشاه

ردی‌بندی کنگره: ۷۴ س. ۲۱۳۹ / Q۱۷۸۶

ردی‌بندی دیوبی: ۳۵۱/۵۵۰۶۹

شماره کتابشناسی ملی: ۲۴۰۵۲۳۰

عنوان: سازمان‌های وابسته به شهرداری

ناشر: راه‌دان، انتشارات سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور

تهییه و تنظیم: معاونت آموزشی پژوهشکده مدیریت شهری و روستایی

مجري: استانداری کرمانشاه

مدیر پروژه: حسین رجب صالحی، اکبر عبدالمالکی

ناظر پروژه: صمد رسولی، مسعود صارمی

نویسنده: عبدالرضا عباس‌زاده، شهاب عباس‌زاده، مهرداد قربان‌زاده

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

قیمت: ۰۵۰۰۰ ریال

تاریخ چاپ: تابستان ۱۳۹۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰۰-۵۹۵۰-۳۹-۷

نظرارت چاپ: عقیق ۸۸۹۳۲۴۰۳-۴

حق چاپ و نشر برای انتشارات سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور محفوظ است

پیشگفتار

گسترش شهرنشینی و مسائل و مشکلات خاص زندگی شهری، بیش از پیش ضرورت توجه همه جانبه به راهبردهای سودمند برای بهینه سازی زندگی ساکنان شهرها را لازم ساخته است. در میان عوامل تاثیرگذار در شهرها مانند محیط زیست شهری، حمل و نقل شهری، ایمنی شهری و برنامه ریزی شهری، یک عامل بسیار مهم که تاثیر فزاینده و تعیین‌کننده‌ای بر دیگر عوامل سازنده زندگی شهری دارد، مدیریت شهری است. هر فعالیت اجتماعی بدون وجود مدیریت سازمان یافته که اهداف و ابزارهای رسیدن به آنها را مشخص کند و فعالیت‌ها را هماهنگ سازد - از هم می‌پاشد و به بی‌نظمی می‌گراید. شهرها نیز که پیچیده‌ترین و متنوع‌ترین جلوه‌های زندگی اجتماعی بشری را در خود دارند بدون وجود نظام مدیریت شهری که ضمن انجام برنامه ریزی‌های لازم برای رشد و توسعه آینده شهر به مقابله با مسائل و مشکلات‌کنونی آنها بپردازد بی‌سامان می‌گردند.

در نظریه‌های جدید مدیریت، به بالاترین سازمان از نظر کیفیت، سازمان متعالی می‌گویند. یک سازمان زمانی متعالی است که تمام اعضا به ماهیت ذاتی و درونی روابط خود اهمیت دهند، بدین معناکه هر فردی برای کارآیی بیشتر از هیچ‌کوششی دریغ نورزد. برخلاف یک رابطه متقابل خشک و رسمی که در آن طرفین به چگونگی تقسیم منافع علاقمندی نشان می‌دهند، اعضاء یک سازمان متعالی و برتر بیشتر مایل اند بدانند چگونه هر یک از آنان می‌توانند نفع بیشتری به سازمان ارائه دهند، افزون بر این، تمامی اعضا سازمان به این موضوع علاقمندند که چگونه می‌توانند برای افراد خارج از سازمان نیز متمرث مر باشند.

نظام مدیریت شهری نیز می‌باید به جایگاه متعالی خود برای خدمات رسانی بهتر به منظور رضایتمندی هر چه بیشتر شهر و ندان کشور دست یابد. مهمترین راه برای رسیدن به این هدف برای نظام مدیریت شهری دست یابی به جریان دانش و اطلاعات بهتر در جهت اخذ تصمیم مناسب و کاهش خطاهای در تصمیم‌گیری و اجرامی باشد. داشتن دانش و اطلاعات از عدم قطعیت در روند تصمیم‌گیری‌ها می‌کاهد. مهمترین ابزار دست یابی به اطلاعات در جهان امروز متون نوشتاری یا الکترونیک می‌باشد که اگر حاصل تلفیق علم و عمل باشند تاثیرگذاری آن به مراتب بر مخاطبین بیشتر خواهد بود. به منظور انتشار دست آوردهای جدید علمی و عملی در زمینه‌های مختلف مدیریت شهری پژوهشکده مدیریت شهری و روستایی سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور با همکاری دفتر امور شهری و شوراهای استانداری کرمانشاه اقدام به انتشار کتب آموزشی با عنوانی زیر نموده است تا گامی هر چند

کوچک در ارتقاء سطح علمی شهرداری ها کشور برداشته شده باشد.

۱- معاملات در شهرداری ها.

۲- اموال در شهرداری.

۳- سازمان های وابسته به شهرداری.

۴- آشنایی با تبلیغات شهری.

۵- قوانین و مقررات اداری و استخدامی در شهرداری ها.

کتاب حاضر با عنوان سازمان های وابسته به شهرداری در سه فصل تهیه شده است . فصول این کتاب عبارتند از : فصل اول : مفاهیم، فصل دوم: کلیاتی درباره سازمان های وابسته به شهرداری که در آن گردشکار شکل گیری سازمان، مفاد اساسنامه سازمان، اهداف سازمان، مالکیت سازمان، اصلاح و تجدید نظر مواد اساسنامه سازمان، انحلال سازمان، مسایل مالی سازمان، چگونگی انجام خرید کالا یا خدمات در سازمان، منابع درآمدی سازمان ها ، نگهداری اموال در سازمان ها و امور استخدامی سازمان ها مورد بررسی قرار می گیرد و بلافخره در فصل سوم تحت عنوان انواع سازمان در شهرداری ها ۱۵ سازمان وابسته به شهرداری مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرند .

در پایان از همکاری صمیمانه آقایان حسین رجب صلاحی معاون آموزشی پژوهشکده مدیریت شهری و روستایی سازمان شهرداری ها و دهیاری کشور، اکبر عبدالمالکی مدیر کل دفتر امور شهری و شوراهای استانداری کرمانشاه که در تهیه، تدوین و نشر این کتاب تلاش فراوانی نمودند نهایت تقدیر و تشکر به عمل می آید.

سید دادوش هاشمی

محمد رضا بمانیان

استاندار کرمانشاه

رئیس پژوهشکده مدیریت شهری و روستایی

سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور

«فهرست مطالب»

صفحه

عنوان

فصل اول: مفاهیم

۳.....	۱. هدف‌های کلی
۳.....	۲. هدف‌های رفتاری
۴.....	۳. مفاهیم

فصل دوم: کلیاتی درباره سازمان‌های وابسته شهرداری

۱۹.....	۱. هدف کلی
۱۹.....	۲. هدف‌های رفتاری
۲۰.....	۳. گردشکار شکل گیری سازمان
۲۰.....	۴-۱. تعریف سازمان
۲۳.....	۴-۲. مستندات تشکیل سازمان
۲۳.....	۴-۳. مراحل تشکیل سازمان
۲۵.....	۴. مفاد اساسنامه سازمان
۲۶.....	۴-۱. اساسنامه سازمان مدیریت و پسمندی‌های شهرداری
۴۵.....	۴-۲. توضیحات در رابطه با مفاد اساسنامه
۴۵.....	۴-۳. اهداف سازمان:
۴۶.....	۴-۴. سرمایه و منابع در آمدی سازمان
۴۶.....	۴-۵. ارکان سازمان
۵۹.....	۴-۶. مالکیت سازمان
۵۹.....	۷. اصلاح و تجدید نظر مواد اساسنامه سازمان
۶۰.....	۸. انحلال سازمان
۶۰.....	۹. مسایل مالی سازمان‌ها
۶۰.....	۹-۱. سازمان‌هایی که دارای آیین نامه مالی مستقل هستند
۸۰.....	۹-۲. سازمان‌هایی که فاقد آیین نامه مالی هستند
۹۸.....	۱۰. چگونگی انجام خرید کالا یا خدمات در سازمان
۹۸.....	۱۰-۱. در خواست خرید
۹۹.....	۱۰-۲. موافقت مدیر عامل
۹۹.....	۱۰-۳-۱. بررسی توسط مسئول (متصدی) امور مالی
۱۰۰.....	۱۰-۴. چگونگی انجام معاملات جزئی و متوسط
۱۰۰.....	۱۰-۵-۱. روش‌های انجام معاملات عمده (کلی) در سازمان‌ها

۱۰-۶. انجام معامله (خرید) بصورت مناقصه محدود.	۱۳۲
۱۰-۷. انجام معاملات (خرید) بصورت ترک تشریفات.	۱۳۵
۱۱. منابع درآمدی سازمان‌ها	۱۳۷
۱۱-۱. مهم‌ترین درآمدهای سازمان‌ها بشرح ذیل می‌باشند.	۱۳۷
۱۱-۲. بهای خدمات سازمان‌ها	۱۴۷
۱۲. نگهداری اموال در سازمان‌ها	۱۴۴
۱۲-۱. دستورالعمل اموال شهرداری‌ها	۱۴۴
۱۳. امور استخدامی سازمان‌های وابسته	۱۶۹
۱۳-۱. آییننامه استخدامی کارکنان شهرداری‌های کشور مصوب ۱۳۸۱/۸/۱۵ با اصلاحیه‌های بعدی.	۱۶۹
۱۴. خلاصه فصل	۱۹۲
۱۵. خودآزمایی	۱۹۳

فصل سوم: انواع سازمان در شهرداری‌ها

۱. هدف کلی	۱۹۶
۲. هدف‌های رفتاری	۱۹۶
۳. انواع سازمان‌های وابسته به شهرداری	۱۹۷
۳-۱. سازمان پایانه‌های مسافربری	۱۹۷
۳-۲. سازمان اتوبوسرانی	۱۹۸
۳-۳. سازمان میوه و ترهبار	۲۰۰
۳-۴. سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی	۲۰۲
۳-۵. سازمان آمار و اطلاعات و خدمات رایانه‌ای	۲۰۴
۳-۶. سازمان آرامستان‌ها	۲۰۶
۳-۷. سازمان خدمات موتوری	۲۰۷
۳-۸. سازمان عمران	۲۰۹
۳-۹. سازمان بهسازی و نوسازی	۲۱۰
۳-۱۰. سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی	۲۱۱
۳-۱۱. سازمان حمل و نقل و ترافیک شهرداری	۲۱۵
۳-۱۲. سازمان سرمایه‌گذاری	۲۱۶
۳-۱۳. سازمان پارک‌ها و فضای سبز	۲۱۷
۳-۱۴. سازمان حمل و نقل همگانی	۲۱۹
۳-۱۵. سازمان زمین و مسکن	۲۲۱
۴. خلاصه فصل	۲۲۲
۵. خودآزمایی	۲۲۳
منابع و مأخذ	۲۲۴

فصل اول

مفاهیم

سازمان های وابسته به شهرداری

۱. هدف‌های کلی

آشنایی با مفاهیم مرتبط

۲. هدف‌های رفتاری

انتظار می‌رود پس از مطالعه این فصل بتوانید:

۱. سازمان را تعریف نمایید.
۲. شخصیت حقوقی را تعریف نمایید.
۳. انواع معاملات در سازمان را مرقوم نمایید.
۴. صورت حساب بدھی در سازمان را شرح دهید.

۳. مفاهیم

اجاره نامه: اصطلاح عامیانه سند اجاره. نوشه ای که حاکی از عقد اجاره باشد. (یوسفی، مرتضی، فرهنگ

اصطلاحات حقوقی در معاملات املاک، ۱۳۸۳)

ارزیابی فنی بازرگانی: فرآیندی که در آن مشخصات، استانداردها، کارآبی، دوام و سایر ویژگی های فنی

بازرگانی پیشنهادها بررسی، ارزیابی و پیشنهادهای قابل قبول برگزیده می شوند. (آیین نامه معاملات شرکت مادر

تخصصی عمران و بهسازی شهری ایران مصوب ۱۳۸۹/۱/۲۸ هیأت وزیران)

ارزیابی کیفی مناقصه گران؛ (مزایده گران) ارزیابی توان انجام تعهدات مناقصه گران (مزایده گران) که از سوی

شرکت و توسط کمیته فنی بازرگانی انجام می شود. (آیین نامه معاملات شرکت مادر تخصصی عمران و بهسازی

شهری ایران مصوب ۱۳۸۹/۱/۲۸ هیأت وزیران)

ارکان مناقصه؛ مناقصه گزار، کمیسیون مناقصه، کمیته فنی - بازرگانی هیات ترک تشریفات مناقصه، هیات

رسیدگی به شکایات. (عیدی زاده، محمد حسین، شرحی بر قانون برگزاری مناقصات، ۱۳۸۷)

استعلام بهاء کتبی؛ کاربرگ هایی که بطور یکسان به منظور بدست آوردن قیمت مناسب بین واجدین شرایط

توزیع شده و اطلاعات مورد نیاز از آنها دریافت می شود. (عیدی زاده، محمد حسین، شرحی بر قانون برگزاری

مناقصات، ۱۳۸۷)

استهلاک؛ در اصطلاح کلی به معنای کم شدن ارزش است استهلاک اغلب در مورد ساختمان، ماشین آلات

کارخانه هایی که در نتیجه استعمال ارزش آن کاهش می یابد و به تدریج کهنه و قدیمی می شود. به کار می رود.

(میلانی زاده، علیرضا، واژه نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

اسناد مناقصه؛ دعوت نامه شرکت در مناقصه، شرایط مناقصه، نمونه ضمانت نامه ها، نمونه بیمه نامه ها، آیین

نامه مصوب تعیین برندۀ مناقصه، فهرست بخشندامه ها و دستور العمل ها با ذکر موضوع شماره، تاریخ و مرجع صادر

کننده، سایر مدارک و فهرست مقادیر شرایط عمومی و خصوصی پیمان. (میلانی زاده، علیرضا، واژه نامه حقوقی

ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

اسناد و مدارک پیمان؛ شامل: شرایط خصوصی و عمومی، پیمان، بخشندامه، نقشه ها و پیمان. (میلانی زاده)

علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، (۱۳۸۵)

اعتبار؛ الف – صفت شخص مالدار. در همین معنی خرید از روی اعتبار، معامله از جهت اعتبار استعمال می‌شود

در این معاملات بایع به علت ملائت مشتری بلافاصله از وی مطالبه ثمن نمی‌کند مانند نسیه‌هایی که اشخاص

بحسب اعتبار خود از دکانی می‌برندند. **ب – التزام شخص** (خصوصاً بانک‌ها) مبنی بر اینکه مبلغی وجه در اختیار

شخصی که مورد اعتماد او است بگذارد. **ج – قرض بانکی** و در همین معنی است: وام کشاورزی – وام صنعتی و غیره.

د – در قوانین محاسبات عمومی مراد از اعتبار وجوهی است که قبلًا برای خرید معینی پیش بینی و تصویب مقامات

قانونی رسیده باشد. (ماده پنج قانون محاسبات عمومی مصوب ۱۰-۱۲۱۳۱۲) (میلانی‌زاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی

ساخت و ساز، (۱۳۸۵)

اعتبارات جاری عمرانی؛ دریافت‌ها و پرداخت‌های دولت از طریق درآمدهای عمومی و هزینه‌های عمومی.

(میلانی‌زاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، (۱۳۸۵)

اعتبارات جاری؛ میزان ارزش پول پیش بینی شده برای صرف هزینه‌های پرسنلی و مدیریتی و غیر را

اصطلاحاً اعتبارات جاری می‌گویند. (میلانی‌زاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، (۱۳۸۵)

اعتبارات سرمایه‌ای؛ میزان ارزش پولی پیش بینی شده در قالب یک برنامه یا طرح به منظور صرف هزینه در

جهت سرمایه‌گذاریهای اقتصادی – اجتماعی را اعتبارات سرمایه‌ای می‌گویند. (میلانی‌زاده، علیرضا، واژه‌نامه

حقوقی ساخت و ساز، (۱۳۸۵)

اعتبارات عمرانی؛ میزان ارزش ریالی (پولی) که برای اجرای برنامه‌های عمرانی پیش بینی می‌گردد در

اختیار برنامه عمرانی قرار می‌گیرد و براساس ضوابطی از محل اعتبار برداشت می‌شود و صرف سرمایه‌گذاری‌های

اقتصادی و اجتماعی می‌گردد. (میلانی‌زاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، (۱۳۸۵)

اموال غیر منقول؛ قانون مدنی اموال غیر منقول را به چهار دسته تقسیم کرده است: الف – اموالی که ذاتاً غیر

منقول هستند (مثل اراضی). **ب – اموالی** که به وسیله عمل انسان غیر منقول هستند (مثل ابنيه و هر چه در بنا

منصوب و عرفاً جزء بنا محسوب می‌شود). **ج – اموالی** که در حکم غیر منقول هستند. **د – اموالی** که تابع غیر منقول

هستند. مثال ج: حیوانات و اشیایی که مالک آن را برای محل زراعت اختصاص داده باشد، از قبیل گاو و گاومیش و

ماشین و اسباب و ادوات زراعت و تخم و غیره و به طور کلی هر مال منقول که برای استفاده در عمل زراعت لازم و

مالک آن را به این امر تخصیص داده باشد، از حیث صلاحیت محاکم و توقیف اموال، جزء ملک محسوب و در حکم مال غیر منقول است و همچنین است تلمبه و گاو و یا حیوان دیگری که برای آبیاری و زراعت خانه و باغ اختصاص داده شده است. مثلاً در ماده ۱۸ حق عمری و سکنی و همچنین حق در اتفاق نسبت به ملک غیر از قبیل حق العبور و حق المجری و دعاوی راجع به اموال غیر منقول از قبیل تقاضای خلع ید و امثال آن، تابع اموال غیر منقول است. (یوسفی، مرتضی، فرهنگ اصطلاحات حقوقی در معاملات املاک، ۱۳۸۳)

اموال منقول؛ به موجب ماده ۱۹ قانون مدنی: «اشیایی که نقل آنها از محلی به محل دیگر ممکن باشد بدون اینکه به خود یا محل آن خرابی وارد آید منقول است» بنابراین برای منقول شناخته شدن مال، وجود دو شرط ضروری است. ۱. نقل آن از محلی به محل دیگر ممکن باشد. ۲. نقل آن موجب خرابی مال و یا محل آن نگردد. (پارساپور، محمدباقر، گزیده‌ای از حقوق اموال، ۱۳۸۰)

انجام کار به طور امنی؛ در این قبیل موارد مدیریت و نظارت کارهای ساختمانی مستقیماً به عهده پیمانکار خواهد بود و کارکرد به صورت فاکتور پرداخت می‌گردد. (میلانیزاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

انحصار؛ انحصار در معامله عبارت است از یگانه بودن متقاضی شرکت در معامله. (عیدی زاده، محمد حسین، شرحی بر قانون برگزاری مناقصات، ۱۳۸۷)

برنامه زمانی مناقصه؛ (مزایده) سندي که در آن زمان و مهلت برگزاری مراحل مختلف مناقصه (مزایده)، مدت اعتبار پیشنهادها و زمان انعقاد قرار داد مشخص می‌شود (آیین نامه معاملات شرکت مادر تخصصی عمران و بهسازی شهری ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۲۸)

بیعانه؛ (مدنی) مقداری از ثمن است که از باب اطمینان بایع، از طرف مشتری به او پرداخت می‌شود؛ خواه تسليم مبیع مدت داشته باشد (مانند بیع سلم)، خواه مدت نداشته باشد. ولی آوردن مبیع و تحويل دادن آن، نوعاً مستلزم زحمت و یا هزینه می‌باشد. (یوسفی، مرتضی، فرهنگ اصطلاحات حقوقی در معاملات املاک، ۱۳۸۳)

پیمان امنی مقطوع؛ پیمانی که به صورت یک قیمت براساس برآورد به مجری پرداخت می‌گردد. (میلانیزاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

پیمان مناقصه‌ای؛ پیمانی که از طریق مناقصه و دعوت از تمام آنهایی که خواهان انجام آن ها هستند بسته

شده باشد. (میلانیزاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

پیمانکار؛ شخص حقیقی یا حقوقی است که صلاحیت انجام تمام یا بخشی از کارهای اجرایی را دارد. و برای آن بخش از عملیات با وی قرار داد. منعقد می‌گردد. (فرشادفر، محمد علی، متن کامل قرارداد در طرح‌های عمرانی دولتی و غیردولتی، ۱۳۸۷)

تامین اعتبار؛ عبارت است از اختصاص دادن تمام یا قسمتی از اعتبار مصوب برای هزینه معین. (عیدی زاده،

محمد حسین، شرحی بر قانون برگزاری مناقصات، ۱۳۸۷)

تضمين حسن انجام کار؛ از مبلغ پرداخته به پیمانکار معادل ۱۰ درصد به عنوان تضمین حسن انجام کار کرد و در حساب سپرده نزد کار فرما نگهداری می‌شود نصف این مبلغ پس از تصویب صورت وضعیت قطعی و نصف دیگر پس از تحويل قطعی مسترد می‌گردد. (میلانیزاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

تعديل منفي؛ شاخص انجام کار به شاخص پیشههاد قیمت کمتر باشد یا کارکرد جدید نسبت به کارکرد قدیم کمتر باشد که به آن تعديل منفی تعلق می‌گیرد. (میلانیزاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵) **تعديل معکوس؛** برای تهیه قیمت‌های جدید باید قیمت را به زمان قرار داد برگردانید که آن را تعديل معکوس می‌گویند که ضریب دوره قرار داد را به ضریب دوره انجام کار تقسیم و آن را در قیمت آن ضرب نموده. (میلانیزاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

چک تضمین شده؛ چکی است که توسط بانک به عهده همان بانک به درخواست مشتری صادر و پرداخت وجه آن توسط بانک تضمین می‌شود (مادة الحقی به قانون چک مصوب ۷۲/۸/۱۱) (یوسفی، مرتضی، فرهنگ اصطلاحات حقوقی در معاملات املاک، ۱۳۸۳)

چک تأیید شده؛ چکی است که اشخاص، عهده بانک‌ها به حساب جاری خود صادر و توسط بانک محل اعلیه پرداخت وجه آن تأیید می‌شود. (مادة الحقی به قانون چک مصوب ۷۲/۸/۱۱) (یوسفی، مرتضی، فرهنگ اصطلاحات حقوقی در معاملات املاک، ۱۳۸۳)

چک عادی؛ چکی است که اشخاص عهده بانک‌ها به حساب جاری خود صادر می‌کنند و دارنده آن تضمینی جز اعتبار صادر کننده ندارد. (مادة الحقی به قانون چک مصوب ۷۲/۸/۱۱) (یوسفی، مرتضی، فرهنگ اصطلاحات

حقوقی در معاملات املاک، (۱۳۸۳)

چک وعده‌دار؛ (تجارت) چکی که به موجب آن صادر کننده به محال علیه چک دستور پرداخت وجه آن را در

رأس موعد معینی بدهد. (مادة ۱۳۳۷ قانون چک های بی محل مصوب ۱۳۳۷ منسخ بقانون صدور چک مانع صدق

مفهوم چک بر آن نیست. (مادة ۳۱۱ قانون تجارت) لذا صرف و عده دار بودن، دلیل بی محل بودن چک نیست و تنها

گواهی بانک بر عدم محل، مأخذ احراز بی محل بودن چک است. صدور اجراییه با عنایت به مأخذ قانون چک، (۱۳۴۴

برای چک وعده دار اشکال ندارد. (جعفری لنگرودی، محمد جعفر، ترمینولوژی حقوق، ۱۳۷۶)

حواله؛ اجازه‌ای است که متأمباً وسیله مقامات مجاز دستگاه اجرایی برای تادیه تعهدات و بدھیهای قابل پرداخت از

محل اعتبارات مربوطه عهده ذیحساب در وجه ذینفع صادر می‌شود. (عیدی زاده، محمد حسین، شرحی بر قانون

برگزاری مناقصات، ۱۳۸۷)

رسید؛ نوشته‌ای که دریافت چیزی را معین می‌کند. (جعفری لنگرودی، محمد جعفر، ترمینولوژی حقوق

(۱۳۷۶)

رسید دریافت وجه؛ سندی است که به موجب آن شهرداری به دریافت وجه اعم از وجوده نقدی واریز شده به

صندوق شهرداری و یا حساب بانکی شهرداری نزد بانک و یا وجوده غیرنقدی مانند چک و یا اسناد دریافتی، نظیر

سفته اقرار می‌نماید و حاوی مشخصات کامل مؤذی، علت دریافت وجه و سایر اطلاعات مورد نیاز شامل مشخصات

درآمد و یا منبع عوارض یا بهای خدمات و شماره حساب بانک و نیز مشخصات چک یا سفته یا سند دریافتی

می‌باشد. (عباس‌زاده، عبدالرضا، کمیسیون ماده ۷۷ قانون شهرداری، ۱۳۸۹)

شرایط خصوصی پیمان؛ به هنگام تهیه و تدوین اسناد مناقصه طرح‌ها در پاره از موارد با توجه به ویژگیهای

طرح لازم است نکاتی مطرح گردد که در شرایط عمومی پیمان یا بخش‌نامه‌های صادره بعد از آن پیش‌بینی نشده یا

نیاز به تأکید داشته باشد. در این صورت ضروری است شرایط خاص، جنبه‌های مالی و حقوقی سخت عنوان، شرایط

خصوصی پیمان در اسناد و مدارک پیمان در اسناد و مدارک (مناقصه) مورد توجه قرار گیرد که این موارد

عبارة اند از بخش عرضی مبلغ پیمان، شرایط خاص خرید تجهیزات، تأمین مصالح و نحوه پرداخت. (میلانی‌زاده،

علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

شرایط عمومی پیمان؛ شرایطی که تحت آن یک قرارداد تدوین شده است. (میلانی‌زاده، علیرضا، واژه‌نامه

حقوقی ساخت و ساز، (۱۳۸۵)

صندوقق ثبت؛ منظور از صندوقق ثبت وصول عوارض، صندوقق ثبت موجود در شهر یا در شهر مجاور است که صورت حسابهای بدھی توسط شهرداری معرفی شده و صندوقق مذکور نیز به وسیله شهرداری از این اقدام آگاه می‌شود. (عباسزاده، عبدالرضا، کمیسیون ماده ۷۷ قانون شهرداری، ۱۳۸۹)

صورت حساب بدھی؛ صورت حسابی شامل میزان بدھی اشخاص حقیقی یا حقوقی به شهرداری یا مؤسسات تابعه یا وابسته به شهرداری است، اعم از اینکه در ارتباط با موضوع تبصره ذیل بند ۱۴ ماده ۵۵ و نیز ماده ۱۱۰ قانون شهرداری و یا از بابت انواع عوارض متعلق به ملک یا منبع عوارض و یا مقررات قانونی باشد و نیز نحوه محاسبه و مستند قانونی عوارض یا بدھی می‌باشد که با درخواست مؤدی یا دفترخانه اسناد رسمی توسط شهرداری تنظیم و تسلیم و یا ارسال می‌شود. چنانچه صورت حساب بدھی به منظور اعلام میزان بدھی ملک به شهرداری و در پاسخ استعلام دفاتر اسناد رسمی برای انجام معامله صادر شود، می‌بایستی تذکر داده شود که انجام معامله منوط به ارایه مفاصی حساب و یا تودیع مبلغ تعیین شده در صورت حساب بدھی به صندوقق ثبت معرفی شده از سوی شهرداری خواهد بود و چنانچه صورت حساب بدھی غیر از مورد انجام معامله صادر شود، باید شماره حساب بانکی شهرداری (اعم از حساب جاری و یا سپرده) نیز به اطلاع دریافت کننده صورت حساب برسد. (عباسزاده، عبدالرضا، کمیسیون ماده ۷۷ قانون شهرداری، ۱۳۸۹)

صورت وضعیت قطعی؛ صورت مصالح مقادیر و خدمات بعد از اتمام کار که ضابطه پرداخت برای کارهای انجام شده می‌باشد. (میلانیزاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

صورت وضعیت ماهیانه؛ صورت وضعیت های که هر ماه تنظیم و به کارفرما تسلیم می‌گردد. (میلانیزاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

صورت وضعیت موقت؛ صورت وضعیتی که به صورت موقت هر ماهه باید تنظیم گردد. (میلانیزاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

صورت وضعیت نهایی؛ صورت وضعیت قطعی. (میلانیزاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

ضریب پیمان؛ حاصل تقسیم مبلغ پیمان به مبلغ برآورد هزینه اجرای کار است. (میلانیزاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

ضریب بالا سری؛ ضریب هزینه‌های بالا سری. (میلانی‌زاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

ضریب تعدیل؛ برابر است با حاصل نسبت شاخص دوره انجام کار به شاخص مبنا پیمان. (میلانی‌زاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

ضریب منطقه‌ای؛ ضرایبی هستند که از طرف سازمان برنامه و بودجه برای هر شهر و هر رشته یک ضریب اعلام شده است. (میلانی‌زاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

ضمانت نامه حسن انجام کار؛ ضمانت نامه‌ای که پیمانکار به منظور تعهد حسن انجام کار طبق مفاد قرارداد

می‌سپارد. (میلانی‌زاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

ضمانت نامه شرکت در مناقصه؛ ضمانت نامه‌ای که به منظور تضمین حسن نیت پیشنهاد دهنده و امضای

پیمان (در صورت قول شدن پیشنهاد) ضمیمه پیشنهاد می‌گردد. همچنین ضمانت نامه به منزله تضمین برای تسلیم وجه الضمان قرار داد و ضمانت نامه‌های حسن اجرای کار و یا سایر ضمانت نامه‌ها خواهد بود. (میلانی‌زاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

ظهورنویسی؛ عبارت است از اینکه دارنده سند دین و مخصوصاً سند تجاری در پشت سند دستور یا اذن می‌دهد

(خطاب به مدیون) که مبلغ سند را بشخص دیگری بدهد (ماده ۲۴۵ قانون تجارت). (میلانی‌زاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

علی‌الحساب؛ عبارت است از پرداختی که به منظور ادائی قسمتی از تعهد با رعایت مقررات صورت می‌گیرد.

(جعفری لنگرودی، محمد جعفر، ترمینولوژی حقوق ۱۳۷۶)

غرامت؛ در لغت بمعنی خسران و زیان و خسارت و مشقت و دادن مال از روی کراحت است. در اصطلاح بمعنی جرمیه نقدي و آنچه که بابت جبران خسارت داده شود (اعم از نقدي و غير نقدي) به کار می‌رود در اصطلاحات علم جزای جدید (در زبان فارسي) غرامت هر گاه به طور مطلق استعمال شود بمعنى جزای نقدي است (ماده ۱۲۴ آیین دادرسي كيفرى) اصطلاح لاتين بمعنی وجه نقدي است که به عنوان ضمانت اجرا يکي تحميل می‌شود. (میلانی‌زاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

فُرس ماذر؛ (مدنی) حادثه غير متربّع که نتوان از آن اجتناب کرد و در نتیجه آن انجام تعقدی مقدور نشود یا

شخصی نتواند خود را با یک قاعدة حقوقی تطبیق دهد. در نتیجه فرس ماذر، متعهد (که نتوانسته به تعهد خود عمل کند) برای همیشه در مقابل متعهدی بری الذمّه خواهد شد. (ر.ک. قوهٔ قاهره) (یوسفی، مرتضی، فرهنگ اصطلاحات حقوقی در معاملات املاک، ۱۳۸۳)

فسخ؛ (فقه – مدنی) ایقاعی از ایقاعات است که دارای خصوصیات ذیل می‌باشد: الف – اثر عقد معین یا ایقاع معین را از بین برده و آن را به حالت زمان حدوث عقد یا ایقاع (در حدود امکان و قدرت) بر می‌گرداند. این اختلاف هست که فسخ از حین وقوع عقد مؤثر است (در عقود و به تبع آن در ایقاعات)، یا از حین فسخ، ثمرة اختلاف در نمائات حادث بین عقد و یا ایقاع و زمان فسخ ظاهر می‌شود. نظر راجح این است که فسخ از حین فسخ مؤثر است. ب – فسخ اختصاص به عقود ندارد. به همین جهت فقهرا رجوع در عده را فسخ طلاق نامیده اند در حالی که طلاق از ایقاعات است. د – برگشت آثار عقد توسط فسخ باید به وسیله یک طرف عقد باشد و اگر به توافق طرفین این کار بشود، آن را اقاله نامند نه فسخ و اسم دیگر اقاله تفاسخ است. (ماده ۲۸۳ قانون مدنی) ه – انحلال عقد یا ایقاع از طریق فسخ به دست یکی از متعاقدين (در عقود) و یا ایقاع کنندگان است. اگر این انحلال قهری و به حکم قانون باشد، آن را انفساخ گویند. (ماده ۹۵۴ قانون مدنی) فسخ یکی از اسباب سقوط تعهدات است (مانند انفساخ و طلاق و بذل مدت) بنا براین اسباب سقوط تعهدات منحصر به آنچه که در ماده ۲۶۴ قانون مدنی گفته شده، نیست. در فسخ عقد مستمر (مانند اجاره) به کار رفته (و از حین فسخ مؤثر است) و همچنین در معنی اقاله هم به کار می‌رود و لغت Rescission برای ابطال یک عمل حقوقی به تصمیم دادگاه به کار رفته است. (یوسفی، مرتضی، فرهنگ اصطلاحات حقوقی در معاملات املاک، ۱۳۸۳)

فك رهن؛ (فقه – مدنی) خلاص کردن عین مرهونه از قید رهن، خواه از طریق دادن دین و خواه از طریق ابراء داین. ولی اگر مال مورد رهن از طریق مزایده و اجرای ماده ۳۴ قانون ثبت فروخته شود این امر مصدق فک رهن نیست. کلمه Mainteevee مفهومی عام دارد که فک رهن از مصادیق آن است. (عجمی لنگروودی، محمد جعفر، ترمینولوژی حقوق، ۱۳۷۶)

فك؛ (فقه – مدنی) در معانی زیر به کار می‌رود: الف – به معنای فسخ چنانچه گویند معامله را فک کرد یعنی فسخ کرد ولی اصطلاح فسخ افسح و متدائل تر است و این ترادف در زیر تبصره دوم ماده ۳۴ مکرر قانون ثبت به چشم می‌خورد. ب – نتیجه عمل فسخ را فک می‌گویند. (عجمی لنگروودی، محمد جعفر، ترمینولوژی حقوق،

فهرست بها (أنواع): فهرست بهاي ابنيه - فهرست بهاي راه و باند - فهرست بهاي خطوط انتقال - فهرست

بهاي تأسيسات برقی - فهرست بهاي تأسيسات مکانيکي - فهرست بهاي شبکه توزيع - فهرست بهاي آبياري زهکشي - فهرست بهاي ابنيه پالايشگاهي - فهرست بهاي مخازن نفت - فهرست بهاي چاه و قنوات و فهرست بهاي خطوط فاضلاب - فهرست بهاي ژئوتكنیک. (میلانیزاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

فهرست بهاي خاص: فهرست بها برای کارهای خاص که از فهرست بهاي سازمان مدیریت و برنامه ریزی استفاده نمی‌گردد بلکه فهرست بهاي دیگری نوشته می شود به هر یک از آنها فهرست بها خاص می گویند.

(میلانیزاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

فهرست خلاصه برآورده: فهرست مقادير اقلام مختلف يك کار که در آن کارهایي که از يك نوع و يك شرح عملیات و قیمت می باشد و با يك واحد اندازه گیری می شود در زیر يك شرح قلم جمع شده باشد و يا فهرست خلاصه هزينه فصول و قسمت‌های مختلف و اجزای يك کار. وقتی که در يك فهرست فقط مقادير اقلام مختلف کار ذکر گردد اين فهرست «فهرست بها» ناميده می شود. (میلانیزاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

فهرست قيمت‌هاي پايه: فهرست بهايي که از طرف سازمان مدیریت و برنامه ریزی منتشر گردیده و به پیمانکار ابلاغ شده است. (میلانیزاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

قراردادهای پیمان مدیریت؛ واگذاری کلیه اختیارات کارفرمایی به پیمانکار در حوزه طراحی، اجرا، مالی و فنی، با در نظر گرفتن حق الزحمه ثابت یا درصدی. (فرشادفر، محمد علی، متن کامل قرارداد در طرحهای عمرانی دولتی و غیردولتی، ۱۳۸۷)

قراردادهای طراحی و مدیریت؛ واگذاری مسئولیت مدیریت طرح و اجراء مشابه قراردادهای مدیریت طرح عامل چهارم. (فرشادفر، محمد علی، متن کامل قرارداد در طرحهای عمرانی دولتی و غیردولتی ، ۱۳۸۷)

قراردادهای فهرست بهاي؛ عقد قراردادهای اجرایي براساس فهرست بهاي مشخص (فرشادفر، محمد علی، متن کامل قرارداد در طرحهای عمرانی دولتی و غیردولتی ، ۱۳۸۷)

قراردادهای مدیریت اجرایي؛ واگذاری مسئولیت انجام امور اجرایي به پیمانکاران ساخت. (فرشادفر، محمد

علی، متن کامل قرارداد در طرحهای عمرانی دولتی و غیردولتی ، (۱۳۸۷)

قولنامه؛ قولنامه از دو کلمه قول نامه تشکیل شده و قول در عربی به معنی وعده انجام دادن کار یا پیمان است و

نامه به معنی نوشته می باشد. این واژه در لغت به معنی نوشته ای است که حاکی از توافق بر واقع ساختن عقدی در

مورد معینی که ضمانت اجرای تخلف از آن پرداخته است. (حسن‌زاده، بهرام، حقوق تحلیلی اراضی و املاک، (۱۳۸۹)

کارفرما؛ شخصیتی حقوقی است که قرار داد را امضا می کند و انجام خدمات موضوع قرار داد را به مهندس

مشاور و اگذار می نماید. جانشینان قانونی و نمایندگان مجاز کارفرما، در حکم کارفرما هستند. (بخش نامه شماره

۱۰۵/۵۴.۸۴۲/۲۴۶۰ ۱۳۷۹/۴/۲۹ مورخ ۱۳۷۹ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور)

گزارش پیشرفت کار؛ گزارشی که در برخی مواقع به مقامات بالا تسریع می گردد و شامل اطلاعات درباره

وضع پیشرفت ساختمان اجراء، حوادث مهم مربوط به ساختمان و اطلاعاتی درباره خود ساختمان باشد. (میلانی‌زاده،

علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، (۱۳۸۵)

گزارش طرح نهایی؛ گزارشی متعاقب گزارش طرح که ارایه دهنده مشخصات و نتایج سایر پژوهش‌هایی

می باشد که برای اتخاذ تصمیم در مورد پروژه تفضیلی سامان سازی تأسیسات، قسمتی از تأسیسات یا تعدادی از

تأسیسات ضروری است این گزارش همچنین شامل داده های طرح ریزی نقشه ابعاد تمام ابنيه می باشد.

(میلانی‌زاده، علیرضا، واژه‌نامه حقوقی ساخت و ساز، (۱۳۸۵))

مزایده (معنی عام)؛ فروش کالا یا خدمت به بالاترین قیمت ممکن. (عیدی‌زاده، محمد حسین، شرحی بر

قانون برگزاری مناقصات، (۱۳۸۷)

مزایده؛ فرآیندی رقابتی برای فروش کالا، خدمت یا حقوق متعلق به شرکت که در آن موضوع معامله به

مزایده‌گری که بیشترین قیمت مناسب را پیشنهاد کرده باشد، و اگذار می شود. (آین‌نامه معاملات شرکت مادر

تخصصی عمران و بهسازی شهری ایران مصوب ۱۳۸۹/۱/۲۸ هیأت وزیران)

معامله (جهت)؛ (مدنی) هدفی که شخص به خاطر آن هدف خود را به نفع دیگری متعهد می سازد و یا به

طور کلی معامله ای می کند. (مواد ۲۱۷ - ۲۱۸ قانون مدنی)، جهت معاملاتی که در یک صنف هستند به حسب

اشخاص و اموال هر شخص فرق می کند. برخلاف علت معامله که در تمام مصاديق یک صنف واحد است. جهت

نامشروع موجب بطلان معامله است. (یوسفی، مرتضی، فرهنگ اصطلاحات حقوقی در معاملات املاک، (۱۳۸۳))

مफاصل حساب: برگ شناسایی است که پس از تسویه حساب منجر به پرداخت کامل بدهی مؤدی به شهرداری و یا اثبات عدم بدهی مؤدی (شخص حقیقی و حقوقی) به شهرداری در تاریخ معین برای برهه (مقطع) زمانی مشخص صادر می شود و در آن می باشیست مشخصات کامل پرداخت کننده عوارض و منبع عوارض (ملک اموال، کالا، خدمات، حقوق و غیره) و حسب مورد مبلغ و شماره و تاریخ فیش بانکی محل پرداخت درج شود. (عباسزاده، عبدالرضا، کمیسیون ماده ۷۷ قانون شهرداری، ۱۳۸۹)

مناقصه عمومی؛مناقصه ای است که در آن فراغون مناقصه از طریق آگهی عمومی به اطلاع مناقصه گران می رسد. (فرشادفر، محمد علی، متن کامل قرارداد در طرح های عمرانی دولتی و غیردولتی، ۱۳۸۷) **مناقصه گر؛** شخصی حقیقی یا حقوقی است که اسناد مناقصه را دریافت و در مناقصه شرکت می کند. (عیدی زاده، محمد حسین، شرحی بر قانون برگزاری مناقصات، ۱۳۸۷) **مناقصه گزار؛** (مزایده گزار) شرکت که براساس این آیین نامه، مناقصه (مزایده) را برگزار می نماید. (آیین نامه معاملات شرکت مادر تخصصی عمران و بهسازی شهری ایران مصوب ۱۳۸۹/۱/۲۸ هیأت وزیران)

مناقصه مقرر؛ پیشنهاد مناقصه ای که منطبق با استانداردهای مطرح شده در دستورالعمل ها به مناقصه گرها باشد. در پروژه های کارهای عمومی، برای اطمینان دادن به تمام مناقصه گرها از برخورد منصفانه و عادلانه، تنها چنین مناقصه هایی را می توان شرکت داد. (میلانی زاده، علیرضا، واژه نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵) **مناقصه؛** اسناد و مدارک پیمان – کلیه مدارک و اسناد پیمان شامل شرایط عمومی و خصوصی پیمان بخشناهه، نقشه ها و پیمان. (میلانی زاده، علیرضا، واژه نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

هزینه های بالاسری کار؛ این هزینه ها از نوع هزینه هایی است که می توان آن را به کار مربوط کرد. هزینه ضمانت نامه ها، هزینه مالیات، هزینه صندوق کارآموزی، سود پیمانکار، هزینه های متمم کارگاه، هزینه تهیه مدارک فنی و تحويل کار. (میلانی زاده، علیرضا، واژه نامه حقوقی ساخت و ساز، ۱۳۸۵)

معامله؛ خرید، فروش، مقاطعه، اجاره و استیجاره (بند ۱۴ ماده ۷۶ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ با اصلاحیه های بعدی)

کارپرداز؛ مأموری است که از بین مستخدمین رسمی واجد صلاحیت دستگاه ذی ربط به این سمت منصوب

می‌شود. و نسبت به خرید و تدارک کالا‌ها و خدمات مورد نیاز طبق دستور مقامات مجاز با رعایت مقررات اقدام

می‌نماید. (قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ با اصلاحیه‌های بعدی)

امین اموال؛ مأموری است که از بین مستخدمین رسمی واجد صلاحیت و امانتدار با موافقت ذی حساب و به

موجب حکم وزارتخانه یا مؤسسه ذی ربط به این سمت منصوب و مسئولیت حراست و تحويل و تحول و تنظیم

حسابهای اموال و اوراقی که در حکم وجه نقد است و کالاهای تحت ابواب جمعی، به عهده او واگذار می‌شود. آیین

نامه مربوط به شرایط و طرز انتخاب و حدود وظایف و مسئولیت‌های امین اموال در مورد اموال منقول و غیر منقول

با رعایت مقررات قانون از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی تهییه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

قانون شوراها؛ منظور قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهداران مصوب

۱۳۷۵/۳/۱ با اصلاحیه‌های بعدی

قانون شهرداری؛ منظور قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴/۴/۱ با اصلاحیه‌های بعدی

حسابرس؛ فرد یا مؤسسه صلاحیتداری است که مسئولیت نهایی حسابرسی صورت‌های مالی را بر عهده می‌گیرد

و دفاتر، استناد و مدارک واحد مورد رسیدگی را حسابرسی و درباره مطلوبیت ارایه و قابلیت اعتماد صورت‌های مالی آن

واحد، بر اساس ضوابط حرفه‌ای اظهار نظر می‌کند. (سازمان حسابرسی، مجموعه قانون و مقررات جامعه حسابداران

(رسمی، ۱۳۸۰)

ارکان سازمان؛ ارکان سازمان عبارتند از: ۱. شورای سازمان، ۲. هیأت مدیره، ۳. مدیر عامل، ۴. بازارس

(حسابرس) (قسمتی از اساسنامه سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری)

فصل دوم

کلیاتی درباره سازمان‌های وابسته شهرداری

۱. هدف کلی

آشنایی با کلیاتی درباره سازمان های وابسته شهرداری

۲. هدف های رفتاری

انتظار می رود پس از مطالعه این فصل بتوانید:

۱. فرآیند تشکیل سازمان را شرح دهید.
۲. مرجع انتخاب اعضای هیأت مدیره را مرقوم نمایید.
۳. مرجع انتخاب مدیر عامل را مرقوم نمایید.
۴. در صورت انحلال سازمان اموال در اختیار سازمان متعلق به کدام نهاد یا ارگانی می باشد.
۵. وظایف بازرگانی سازمان را حداکثر در سه سطر شرح دهید.

۳. گردشکار شکل گیری سازمان

به منظور آشنایی با گردشکار تشکیل سازمان ابتداء تعریفی از سازمان ذیلاً درج سپس مستندات، مراحل تشکیل سازمان توضیح داده می‌شود.

۱-۳. تعریف سازمان

این موضوع که باید سازمان را به عنوان نوعی فرهنگ به حساب آورد یعنی سیستمی که اعضای آن استنباط مشترکی از سازمان دارند یک پدیده نسبتاً تازه است. در گذشته تصور بر این بود که سازمان یک وسیله یا ابزاری منطقی است که می‌توان با استفاده از آن یک گروه از افراد را کنترل و کارهای آنها را هماهنگ کرد. هنگامی که یک سازمان به صورت یک نهاد درمی‌آید دارای نوعی حیات و زندگی می‌شود که با زندگی اعضای آن متفاوت است و به خودی خود دارای ارزش می‌شود. از این رو هنگامی که سازمان به صورت یک نهاد درمی‌آید الگوی خاصی از رفتار مورد قبول همه اعضای سازمان قرار خواهد گرفت که در همه جای سازمان به چشم می‌خورد. سازمان عبارت است از فرایندهای نظام یافته از روابط متقابل افراد برای دست یافتن به هدفهای معین. این

تعریف از پنج عنصر تشکیل شده است:

۱. سازمان همیشه از افراد تشکیل می‌شود.
۲. این افراد به طریقی با یکدیگر ارتباط دارند و بین آنها روابط متقابل برقرار است.
۳. این روابط متقابل را می‌توان نظام بخشد.
۴. کلیه افراد در سازمان دارای هدفهای مشخصی هستند و بعضی از این هدفها در عملکرد آنها اثر می‌گذارند. هر فرد انتظار دارد که از طریق همکاری در سازمان به هدفهای شخصی خود نیز نایل شود.
۵. این روابط متقابل همچنین نیل به هدفهای مشترک سازمان را میسر می‌کند و اعضای سازمان‌ها برای دست یافتن به هدفهای فردی، حصول هدفهای مشترک سازمانی را دنبال می‌کنند. با توجه به تعریف فوق، سازمان چیزی جز روابط متقابل بین افراد نیست و ساختار سازمانی این روابط متقابل را که شامل تعیین نقشه‌ها، روابط بین افراد، فعالیتها، سلسله مراتب هدفها و سایر ویژگی‌های سازمان است، منعکس می‌نماید.
- اگر به مفهوم سازمان توجه کنیم رابطه‌ای خاص میان دو مفهوم فرهنگ و سازمان می‌یابیم.

۱-۱-۳. مفهوم فرهنگ سازمان

فرهنگ سازمانی موضوعی است که به تازگی در دانش مدیریت و در قلمرو رفتار سازمانی راه یافته است. فرهنگ از دیرباز برای شرح کیفیت زندگی جامعه انسانی به کار بوده می‌شود. ولی درباره فرهنگ سازمانی آنچه مربوط به کار و رفتار مردمان در سازمان است کمتر سخن گفته شده است.

از ترکیب دو واژه فرهنگ و سازمان اندیشه‌ای تازه پدید آمده است که هیچ یک از آن دو واژه این اندیشه را در بر ندارد. سازمان یک استعاره برای نظام و ترتیب است در حالی که عناصر فرهنگ نه منظم هستند و نه با نظام. فرهنگ کمک می‌کند تا درباره چیزی جدای از مسائل فنی در سازمان سخن گفته شود و باعث می‌شود نوعی از روان همراه با نوعی رمز و راز پدید آید. بنابراین می‌توان گفت فرهنگ در یک سازمان مانند شخصیت در یک انسان است.

فرهنگ سازمانی پدیده‌ای در سازمان است و همه‌اعضاء اتفاق نظر دارند که یک دست ناپیدا افراد را در جهت نوعی رفتار نامرئی هدایت می‌کند. شناخت و درک چیزی که فرهنگ سازمان را می‌سازد، شیوه ایجاد و دوام آن به ما کمک می‌کند تا بهتر بتوانیم رفتار افراد در سازمان را توجیه کنیم.

۲-۱-۳. تعریف فرهنگ سازمانی

مفهوم از فرهنگ سازمانی، سیستمی از استنباط مشترک است که اعضاء نسبت به یک سازمان دارند و همین ویژگی موجب تفکیک دو سازمان از یکدیگر می‌شود.

فرهنگ سازمانی یک الگویی از مفروضات بنیادی است که اعضای گروه برای حل مسائل مربوط به تطابق با محیط خارجی و تکامل داخلی آن را یاد می‌گیرند و چنان خوب عمل می‌کند که معتبر شناخته شده، سپس به صورت یک روش صحیح برای درک، اندیشه و احساس کردن در رابطه با حل مسائل سازمان به اعضای جدید آموخته می‌شود.

افراد یک سازمان دارای ارزش‌های مشترک، عقاید، معیارهای مناسب برای رفتار، زبان مخصوص، رمزها و سایر الگوی فکری و رفتاری هستند و به طور خلاصه، فرهنگ سازمانی الگویی از مقاصد مشترک افراد سازمان می‌باشد.

فرهنگ سازمانی عبارت است از اندیشه مشترک اعضای یک سازمان که آنها را از سازمان دیگر متمایز می‌کند. علی‌رغم اینکه تعریف واحدی از فرهنگ سازمانی وجود ندارد ولی می‌توان گفت که همه افرادی که در این زمینه مطالعه نموده اند اکثرًا توافق دارند که فرهنگ؛

۱. تاریخچه سازمان را منعکس می‌کند.

۲. به مطالعه انسان شناسی مانند رسوم و نهادها مربوط می‌شود.

۳. توسط گروهی از افراد که یک سازمان را تشکیل داده اند شکل گرفته است.

۴. حرکت آن کند و سخت است.

۵. تغییر آن به سختی صورت می‌گیرد.

با توجه به تعریف عنوان شده به این نتیجه می‌رسیم که تقریباً اکثر پژوهشگران از فرهنگ سازمانی به عنوان مجموعه‌ای از ارزش‌ها، باورها، عقاید، فرضیات و هنجارهای مشترک حاکم بر سازمان یاد می‌کنند. در واقع فرهنگ سازمانی همان چیزی است که به عنوان یک پدیده درست به اعضای تازه وارد آموزش داده می‌شود و آن بیانگر بخش نانوشتہ و محسوس سازمان است.

۱-۳. ویژگی‌های فرهنگ سازمانی

درصورتی که فرهنگ را سیستمی از استنباط مشترک اعضاء نسبت به یک سازمان بدانیم، یک سیستم از مجموعه‌ای از ویژگی‌های اصلی تشکیل شده است که سازمان به آنها ارج می‌نهد یا برای آنها ارزش قابل است.

ویژگی‌ها عبارتند از:

۱. خلاقیت فردی: میزان مسئولیت، آزادی عمل و استقلالی که افراد دارند.

۲. ریسک پذیری: میزانی که افراد تشویق می‌شوند تا ابتکار عمل به خروج دهند، دست به کارهای مخاطره آمیز بزنند و بلندپروازی کنند.

۳. رهبری: میزانی که سازمان هدف‌ها و عملکردهایی را که انتظار می‌رود انجام شود، مشخص می‌نماید.

۴. یکپارچگی: میزان یا درجه‌ای که واحدهای درون سازمان به روش هماهنگ عمل می‌کنند.

۵. حمایت مدیریت: میزان یا درجه‌ای که مدیران با زیردستان خود ارتباط را برقرار می‌کنند، آنها را یاری می‌دهند و یا از آنها حمایت می‌کنند.

۶. کنترل: تعداد قوانین و مقررات و میزان سرپرستی مستقیم که مدیران بر رفتار افراد اعمال می‌کنند.

۷. هویت: میزان یا درجه‌ای که افراد، کل سازمان (نه گروه خاص یا رشته‌ای که فرد در آن تخصص دارد) را معرف خود می‌دانند.

۸. سیستم پاداش: میزان یا درجه‌ای که شیوه تخصیص پاداش (یعنی افزایش حقوق و ارتقای مقام) بر اساس

شاخص های عملکرد کارکنان قرار دارد نه بر اساس سابقه، پارتی بازی و از این قبیل شاخص ها.

۹. سازش با پدیده تعارض: میزان یا درجه ای که افراد تشویق می شوند با تعارض بسازند و پذیرای انتقادهای آشکار باشند.

۱۰. الگوی ارتباطی: میزان یا درجه ای که ارتباطات سازمانی به سلسله مراتب احتیاجات رسمی محدود می شود.

(<http://azarmifar.blogfa.com>)

۲-۳. مستندات تشکیل سازمان

شهرداری ها به استناد ماده ۸۴ قانون شهرداری (مصوب ۱۳۳۴/۴/۱ با اصلاحیه های بعدی) می توانند قسمتی از وظایف خود را از طریق سازمان های وابسته انجام بدهند.

ماده ۸۴: مؤسسات وابسته به شهرداری از قبیل لوله کشی، آب، برق، اتوبوس رانی که دارای شخصیت حقوقی بشوند، می توانند با اصول بازرگانی اداره بشوند. اساسنامه این قبیل مؤسسات باید به تصویب شورای اسلامی شهر و موافقت وزارت کشور برسد.

هم چنین شورای اسلامی شهر به استناد بند ۱۵ ماده ۷۶ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران (مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ با اصلاحیه های بعدی) باید با تشکیل سازمان موافقت نماید.

بند ۱۵ ماده ۷۶:

تصویب اساسنامه مؤسسات و شرکت های وابسته به شهرداری با تأیید و موافقت وزارت کشور

۳-۳. مراحل تشکیل سازمان

پس از تشخیص ضرورت تشکیل سازمان توسط شهرداری و رعایت ضوابط و مقررات اعلام شده توسط وزارت کشور (برای تشکیل تعدادی از سازمان ها نصاب جمعیتی تعیین گردیده است. بطور مثال برای تشکیل سازمان اتوبوسرانی حتماً باید شهرداری بیش از یکصد هزار نفر جمعیت باشد) شهرداری اساسنامه تیپ (موجود در سایت سازمان شهرداری ها و دهیاری کشور) را تهیه و بشرح ذیل اقدام می نماید.

۱. شهرداری به استناد ماده ۸۴ قانون شهرداری ها اساسنامه تکمیل شده را طی لایحه ای به شورای اسلامی شهر ارسال می نماید.

۲. شورای اسلامی شهر به استناد بند ۱۵ ماده ۷۶ قانون شوراهای لایحه را بررسی، در صورتی که با تشکیل سازمان موافق باشد، موضوع در جلسه رسمی شورا مصوب و به شهرداری ابلاغ می گردد.

۳. شهرداری اساسنامه پیشنهادی را به همراه مصوبه رسمی شورا طی نامه کتبی به استانداری مربوطه تقدیم می نماید.

۴. استانداری مدارک فوق را به وزارت کشور ارسال می نماید.

۵. وزارت کشور پس از بررسی در صورت موافقت، اساسنامه را تأیید و از طریق استانداری به شهرداری مربوط ابلاغ می گردد.

۶. پس از وصول اساسنامه سازمان، شهرداری بلافضله برای دعوت از شورای سازمان بشرح ذیل اقدام می نماید.
درخواست از استانداری / فرمانداری / شورای اسلامی شهر حسب مورد جهت معرفی نماینده در شورای سازمان
(در تعدادی از سازمان های وابسته نماینده وزارت کشور یا استانداری ، فرمانداری، و یا شورای اسلامی شهر پیش‌بینی شده است)

پس از تعیین اعضای شورای سازمان با دعوت شهردار اولین جلسه شورای سازمان تشکیل می گردد.

در جلسه شورای سازمان ابتداء موضوع تشکیل سازمان و متن اساسنامه در جلسه قرائت و سپس موضوع انتخاب هیأت مدیره سازمان ، مدیر عامل و بازرس (حسابرس) مطرح می شود.

در صورتیکه اعضای هیأت مدیره در اساسنامه مربوطه مشخص شده باشد توسط شهردار از اعضا جهت تشکیل اولین جلسه دعوت بعمل می آید و در صورتیکه تعدادی از اعضای هیأت مدیره با پیشنهاد شهردار و تصویب شورای سازمان باید انتخاب گردد (در تعدادی از سازمان ها چند نفر از اعضای هیأت مدیره با پیشنهاد شهردار و تصویب شورای سازمان صورت می گیرد) آنگاه شهردار افراد مورد نظر را با در نظر گرفتن شرایط مندرج در اساسنامه کتابی به شورای سازمان معرفی می نماید و در صورتیکه شورای سازمان با عضویت آنان در هیأت مدیره سازمان موافقت نماید، به توسط شهردار اولین جلسه هیأت مدیره تشکیل می گردد.

۷. در اولین جلسه هیأت مدیره پس از طرح موضوع تشکیل سازمان و قرائت اساسنامه در خصوص انتخاب مدیر عامل جهت پیشنهاد به شورای سازمان بحث و تبادل نظر می گردد.

۸. در جلسات بعدی هیأت مدیره پس از انتخاب مدیر عامل مراتب طی نامه کتبی به همراه صورت جلسه مربوطه به شورای سازمان ارسال می گردد.

۹. شورای سازمان در صورت موافقت با پیشنهاد هیأت مدیره مبنی بر انتخاب مدیر عامل، مراتب را صور تجلیسه نموده و توسط رییس شورای سازمان حکم مدیر عامل صادر و رونوشت حکم به وزارت کشور ارسال و مدیر عامل سازمان شروع به کار می نماید.

۱۰. پس از معارفه مدیر عامل، توسط شهرداری مکان مناسبی بصورت موقت جهت استقرار سازمان تهیه می گردد تا در آینده پس از شکل گیری سازمان نسبت به احداث واحد اداری و یا خرید و یا اجاره محل مناسبی اقدام گردد.

۱۱. در هر اساسنامه قید می گردد که جهت شروع بکار سازمان شهرداری مکلف است مبلغی را تحت عنوان سرمایه اولیه و لوازم اولیه مورد نیاز سازمان را تهیه و تحويل نماید.

فلذا مبلغ تعهد شده شهرداری به حساب سازمان واریز و ملزمومات و تجهیزات مورد نیاز اولیه طی صور تجلیسه ای به سازمان تحويل می گردد.

ضمناً برابر اساسنامه هر سازمان، نیروهای شاغل در وظایف آن سازمان (قبل از تشکیل سازمان) در شهرداری کلاً به سازمان جدید منتقل می شوند.

۱۲. در اکثر اساسنامه سازمان ها تبصره ای بشرح ذیل در فصل دوم (سرمایه و منابع در آمد) قید گردیده است.

تبصره: شهرداری موظف است تا زمانیکه در آمدهای سازمان پیش بینی شده در فصل دوم (سرمایه و منابع در آمد) تکافوی هزینه آن را ننماید، هزینه های مربوطه را برابر مقررات تأمین و سازمان را در انجام وظایف یاری نماید.

۱۳. در هر اساسنامه برای نظارت بر عملکرد مدیر عامل و هیأت مدیره شخص حقیقی یا حقوقی بنام بازرس (حسابر) پیش بینی شده است که توسط شورای سازمان برای مدت یکسال انتخاب می گردد. پس از انتخاب بازرس (حسابر) سازمان مربوطه برابر وظایف مندرج در اساسنامه و رعایت قوانین و مقررات جاری رسماً شروع بکار می نماید.

۴. مفاد اساسنامه سازمان

هر سازمان دارای اساسنامه مدونی است که پس از طی تشریفات اداری (قبل از صورت مفصل توضیح داده شد) به مهر وزارت کشور ممهور شده و جهت اجراء به شهرداری مربوطه ابلاغ می شود. به منظور آشنایی بهره برداران با مفاد اساسنامه های سازمان ها ذیلاً اساسنامه سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی بصورت نمونه درج و در هر مورد

توضیحات لازم ارایه می گردد.

۴-۱. اساسنامه سازمان مدیریت و پسمندھای شهرداری

فصل اول کلیات :

ماده ۱ : نام سازمان "از سازمان بازیافت و تبدیل مواد شهرداری ..... موضوع تاییدیه شماره ۲۵۶۲۸/۱/۳/۳۴ مورخ ۸۰/۱۰/۲۳ به سازمان مدیریت پسمندھای شهرداری " و مطابق با مفاد این اساسنامه اصلاح و اختصاراً در این اساسنامه سازمان نامیده می شود.

ماده ۲ : نوع سازمان

سازمان بر اساس ماده ۸۴ قانون شهرداری و بند پانزده ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۷۵/۳/۱ و ماده ۱۰ قانون مدیریت پسمندھا مصوب سال ۸۳ تاسیس می گردد و وابسته به شهرداری ..... می باشد که دارای شخصیت حقوقی مستقل و استقلال مالی و اداری است و مطابق با مفاد مواد این اساسنامه و آیین نامه های مصوب اداره می شود.

ماده ۳ : موضوع فعالیت سازمان

۱. اجرای برنامه های مدیریت پسمندھا در شهر بر اساس قانون مدیریت پسمندھا از قبیل برنامه ریزی، ساماندهی، مراقبت و عملیات اجرایی مربوط به کاهش تولید، جمع آوری، ذخیره سازی، جداسازی، حمل و نقل، بازیافت، پردازش و دفع پسمندھای عادی از جمله پسمندھای شهری ساختمانی و عمرانی.

۲. ایجاد بانک اطلاعات و ارتقاء سطح فناوری در بخش های نرم افزاری و سخت افزاری.

۳. افزایش توان کارشناسی و مدیریتی سازمان (شهرداری در زمینه مدیریت پسمندھا).

۴. کاهش تصدی گری و بستر سازی لازم به منظور مشارکت هرچه بیشتر و جذب سرمایه های بخش خصوصی در زمینه فعالیت های سازمان با رعایت مقررات مربوطه.

۵. گسترش همکاری های مردمی و افزایش آگاهی های عمومی از طریق آموزش و اطلاع رسانی.

۶. جلب رضایت شهروندان.

۷. حفظ پاکیزگی و نظافت محیط شهری.

۸. بهینه سازی و ارتقاء مدیریت پسمندھای عادی و ویژه موجود در پسمندھای عادی شامل تولید، ذخیره سازی

موقعت، جمع آوری، حمل و نقل، بازیافت، پردازش و دفع پسماندهای جامد.

ماده ۴ : وظایف سازمان

سازمان جهت نیل به فعالیتهای فوق الذکر با رعایت مقررات موضوعه اقدام به اجرای موضوعات ذیل می نماید :

۱. مدیریت، نظارت، طراحی و برنامه ریزی برای امور مربوط به تولید، ذخیره سازی موقعت، جمع آوری، حمل و نقل، بازیافت، پردازش و دفع پسماندهای عادی (از قبیل پسماندهای خانگی، اداری، تجاری و عمرانی با رویکرد تفکیک از مبدأ و تنظیف شهر).

تیصره : سازمان می تواند طبق ماده (۷) قانون مدیریت پسماندها با عقد قرارداد اجرای فعالیتهای مدیریت صنعتی و ویژه از قبیل پسماندهای بیمارستانی، رونگ های سوخته، باطری های مصرف شده، خودروهای فرسوده و غیره انجام دهد.

۲. تلاش در جهت بهینه سازی و کمینه سازی تولید پسماندهای عادی و ویژه موجود در پسماند عادی از طریق آموزش و اطلاع رسانی و همکاری با بخش های صنعتی، کشاورزی، بازرگانی و خدماتی، اداری و غیره.
۳. پیگیری، پشتیبانی و مشارکت فعال در فرآیند تدوین قوانین، ضوابط، دستورالعمل ها، سیاست گذاری ها و استانداردسازی امور مربوط به مدیریت پسماندهای عادی و ویژه موجود در پسماند عادی.

۴. مطالعه و پژوهش به منظور بهینه سازی روش های عملیاتی انجام مطلوبتر فعالیتهای سازمان.

۵. تهیه و جمع آوری اطلاعات و آمار مربوط به فرایند پسماندهای عادی و ویژه موجود در پسماند عادی برای ایجاد بانک اطلاعاتی موضوع بند ۲ ماده (۶) آیین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماند.

۶. انعقاد قرارداد با شهرداری و موسسات وابسته و مناطق آن برای تقبل مسئولیت های مرتبط با فعالیتهای سازمان و یا تقبیل نظارت بر کار امانی یا پیمانی مناطق شهرداری در امور مربوط.

۷. شناسایی و تملک اراضی و املاک مورد نیاز مدیریت پسماند طبق قوانین و مقررات مربوطه.
۸. احداث واحدها و کارخانجات بازیافت، پردازش، دفع و تبدیل پسماندها مطابق طرح ها و برنامه های مصوب مستقیماً یا از طریق مشارکت و سرمایه گذاری بخش خصوصی.
۹. بازاریابی محصولات تهیه شده در مراکز زباله و کارخانجات مربوطه.
- ۱۰- آموزش و ایجاد مراکز آموزشی و تشکیل دوره های اختصاصی برای کارکنان شهرداری ها، سازمان موسسات دولتی و خصوصی به طرق مختلف اعم از مکاتبه ای، حضوری، تهیه برنامه های تلویزیونی و سینمایی، تشکیل سینماهار

و غیره با رعایت مقررات موضوعه.

۱۱. بررسی و اقدام جهت ایجاد دوره تحصیلات عالی در دانشگاهها برای تربیت تکنسین و کارдан و مهندس در ارتباط با مدیریت پسماندها با رعایت مقررات مربوطه.

تبصره: چنانچه اجرای هر یک از بندهای فوق الذکر نیاز به اخذ مجوز از مراجع قانونی ذیربیط داشته باشد سازمان موظف به اخذ مجوزهای مربوطه می باشد.

۱۲. بسترسازی و پشتیبانی لازم برای جلب سرمایه و مشارکت بخش خصوصی و کاهش تصدی گری سازمان در فعالیت های خدماتی، تجاری، صنعتی، بازار گانی، پژوهشی، تولیدی و فنی مهندسی مرتبط.

۱۳. عقد قرارداد با مشاوران و پیمانکاران و نظارた و کنترل بر فعالیت آنها در چارچوب وظایف سازمان.

۱۴. ارایه خدمات مشاوره ای و کارشناسی.

۱۵. ایجاد همکاری و ارتباط مستمر با کارگروه های استانی به منظور انتقال مشکلات، ظرفیت ها، دانش و تجربیات، مطالعات و سایر اطلاعات مورد نیاز کارگروه های مذکور.

۱۶. ارسال طرح ها و پروژه های مدیریت پسماند برای تصویب کارگروه استانی.

۱۷. پیگیری امور جرایم و تخلفات مدیریت پسماندها و ضابطین قوه قضائیه مطابق شیوه نامه های مربوطه

۱۸. پیگیری و اخذ تعریفه های بهای خدمات مدیریت پسماند مطابق شیوه نامه و دستورالعمل های مربوطه

۱۹. تهیی طرح های جامع و تفضیلی مدیریت پسماند مطابق با ماده ۴ آیین نامه اجرایی مدیریت پسماند و برنامه راهبردی ارایه شده از سوی وزارت کشور

۲۰- تهیی برنامه راهبردی مدیریت پسماندهای عادی و کشاورزی.

۲۱. شناسایی، تعیین و تملک محل دفع پسماندهای عادی بر اساس مقاد ماده ۱۲ قانون و مواد ۷ و ۲۳ آیین نامه اجرایی مدیریت پسماندها.

۲۲. موضوع فعالیت و کلیه اهداف و وظایف سازمان بایستی در چارچوب قانون مدیریت پسماندها مصوب سال ۱۳۸۳ و آیین نامه ها و دستورالعمل های مربوطه و قانون شهرداری و سایر مقررات قانونی موضوعه صورت گیرد.

ماده ۵: مرکز سازمان و حدود عملیات آن :

مرکز سازمان شهر ..... است و محدوده عمل آن محدوده و حریم شهر ..... می باشد.

ماده ۶: مدت فعالیت سازمان :

مدت فعالیت سازمان از تاریخ تاسیس نامحدود است.

فصل دوم : سرمایه و منابع درآمد سازمان

ماده ۷ : سرمایه

الف: سرمایه نقدي و غير نقدي سازمان عبارتست از کل سرمایه سازمان بازيافت و تبدیل مواد شهری شهرداري ..... و نيز مبلغ ..... ريال وجه نقد که تمامی آن از محل اعتبارات شهرداري ..... به حساب بانکی سازمان نزد بانک ملي ایران شعبه ..... واریز خواهد شد.

کل سرمایه متعلق به شهرداری ..... است و قابل انتقال به غير نمی باشد.

تبصره ۱ : در صورت انحلال سازمان، کلیه دارایی ها اعم از منقول و غير منقول و مطالبات و دیون و تعهدات به شهرداری ..... منتقل می گردد.

تبصره ۲ : انتقال و واگذاری اموال سازمان تابع آیین نامه مالی و معاملاتی سازمان و در نهايیت آیین نامه مالي شهرداری ها و قانون شهرداری است.

ب: منابع درآمد سازمان :

سازمان می تواند جهت تامین هزینه ها و تقویت بنیه مالی خود از طریق زیر با رعایت مقررات موضوعه کسب درآمد نماید.

۱. درآمد حاصل از ارایه خدمات مشاوره ای و کارشناسی و فنی در قالب تهیه طرح و پیشنهاد و اجرا در زمینه فعالیت های سازمان برای مراجعین بخش خصوصی و دولتی و عمومی و شهرداری ها.

۲. دریافت کمک از شهرداری و دولت و سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور

۳. مبالغ دریافتی از صندوق ملی محیط زیست حاصل از اخذ نیم در هزار ارزش کالا از تولید کنندگان و وارد کنندگان اقلام مشروحة در ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی مدیریت پسماندها.

۴. درآمد حاصل از اخذ بهای خدمات مدیریت پسماند، بر اساس ماده ۸ قانون مدیریت پسماندها.

۵. درآمد حاصل از اجاره ماشین آلات، وسائط نقلیه، تجهیزات، ابنيه و مستحداثات به سازمان ها و موسسات دولتی، عمومی و خصوصی

۶. درآمد حاصل از نظارت و کنترل بر عملیات مدیریت اجرایی پسماندها و عملکرد پیمانکاران مربوطه.

۷. درآمد حاصل از فروش مواد قابل استفاده مواد زاید از جمله آهن آلات، کاغذهای باطله، پلاستیک، شیشه و

غیره.

۸. درآمد حاصل از بهای خدماتی که سازمان به شهرداری، مناطق شهرداری، سایر مدیریت های شهرداری و بخش های خصوصی و دولتی در قالب انعقاد قرارداد و در چارچوب فعالیت های قانونی سازمان ارایه می دهد.

۹. درآمد حاصل از اخذ جرایم زیست محیطی موضوع ماده ۱۶ الی ۲۱ قانون مدیریت پسماند.

۱۰- درآمد حاصل از فروش انواع محصولات تولیدی ناشی از بازیافت و تبدیل پسماندها در بازارهای داخلی و خارجی.

۱۱. درآمد حاصل از مشارکت و سرمایه گذاری سازمان با اشخاص حقیقی و حقوقی و بانک ها و موسسات اعتباری داخلی و خارجی با رعایت مقررات مربوطه.

۱۲. دریافت اعانت و هدایا با تصویب مصادیق آن مورد به مورد توسط شورای سازمان و شورای اسلامی شهر در قالب مقررات و ضوابط مربوطه.

۱۳. کسب سایر درآمدهای مرتبط با موضوع فعالیت سازمان با تصویب شورای سازمان و شورای اسلامی شهر.
تبصره : کیفیت و نحوه تحويل زباله، ضایعات و مواد زاید که از طریق مناطق شهرداری و سایرین تحويل سازمان می گردد بر مبنای توافق جداگانه برابر مقررات مشخص و به مورد اجرا گذاشته خواهد شد.

فصل سوم : ارکان سازمان

ماده ۸: ارکان سازمان عبارتند از :

الف- شورای سازمان ، ب- هیات مدیره ، ج- مدیرعامل ، د- بازرس

ماده ۹ : شورای سازمان که من بعد در این اساسنامه شورا نامیده می شود مرکب از ۵ نفر می باشد :

۱. شهردار ..... به عنوان ریاست شورا

۲. نماینده وزارت کشور

۳. یک نفر کارشناس به انتخاب شورای اسلامی شهر (از بین اعضای شورا یا خارج از آن)

۴. معاون خدمات شهری شهرداری

۵. یک نفر کارشناس به پیشنهاد شهردار و تایید وزارت کشور(ترجیحاً مدیر کل محیط زیست و یا جهاد کشاورزی)

تبصر ۱. نماینده و کارشناس موضوع بندهای ۲ و ۳ و ۵ بایستی از بین افراد ذیصلاح دارای مدرک کارشناسی و

بالاتر و دارای تخصص و تجربه کافی در امور مربوط به سازمان تعیین شوند.

تبصره ۲: مدت عضویت اعضای شورای سازمان از تاریخ شروع بکار به شرط تداوم شرایط احرار ۴ سال خواهد بود.

ماده ۱۰ : تشکیل جلسات شورا و نحوه اتخاذ تصمیم:

جلسات شورا بطور عادی سالی دو بار یکی در تیرماه برای تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان سال قبل و تغیریغ بودجه و دیگری در دی ماه برای تصویب برنامه و بودجه سال آینده و انجام سایر وظایف به دعوت رئیس شورا در محل سازمان تشکیل می شود.

تبصره ۱ : جلسات شورا خارج از موارد مذکور در این ماده بنا به تقاضای مدیرعامل و یا رئیس هیات مدیره و یا بازرگان و یا دو نفر از اعضاء شورا تشکیل خواهد شد.

تبصره ۲ : دستور جلسات شورا را رئیس شورا بر اساس پیشنهادات واصله تعیین می نماید.

تبصره ۳: دعوت از شورای سازمان با ذکر تاریخ و محل تشکیل آن و اعلام موضوع دستور جلسه باید حداقل هفت روز قبل از تشکیل جلسه شورا به وسیله دعوتنامه کتبی از اعضاء توسط رئیس شورا به عمل آید.

تبصره ۴: جلسات شورا باحضور کلیه اعضاء رسمیت می یابد و چنانچه در نوبت اول کل اعضاء حضور بهم نرسانند در نوبت دوم که حداکثر طرف پانزده روز آینده خواهد بود، با حضور حداقل سه نفر که یکی از سه نفر رئیس شورا باشد تشکیل خواهد گردید.

تبصره ۵: تصمیمات شورا به اتفاق آراء و یا با اکثریت سه رای موافق در صورتی مناط اعتبار خواهد بود که شهردار یکی از آن سه نفر باشد. نظرات و دلایل مخالفین می باشیستی کتاباً و مستدلأ در صورت جلسه قید شود و متن آن نیز در دفتر مخصوصی (توسط شورا برگ شماری و نخ کشی و مهر سربی شده و مشخصات دفتر در صفحه اول آن ثبت شده و به امضاء اعضاء رسیده است) درج شود.

وظایف و اختیارات شورای سازمان

ماده ۱۱ : تشکیل جلسات شورا و نحوه اتخاذ تصمیم:

۱. استماع گزارش سالانه هیات مدیره و بازرگان راجع به امور سازمان و تصویب آن
۲. بررسی و تصویب ترازنامه، حساب سود و زیان و صورت دارایی و دیون و عملیات سازمان بر اساس گزارش هیات مدیره و بازرگان و اتخاذ تصمیم نسبت به آنها
۳. بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به خط مشی و برنامه ریزی های کلی برای فعالیتهای سال آتی و برنامه های میان مدت و دراز مدت سازمان.

۴. بررسی و تصویب بودجه، متمم و اصلاح و تغیریغ بودجه، مصوبات شورای سازمان در امور فوق بلا فاصله پس از تصویب به شورای اسلامی شهر یا جانشین قانونی آن جهت تصویب ارسال خواهد شد.
- تبصره : شورای اسلامی شهر یا جانشین قانونی آن طرف مدت پانزده روز از تاریخ دریافت بودجه، متمم، اصلاح و تغیریغ بودجه را بررسی و تصویب خواهد کرد.
۵. بررسی و تایید تشکیلات اداری سازمان و واحدهای تابعه آن که توسط هیات مدیره تهیه و پیشنهاد می گردد و اجرای آن پس از اعمال مفاد ماده ۵۴ قانون شهرداری و اخذ مصوبه وزارت کشور.
- تبصره : با شروع به کار سازمان چنانچه در شهرداری برای انجام وظایف سازمان پست های مصوب وجود داشته باشد، پست های مذکور و شاغلین آنها تحت مدیریت سازمان قرار گرفته و از محل اعتبارات سازمان حقوق و مزایای خود را دریافت خواهند کرد. بدیهی است چنانچه برای سازمان تشکیلات تفصیلی جداگانه ای بر اساس مقررات و ضوابط استخدامی شهرداری های کشور تهیه شود، شاغلین پست های مذکور در پستهای جدید تطبیق خواهند یافت.
۶. بررسی و تصویب کلیه آیین نامه های داخلی و دستورالعمل ها و ضوابط پیشنهادی هیات مدیره و مدیرعامل سازمان در حدود مقررات و قوانین و مفاد این اساسنامه (بجز آیین نامه مالی و معاملاتی سازمان که برابر مفاد بند ۷ ماده ۱۱ عمل خواهد شد).
۷. آیین نامه مالی و معاملاتی سازمان بر اساس قانون شهرداری و مفاد اساسنامه توسط هیات مدیره تهیه و به شورای سازمان پیشنهاد می شود که پس از تصویب شورای سازمان و شورای اسلامی شهر با تایید وزارت کشور به مورد اجرا درخواهد آمد.
- تبصره : تازمانیکه سازمان آیین نامه مالی و معاملاتی خاصی نداشته باشد آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب (۴۶/۴/۱۲) و اصلاحیه های بعدی آن با رعایت مفاد اساسنامه سازمان و رعایت سایر مقررات مرتبط ملاک عمل خواهد بود.
۸. در اجرای سیاست خودکفایی و در صورت سوددهی، سازمان هر سال پنج الی ۱۰ درصد سود ویژه خود را بابت استهلاک بدھی های خود به شهرداری، به حساب شهرداری تودیع نماید.
۹. اتخاذ تصمیم در مورد ذخیره های مالی سازمان پس از رسیدن به حد نصاب (یک پنجم) سرمایه به منظور استفاده فعل از ذخیره مذکور.

- ۱۰- انتخاب و تجدید انتخاب اعضاء انتخابی هیات مدیره و مدیرعامل از میان افراد معروفی شده توسط شهردار و همچنین تعیین میزان حق الجلسه اعضای شورای سازمان طبق مقررات قانونی ذیربیط و پیشنهاد آن به شورای اسلامی شهر جهت تصویب ضمناً تعیین حق الجلسه اعضای غیر موظف هیات مدیره و نیز حقوق و مزایای اعضا موظف هیات مدیره وفق مقررات مربوطه (قانون نظام هماهنگ پرداخت و سایر قوانین و مقررات ذیربیط).
- تبصره : حداکثر میزان حق الجلسه اعضاء غیر موظف، به میزان یک چهلم حقوق و مزایای مستمر مدیرعامل برای هر جلسه خواهد بود .
۱۱. انتخاب بازرس و معرفی وی از طریق استانداری به همراه فرم مشخصات به وزارت کشور، جهت صدور حکم و تعیین حق الزحمه بازرس را رعایت مقررات مربوطه.
۱۲. اتخاذ تصمیم نسبت به هر موضوعی که از طرف مدیرعامل یا پیشنهاد دهنده‌گان تشکیل شورا در دستور جلسه قرار گرفته، وفق مفاد اساسنامه.
۱۳. اتخاذ تصمیم نسبت به افزایش یا کاهش سرمایه سازمان و پیشنهاد آن برای تصویب شورای اسلامی شهر و تایید وزارت کشور.
۱۴. اصلاح و تجدید نظر نهایی در مواد اساسنامه، را رعایت مقررات مندرج در بند ۱۵ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۷۵/۳/۱ با وزارت کشور است. بدیهی است شورای سازمان نیز می تواند با تصویب شورای اسلامی شهر، اصلاح و تجدید نظر در مواد اساسنامه را جهت تایید به وزارت کشور پیشنهاد نماید.
۱۵. پیشنهاد انحلال سازمان با رعایت مقررات موضوعه جهت تایید به وزارت کشور.
- تبصره : در صورتیکه سازمان کارآیی و بازدهی لازم را طبق مفاد اساسنامه نداشته باشد و یا موضوع ماده ۷ و تبصره یک آن در زمان مقرر و با رعایت مقررات مربوط محقق نشده باشد، وزارت کشور عنداقتضاء پس از بررسی‌های لازم و برابر مقررات نسبت به انحلال سازمان تصمیم لازم اتخاذ خواهد نمود.
۱۶. برقراری حقوق و مزایای مدیرعامل وفق مقررات موضوعه (قانون نظام هماهنگ پرداخت و سایر مقررات مربوطه).
۱۷. اعضا شورای سازمان نمایندگان قانونی سرمایه سازمان بوده و به همراه اعضای هیات مدیره و مدیرعامل در حدود وظایف و اختیاراتی که در این اساسنامه دارند، نسبت به سرمایه و اموال و دارایی سازمان امین محسوب

می شوند.

۱۸. تصویب قبول هدایا و اعوانات و کمک ها به نام سازمان با رعایت مقررات موضوعه.

۱۹. تصمیم گیری در مورد دعاوی از طریق مصالحه و یا ارجاع امر به مقامات ذیصلاح و تعیین داور با رعایت اصل

^{۱۳۹} قانون اساسی و سایر مقررات موضوعه.

ماده ۱۲ : اعضاء هیات مدیر:

اعضاء هیات مدیره سازمان مرکب از سه نفر عضو اصلی و یک نفر عضو علی الیدا می باشد که عبارتنداز:

۱. معاون خدمات شهری شهرداری که سمت ریاست هیات مدیره را به عهده خواهد داشت.

۲. دو نفر کا، شناس، آگاه به امور و مسائل سازمان، از بین افرادی که دارای حدائق، تحصیلات لیسانس، در رشته

مربوطه بوده و همچنین دارای ۵ سال تجربه علمی در امور مربوط به سازمان باشند با پیشنهاد شهردار و تصویب شورای سازمان و با حکم رئیس شورا برای مدت ۲ سال منصوب خواهند شد و تمدید انتخاب آنها برای دوره های بعد با رعایت مقررات ذکر شده بلامانع است.

تبصره ۱: یک نفر عضو علی الیدل نیز با شرایط فوق با معرفی شهردار و تصویب شورای سازمان انتخاب خواهد شد که در صورت عزل، استعفاء، حجر و فوت هر یک از اعضاء (بند ۲) بجای او انجام وظیفه خواهد نمود.

تبصره ۲: چنانچه هر یک از اعضاء هیات مدیره در انجام وظایفی که طبق مفاد اساسنامه عهده دار می باشند قصور ورزد شورا می تواند با توجه به موارد ذیل بیس از سوال نسبت به عزل وی اقدام کند.

۱. چنانچه وزارت کشور در نتیجه بازرسی به عملکرد هیات مدیره ایرادی داشته و یا آن را مغایر مقررات تشخیص دهد مراتب را به شورا منعکس می نماید. ریس شورا موظف است حداکثر تا پانزده روز بعد از دریافت نامه موضوع را در جلسه فوق العاده شورا مطرح و نتیجه را مستدلاً اعم از آنکه منجر به ابقاء یا عزل عضو هیات مدیره شود، بالاصله به وزارت کشور گزارش نماید.

۲. چنانچه هر یک از اعضاء شورا نسبت به عملکرد هر یک از اعضاء هیات مدیره سازمان اعتراضی داشته باشند می بایستی کتبأً به ریس شورا گزارش دهنده و ریس شورا می بایستی بر اساس گزارشات مذکور و یا گزارشات واصله از بازرگانی، جلسه فوق العاده شورا را تشکیل تا به موضوع رسیدگی شود. ریس شورا موظف است مطالب مذکور را به عضو هیات مدیره که مورد سوال قرار گرفته ابلاغ نماید، فرد موردنظر مکلف است در اولین جلسه شورا که توسط ریس، شورا تعیین می شود حضور یهم رسانده و یاسخ ارایه نماید. چنانچه شورا به عضو هیات مدیره (فرد

مورد سوال شده) رای عدم اعتماد دهد، بلافاصله از سمت خود عزل می شود.

تبصره - چنانچه عضو عزل شده هیات مدیره، رئیس هیات مدیره باشد که ضمناً معاونت خدمات شهری شهرداری را عهده دار می باشد، جلسه شورا با حضور بدون حق رای وی، تشکیل خواهد شد. در این صورت تصمیمات به اتفاق آراء یا اکثریت ۳ رای موافق مشروط بر آنکه یکی از آن سه نفر شهردار باشد اتخاذ خواهد شد و چنانچه رای بر عدم اعتماد باشد رئیس هیات مدیره علاوه بر برکناری از ریاست هیات مدیره با ذکر تخلفات به هیات رسیدگی به تخلفات اداری معرفی خواهد شد. بدینه است تا تعیین جانشین وی یکی دیگر از معاونت ها و یا مسئولین شهرداری با انتخاب رئیس شورا و با اطلاع شورا عهده دار وظایف مذکور در شورا و هیات مدیره خواهد شد صورت جلسه شورا مبنی بر عزل رئیس هیات مدیره و رای عدم اعتماد با ذکر دلایل و مستندات می باشند بلافاصله توسط رئیس شورا به وزارت کشور (اداره کل امور شهرداری ها) ارسال گردد.

۳. هر یک از اعضاء هیات مدیره موضوع بند ۲ ماده ۱۲ می تواند استعفاء خود را از دو ماه قبل به اطلاع رئیس شورا برساند. رئیس شورا می تواند با استعفاء، مخالفت کند و عضو مذکور نیز می تواند بعد از یک ماه از تاریخ اعلان، استعفاء مجدد خود را با درج مهلت دو ماهه اعلام دارد و رئیس شورا موظف است حداقل تا پانزده روز نسبت به تشکیل جلسه فوق العاده شورا اقدام و موضوع استعفاء را مطرح و عضو جایگزین را معرفی کند، شورا موظف است قبل از اتمام مهلت دو ماهه عضو مستعفی، نسبت به انتخاب عضو جایگزین اقدام کند.

ماده ۱۳: طرز تشکیل جلسات هیات مدیره :

تشکیل جلسات هیات مدیره به موجب دستور جلسه منضم به دعوت کتبی رئیس هیات مدیره خواهد بود که از اعضاء اصلی به عمل می آید.

تبصره ۱ : جلسات هیات مدیره حداقل هر هفتگه یکبار در روز و ساعت معین در محل سازمان تشکیل می شود و چنانچه جلسات فوق العاده ضرورت یابد با درخواست کتبی مدیرعامل یا اعضای هیات مدیره و با دعوت رئیس هیات مدیره تشکیل خواهد شد.

تبصره ۲ : جلسات هیات مدیره با حضور کلیه اعضاء تشکیل می گردد و کلیه مصوبات به اتفاق آراء و یا با اکثریت دو (۲) رای موافق وقتی معتبر خواهد بود که رئیس هیات مدیره یکی از دو (۲) نفر باشد و در صورتیکه هر یک از اعضاء رای مخالف داشته باشد، بایستی مراتب را به صورت مستدل در صورت جلسه ذکر نمایند. صورت جلسه هیات مدیره در دفتر صورت جلسات که توسط شورای سازمان امضاء و شماره گذاری و نخ کشی و مهر سربی شده است ثبت و به

امضاء اعضاء خواهد رسید.

تبصره ۳ : موضوعی که یکبار با آن مخالفت شده باشد و به دلیل عدم کسب آراء موافق به تصویب نرسیده است، باید بدون حضور مخالفین مجدداً مطرح شود مگر آنکه مخالفین مستعفی یا برکنار شده باشند که در این صورت جهت اطلاع اعضای جدید از دلایل مخالفین، نظریه مخالف می باشند در جلسه قرائت گردد.

تبصره ۴ : چنانچه هر یک از اعضاء انتخابی هیات مدیره، سه مرتبه بدون عذر موجه یا سه ماه متولی با عذر موجه در جلسه شرکت نکند بخودی خود مستعفی شناخته خواهد شد و تشخیص این امر با هیات مدیره و شورای سازمان خواهد بود.

ماده ۱۴: مدیرعامل چنانچه عضو هیات مدیره نباشد نیز موظف به حضور در کلیه جلسات هیات مدیره است و می تواند نظرات خود را نسبت به امور فنی، مالی، اداری ابراز نماید. ولی حق رای ندارد چنانچه مدیرعامل در معذوریت مرخصی و یا ماموریت باشد، در این صورت جانشین وی که برابر تبصره بند ۱۱ ماده ۲۳ اساسنامه تعیین شده است در جلسات بدون حق رای حضور خواهد یافت.

ماده ۱۵: اعضای انتخابی هیات مدیره ممکن است با تشخیص شورا و با رعایت مقررات مربوطه به طور تمام وقت مشغول خدمت شوند و در صورت تمام وقت بودن مسئولیت اداره و سرپرستی یکی از واحدهای اصلی و اساسی سازمان از طرف مدیرعامل به عهده هر یک از آنها محول خواهد شد. اعضای تمام وقت حق اشتغال به هیچ نوع کاری را در خارج از سازمان غیر از کارهای آموزشی آنهم با موافقت شورا تخواهد داشت.

ماده ۱۶: هیچ یک از اعضای هیات مدیره منفردآمیز به انجام اموری بنام سازمان نخواهد بود مگر به موجب تصویب هیات مدیره.

ماده ۱۷ : وظایف و اختیارات هیات مدیره:
هیات مدیره دارای اختیارات ذکر شده در این اساسنامه و یا تفویض شده از طرف شورا برای اداره امور با توجه به موضوع و اهداف سازمان می باشد مگر در مواردی که اخذ تصمیم درباره آنها طبق اساسنامه و در صلاحیت شورا و یا مدیرعامل باشد.

هیات مدیره از جمله دارای وظایف و اختیارات زیر است :

۱. اجرای برنامه ها و تصمیمات و مصوبات شورا.

۲. بررسی بودجه و اصلاح و متمم و تفریغ بودجه سالانه تسلیمی مدیرعامل سازمان برای پیشنهاد به شورا و

اجرای آن بعد از تصویب.

۳. پرسه، ترازنامه و حساب سود و زیان سالیانه و سایر گزند شهای مالی، و عملیاتی، تسليمی، مدیری عامل، و بیشنهاد

آن به شورا

۴. پیشنهاد تشکیلات اداری سازمان و واحدهای تابعه آن متناسب با نیاز و حجم کار و درآمد و برنامه سالانه

سازمان جهت بررسی و اقدامات بعدی به شورا

۵. تهیه و تنظیم آیین نامه مالی و معاملاتی سازمان و پیشنهاد آن به شورا و ناظرات بر اجرای آن پس، از تصویب

شورا و تایید وزارت کشور و نیز بررسی، پیشنهاد آینه نامه های مالی و دستورالعمما ها و ضوابط مورد نیاز سازمان

بیشنهادی مدبّر عاماً، به شورای سازمان و نظارت بر اجرای آن رسیده تصویب.

^۶ رسیدگ و تصویب معاملات د. مواردی، که طبق آینه نامه مال و معاملات سازمان بعهده هیات مدیر است و

۷. بررسی و سشنهداد اخذ وام با تعیین نحوه هزینه و استهلاک آن به شورا.

۸. بررسی و تصویب کلیه قراردادهای، که با افاده حقیقی و حقوقی منعقد خواهد شد، با عایت مقررات موضوعه و

آیین نامه مالی و معاملات سازمان

^۹ نظارت د، حفظ و نگهداری، دارای و سماهیه و امعا سازمان و تنظیم د، آمد و هزینه و نظارت د، حسن اداره

امروز سازمان

• نظارات و عدسات ايجي و ظاليف، ملاس عاما

۱۱- تصویب باداش و بقاری، حققه و منابع افاده، که به خدمت سازمان بذر فته م- شوند، با عایت مق- ات

م بوطه و بشنهاد قیما هدایا ه اعیانات ه کمک به نام سا:ما:.

^{۱۲} نیز م اظہار نظر و اخذ تصمیع دن خصوص ساده ش نہادات دام منع که از طرف دینما دن قالب

وظایف سازمان بیشنهاد می‌گذد.

۱۳- پرس و پیشنهاد معاملات و سفارشها، خودخواه به شما.

ماده ۱۸: جنابجه اعضاء هیات مدیره د. مود تضمیمات و مسائی. مال و حته اداری، سازمان اختلاف نظر داشته

باشند می باست. ماتب اکنباً به شهرا اعلام نموده و تصمیمات شهرا که با عایت مفاد اساسنامه اتخاذ می شود

نیز مکانیزم این نظریه را در پایه نهاد

ماده ۱۹: هیات مدیره در حدود مصوبات شورا در کلیه محاکم و مراجع قضایی نماینده تمام اختیار سازمان بوده و دارای کلیه اختیارات مندرج در مواد ۳۵ و ۳۶ قانون دادرسی مدنی و اصلاحات بعدی آن با حق صلح و سازش با رعایت اصل ۱۳۹ قانون اساسی و سایر قوانین و مقررات خواهد بود.

ماده ۲۰: هیات مدیره می تواند در حدود اساسنامه و آیین نامه های مربوطه قسمتی از اختیارات خود را با تصویب شورا با حفظ مسئولیت خود به مدیرعامل تفویض خواهد نمود.

تبصره : مدیرعامل موظف می باشد گزارش عملیات اجرایی در حدود اختیارات تفویضی در این ماده را همه ماهه به هیات مدیره تسلیم نماید.

ماده ۲۱: غیر از مدیرعامل و اعضای تمام وقت (اعضای موظف) هیات مدیره که از سازمان حقوق و مزایای ماهانه دریافت خواهند کرد، عضو علی البدل هیات مدیره در ازای شرکت در جلسات غیر از حق الزحمه و یا حق الجلسه ای که از طرف شورای سازمان تعیین می گردد، وجهی دریافت نخواهند کرد. به هر حال به هر نفر بیش از شش جلسه در ماه حق الجلسه پرداخت نخواهد شد.

تبصره ۱ : حقوق و مزایای آن دسته از کارکنان شهرداری که به سازمان مامور و یا منتقل می شوند طبق مقررات مربوطه پرداخت خواهند شد.

تبصره ۲ : پرداخت هر گونه حقوق و مزايا غیر از پاداش پایان سال به آن دسته از افرادی که از شهرداری حقوق و مزایای خود را دریافت می نمایند ممنوع می باشد.

ماده ۲۲ : مدیرعامل
مدیرعامل سازمان از افراد ذیصلاح که علاوه بر داشتن مدرک تحصیلی حداقل لیسانس و دارای ۵ سال سابقه اجرایی مرتبط و تجربیات کافی درامور و مسائل مربوط به سازمان باشد برای خدمت تمام وقت از بین اعضاء انتخابی (اعم از اصلی یا علی البدل) هیات مدیره و یا خارج از سازمان (مشروط به داشتن شرایط فوق الذکر) با پیشنهاد شهردار و تصویب شورا برای مدت ۲ سال انتخاب و پس از تایید وزارت کشور با حکم رئیس شورا منصوب می گردد.

الف- مشخصات کامل مدیرعامل می بايستی همراه با فرم معرفی نامه به وزارت کشور اعلام شود.

ب- تجدید انتخاب مدیرعامل با رعایت مقررات مربوطه بلامانع است.

تبصره : دوره خدمت مدیرعامل در موارد ذیل خاتمه می پذیرد :

۱. چنانچه هر یک از اعضاء هیات مدیره سازمان به عملکرد مدیرعامل ایراد و یا اعتراضی داشته باشند، می

بایستی مطلب را کتاباً به مدیرعامل و همچنین به رئیس هیات مدیره تسلیم دارند و رئیس هیات مدیره می بایستی موضوع را در اولین جلسه هیات مدیره که با حضور مدیرعامل تشکیل می شود مطرح نماید، مدیرعامل پاسخ خواهد داد و در صورتیکه عضو معارض قانع نشده باشد سوال خود را کتاباً به شورا ارسال خواهد داشت. در این صورت و همچنین در صورتیکه هر یک از اعضاء شورا به عملکرد مدیرعامل اعتراض داشته باشند، رئیس شورا می بایستی بر اساس گزارشات مذکور و یا گزارشات واقله از بازرگانی و همچنین بر اساس نظرات اعلامی وزارت کشور جلسه فوق العاده شورا تشکیل تا به موضوع رسیدگی شود.

رئیس شورا موظف است مطالب مذکور را به مدیرعامل ابلاغ نماید، مدیرعامل مکلف است در جلسه عادی و یا فوق العاده شورا که توسط رئیس شورا تعیین می شود حضور بهم رسانده و پاسخ ارایه نماید و چنانچه شورا به مدیرعامل رای عدم اعتماد دهد، مدیرعامل بلافاصله از سمت خود عزل می شود.

۲. در موارد تعلیق طبق مقررات قانونی .

۳. خاتمه مدتی که برای آن دوره انتخاب شده است.

۴. چنانچه فاقد هر یک از شرایط مربوط به انتخاب مدیرعامل باشد.

۵. استعفاء یا فوت یا حجر

تبصره ۱ : در صورت تعلیق، فوت، استعفا، حجر، خاتمه خدمت و یا برکناری مدیرعامل، حسب اعلام هیات مدیره یکی از مدیران یا مسئولان سازمان با انتخاب رئیس شورای سازمان وظایف مدیرعامل را حداکثر به مدت یک ماه عهده دار خواهد شد.

تبصره ۲ : مدیرعامل می تواند استعفاء خود را از دو ماه قبل به اطلاع شورا برساند. شورا می تواند با استعفاء مخالفت کند و مدیرعامل نیز می تواند بعد از یک ماه از تاریخ اعلامی، استعفاء خود را با درج مهلت یک ماهه اعلام دارد و رئیس شورا موظف است حداکثر قبل از اتمام مهلت ۲ ماهه، مدیرعامل جدید را جهت انتخاب به شورا معرفی نماید.

تبصره ۳ : مدیرعامل خاتمه خدمت یافته، موظف به تنظیم و امضای صورتجلسه تحويل و تحول با مدیرعامل و مسئول جدید می باشد.

۲۳: وظایف و اختیارات مدیرعامل :

مدیرعامل بالاترین مقام اداری و اجرایی سازمان است که بر کلیه واحدهای تابعه سازمان سرپرستی و نظارت

داشته و مسئول حسن اجرای امور و حفظ منافع و سرمایه و اموال و دارایی سازمان و اجرای مفاد اساسنامه و مصوبات

شورا و هیات مدیره می باشد و در مقابل این دو مرجع مسئول خواهد بود.

مدیر عامل دارای وظایف و اختیارات زیر است :

۱. اجرای مصوبات شورایی سازمان و هیات مدیره که منطبق با مفاد اساسنامه بوده و اقدام در اداره امور سازمان و

کوشش در جهت پیشبرد اهداف آن با اعمال مدیریت صحیح و نظارت بر حسن اجرای انجام وظایف واحدهای تابعه سازمان.

۲. همکاری در بررسی و تهیه طرح تشکیلاتی، آیین نامه مالی و معاملاتی و سایر آیین نامه های داخلی سازمان با پیشنهاد اصلاح و تغییرات در آن به هیات مدیره.

۳. پیشنهاد استخدام پرسنل مورد نیاز سازمان بر اساس تشکیلات مصوب و همچنین پیشنهاد میزان حقوق و مزايا و یا پاداش پرسنل به هیات مدیره وفق مقررات و آیین نامه های مالی و اداری و استخدامی سازمان.

۴. نصب و عزل کارکنان و اعطای مرخصی و ترفیعات بر اساس مقررات استخدامی سازمان و خلع ید و انعقاد قرارداد با اشخاصی که مسئولیت امور اداری سازمان را به عهده دارد.

۵. تهیه و تنظیم بودجه، متمم و اصلاح و تفریغ بودجه سالانه جهت تسلیم به هیات مدیره.

۶. تهیه و تنظیم تراز نامه و حساب سود و زیان و سایر گزارش های مالی و عملیاتی سازمان جهت بررسی و طرح در هیات مدیره و تسلیم آن به شورای سازمان.

۷. انجام کلیه معاملات و انعقاد و مبادله قراردادهای مالی و فنی منصوب هیات مدیره با رعایت مقررات و آیین نامه های مالی و معاملاتی مصوب شورا و سایر مقررات مربوطه .

۸ امضا کلیه استناد و اوراق مالی تعهد آور، قبول تعهد، ظهرنویسی، پرداخت و واخواست اوراق تجاری، وصول مطالبات، پرداخت و واخواست اوراق تجاری، وصول مطالبات، پرداخت دیون و انجام هرگونه معامله اعم از خرید، فروش، اجاره، استیجاره، تغییر و تبدیل و فسخ قراردادها، رهن گذاشتن اموال منقول و غیر منقول. سازمان در برابر دیون، اجرای استناد لازم الاجرا بر حسب مورد به اتفاق معاون اداری و مالی سازمان همراه با مهر سازمان بر اساس مقررات و مفاد اساسنامه

تبصره : معاون اداری و مالی به پیشنهاد مدیر عامل و تصویب هیات مدیره و زیر نظر مدیر عامل با رعایت صرفه و صلاح سازمان و مقررات این اساسنامه و آیین نامه های مصوب، انجام وظیفه نموده و بر درآمد و هزینه های سازمان

نظرارت مستقیم داشته و نسبت به تنظیم دفاتر قانونی بر اساس روش دفترداری دو طرفه و ثبت حسابها اقدام و نظارت می نماید مدیرعامل و معاون اداری مالی ذیحساب مشترک می باشند.

۹. مدیرعامل ضمن نظارت بر اجرای صحیح امور در واحدهای تابعه می باشند در جهت سیاست خودکفایی با استفاده از حداقل نیروی انسانی صرفه و صلاح سازمان را مدنظر قرار داده و از هرگونه ضایعات و نارسانیها در امور مربوط به سازمان شدیداً جلوگیری نماید.

۱۰- مدیرعامل حافظ منافع سازمان بوده و با تصویب هیات مدیره و به نمایندگی از سازمان اختیارات ماده ۲۰ این اساسنامه را خواهد داشت.

۱۱. مدیرعامل می تواند با تصویب هیات مدیره و به منظور تسريع در امور جاری سازمان بخشی از اختیارات خود را به هر یک از اعضاء ثابت هیات مدیره و معاون مالی و اداری سازمان تفویض نماید، لیکن این تفویض اختیار رافع مسئولیت مدیرعامل نبوده و مسئولیت حسن اداره امور و حفظ دارایی سازمان همچنان به عهده او خواهد بود.
تبصره : مدیرعامل موظف است در مدت معذوریت یا مرخصی و یا ماموریت به ترتیب فوق جانشین معین کند.

۱۲. مدیرعامل هر شش ماه یکبار موظف به تهیه و تسلیم صورت های مالی و دارایی و دیون سازمان و ارایه آن به هیات مدیره می باشد.

۱۳. تقسیم کار صحیح بین کارکنان و ایجاد هماهنگی بین بخش ها و واحدهای مختلف سازمان و نیز اتخاذ تصمیمات انضباطی درباره مستخدمین بر اساس مقررات موضوعه.

۱۴. امور اداری سازمان توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی منحصرآ در قالب قراردادهای پیمانکاری که با آنها منعقد می شود با ذکر کارهای معین یا زمان مشخص و بر اساس برنامه مصوب سالانه سازمان انجام می شود بطوری که هیچگونه تعهد استخدامی برای سازمان ایجاد نشده و کلیه تعهدات ناشی از اجرای قوانین کار و تامین اجتماعی تعهد پیمانکار می باشد، بدینه است سازمان می تواند از خدمت کارکنان دیگر سازمانها که برابر مقررات می تواند به سازمان مامور خدمت شود به صورت مامور استفاده نماید.

تبصره : در صورت لزوم استخدام پرسنل مورد نیاز در قسمت کارگری به تعداد محدود و صرفاً بر اساس پست های مصوب سازمانی پس از ارایه توجیهات لازم و کسب مجوز از وزارت کشور در چارچوب قوانین و مقررات مرتبط امکان پذیر خواهد بود و استخدام مورد نیاز در قسمت کارمندی نیز با توجه به ماده ۱۰ قانون مدیریت پسمندها و بر اساس پست های مصوب سازمانی مشمول مقررات استخدامی شهرداری ها و پس از کسب مجوزهای مربوط در

چارچوب قوانین مرتبط می باشد. بدیهی است تشکیلات پرسنلی و پست های سازمان تفصیلی اعم از کارمندی و کارگری مستلزم تایید شورای سازمان و تصویب شورای اسلامی شهر و موافقت وزارت کشور خواهد بود.

۱۵. مسئولیت اعضا هیات مدیره و مدیرعامل در برابر سازمان علاوه بر مسئولیت های مصروف در اساسنامه

مسئولیت وکیل در برابر موکل است.

۱۶. تهیه و تنظیم هرگونه مقررات و دستورالعمل های لازم برای پیشبرد امور سازمان.

ماده ۲۴ : بازرس :

شورای سازمان یک شخص حقیقی با مدرک تحصیلی لیسانس و با حداقل ۵ سال سابقه کار مرتبط با امور سازمان به عنوان بازرس برای مدت یک سال انتخاب و از طریق استانداری جهت صدور حکم به وزارت کشور معرفی می نماید. انتخاب مجدد وی برای دوره های بعد بلامانع می باشد. در انتخاب بازرس رعایت ماده ۱۴۷ قانون تجارت الزامی است.

ماده ۲۵ : وظایف بازرس :

۱. مراقبت در تطبیق عملیات سازمان با قوانین و آیین نامه های مربوطه و تسلیم گزارشات ماهانه به مدیرعامل و رئیس هیات مدیره و در صورت لزوم به رئیس شورای سازمان همراه با اظهار نظر صريح.

۲. همکاری با حسابرسان منتخب شورای اسلامی شهر و بازرسان اعزامی وزارت کشور
تبصره ۱ : چنانچه وزارت کشور در نتیجه بازرسی، عملکرد مدیرعامل را مغایر مقررات تشخیص دهد مراتب را به شورای سازمان منعکس می نماید.

رئیس شورا موظف است حداکثر به فاصله پانزده روز از دریافت نامه نسبت به تشکیل جلسه فوق العاده شورا اقدام و موضوع را در جلسه مطرح و نتیجه را مستدلاً اعم از آنکه منجر به ابقاء و یا عزل مدیرعامل شود بالفاصله به وزارت کشور گزارش نماید. بدیهی است نظر و اصله از وزارت کشور ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۲ : مدیرعامل و هر یک از اعضای هیأت مدیره و همچنین کله کارکنان سازمان موظفند هر موقع و هر نوع توضیح شفاهی یا کتبی و یا هرگونه مدارک و اوراقی را که بازرس سازمان و یا بازرسان وزارت کشور بخواهند بالفاصله در اختیار آنها بگذارند، بازرسی و مطالبه استناد و مدارک باید بنحوی انجام گیرد که به امور جاری سازمان لطمه وارد نسازد.

۳. رسیدگی به هرگونه اقدامات مالی سازمان بمنظور حصول اطمینان از اینکه درآمد بطور صحیح وصول و

هزینه‌ها با رعایت مقررات بودجه مصوب و صرفه و صلاح سازمان انجام خواهد گرفت.

۴. چنانچه بازرس برای انجام وظایف خود رسیدگی به امور سازمان یا استناد مالی و دفاتر سازمان را لازم بداند می‌تواند با توجیه کافی برای انجام آنها از متخصصین مربوط و یا حسابرس منتخب شورای اسلامی شهر در حد اعتبارات مصوب دعوت به همکاری نماید.

۵. گزارش هرگونه ابهام یا ایراد در امور جاری و عملیاتی سازمان بطور کتبی به شورای سازمان اعلام و مواردی که نیاز به طرح در شورای سازمان ندارد به هیات مدیره و مدیرعامل جهت اصلاح.

تبصره : ابهامات و نقایص مورد اشاره بازرس می‌باشندی حداکثر ظرف دو هفته و یا در اولین جلسه هیات مدیره مطرح و برابر مقررات رسیدگی شود و در غیر این صورت بازرس موظف به تسلیم گزارش کتبی به رئیس شورای سازمان می‌باشد.

۶. انجام سایر اموری که به نحوی ممکن است به صورت موردي به بازرس محول شده باشد.

تبصره : بازرس حق مداخله در اجرای امور اداری و معاملاتی سازمان را ندارد ولی می‌تواند نظرات خود را کتاباً به مدیرعامل و هیات مدیره و شورای سازمان ابلاغ نماید.

۷. تصمیمات و اقدامات بازرس بایستی در دفتر مخصوص با قید تاریخ ثبت و امضاء شود، شورا و هیات مدیره سازمان در موقع لزوم می‌تواند بازرس را دعوت نمایند تا برای بررسی مسائل با آنان تشکیل جلسه دهد.

ماده ۲۶ : در صورت معدوریت، فوت، استفقاء، حجر یا سلب شرایط یا عدم قبول سمت توسط بازرس جهت انجام وظیفه محوله شورای سازمان بلافضله وفق مقررات ماده ۲۴ اقدام خواهد شد.

فصل چهارم : امور مالی سازمان

ماده ۲۷: سال مالی سازمان از اول فروردین ماه هر سال آغاز و تا پایان اسفندماه همان سال به اتمام می‌رسد ولی اولین سال مالی سازمان استثنائاً از تاریخ تاسیس تا پایان اسفندماه همان سال خواهد بود.

ماده ۲۸: هیات مدیره موظف است همه ساله ترازنامه سالیانه و حساب سود و زیان و تفریغ بودجه سازمان را تهیه و یک نسخه از آن را همراه با گزارش عملکرد تا پانزدهم اردیبهشت ماه سال بعد برای رسیدگی به بازرس و ناظر قانونی تسلیم نماید.

تبصره : شورای سازمان جهت رسیدگی و تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان و تفریغ بودجه و سایر صورت‌های مالی بایستی حداکثر تا آخر اردیبهشت ماه هر سال به درخواست رئیس هیات مدیره از طرف رئیس شورا دعوت و

تشکیل جلسه دهد و حداکثر تا آخر خردادماه شورا موظف است نظریه قطعی خود را برای تصویب شورای اسلامی شهر اعلام نماید.

ماده ۲۹: برنامه کار و بودجه سال آتی سازمان باید حداکثر تا اول دی ماه هر سال برای بررسی و تصویب هیات مدیره توسط مدیرعامل ارایه و تا پانزدهم دی ماه جهت تصویب نهایی به شورای سازمان تسلیم شود و شورای سازمان رسیدگی به بودجه را حداکثر تا آخر دی ماه همان سال خاتمه خواهد داد و یک نسخه از آنرا برای تصویب به شورای اسلامی شهر ارسال خواهد نمود.

تبصره: دوره عمل بودجه مصوب هر سال تا آخر اردیبهشت ماه سال بعد خواهد بود و هزینه های پرداخت نشده و تعهداتی که تا آخر اسفندماه هر سال تحقق یافته باشد تا خاتمه دوره عمل بودجه از محل اعتبارات مربوطه قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۳۰: کلیه درآمدهای سازمان در حسابی نزد بانک ملی شعبه مرکزی ..... واریز خواهد شد با این قصد که برداشت از این حساب صرفاً جهت واریز به حساب هزینه ها که جداگانه نزد همین بانک یا شعبات آن به اطلاع شورای سازمان افتتاح می شود با صدور چک و امضای مدیرعامل و معاون اداری و مالی مقدور خواهد بود.

تبصره: افتتاح و مسدود نمودن حساب در شعب بانک ملی توسط دارندگان امضاء با تصویب هیات مدیره و معرفی رئیس هیات مدیره و با تصویب شورای اسلامی شهر خواهد بود.

ماده ۳۱: هیات مدیره مکلف است هر سال یک بیستم از سود ویژه سازمان را تا رسیدن به یک دهم سرمایه، ذخیره نماید. تعیین میزان سایر ذخایر مالی به پیشنهاد هیات مدیره و تصویب شورای سازمان خواهد بود.

ماده ۳۲: کلیه مکاتبات سازمان با امضای مدیرعامل و مهر سازمان و در غیاب او به امضای جانشین وی که با اطلاع هیات مدیره تعیین می شود و مهر سازمان معتبر خواهد بود.

ماده ۳۳: دخل و تصرف در وجوده و اموال سازمان به منزله دخل و تصرف در وجوده و اموال عمومی و شهرداری بوده و متخلفین بر طبق قانون و مقررات مربوطه تحت تعقیب قرار خواهند گرفت.

ماده ۳۴: تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان و تفریغ بودجه و عملکرد هیات مدیره به منزله مفاصی حساب مدیران برای آن دوره مالی خواهد بود.

فصل پنجم: مقررات مختلف

ماده ۳۵: اعضای شورای سازمان و هیات مدیره و مدیرعامل حق ندارند در معاملاتی که با سازمان و یا به حساب

سازمان صورت می‌گیرد بطور مستقیم یا غیر مستقیم شرکت نموده یا سهیم شوند و همچنین رعایت قانون منع مداخله کارمندان دولت در معاملات الزامی است. ضمناً چنانچه در قوانین و مقررات موضوعه اختیاراتی راجع به امور سازمان برای شورای اسلامی شهر پیش بینی شده باشد مسئولین سازمان موظفند علاوه بر رعایت مفاد اساسنامه موافقت شورای اسلامی شهر ..... را کسب و مجوز لازم اخذ نمایند.

ماده ۳۶: چنانچه مواردی در این اساسنامه پیش بینی نشده باشد بر اساس قانون شهرداری و سایر قوانین و مقررات جاری مربوطه با هماهنگی وزارت کشور عمل خواهد شد.

ماده ۳۷: کلیه آگهی‌ها و اطلاعیه‌های سازمان در روزنامه رسمی کشور و یکی از جراید کثیرالانتشار مرکز درج خواهد گردید.

ماده ۳۸: این اساسنامه مشتمل بر پنج فصل و ۳۸ ماده و ۴۱ تبصره و ۱۲۱ بند در ۲۰ صفحه اصلاح و مستند به ماده ۸۴ قانون شهرداری و بند پانزدهم ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۷۵/۳/۱ و قانون مدیریت پسماندها و آیین نامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوطه مورد تایید و موافقت می‌باشد و کلیه صفحات آن ممهور به مهر وزارت کشور و منقش به مهر برجسته اداره کل امور شهرداری‌ها است.

۵. توضیحات در رابطه با مفاد اساسنامه

جهت آگاهی بهره برداران از مفاد اساسنامه ذیلاً در خصوص هر یک از موارد توضیح لازم ارایه می‌گردد.

۱-۱. اهداف سازمان:

اهداف سازمان برگرفته از اهداف شهرداری می‌باشد. یک قرن از تاریخ تشکیل شهرداری‌ها می‌گذرد. در طول این مدت جهت افزایش رفاه شهروندان که بر اثر نیازهای مختلف ایجاد گردیده، مسئولین وقت با تصویب قوانین و مقررات وظایف زیادی را برای شهرداری‌ها تصویب نموده‌اند. از طرفی مدیریت متمرکز شهرداری قادر نمی‌باشدتا کلیه وظایف را به خصوص وظایف تخصصی را به صورت متمرکز هدایت نماید.

فلذًا برای حل مشکل و همچنین تسریع در امور، قسمتی از وظایف شهرداری توسط سازمان‌های وابسته انجام می‌گیرد.

هریک از سازمان‌ها برای خود جدایگانه اهدافی دارد که در اساسنامه آنان قید گردیده است. اما هدف اصلی از

تشکیل سازمان در شهرداری به شرح ذیل می باشد:

۱. تسریع در ارایه خدمات به شهروندان
۲. تسریع در تصمیم گیری های مدیریتی در هر فعالیت شهرداری
۳. دوری از بوروکراسی اداری
۴. ایجاد هسته های خلاق و نوآور در سیستم شهرداری
۵. افزایش کیفیت در خدمات شهرداری
۶. استفاده از نیروهای مبتکر و ایده پرداز
۷. تقسیم کار مدیریتی در سطح شهرداری و رها شدن مدیران ستادی از درگیر شدن با کارهای روزمره
۸. ایجاد زمان برای برنامه ریزی مدیران ستادی

۲-۵. سرمایه و منابع در آمدی سازمان

هر سازمان بدون سرمایه اولیه و هم چنین منابع در آمدی پایدار که بتواند هزینه های آن سازمان را پوشش بدهد نمی تواند به حیات خود ادامه بدهد.

فلذا برای هر سازمان در اساسنامه منابع در آمدی خاصی پیش بینی می شود که مدیر عامل و اعضای هیأت مدیر و شورای سازمان موظف هستند براساس مفاد اساسنامه از محل های تعیین شده منابع در آمدی خود را کسب نمایند.

بدیهی است تا زمانی که هر سازمانی نتواند به در آمدهای مستمر و پایدار بر سد بایستی شهرداری مربوطه نسبت به تأمین منابع در آمدی سازمان در قالب کمک به سازمان اقدام نماید.

۳-۵. ارکان سازمان

ارکان هر سازمان بشرح ذیل می باشد.

۱. شورای سازمان
۲. هیأت مدیره
۳. مدیر عامل

۵-۳-۱. شورای سازمان:

با توجه به نوع سازمان اعضاي شوراي سازمان ها متفاوت هستند

در سازمان هايي که قبل از تشکيل شوراهای اسلامي شهر ها تشکيل شده اند شوراهای سازمان ها معمولاً داراي ۵ نفر بشرح ذيل می باشند.

- معاون عمراني استاندار يا نماینده وزارت کشور بنام رئيس شوراي سازمان (دربعضی از اساسنامه ها)

- فرماندار

- شهردار (رئيس شوراي سازمان در بعضی از اساسنامه ها)

- ۲ يا سه نفر به پيشنهاد شهردار و تصويب شوراي سازمان

بعد از تشکيل شوراهای اسلامي شهرها در تعدادي از اساسنامه ها از (دو يا سه نفر) افراد پيشنهادي شهردار، قيد گردیده يكى از اعضاي شوراي اسلامي شهر، باید عضو شوراي سازمان باشد.

۵-۳-۲. هيأت مدیر:

در اغلب هيأت مدیره های سازمان ها رئيس هيأت مدیره معاون مرتبه با موضوع وظایيف سازمان قيد گردیده است بطور مثال رئيس هيأت مدیره سازمان آتش نشاني معاون خدمات شهری و رئيس هيأت مدیره سازمان پيانه ها معاون حمل و نقل شهرداري تعين گردیده است.

در تعدادي از سازمان ها، اعضاي هيأت مدیره سه نفر و در تعدادي از سازمان ها پنج نفر تعين شده است برای انتخاب اعضاي غير از رئيس هيأت مدیره براساس مفاد مندرج در اساسنامه اقدام می گردد.

۵-۳-۱. ويژگي های هيأت مدیره های موفق

امروزه هيأت های مدیره در اندازه ها و اشكال مختلفي وجود دارند و در نتيجه، نظرهای گوناگونی درباره آنها ابراز شده است. سير تکاملی شناخت مرتبه با هيأت های مدیره، بيانگر تغييرات نگرشها، از رویکرد ساختاري با تاكيد بر مواردي همچون اندازه و ترکيب هيأت مدیره، ساختار كميته ها و ...، به رویکرد رفتاري با تاكيد بر عناصر اجتماعي و روابط كاري بين اعضاي هيأت مدیره صورت گرفته است ديگر آنچه هيأت مدیره نمونه و موثر را متماييز می سازد،

عوامل ساختاری نیست، بلکه سیستم های اجتماعی قوی و کارآمد کاری است. بنابراین برای ایجاد چنین هیأت های مدیره قوی و پویا باید علاوه بر فراهم کردن محیطی مبتنی بر صمیمیت، اعتماد و تقویت فرهنگ بحث آزاد، در جهت ارزیابی عملکرد هیأت مدیره و کسب اطمینان از پاسخگویی فردی و گروهی آنها تلاش زیادی صورت گیرد.

موارد کلیدی اثربخشی هیأت های مدیره نوین برای حاکمیت مؤثر بر سازمان بشرح ذیل می باشد.

- پاسخ گویی به عنوان یک هیأت مدیره،

- متعهد به چشم انداز و رسالت سازمان،

- احساس مسئولیت به عنوان رهبر و نه مدیر سازمان،

- رهبری در سازمان به صورت الهام بخش،

- داشتن ساختاری مشخص و روشن ، ایجاد ارزش افزوده در کار،

- شایستگی،

- بازنگری و ارزیابی عملکرد به صورت مستمر .

نتایج به دست آمده از مطالعات، نشان می دهند که استفاده از اطلاعات حاصل از سنجش و ارزیابی عملکرد و مقایسه هیأت های مدیره با هم، منجر به بهبود عملکرد آنها می شود. این مطالعات با تحلیل داده های عملکردی هیأت مدیره، شش گروه از عوامل رفتاری و شایستگی هیأت های مدیره موثر را شناسایی کرده اند که عبارتند از :

عوامل زمینه ای: به معنای درک و شناخت هیأت مدیره نسبت به فرهنگ، ارزش ها و هنجرهای سازمان

شایستگی های استراتژیک: توانایی هیأت مدیره در ترسیم و طرح جهت و مسیر سازمانی و کمک به کسب اطمینان از رهیافت و مسیر استراتژیک سازمان در آینده .

شایستگی سیاسی: کسب اطمینان از ایجاد و حفظ روابط سالم در میان بخش های مختلف هیأت مدیره و سازمان .

روابط بین فردی: تلاش هیأت مدیره برای ایجاد و حفظ انسجام گروهی و رفاه جمعی هیأت مدیره .

تووانایی تحلیل: شناخت پیچیدگی ها و نکات باریک و استفاده از رویکرد چندبعدی و در عین حال یکپارچه برای

تشریح مسایل پیچیده،

شایستگی آموزشی: هیأت مدیره گامهای لازم را برای کسب اطمینان از آگاه بودن اعضا نسبت به سازمان، حرفه و

نقش های مربوط به خود در هیأت مدیره را بردارند.

۳-۳-۵. مدیر عامل:

با توجه به اینکه مدیر عامل بالاترین مقام اجرایی سازمان می باشد فلذا در اساسنامه های هر سازمان با توجه به

نوع وظایف شرایط خاصی پیش بینی شده است منجمله:

- دارا بودن مدرک علمی و تخصصی

- دارا بودن مدرک تحصیلات عالیه

- انجام کار تمام وقت

- پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب شورای سازمان

ضمناً هیأت مدیره می تواند مدیر عامل را از بین اعضای انتخابی (اعم از اصلی یا علی البطل) هیأت مدیره و یا

خارج از سازمان (مشروط به داشتن شرایط حداقل مشابه اعضای انتخابی) به شورای سازمان معرفی نماید.

ذیلاً خصوصیات مدیر موفق و چند ویژگی مدیر خلاق جهت آگاهی بهره برداران درج می گردد.

سخن گفتن از مدیریت بدین معنا نیست که انسان چگونه بتواند یک اداره و یا سازمان مشخص را اداره نماید،

بلکه مراد از مدیریت این است که ما چه قوانینی را برای مدیریت داشته باشیم و چگونه بتوانیم در هر شرایط و زمان

خود را به آن قوانین پایبند بدانیم و مدیریت خود مان را آنطور با قوانین جامعه مورد نظر هماهنگ کنیم که نه خود

ما و نه جامعه از آن ضرر ببیند؟

در همهٔ تمدن های بشری این یک امر پذیرفته شده است که اداره کننده سالم، راستکار، راستگوی و پای بند

به قانون را مردم می پسندند. همهٔ ادیان و مکتب های بشری اصولی را در زمینه ای وضع کرده اند تا جامعه را بسوی

خبر و فلاح بکشانند، این اشخاص هستند که قانون را زیر پای میگذارند، آنرا توجیه غلط میکنند و مورد استفاده

سوء قرار می دهند. عبارت دیگر مشکل اصلی در نبود قانون نیست بلکه مشکل در عدم رعایت و تطبیق قانون است.

بدون شک قوانین در ذات خود برتری ها و بهتری هایی نسبت به یکدیگر دارند، اما در مجموع هیچ قانون انسان ها

را تشویق به ظلم و تجاوز به حق دیگران نمی کند.

۳-۳-۶. خصوصیات مدیر موفق

۱. مسئولیت پذیری در برابر کار ها ، فعالیتها و شکستها

۲. تمایل برای بهبود انجام کارها و به کار گیری ابتکار عمل

۳. قلمداد کردن کارها به عنوان سرگرمی لذت بخش نه به عنوان باری بر دوش

۴. برخورداری از توانایی کافی در زمان بندی مناسب برای انجام فعالیتها

۵. توانایی انجام کارها در فشرده ترین زمان ممکن

۶. درک و پذیرش منطقی شرایط و پشتکار فراوان برای انجام فعالیتها

۷. اعتماد وافر نسبت به سایر افراد و مردم

۸. انجام فعالیت به منظور دستیابی و تحقق موفقیت

۹. فراگرفتن ابزارها و روش‌های تقویت حافظه

۱۰. برخورداری از نیروی جسمانی و سلامت بدنی

۱۱. داشتن دیدگاه‌های روشن و آشکار و اندیشه‌ی نافذ و بینشی فراگیر

۱۲. داشتن آرزوهایی هدفمند و قابل دستیابی و به عبارتی نزدیک به حقایق

۱۳. انعطاف پذیری در عین استواری و پایداری در رسیدن به اهداف

۱۴. میانه روی و پرهیز افراط و تغیر

۱۵. برخورداری از شخصیت پایدار و غیر متزلزل

۱۶. بردباری و صبر در حل مشکلات

۱۷. خویشتن داری در جایگاهها و موقعیتهای سخت و برانگیزاننده

۱۸. آرامش در برابر بحران

۱۹. واقع بینی در برخورد با مسایل

۲۰. رعایت اصول و موازینی (ارزش) چون نظم ، ترتیب و احترام به زمان بندیها احترام به مقررات و آیین

نامه‌های سازمانی

۲۱. یکسان نگری به حال و آینده (چرا که نبایستی این دو را فدای یکدیگر کرد)

۲۲. قاطع بودن در تصمیم‌گیری و درگیر شک و تردید نگشتن

۲۳. پایندی به تصمیماتی که با اندیشه و مشاوره اتخاذ گردیده اند

۲۴. روحیه هم کاری و هم بستگی در سیستم مدیریتی

۲۵. داشتن روحیه انتقاد پذیر

۲۶. سیستم مدیریتی هدف گراو واقع گرا.

۲۷. گوش فرا دادن به صحبت ها و نظرات دیگران و احترام به آنها

۲-۳-۵. ویژگی مدیر خلاق

مدیر خلاق و نوآور کسی است که از هیچ چیز، همه چیز می آفرینند.

مدیر خلاق با استفاده از نیروی ذاتی و تخیل خلاق خود، امکانات بالقوه را به بالفعل تبدیل می کند. او:

۱. اعتماد به نفس دارد و مقاوم و مصمم و سمج است.

۲. قدرت تحمل ابهامات را دارد و دیرتر خسته و کلافه و سردر گم می شود.

۳. به پدیده ها نگاهی غیر مرسوم دارد.

۴. قدرت اطلاعات تخصصی و عمومی زیادی دارد.

۵. در مدیریت خود از سبک رهبری تفویضی استفاده می کند و بسیار انعطاف پذیر است.

۶. ثبات فکری دارد و ساده ا نگار نیست.

۷. تجربه پژوهشی اش او را به دنبال فکر های بکر و دست نخورده می کشاند.

۸. جسارت برخورد با مسایل پیچیده را دارد.

۹. علاقه وافری به کار و تلاش و کوشش دارد.

۱۰- دقیق و ریز نگر است و به دقیقت به اطراف نظر می افکند.

۱۱. در ضمن استقلال رای و قضاوت، حوصله و توانایی شنیدن و هم جوشی افکار را دارد.

۱۲. خطر پذیر است.

۱۳. مهارت های ادراکی زیادی دارد.

۱۴. سریع الانتقال است و قدرت حل مسائل را دارد.

۱۵. برای پیشبرد اهداف خود، از ارتباطات گروهی و شخصیتی استفاده می کند.

۱۶. برنامه ریزی او بلند مدت و راهبردی است.

۱۷. فرصت طلب و موقعیت جوست و قبل از دیگران طرح های خود را ارایه می دهد.

۱۸. سنت شکن و نو گر است.

۱۹. گیرنده های قوی و حساسی دارد.

۲۰. هوش های چند گانه او از متوسط جامعه بالاتر است.

۳-۳-۳. رموز مدیریت موفق

۱. مدیریت موفق یعنی رسیدن به دست آوردهای فوق العاده با به کارگیری افراد معمولی

۲. مدیر موفق باید این توانایی را داشته باشد که حوزه ای را که گروه می تواند در آن بهترین باشد تعیین کند.

۳. همه کارها به صورت تیمی انجام می شود نه به صورت فردی . نتیجه کار یک مدیر نتیجه کار تیم است .

۴. در خودتان عمل گرایی و احساس اضطراب برای به انجام رساندن کارها را تقویت کنید .

۵. سرعت عمل برای موفقیت ضروری است . آن را به دست بیاورید ، بهبود ببخشید و به کار بگیرید .

۶. برای اینکه در حوزه خود مدیر موفقی شوید ، زودتر سر کار حاضر شوید ، سخت تر کار کنید و دیرتر کار را

تعطیل کنید .

۷. مدام از خودتان بپرسید : ((چه کاری است که انجام آن فقط از من بر می آید و اگر آن را به خوبی انجام دهم

یک تعییر اساسی به وجود خواهد آمد))

۸ مشخص کنید در چه زمینه هایی قوی هستید و روی زمینه هایی متمرکز شوید که می توانید در آنها نقش

اساسی داشته باشید .

۹. کارها را آسان کنید . مدام دنبال راه هایی باشید که کارتان را سریع تر ، بهتر و آسان تر به انجام بر سانید .

۱۰- به تعویق انداختن عمدی را برای کارهای کم ارزش به کار گیرید و انجام آنها را برای مدت نامعینی به تعویق

بیندازید .

۱۱. کدام مرحله از کار است که شما را محدود کرده و سرعت دست یابی به هدف های اصلی تان را تعیین

می کند؟

۱۲. هر چیزی را می شود دگرگون کرد . افراد را باید با ارایه الگوی مناسب رهبری کرد.

۱۳. از انجام کارهای غیر مترقبه نترسید . وقتی به پیش می روید ، امنیت شما بیشتر از زمانی است که ثابت

ایستاده باشید .

۱۴. وضوح و روشنی کلید مدیریت موفق است : هدف های خود را روشن کنید .

۱۵. قصد انجام چه کاری را دارید؟ روش تان چیست؟

۱۶. عمل گرا باشید! مدیریت یعنی پی گیری کارها. اگر نمی توانید عمل گرا باشید فکر مدیریت را از سرتان بیرون کنید.

۱۷. نیروها یتان را متمن کر کنید. ببینید چه کار بخصوصی را بهتر انجام می دهید و بیشتر به آن کار بپردازید.

۱۸. انعطاف پذیری در زمان تغییرات بزرگ یکی از ویژگی های ضروری مدیریت است.

۱۹. توانایی تصمیم گیری درست بیش از هر عامل دیگری تعیین کننده موفقیت شماست.

(www.Zibaweb.com)

۴-۳-۵. حسابرس (بازرس)

در اساسنامه های قبل از سال ۱۳۸۶ اکثراً واژه حسابرس و بازرس را بشرح ذیل در اساسنامه ها قید نموده اند.
(حسابرس «بازرس»)

هر چند وظایف بازرس و حسابرس با یکدیگر فرق دارند و هر کدام براساس ضوابطی تعیین می گردید لیکن روال گذاشته ادامه داشت تا اینکه از سال ۱۳۸۶ به بعد در تعدادی از اساسنامه های سازمان ها موضوع حسابرس و بازرسی تفکیک گردیدند.

به منظور آشنایی بهره برداران با وظایف حسابرس و بازرس ذیلاً توضیحاتی ارایه می گردد.

۴-۳-۱. حسابرس

حسابرس یا حسابرس مستقل، فرد یا موسسه صلاحیتداری است که مسئولیت نهایی حسابرسی صورت های مالی را به عهده می گیرد و دفاتر، اسناد و مدارک واحد مورد رسیدگی را حسابرسی و درباره مطلوبیت ارایه و قابلیت اعتماد صورت های مالی آن واحد، بر اساس ضوابط حرفه ای، اظهار نظر می کند. در موارد ارایه خدمات مرتبط، حسابرس، الزاماً فرد یا موسسه ای نیست که حسابرسی صورت های مالی واحد اقتصادی را بر عهده دارد.
امروزه، دامنه وظایف حسابرس، گسترش یافته است و علاوه بر حسابرسی معاملات تکمیل شده و صورت های مالی، حسابرسی جامع و بررسی و ارزیابی پیش بینی های مالی و نظایر آن را نیز در بر می گیرد.

احراز صلاحیت حرفه ای حسابرس مستلزم تحصیلات دانشگاهی، تجربه در حد مقرر و گذراندن امتحانات حرفه ای

است که توسط مجتمع حرفه ای به عمل می آید . در ایران پس از تشکیل جامعه حسابداران رسمی ایران فرد یا موسسه ای خواهد توانست از عنوان ((حسابدار رسمی - حسابرس مستقل)) استفاده کند که بر اساس آین نامه ((تعیین صلاحیت حسابداران رسمی و چگونگی انتخاب آنان)) موضوع ماده واحد قانون ((استفاده از خدمات تخصصی و حرفه ای حسابداران ذیصلاح بعنوان حسابدار رسمی - مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۲۵)) انتخاب شود و اساسنامه، آین نامه ها و سایر ضوابط جامعه حسابداران رسمی ایران را بپذیرد و به عضویت جامعه مزبور در آید و بطور تمام وقت، به ارایه خدمات تخصصی و حرفه ای اشتغال ورزد .

۵-۴-۲. دامنه رسیدگی و هدف های واحد حسابرسی داخلی

براساس بخش شماره ۶۱ از استاندارد حسابرسی ایران، حسابرسی داخلی یعنی وظایف ارزیابی که در داخل واحد مورد رسیدگی و توسط کارکنان آنان به منظور ارایه خدمت به آن واحد بوجود می آید. و یکی از ارکان اصلی محیط کنترلی محسوب می شود.

استاندارد حسابرسی ایران دامنه رسیدگی و هدف های واحد حسابرسی داخلی را بسته به اندازه و ساختار واحد مورد رسیدگی و نیازهای مدیریت دانسته و اشاره می کند که به طور معمول می تواند شامل یک یا چند مورد زیر باشد:

۱. بررسی سیستم های کنترل داخلی: استقرار سیستم های حسابداری و کنترل داخلی مناسب یکی از مسئولیت های مدیریت است که به نظارت و کنترل صحیح و مستمر نیاز دارد. مدیریت واحد مورد رسیدگی معمولاً وظیفه بررسی سیستم ها، نظارت و کنترل اجرای آنها و ارایه پیشنهادهای اصلاحی را مشخصاً بر عهده واحد حسابرسی داخلی می گذارد.

۲. رسیدگی به گزارش های مالی و عملیاتی: این رسیدگی می تواند بررسی مبانی بکار گرفته شده برای شناسایی، اندازه گیری، طبقه بندی و گزارش چنین اطلاعاتی و همچنین انجام رسیدگی ویژه (شامل آزمون گستردگی معاملات و مانده حسابها و روشها) درباره هر یک اقلام و یا عملیات خاصی را در بر گیرد.

۳. بررسی صرفه اقتصادی، کارایی و اثر بخشی عملیات واحد اقتصادی

۴. بررسی رعایت قوانین، مقررات و سایر الزامات برونو سازمانی و سیاستها، دستور العمل های مدیریت سایر الزامات

درون سازمانی

۳-۴-۳. جایگاه سازمانی واحد حسابرسی داخلی

موقعیت سازمانی واحد حسابرسی داخلی باید به گونه ای باشد که واحد مزبور بتواند وظایف محوله را به نحو مطلوب انجام دهد. حدود اختیارات و مسئولیت های واحد حسابرسی داخلی باید از طریق شرح وظایف و دستورالعمل مشخص شود. واحد حسابرسی داخلی باید در موارد لازم از نظرات و خدمات کارکنان و مشاوران با صلاحیت در زمینه های مختلف امور مالی، اقتصاد، آمار، کامپیوتر، مالیات، حقوق و مهندسی استفاده کند.

استاندارد حسابرسی ایران بهترین حالت را برای جایگاه سازمانی واحد حسابرسی داخلی اینگونه بیان کرده:
بهترین حالت آن است که واحد حسابرسی داخلی به بالاترین رده مدیریت گزارش دهد و هیچگونه مسئولیت اجرائی نداشته باشد.

حسابرسان داخلی گرچه استقلال ظاهری و واقعی ندارند ولی وقتی زیر نظر رده های بالا چون کمیته حسابرسی، هیأت مدیره یا مدیر عامل باشند نسبت به حالات دیگر استقلال بیشتری داشته و وظایف خود را بهتر می توانند انجام دهند.

۴-۳-۵. حسابرس داخلی و حسابرس مستقل

در بسیاری از شرکت ها این سوال طرح می شود که چرا دو گروه حسابرس وجود دارد؟ تفاوت ها در چیست؟ آیا این دو گروه می توانند کار یکدیگر را انجام دهند؟ ... در این قسمت به طور مختصر جواب این سوال داده شده است.
حسابرس مستقل معمولاً یک ضرورت قانونی است. مدیریت سازمان آنرا بوجود نمی آورد. اصل این حسابرسی اظهار نظر مستقل در این مورد است که صورت های مالی به درستی تهیه شده و وضعیت مالی شرکت به نحو مطلوب نشان می دهد و دارای تحریف یا اشتباه نیست.

توجه شود: ممکن است حسابرسان مستقل در مورد سیستم کنترل داخلی نیز اظهار نظر کنند اما این اظهار نظر به کنترلهایی محدود می شود که حسابرسان آنرا به عنوان بخشی از برنامه های رسیدگی خود، مورد ارزیابی قرار داده اند.
حسابرسی مستقل و داخلی از نظر نحوه اجرای رسیدگی مشابه اند ولی هدف ها و نتایجی که مد نظر دارند تفاوت دارد رسیدگی حسابرس داخلی را اغلب "حسابرسی عملیاتی" می نامند. (<http://acclearn.com>)

تعريف بازرس و حسابرس

آیا بازرس همان حسابرس است، آیا این دو با هم تفاوت دارند:

۵-۳-۵. بازرس

بازرس قانونی مطابق قانون تجارت یکی از ارکان شرکت‌ها و مؤسسات می‌باشد و شخصیت وی متکی به وجود شرکت است.

وظایف بازرس قانونی در قانون مجازات به مراتب فراتر از وظایف حسابرسی است، به گونه‌ای که اگر بازرس قانونی تخلفی را از مدیران شرکت مشاهده نماید، باید آن را به مراجع قانونی اعلام نماید.
بازرس قانونی را مجمع عمومی انتخاب می‌نماید.

بازرس قانونی دارای مسئولیت مدنی بوده و در صورت تخلف از وظایف به مجازات مختلفی همچون حبس جنحه‌ای محکوم می‌شود.

بازرس می‌تواند از اشخاص وابسته به شرکت هم باشد.
برای انتخاب بازرس قانونی علاوه بر اینکه در قانون تجارت شرایطی همچون عدم محجوریت یا محکومیت قضایی و همچنین نداشتن قرابت سببی و نسبی تا درجه سوم از طبقه اول و دوم و... پیش‌بینی گردیده، بر طبق آیین نامه اجرایی ماده ۱۴۴ قانون تجارت مصوب ۱۳۵۰ نیز شرایط دیگری نیز پیش‌بینی گردیده است.

حسابرس شرکت در صورت تصویب مجمع عمومی می‌تواند همان بازرس قانونی شرکت هم باشد، که در این صورت گزارش حسابرسی و بازرسی به صورت واحد تنظیم می‌شود.

۱-۵-۳-۵. بازرسی

بازرسی فرایند نظام دار جمع آوری اطلاعات و تفسیر آنها به منظور بررسی انطباق یک محصول یا خدمت یا رفتار با ضوابط از پیش تعیین شده است که در نهایت به تایید یا رد انطباق می‌انجامد.

اولین عنصر در تعریف بازرسی، «فرایند نظام دار» است و بیانگر آن است که در طول زمان انجام می‌شود و با برنامه ریزی صورت می‌گیرد و هدف دارد.

اقدام به بازرسی ممکن است تصادفی باشد اما خود فعالیت بازرسی با برنامه و اندیشه صورت می‌گیرد. اقدام به بازرسی به هر شیوه‌ای که صورت گیرد، الزاماً فرایند جمع آوری اطلاعات باید نظام دار باشد تا نتایج از دقت کافی برخوردار باشد.

دومین عنصر کلیدی در تعریف بازرسی «تفسیر» است. اطلاعات جمع آوری شده از بازرسی بدون تفسیر، مفهوم و

معنایی ندارند. نکته مهم در تفسیر اطلاعات، هدف فعالیت بازرگانی است که عنصر کلیدی بررسی انتباط را نشان می دهد.

در هر فرایند بازرگانی، ملاک ها و محورهای از قبل تعیین شده ای وجود دارد که تفسیر اطلاعات جمع آوری شده و انتباط آنها مراد و منظور از بازرگانی است. در بازرگانی بک خودرو ملاک ها و محورهایی جهت تفسیر به بازرگان داده می شود. بازرگانی که امر قیمت و توزیع را در برنامه کاری خود دارد، مجموعه ای از قیمتها و ضوابط توزیع را در برنامه کاری خود دارد، مجموعه ای از قیمتها و ضوابط را با اطلاعات به دست آمده از واحد صنفی یا صنعتی مقایسه و تفسیر می کند. بازرگانی که به سازمان های دولتی اعزام می شوند، مجموعه ای از قوانین و مقررات را در اختیار دارند و انتباط روش های جاری را با آنها بررسی می کنند. در واقع در دولت بازرگانی به معنی داشتن اختیار قانونی برای بازبینی یک سری معیارهای خاص می باشد. بازرگانی در اینگونه موارد با هدف تعیین اینکه آیا بخش یا قسمت مورد نظر از مقررات تعیین شده پیروی می کند یا خیر، انجام می شود. بازرگانی معیارها را تست کرده و با افراد درگیر در فرایند صحبت می کند. یک گزارش یا نتایج ارزیابی، خروجی این فعالیت است. بازرگانی عموماً بر فرآورده صورت می گیرد و نیازمند حضور فیزیکی بازرگانی می باشد.

۵-۶. نظارت

نظارت فرایند مشاهده یا رسیدگی نظام دار فرایند یک محصول یا خدمت یا رفتار یا برنامه به منظور بررسی انتباط ضوابط مورد انتظار یا از پیش تعیین شده است که در نهایت به مداخله یا عدم مداخله می انجامد و هدف آن مهار شرایط است. نظارت همواره در پی یک برنامه ضرورت پیدا می کند و به دلیل آنکه برنامه ها اعم از رفتار، خط تولید، تخصیص منابع، اهداف تا دستورالعمل ها و شیوه های انجام کار اصولاً نظام دار هستند، نظارت نیز نظام دار است. مفهوم نظارت بسته به اینکه نظارت درون سازمانی یا برون سازمانی، فردی یا جمعی باشد، متفاوت است. تا جایی که برنامه ریزی را بخشی از فرایند نظارت می دانند و ارزیابی عملکرد و یا ارزیابی بودجه را از مصاديق نظارت ذکر می کنند.

این گمان وجود دارد که تعریف فوق، وجود مشترک کاربرد واژه نظارت را بیان می کند. واژه رسیدگی و مشاهده می تواند هم فردی و هم سازمانی تفسیر شود. به هر صورت مشاهده یا رسیدگی بر یک فرایند صورت می گیرد. این فرایند می تواند کار یک دستگاه، خصایص فردی، اجرای یک قانون و یا برنامه یک سازمان را در بر گیرد.

در همه مواردی که نظارت انجام می شود بررسی انطباق، وظیفه ناظر است. انطباقی که از پیش تعیین شده و یا مورد انتظار است و در نهایت، نظارت به تصمیم مداخله یا عدم مداخله ختم می شود (در ک مفهوم مداخله با تعریف واژه کنترل روش تر خواهد شد). بسته به حوزه اختیارات، این مداخله می تواند طیف وسیعی از تهیه گزارش تا دخالت مستقیم ناظر را در بر گیرد. لذا هدف نهایی نظارت را باید مهار شرایط دانست. (<http://acclearn.com>)

۶. مالکیت سازمان

مالکیت سازمان ها بنا به دلایل ذیل متعلق به شهرداری مربوطه هستند.

۱. به استناد ماده ۸۴ قانون شهرداری ها که صراحتاً اعلام میدارد سازمان ها وابسته به شهرداری می باشد.
۲. در کلیه اساسنامه ها قید گردیده است: در صورت انحلال سازمان، کلیه دارایی ها، اعم از منقول و غیر منقول و مطالبات و دیون و تعهدات به شهرداری منتقل می گردد. (بطور مثال تبصره ۲ ماده ۷ اساسنامه آتش نشانی و خدمات ایمنی)
۳. در کلیه اساسنامه ها قید گردیده است: شهرداری موظف است تا زمانیکه در آمدهای سازمان پیش بینی شده در این ماده تکافوی هزینه آن را ننماید. هزینه های مربوطه را برابر مقررات تأمین و سازمان را در انجام وظایف یاری نماید. (بطور مثال تبصره ماده ۸ اساسنامه سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی)

۷. اصلاح و تجدید نظر مواد اساسنامه سازمان

اسسنامه سازمان های وابسته به شهرداری بشرح ذیل قابل اصلاح می باشند

۱. اصلاح و تجدید نظر در مواد اساسنامه ها انحصاراً با وزارت کشور می باشد. که این موضوع در اساسنامه ها نیز قید گردیده است.
(بطور مثال بند ۱۵ ماده ۱۲ اساسنامه سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی)
۲. با پیشنهاد شورای سازمان و تصویب وزارت کشور، که در اساسنامه ها نیز قید گردیده است. (بطور مثال تبصره بند ۱۵ ماده ۱۲ اساسنامه سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی)
۳. تصمیمات قانونی مراجع ذیصلاح (مجلس شورای اسلامی، دیوان عدالت اداری).

۸. انحلال سازمان

سازمان های وابسته به شهرداری ها در سه صورت منحل می گردند. که در اساسنامه ها نیز قید گردیده است.

۱. با پیشنهاد شورای سازمان و تصویب وزارت کشور:

(بطور مثال بند ۱۳ ماده ۱۱ اساسنامه سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی)

۲. انحلال مستقیم توسط وزارت کشور بشرح ذیل:

در صورتیکه سازمان کارایی و بازدهی لازم را طبق مفاد اساسنامه نداشته باشد و یا موضوع ماده ۷ و تبصره آن (تأمین سرمایه تعهد شده شهرداری) در زمان مقرر و با رعایت مقررات مربوط محقق نشده باشد. وزارت کشور عندالاقضاء و ضمن بررسی های لازم رأساً (بدون پیشنهاد شورای سازمان) نسبت به انحلال سازمان تصمیم لازم اتخاذ خواهد نمود.

(بطور مثال تبصره ۱ بند ۱۶ ماده ۱۱ اساسنامه سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی)

۳. انحلال سازمان توسط آراء محاکم قضایی و یا تصمیمات مراجع قانونی ذیصلاح (مجلس شورای اسلامی و...)

۹. مسایل مالی سازمان ها

سازمان ها در خصوص مسایل مالی به دو طبقه تقسیم می شوند.

۱. سازمان هایی که دارای آیین نامه مالی مستقل هستند.

۲. سازمان هایی که فاقد آیین نامه مالی مستقل هستند.

۹-۱. سازمان هایی که دارای آیین نامه مالی مستقل هستند

هر سازمان به استناد مفاد اساسنامه باستی آیین نامه مالی خود را تهیه و پس از تأیید هیأت مدیره و تصویب شورای سازمان جهت تأیید نهایی به وزارت کشور ارسال نماید. تا سال ۱۳۸۱ کمتر سازمانی آیین نامه مالی مخصوص بخود داشت فلذا با پیگیری معاونت هماهنگی امور عمرانی وزارت کشور برای هر سازمان پیش نویس آیین نامه مالی تیپ تهیه و جهت اقدامات قانونی به کلیه سازمان های موجود ارسال گردید.

تعدادی از سازمان ها پیش نویس آیین نامه های مالی را با اندکی تغییر با رعایت تشریفات اداری به وزارت کشور ارسال و پس از اخذ موافقت وزارت کشور براساس آیین نامه مربوطه اقدام می نمایند.

ذیلأً متن پیش نویس آیین نامه مالی سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی که توسط معاونت هماهنگی امور عمرانی در سال ۱۳۸۱ تهیه و به کلیه سازمان های آتش نشانی و خدمات ایمنی کشور ارسال نموده جهت آگاهی درج می گردد.

مدیر عامل محترم سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری

سلام علیکم

به پیوست یک نسخه پیش نویس آیین نامه مالی و معاملاتی تیپ در هجده صفحه مشتمل بر سه فصل و هشتاد ماده و سی و دو تبصره و شصت و نه بند که بر اساس نظریه شماره ۴۵۱۳۵/۶۱ مورخ ۸/۶/۹ دفتر امور حقوقی وزارت کشور با تغییر در حد نصایب های مندرج در ماده ۴۰ و حذف ماده ۴۴ ترک تشریفات مزایده مورد بازنگری قرار گرفته است ارسال می گردد.

مقتضی است ترتیبی اتخاذ فرمایید آیین نامه مذکور در جلسه شورای سازمان مطرح و در صورت تأیید مفاد آن، تصویر صورت جلسه تنظیمی را به این حوزه ارسال دارند تا پس از تصویب آیین نامه مالی و معاملاتی یاد شده توسط وزارت کشور مراتب جهت اجراء به آن سازمان ابلاغ گردد.

معاون هماهنگی امور عمرانی

۹-۱-۱. آیین نامه مالی و معاملاتی پیشنهادی سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری

فصل اول: تعاریف

ماده ۱. سازمان: منظور از کلمه سازمان در این آیین نامه عبارتست از سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری ..... که بموجب اساسنامه مصوب وزارت کشور تأسیس گردیده است.

ماده ۲. بودجه: عبارتست از پیش بینی در آمد و سایر منابع تأمین اعتبار و برآورد هزینه ها، برنامه ها و عملیات معینی که جهت یکسال مالی بمنظور اجرای اهداف مور نظر سازمان انجام می شود که پس از تصویب شورای اسلامی شهر قابل اجراست.

ماده ۳. سال مالی: عبارتست از یکسال شمسی که از اول فروردین ماه هر سال شروع و به پایان اسفند ماه همان

سال ختم می شود و برای سال اول استثنائاً از تاریخ تأسیس و شروع فعالیت تا پایان اسفند ماه همان سال خواهد بود.

ماده ۴. اعتبار: عبارتست از مبلغی که برای مصرف یا مصارف معینی بمنظور نیل به اهداف سازمان در بودجه پیش‌بینی شده است.

ماده ۵. در آمدهای سازمان: عبارتست از وجودی که در قبال ارایه خدمات و یا فروش کالا و یا سایر فعالیتهایی که سازمان طبق اساسنامه مجاز به انجام آن می باشد و یا با فروش اموال عاید و یا در اختیار سازمان قرار می گیرد.

ماده ۶. تشخیص: عبارتست از تعیین و انتخاب کالا و خدمات و سایر پرداختهایی که تحصیل یا انجام آنها برای نیل به اهداف سازمان ضروریست.

ماده ۷. تأمین اعتبار: عبارتست از اختصاص دادن تمام یا قسمتی از اعتبارات مصوب برای هزینه معین.

ماده ۸. تعهد: عبارتست از الزاماتی که بر عهده سازمان ناشی از:

الف - تحويل کالا یا انجام دادن خدمت.

ب - اجرای قراردادهایی که با رعایت مقررات منعقد شده باشد.

ج - احکام صادره از مراجع قانونی و ذیصلاح

د - پیوستن به قراردادهای داخلی و عضویت در سازمان ها یا مجامع داخلی با رعایت مقررات و با تصویب شورای سازمان.

ه - کمک و اعانه به اشخاص حقیقی و یا حقوقی با مجوز شورای سازمان که در جهت اهداف سازمان صورت می گیرد.

و - سایر مواردی که غیر از موارد فوق با رعایت مقررات، الزاماتی را بر عهده سازمان ایجاد می نماید.

ماده ۹. تسجيل: عبارتست از تعیین میزان بدھی قابل پرداخت سازمان بموجب اسناد و مدارک اثبات کننده بدھی.

ماده ۱۰- حواله و یا دستور پرداخت: اجازه ای است که کتابه بوسیله مدیر عامل سازمان یا مقامات مجاز سازمان برای تأديه تعهدات و بدھی قابل پرداخت از محل اعتبارات مربوطه از طریق امور مالی در وجه ذینفع صادر می شود.

ماده ۱۱. هزینه: پرداختی است که بطور قطعی در قبال اسناد مثبته با رعایت مقررات مربوطه به ذینفع صورت می گیرد.

ماده ۱۲. تنخواه گردان: وجهی است که با توجه به اعتبارات مصوب براساس دستورالعمل مربوطه برای انجام امور

جاری در اختیار کارپرداز قرار میگیرد.

ماده ۱۳. پیش پرداخت: پرداختی است که پیش از انجام کار و تعهدات ایجاد شده براساس قرارداد منعقده یا توافقات انجام شده از محل اعتبارات مصوب صورت میگیرد.

ماده ۱۴. علی الحساب: پرداختی است که بمنظور ادائی قسمتی از تعهد با رعایت مقررات مربوطه از محل اعتبارات مصوب صورت می‌گیرد.

ماده ۱۵. سپرده های دریافتی: عبارتست از وجودی که طبق قوانین و مقررات و قراردادها بمنظور تأمین و یا جلوگیری از تضییع حق سازمان دریافت میگردد و استرداد و یا ضبط ان تابع شرایط مقرر در قراردادها و یا قوانین و مقررات مربوطه خواهد بود.

ماده ۱۶. معاون مالی و اداری: فردی است که به پیشنهاد مدیر عامل و تصویب هیأت مدیره از بین افراد واجد شرایط حداقل دارای مدرک تحصیلی لیسانس در رشته مرتبط و با تجربه حداقل سه سال سابقه کار و صلاحیت لازم با حکم رئیس هیأت مدیره سازمان منصوب و زیر نظر مدیر عامل با رعایت صرفه و صلاح سازمان و مقررات اساسنامه و آیین نامه های مصوب و سایر مقررات مالی مربوطه انجام وظیفه نموده و بر درآمد و هزینه نظارت مستقیم داشته و نسبت به تنظیم دفاتر قانونی براساس دفترداری دو طرفه و ثبت حسابها اقدام و نظارت مینماید.

ماده ۱۷. امین اموال: فردی است که از بین افراد واجد شرایط و صلاحیت و امانت دار با پیشنهاد معاون مالی و اداری و حکم مدیر عامل به این سمت منصوب میگردد.

ماده ۱۸. کارپرداز: فردی است که از بین افراد واجد شرایط و صلاحیت و امانت دار با پیشنهاد معاون مالی و اداری و حکم مدیر عامل به این سمت منصوب میگردد.

فصل دوم: امور معاملات

بخش اول - معاملات

ماده ۱۹. معاملات سازمان از قبیل خرید و فروش کالا و خدمات، اجراء و استیجاره، انعقاد قراردادها و خرید و فروش املاک و مستغلات و سایر فعالیت ها در قالب مفاد اساسنامه سازمان می باشد.

بخش دوم- نصاب معاملات

ماده ۲۰- معاملات سازمان از نظر ارزش به سه دسته تقسیم می شود.

الف - معاملات جزیی که میزان آن ۰۰۰۰ ریال برای هر نوع معامله بیشتر یا شد.

تبصره ۱. سقف معاملات سازمان منطبق با قانون اصلاح ماده (۲۰ مکرر) آیین نامه مالی شهرداری‌ها مصوب ۱۳۸۸/۳/۳ و تغییرات بعدی آن خواهد بود.

تبصره ۲. مبنای نصاب در خرید برای معاملات جزیی و متوسط مبلغ مورد نظر در معامله و برای معاملات عمدۀ مبلغ برآورده می باشد.

تبصره ۳. مبنای نصاب در فروش مبلغ تعیین شده از طرف کارشناس منتخب سازمان ترجیحاً کارشناس رسمی دادگستری میباشد.

تبصره ۴. تقسیم مبلغ مورد معامله و انجام آن در دفعات به منظور تبدیل معاملات به نصاب پایین‌تر مجاز نمیباشد.

بخش سوم – روش انجام معاملات

ماده ۲۱. در مورد معاملات جزیی متصرف خرید یا کسی که وظیفه مذکور کتابی از طرف مدیر عامل به او ارجاع گردیده است مکلف است به فروشنده‌گان یا عاملین خدمت مراجعته و پس از تحقیق در مورد قیمت کالا یا اجرت کار، یا خدمت مورد نیاز معامله را با حداقل بهای ممکنه و صرفه و صلاح سازمان انجام و ذیل سند را با قید اینکه معامله با حداقل بهای ممکنه انجام پذیرفته است امضاء نماید.

تبصره – ذکر نام و نام خانوادگی و امضاء و سمت متصرف خرید و همچنین آدرس و مشخصات کامل فروشنده کالا یا انجام دهنده کار در ذیل سند ضروری است.

ماده ۲۲. در مورد معاملات متوسط مأمور خرید باید از فروشنده‌گان کالا یا انجام دهنده‌گان کار یا خدمت مورد احتیاج که عده آنها کمتر از سه نفر نباشد از هر کدام روی برگ جداگانه استعلام بهای کتبی بعمل آورد باین ترتیب که مأمور خرید نوع کالا یا خدمات مور معامله و مقدار و مشخصات آنرا بطور کامل در برگ استعلام بها تعیین و فروشنده‌گان کالا یا انجام دهنده کار یا خدمت حداقل بهای آنرا با قید تاریخ اعتبار بهای اعلام شده در آن تصریح و با ذکر کامل نشانی خود و تاریخ امضاء نماید. مأمور خرید باید ذیل برگ های استعلام بها را با ذکر اینکه استعلام بها بوسیله او بعمل آمده است با قید تاریخ و نام و نام خانوادگی خود امضاء نموده و به دبیرخانه سازمان جهت طرح در کمیسیون معاملات و اتخاذ تصمیم تسلیم نماید.

تبصره ۱. تغییر روش انجام معاملات متوسط در صورتیکه فروشنده‌گان و یا انجام دهنده‌گان کار از تنظیم و تسلیم استعلام بها خودداری نمایند و یا تعداد فروشنده بلحاظ انحصری یا شخصی بودن محدود و کمتر از سه منبع باشد و

یا در مواقعي که استعلام بها كتبی منجر به توافق پنهانی و افزایش کاذب قيمت از سوی فروشنده گردد بنا بر

گزارش مستدل و موجه مأمور خريد و تصويب کميسيون معاملات با دستور مدیر عامل با كمترین بهای ممکنه و با در نظر گرفتن صرفه و صلاح سازمان بلامانع است.

تبصره ۲. مأمور خريد با توجه به مدتی که فروشنده گان کالا یا انجام د هندگان کار یا خدمت در برگ استعلام بها برای اعتبار بهای پيشنهاد شده ذکر کرده اند طوري باید اقدام کند که بعلت انقضاء مدت خسارتي متوجه سازمان نشود.

ماهه ۲۳. اعضاء کميسيون معاملات: مرکب از مدیر عامل یا نماینده او، معاون مالي و اداري، یکنفر از رئسائي واحدها یا اعضاء ارشد سازمان بنا به تناسب کار و به انتخاب مدیر عامل و مدیر واحد درخواست کننده سازمان خواهد بود که فرد اخیرالذکر صرفاً جهت ادائی توضیحات لازم و مشاوره در جلسه شرکت مینماید و لذا حق رأي نخواهد داشت.

تبصره ۱. مدیر کميسيون معاملات معاون مالي و اداري خواهد بود.

تبصره ۲. حق حضور اعضاء شرکت کننده در جلسات کميسيون معاملات و کميسيون مناقصه معادل يك پنجاهم حقوق و مزاياي ثابت مدیر عامل بازاء هر جلسه يك و نيم ساعت مibاشد مشروط بر آنکه از هشت جلسه در ماه تجاوز ننماید.

ماهه ۲۴. انجام معامله پس از تنظيم صورتجلسه کميسيون معاملات و با موافقت اعضاء کميسيون باتفاق آراء و يا با كسب حداقل دو رأي موافق به شرط آنکه يكى از دو رأي موافق رأي مدیر عامل یا نماینده او باشد قبل اجراء خواهد بود.

ماهه ۲۵. معاملات عمده باید بطور کلي با تشريفات مناقصه يا مزايده عمومي و يا مناقصه محدود و يا ترك تشريفات مناقصه انجام شود.

بخش چهارم - مناقصه

الف: مناقصه عمومي

ماهه ۲۶. در معاملات عمده آگهی مناقصه عمومی بایستی در دو نوبت بفاصله حداقل يك هفته به تشخيص مدیر عامل در روزنامه رسمي كشور و حداقل يكى از جراید كشیرالانتشار تهران و در صورت وجود روزنامه محلی در يكى از روزنامه های محلی منتشر گردد.

تبصره - اگر به تشخیص سازمان موضوع معامله ایجاب کند که علاوه بر نشر آگهی در داخل کشور موضوع به اطلاع فروشنده‌گان کالا یا انجام دهنده‌گان کار یا خدمت در خارج از کشور هم برسد یک نسخه از آگهی باید بوسیله وزارت امور خارجه به هر یک از سفارتخانه‌های ممالک مربوط در تهران و یک نسخه هم به سفارتخانه‌های کشور جمهوری اسلامی ایران در ممالک مربوط از طریق وزارت امور خارجه فرستاده شود.

ماده ۲۷. در آگهی مناقصه باید نکات ذیل ذکر شود:

۱. نوع و میزان کالا و یا کار یا خدمت با ذکر مشخصات
۲. مدت و محل و نحوه تحويل کالا یا انجام کار یا خدمت و ترتیب عمل و میزان خسارت در مواردی که طرف معامله در تحويل کالا یا انجام کار یا خدمت کلاً یا بعضًا تأخیر نماید.
۳. تصريح اینکه بهای پیشنهادی باید از جهت مبلغ مشخص و معین و بدون ابهام بوده و در پاکت لاک و مهر شده تسلیم شود.
۴. مدت قبول پیشنهادها
۵. محل تسلیم پیشنهادها
۶. میزان سپرده شرکت در مناقصه بطور مقطوع که می‌تواند بصورت نقد بحساب سپرده سازمان در بانک واریز یا چک تضمین شده بانکی و یا ضمانتنامه بانکی تحويل سازمان شود و رسید آن ضمیمه پیشنهاد گردد.
۷. میزان تضمین حسن انجام معامله و ترتیب دریافت و استرداد آن
۸. حداقل مدتی که برای بررسی پیشنهادها و تشخیص برنده مناقصه و ابلاغ به برنده ضرورت دارد.
۹. روز و ساعت و محل قرائت پیشنهادها و همچنین مجاز بودن حضور پیشنهاد دهنده‌گان یا نماینده‌گان آنها در کمیسیون مناقصه
- ۱۰- میزان پیش پرداخت در صورتیکه به تشخیص سازمان پرداخت آن به برنده مناقصه لازم باشد و ترتیب پرداخت و واریز آن.

۱۱. محل توزیع یا فروش نقشه‌ها و برگ شرایط عمومی و مشخصات دیگر در صورت لزوم
۱۲. محل توزیع نمونه‌های ضمانتنامه و قرارداد اگر تهیه آن لازم باشد که در اینصورت ضمانتنامه عیناً مطابق نمونه باید تنظیم و نمونه قرار داد نیز با قید اینکه مورد قبول است باید امضاء و ضمیمه پیشنهاد شود.
۱۳. تصريح این نکته که شرکت در مناقصه و دادن پیشنهاد بمنزله قبول شروط و تکالیف سازمان موضوع ماده

۳۰ این آیین نامه میباشد.

۱۴. ذکر اینکه برنده اول و دوم و سوم مناقصه هر گاه حاضر به انعقاد قرارداد نشوند سپرده آنان بترتیب ضبط خواهد شد.

ماده ۲۸. سازمان در صورتیکه ذکر شروط خاصی را علاوه بر آنچه در ماده ۲۷ ذکر شده است لازم تشخیص دهد مشروط بر اینکه با قوانین مربوطه و مفاد این آیین نامه مغایر نباشد میتواند در متن آگهی با در نقشه ها و برگ شرایط و مشخصات درج نماید بطوریکه داوطلبان قبل از تسلیم پیشنهاد از مفاد آن اطلاع حاصل کنند ولی منظور داشتن امتیازات جدید برای برنده مناقصه هنگام انعقاد قرار داد یا اجرای قرار داد به هر عنوان منوع است.

ماده ۲۹. در صورتیکه شروط مناقصه که طبق مواد ۲۷ و ۲۸ باید در آگهی ذکر شود مفصل باشد و درج آن در روزنامه مستلزم هزینه زیاد گردد ممکن است نوع کالا یا کار یا خدمت مورد معامله و مقدار و مدت و محل تحويل و میزان پیش پرداخت و مدت و محل قبول پیشنهاد در آگهی درج شود و تصریح گردد که نقشه ها و برگ شرائط عمومی و مشخصات معامله در محل معین موجود است و ذکر اینکه پیشنهاد دهنده این باید یک نسخه از آنرا دریافت و با قید قبولی امضاء کرده و به پیشنهاد خود ضمیمه و تسلیم نماید.

ماده ۳۰- سازمان در خصوص اتخاذ تصمیم در مورد پیشنهادهای رسیده و انعقاد قرار داد دارای تکالیف و اختیارات زیر میباشد.

۱. سازمان موظف است سپرده شرکت در مناقصه برنده را در صورتیکه براساس ماده ۳۶ برای انجام معامله به او رجوع شود و از انجام معامله امتناع نماید ضبط کند.

۲. سازمان اختیار دارد مقدار کالا یا کار مورد معامله را تابیست و پنج درصد کل مورد معامله افزایش یا کاهش دهد.

۳. سازمان به پیشنهادهای مبهم و مشروط و بدون سپرده و پیشنهادهایی که بعد از انقضای مهلت مقرر در آگهی بررسد ترتیب اثر خواهد داد.

۴. سازمان در رد هر یک یا تمام پیشنهادها مختار است در اینصورت سپرده ها مسترد خواهد شد.

۵. هزینه ثبت قرار داد حسب مورد در دفترخانه اسناد رسمی بعده برنده مناقصه خواهد بود ضمناً سازمان مکلف است هرگونه مالیات یا عوارض یا وجودی را که قانوناً بابت معامله بطریق قرار داد تعلق می گیرد از بهای کارکرد یا کالای تحويلی در موقع پرداخت مطالبات او کسر و در مهلت قانونی بحساب سازمان های ذینفع تأديه نماید.

ماده ۳۱. سازمان در مورد مناقصه مکلف به رعایت نکات زیر میپیاشد:

۱. مدت قبیل پیشنهادها از تاریخ نشر آخرین آگهی در داخله ۱۰ روز و در خارجه از ۶۰ روز نباید کمتر باشد.
۲. در صورتیکه به تشخیص سازمان نوع معامله ایجاب کند که نقشه یا برگ شرایط و مشخصات و نمونه های ضمانتنامه و قرار داد و مدارک دیگری تهیه شود قبل از نشر آگهی باید آنها را آماده نماید.
۳. میزان پیش پرداخت نباید از ۲۵٪ مبلغ معامله تجاوز کند و پرداخت آن در قبال اخذ تضمین معتبر به تشخیص مدیر عامل انجام خواهد شد.
۴. میزان سپرده شرکت در مناقصه با توجه به موضوع و خصوصیات معامله نباید از پنج درصد مبلغ برآورد معامله کمتر باشد.
۵. حداقل میزان تضمین حسن انجام معامله که باید قبل از انعقاد قرار داد اخذ شود در مورد معاملاتی که موضوع آن انجام امور ساختمانی یا باربری یا خرید ماشین آلات باشد پنج درصد و در سایر معاملات ده درصد مبلغ معامله میباشد و باید بصورت نقد بحساب سپرده باشکی سازمان واریز و یا با تشخیص و مسئولیت مدیر عامل ضمانتنامه معتبر به سازمان تسلیم شود و در مورد معاملات ساختمانی و باربری علاوه بر پنج درصد مذکور سازمان باید از هر پرداخت معادل ده درصد کسر و به حساب سپرده بابت تضمین حسن انجام کار منظور نماید.

ب - مناقصه محدود

ماده ۳۲. موارد استفاده از مناقصه محدود با تصویب هیأت مدیره سازمان تعیین می شود.

- ماده ۳۳. دعوت نامه شرکت در مناقصه محدود بنا به تشخیص هیأت مدیره برای حداقل ۶ شرکت یا مؤسسه که صلاحیت آنها برای شرکت در مناقصه مورد نظر قبل از تضییص داده شده و نام آنان در فهرست واجدین صلاحیت سازمان مدیریت و برنامه ریزی درج شده باشد ارسال می گردد.

تبصره - مقررات مربوط به مناقصه عمومی در صورتیکه با مقررات مناقصه محدود مغایر نباشد در مناقصه محدود نیز لازم الرعایه است.

ماده ۳۴. وظایف کمیسیون مناقصه

۱. رسیدگی به پیشنهادهای مربوط به مناقصه بعهده هیأت عالی معاملات سازمان مرکب از مدیر عامل، معاون مالی و اداری، یکنفر از افراد بصیر و مطلع در معامله مورد نظر به پیشنهاد مدیر عامل و تأیید هیأت مدیره سازمان خواهد بود.

۲. کمیسیون باید در روز و ساعت مقرر که در آگهی مناقصه عمومی و یا دعوت نامه مناقصه محدود قید گردیده تشکیل شود و پیشنهادهای رسیده را مفتوح و مورد بررسی قرار دهد و ضمن تعیین برنده‌گان اول تا سوم، مشخصات عمدۀ پیشنهادها را در صورت جلسه قید نماید. چنانچه تعداد پیشنهادها از سه مورد کمتر باشد باید پیشنهادهای رسیده را طی نامه به پیشنهاد دهنده‌گان مستردد نماید و مناقصه تجدید گردد. در مناقصه مجدد ولو آنکه تعداد پیشنهادات کمتر از سه فقره باشد کمیسیون پیشنهادات را باز و مورد رسیدگی و ترتیب اثر قرار خواهد داد.

۳. کمیسیون موظف است چنانچه پیشنهادی فاقد یکی از شرایط مندرج در آگهی و یا برگ شرایط و مشخصات یا مغایر با مفاد این آیین نامه باشد به آن ترتیب اثر ندهد مگر آنکه شرط مزبور به تشخیص کمیسیون، تأثیر اساسی و مهمی در انجام معامله نداشته باشد.

تبصره ۱. سازمان در مواردی که میسر تشخیص دهد باید قبل از قرائت پیشنهادها بهای عادله مورد مناقصه را عنوان شاخص قیمت به وسائل مقتضی و بطور محروم‌انه تهیه نموده و در پاکت لام و مهر شده در اختیار کمیسیون مناقصه قرار دهد.

تبصره ۲. در مواردی که کمیسیون رأی به تجدید مناقصه دهد مناقصه تجدید می‌شود.
ماده ۳۵. تصمیمات هیأت عالی معاملات در مورد مناقصه باتفاق آراء و یا با اکثریت دو رأی مشروط باینکه رأی مدیر عامل یکی از آن دو رأی باشد ملاک اعتبار خواهد بود.

تبصره - کمیسیون مناقصه مکلف است از روز قرائت پیشنهادها حداکثر ظرف یک هفته نظر خود را اعلام کند و در موارد استثنایی این مهلت با تصویب مدیر عامل تا ۲۰ روز دیگر قابل تمدید خواهد بود.

ماده ۳۶. در مواردی که کمیسیون مناقصه برنده مناقصه را اعلام کرده باشد سپرده شخص برنده و اشخاصی که بهای پیشنهادی آنها در مرتبه دوم و سوم قرار دارد (مگر اینکه رجوع به برنده‌گان دوم و سوم طبق تبصره ۱ ماده ۳۷ میسر نباشد) نگاهداری و سپرده سایر پیشنهاد دهنده‌گان مستردد خواهد شد.

ماده ۳۷. در صورتیکه برنده مناقصه از تاریخ ابلاغ نتیجه مناقصه ظرف مدت ۷ روز نسبت به سپرده تضمین حسن انجام معامله اقدام نکند و یا برای انجام معامله حاضر نشود سپرده شرکت در مناقصه او به نفع سازمان ضبط می‌شود و مراتب به شخصی که پیشنهاد او در مرتبه دوم قرار دارد با رعایت مفاد تبصره ۱ این ماده ابلاغ میگردد اگر او هم از تاریخ ابلاغ ظرف مدت ۷ روز نسبت به سپرده تضمین حسن انجام معامله اقدام نکند و یا برای انجام معامله حاضر نشود سپرده او هم ضبط می‌شود و مراتب به شخصی که پیشنهاد او در مرتبه سوم قرار دارد و با رعایت مفاد تبصره

۱ این ماده ابلاغ می گردد و اگر آن هم اقدام نکرد سپرده ضبط می شود.

تبصره ۱. رجوع به پیشنهاد دهنده که بهای پیشنهادی او در مرتبه دوم و سوم قرار دارد به شرطی میسر است که تفاوت بهای پیشنهادی او با برنده مناقصه از مبلغ سپرده بیشتر نباشد در غیر این صورت رجوع به او ممنوع است.

تبصره ۲. مدت مقرر ۷ روز در این ماده در مورد معاملاتی که طرف معامله در خارج از کشور اقامت دارد حداکثر تا ۴۵ روز تعیین می شود مشروط به اینکه مدت مذکور در آگهی مناقصه با برگ شرایط آن ذکر شده باشد.

ماده ۳۸. در صورتیکه حایز حداقل بهاء بیش از یک نفر باشد برنده مناقصه با در نظر گرفتن کیفیت کالا، خدمات و تسهیلات مربوطه و حسن شهرت ارایه دهنده و با نظر اعضای هیأت عالی معاملات عمل خواهد شد.

ماده ۳۹. در قرار داد نکات زیر باید قید گردد:

۱. نام متعاملین

۲. نوع و مقدار و مبلغ مورد معامله با مشخصات کامل آنها

۳. مدت انجام تعهد و محل و شرایط تحويل مورد معامله

۴. ترتیب عمل و میزان خسارت در مواردی که برنده مناقصه در انجام تعهدات جزویاً یا کلأً تأخیر نماید.

۵. الزام تحويل کالا طبق نمونه ممکن در صورتیکه تهیه نمونه لازم باشد در این صورت باید نمونه کالا، با مهر و امضای طرفین معامله ممکن و نزد سازمان نگاهداری شود.

۶. اقرار برنده مناقصه با اینکه از مشخصات کالا یا کار یا خدمت مورد معامله و مقتضیات محل تولید کالا یا انجام کار اطلاع کامل دارد.

۷. اختیار سازمان نسبت به افزایش یا کاهش مورد معامله در مدت قرار داد تا میزان بیست و پنج درصد مبلغ مندرج در قرار داد است.

۸. بهای مورد معامله و ترتیب پرداخت آن در مواردی که انجام کار براساس واحد بهای مورد معامله برآورد و در قرار داد ذکر می شود ولی بهای کارهای انجام یافته براساس واحد بها احتساب و پرداخت خواهد شد.

۹. مبلغ پیش پرداخت و ترتیب واریز آن در صورتی که در شرایط مناقصه ذکر شده باشد.

۱۰- سایر تعهداتی که در شرایط مناقصه ذکر شده است.

۱۱. سایر شرایط که مورد توافق طرفین معامله قرار گیرد.

۱۲. طرف قرار داد سازمان حق واگذاری کل موضوع قرار داد را به غیر نخواهد داشت.

ماده ۴۰- در موارد زیر سازمان میتواند معاملات را بدون رعایت تشریفات مناقصه انجام دهد.

۱. خرید اموال و خدمات و حقوقی که به تشخیص مدیر عامل سازمان منحصر بفرد باشد با تأیید کمیسیون معاملات.

۲. خرید کالاهای و خدمات انحصاری دولتی و کالاهای و خدماتی که فروشنده آنها به تشخیص کمیسیون معاملات انحصاری باشد.

۳. خرید کالاهای ساخت کارخانه های داخلی و کرایه حمل و نقل بار از طریق زمینی که از طرف دستگاه های دولتی ذیربیط برای آنها نرخ تعیین شده باشد.

۴. در مورد کرایه حمل و نقل هوایی، دریایی، هزینه مسافرت و نظایر آن در صورت وجود نرخ ثابت و مقطوع

۵. در مورد خرید خدمات هنری و صنایع مستظرفه و کارشناسی که پس از گزارش واحد تقاضا کننده با تشخیص کمیسیون معاملات.

۶. در مورد خرید کالاهای مورد مصرف روزانه که در محل نرخ ثابتی از طرف دولت یا شهرداریها یا مراجع ذیصلاح برای آنها تعیین شده باشد.

ماده ۴۱. در مورد معامله با وزارت خانه ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی با وابسته به دولت و شهرداریها و معامله بین دو سازمان وابسته به شهرداری با تواافق طرفین که به تأیید هیأت مدیره سازمان برسد کافی است.

بخش پنجم - ترک تشریفات مناقصه

ماده ۴۲. در مواردی که ترک تشریفات مناقصه ضروری تشخیص داده شود با رعایت صرفه و صلاح سازمان نحوه اینگونه معاملات بطريق زیر انجام خواهد شد.

الف: در صورتی که میزان معامله کمتر از ۰۰۰۰ ریال باشد بنا به پیشنهاد مستدل و موجه مدیر عامل و تصویب هیأت مدیره.

ب: در صورتی که میزان معامله از ۰۰۰۰ ریال تا ۰۰۰۰ ریال باشد بنا به پیشنهاد مستدل و موجه مدیر عامل و تصویب هیأت مدیره و تأیید رییس شورای سازمان.

ج: در صورتی که میزان معامله از ۰۰۰۰ ریال بیشتر باشد بنا به پیشنهاد مستدل و موجه مدیر عامل و تصویب هیأت مدیره و موافقت شورای سازمان.

تبصره - حد نصاپهای تعیین شده در بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده ۴۲ این آیین نامه بر اساس قانون الحق یک

ماده به آیین نامه مالی شهرداریها مصوب ۱۳۴۶ در تاریخ ۱۳۸۰/۱۰/۱۸ بعنوان ماده ۲۰ مکرر آیین نامه مالی شهرداری و مفاد قانون اصلاح ماده (۲۰ مکرر) آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۸۸/۳/۳ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده پس از تصویب هیأت وزیران قابل افزایش خواهد بود.

بخش ششم - ترتیب تحويل کالا یا خدمت

ماده ۴۳. کالا یا کار انجام شده هر گاه مربوط به معاملات جزیی باشد تحويل آن بوسیله انباردار یا اداره درخواست کننده انجام خواهد شد و در معاملات متوسط مکرر باشد تحويل با نظارت کمیسیونی مرکب از سه نفر به انتخاب مدیر عامل انجام پذیرد و در معاملات عمده کمیسیون تحويل مرکب خواهد بود از دو نفر نماینده منتخب مدیر عامل و یک نفر نماینده ذیصلاحیت به انتخاب هیأت مدیره.

ماده ۴۴. در معاملات متوسط و عمده در تحويل هر فقره کالا یا کار باید کمیسیون تحويل صورت مجلس مربوطه را تنظیم و در آن بطور صریح قید گردد که کالای مورد معامله یا کار انجام شده طبق نمونه و با مشخصات مندرج در پیمان میباشد و ذیل آنرا تمام اعضاء کمیسیون تحويل و فروشنده یا پیمانکار امضاء نمایند و در مورد اجتناسی که تحويل انبار می شود انبار دار نیز صورت مجلس را امضاء و قبض انبار صادر نماید.

تبصره ۱. هر گاه بین اعضاء کمیسیون تحويل در نوع و مشخصات کالا یا کار مورد تحويل اتفاق آراء نباشد پیشنهاد کارشناس مربوطه و نظر مدیر عامل قاطع خواهد بود.

تبصره ۲. برای کالاهای تحويل شده در تمام موارد باید قبض انبار که دارای شماره مسلسل باشد صادر گردد و به امضاء انباردار رسیده و در دفتر انبار ثبت و شماره ثبت دفتر انبار روی قبض انبار قید گردد.

تبصره ۳. در مواردی که کالا به انبار تحويل نمیگردد حسب مورد باید بوسیله تحويل گیرنده تکالیف مربوط به انباردار انجام شود و رسید یا صورت مجلس مربوط مبنای صدور قبض و حواله انبار خواهد شد.

بخش هفتم - مزايدة

ماده ۴۵. فروش اموال منتقل و غیر منتقل و اجاره اموال غیر منتقل سازمان از طریق مزايدة کتبی صورت خواهد گرفت.

تبصره ۱. در آگهی مزايدة شرایطی که طبق این آیین نامه برای آگهی مناقصه پیش بینی شده، در صورتیکه با عمل مزايدة منطبق باشد باید رعایت گردد.

تبصره ۲. مقرراتی که در این آیین نامه برای انتشار آگهی و سایر تشریفات مناقصه اعم از تشکیل کمیسیون

مناقصه و اتخاذ تصمیم در کمیسیون مذکور و اجرای تصمیم کمیسیون و انعقاد قرار داد و تحويل مورد معامله معین شده در صورتی که با عمل مزایده منطبق باشد باید رعایت گردد.

بخش هشتم - سایر معاملات سازمان

ماده ۴۶. هر گاه سازمان به اجاره نمودن ساختمان با زمین یا وسیله نقلیه یا ماشین آلات فنی یا هر نوع اشیاء و اموال دیگری که عرفأ در معرض اجاره و استیجاره قرار می گیرد پیدا کند بشرح زیر اقدام خواهد شد.

الف: در صورتی که مورد اجاره نظایر متعدد و متفاوت داشته باشد پس از تحقیق و تجسس کافی بوسیله متصدی خرد حداقل سه فقره از با صرفه ترین آنها بوسیله استعلام بهاء تعیین و معرفی خواهد گردید.

ب: اگر مورد اجاره نظایر متعدد نداشته باشد یا اجاره ملک یا زمین معینی مورد لزوم سازمان باشد مذاکره و توافق مقدماتی با مالک بعمل خواهد آمد.

انجام معامله و عقد قرار داد در هر مورد در صورتی که مال الاجاره سالانه از ..... ریال تجاوز نکند با تصویب هیأت عالی معاملات سازمان و در صورتی که مال الاجاره ماهانه بیش از ..... ریال باشد با تصویب هیأت مدیره سازمان صورت خواهد گرفت.

تبصره - حدنصاب های تعیین شده در بند (ب) این ماده براساس قانون الحق یک ماده به آیین نامه مالی شهرداریها مصوب ۱۳۴۶ که در تاریخ ۱۳۸۰/۱۰/۱۸ بعنوان ماده ۲۰ مکرر آیین نامه مالی شهرداریها به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده پس از تصویب هیأت وزیران قابل افزایش خواهد بود.

ماده ۴۷. در موارد استثنایی که بصلاح و صرفه سازمان باشد هیأت مدیره می تواند بنا به پیشنهاد مدیر عامل اختلافاتی را که با پیمانکاران سازمان پیدا می شود و مبلغ مورد اختلاف از ..... ریال بیشتر نباشد از طریق سازش و یا ارجاع به داوری حل و فصل نمایند لکن در مواردی که مبلغ مورد اختلاف بیش از ..... ریال باشد رفع اختلاف از طریق سازش یا ارجاع بداروی با پیشنهاد مدیر عامل و تأیید هیأت مدیره و تصویب رئیس شورای سازمان امکان پذیر خواهد بود در اینگونه موارد داور اختصاصی و داور مشترک باید به تأیید رئیس شورای سازمان برسد.

تبصره - حدنصاب های تعیین شده در این ماده براساس قانون الحق یک ماده به آیین نامه مالی شهرداریها مصوب ۱۳۴۶ که در تاریخ ۱۳۸۰/۱۰/۱۸ بعنوان ماده ۲۰ مکرر آیین نامه مالی شهرداریها و مفاد قانون اصلاح ماده (۲۰) مکرر، آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۸۸/۳/۳ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده پس از تصویب هیأت وزیران قابل افزایش خواهد بود.

بخش نهم - مقررات عمومی

ماده ۴۸. در صورتی که سازمان بخواهد موافق بند ۷ ماده ۳۹ این آیین نامه میزان کار یا خدمت یا کالای موضوع

پیمان را کسر یا اضافه نماید باید قبل از انقضاء مدت به پیمانکار ابلاغ نماید.

فصل سوم - مقررات امور مالی سازمان

بخش دهم - بودجه

ماده ۴۹. مدیر عامل باید بودجه سالیانه سازمان را تا پانزدهم دیماه هر سال تهیه و جهت تأیید به هیأت مدیره پیشنهاد نماید تا پس از تأیید هیأت مدیره برای تصویب به شورای سازمان تقدیم و شورا نیز رسیدگی به بودجه را حداکثر تا پانزدهم بهمن ماه خاتمه دهد و جهت تصویب نهایی به شورای اسلامی شهر ارایه نماید و شورای اسلامی شهر نیز باید قبل از اسفند ماه هر سال آنرا رسیدگی و تصویب نماید.

ماده ۵۰- اصلاح و یا متمم بودجه نیز پس از طی مراحل قانونی مربوط قابل اجراست.

تبصره - در صورت عدم تصویب بودجه توسط شورای اسلامی شهر در موعد مقرر سازمان میتواند براساس یک دوازدهم بودجه سال گذشته هر ماhe هزینه نماید.

بخش یازدهم - درآمد

ماده ۵۱. در آمدها شامل موارد مشروحة ذیل میباشد.

۱. درآمد حاصل از کارشناسی و مشاوره برای مراجعین بخش خصوصی و دولتی.

۲. درآمد حاصل از آموزش پرسنل بخش خصوصی، دولتی و حق عضویت باشگاه های ورزشی.

۳. درآمد حاصل از شارژ کپسول آتش نشانی.

۴. درآمد حاصل از عوارض حق بیمه انواع حریق از شرکتهای بیمه.

۵. درآمد حاصل از فروش و اموال و دارایی های ثابت (اموال منقول و غیر منقول).

۶. درآمد حاصل از وجوده سپرده نزد بانکها و سرمایه گذاری در سایر موسسات.

۷. درآمد حاصل از کمکهای بلاعوض، اعانت و هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی.

۸. سایر درآمدهای مرتبط با اهداف سازمان.

ماده ۵۲. مسئولیت حصول صحیح و بموضع درآمدها و منابع تأمین مالی بعده دیحسابان سازمان است.

ماده ۵۳. کلیه وجوهی که از محل درآمدها و سایر منابع تأمین مالی در بودجه سازمان وصول می شود بلاستثناء

باید بحساب بانک واریز گردد.

ماده ۵۴. وجوهی که بدون مجوز یا زاید بر میزان مقرر وصول شود اعم از اینکه منشأ این دریافت اضافی اشتیاه پرداخت کننده یا مأمور وصول یا عدم انطباق مبلغ وصولی با موارد باشد و یا اینکه تحقق اضافه دریافتی در مراحل رسیدگی سازمان یا مراجع قانونی حاصل شود باید از محل درآمد سازمان بنحوی که در ادای حق ذینفع تأخیری صورت نگیرد مسترد شود.

ماده ۵۵. وجود اعتبار در بودجه سازمان بخودی خود برای اشخاص اعم از حقیقی و یا حقوقی ایجاد حق نمیکند و استفاده از اعتبارات باید با رعایت مقررات مربوط بخود بعمل آید.

بخش دوازدهم - هزینه

ماده ۵۶. کلیه پرداخت های سازمان در حدود بودجه مصوب با اسناد مثبته و با رعایت مفاد این آیینه نامه و سایر مقررات مربوطه عمل خواهد آمد و این اسناد باید به امضاهای مجاز پیش بینی شده (ذیحسابان سازمان) در اساسنامه مصوب سازمان بررسد و بحساب منظور گردد.

تبصره - در مورد هزینه هایی که تنظیم اسناد مثبته آن قبل از پرداخت قطعی میسر نباشد میتوان بطور علی الحساب پرداخت و اسناد هزینه آن را پس از تکمیل بحساب قطعی منظور نمود.

ماده ۵۷. پرداخت هزینه ها پس از طی مراحل تشخیص، تأمین اعتبار، تعهد، تسجيل و حواله و با اعمال نظارت مالی بعمل خواهد آمد.

ماده ۵۸. اختیار و مسئولیت تشخیص، تعهد، تسجيل و حواله بعده مدیر عامل و مسئولیت تأمین اعتبار و تطبیق پرداخت ها با قوانین و مقررات بعده معاون مالی و اداری میباشد.

تبصره - اختیار و مسئولیت های موضوع این ماده حسب مورد یا مستقیماً و بدون واسطه از طرف مقامات فوق به سایر مقامات سازمان کلاً یا بعضاً قابل تفویض خواهد بود لیکن در هیچ مورد تفویض اختیار، منزله سلب اختیار و مستولیت از تفویض کننده نخواهد بود.

ماده ۵۹. کلیه هزینه هایی که در سال مالی ایجاد و یا پرداخت آن تعهد شده لیکن در آن سال پرداخت نشده باشد بایستی در پایان هر سال شناسایی و براساس اصل وضع هزینه های هر دوره مالی از محل درآمدهای همان دوره، ذخیره کافی منظور گردیده و در صورت های مالی سال مورد عمل منعکس گردد.

بخش سیزدهم - مقررات مربوط به اموال

ماده ۶۰- کلیه اموال سازمان به دو نوع تقسیم می شود.

۱. اموال مصرفی شامل اموالی است که بر اثر استفاده کلاً یا جزئی از بین میرود.

۲. اموال غیر مصرفی شامل اموالی است که بدون تغییر محسوس و از دست دادن مشخصات اصلی بتوان آنرا

مکرراً مورد استفاده قرار داد.

ماده ۶۱. مصالح و لوازم ساختمانی و اقلام مشابه که برای احداث و یا تکمیل ساختمان ها و تأسیسات و

تجهیزات آن که در تصرف مالکانه سازمان بوده و یا در خواهد آمد و همچنین لوازم یدکی مورد نیاز برای تعمیرات اساسی و عمدۀ ماشین آلات و ... متعلق به سازمان باید در حساب دارایی های مربوطه ثبت شود.

ماده ۶۲. برای کلیه اموال غیر مصرفی استهلاک پذیر سازمان نظیر ساختمان، تأسیسات، اثاثیه، ماشین آلات و

تجهیزات و دیگر اقلام مشابه باید همه ساله استهلاک در نظر گرفته شود.

تبصره - مأخذ محاسبه نرخ ها و روش استهلاکات موضوع ماده (۱۵۱) قانون مالیات های مستقیم مصوب اسفند

ماه سال ۱۳۶۶ مجلس شورای اسلامی با آخرین اصلاحات و الحالات خواهد بود.

ماده ۶۳. سازمان پس از تصرف اموال خریداری شده میبایست از سیستم کدگذاری و پلاک کوبی اموال استفاده نماید و مسئولیت این امر با امین اموال و نظارت بر حسن اجرای کار امین اموال، بعده معاون مالی و اداری سازمان است که در حین انتقال بحساب اموال باید انجام شود.

ماده ۶۴. هر گاه مدیر عامل تجدید ارزیابی در قسمتی از دارایی های سازمان را لازم تشخیص دهد میتواند پس از تأیید هیأت مدیره و تصویب شورای سازمان با رعایت ضوابط و مقررات مربوط اقدام به تجدید ارزیابی نماید. افزایش یا کاهش حاصل از تجدید ارزیابی به پیشنهاد مدیر عامل و تأیید هیأت مدیره و تصویب شورای سازمان به حسابهایی که تعیین میگردد منظور خواهد شد.

ماده ۶۵. اموال بایستی حداقل سالی یکبار و با نظارت امور مالی مشاهده عینی گردیده و با دفاتر و مدارک مربوط اطباق داده شود و هر نوع کسری و یا عدم دقت در نگهداری و بهره برداری باطلاع مدیر عامل برسد.

ماده ۶۶. کلیه کمک های بلاعوض بصورت اموال منقول و غیر منقول که به سازمان اهداء می شود جزء اموال و دارایی ها محسوب و ارزش آنها بر طبق بهاء روز عادلانه محاسبه و در حساب عمل می شود.

تبصره - نحوه حسابداری اموال، کارشناسی و تقویم دارایی های ثابت تابع دستورالعملی خواهد بود که با توجه به

مفاد اساسنامه مصوب سازمان و سایر مقررات موضوعه تهیه و تنظیم می گردد.

ماده ۶۷. امین اموال مسئولیت کنترل و نگهداری و مراقبت اموالی که در تحویل ابواب جمعان سازمان قرار دارد برابر مقررات جاری عهده دار می باشد.

بخش چهاردهم - سایر مقررات مالی

ماده ۶۸. دفاتر مالی و اموالی سازمان باید طبق اصول بازرگانی و دفترداری دو طرفه با رعایت مفاد قانون تجارت ثبت و نگهداری شود.

تبصره - چنانچه مدیر عامل دستور انجام هزینه و یا پرداختی را بدهد که مغایر با مقررات آییننامه ها و دستورالعمل های مالی و اساسنامه سازمان باشد معاون مالی و اداری مکلف است با ذکر دلیل کتابخانه مطلب را به اطلاع مدیر عامل برساند در صورتی که مدیر عامل سازمان تأکید بر انجام دستور خود داشته باشد مدیر امور مالی دستور کتبی مجدد مدیر عامل را اجرا و موضوع را بایستی در اولین جلسه هیأت مدیره گزارش نماید.

ماده ۶۹. معاون مالی و اداری در مورد صحت پرداخت های انجام شده در سازمان که کلاً تحت نظارت مستقیم وی انجام خواهد گرفت از نظر مطابقت با مقررات مربوط مسئولیت مستقیم دارد.

ماده ۷۰- مسئولیت ثبت و نگهداری حساب های درآمد، هزینه، دارایی، بدھی و اموال سازمان در دفاتر مربوط به عهده معاون مالی و اداری میباشد.

ماده ۷۱. کارپرداز و یا مأمور خرید سازمان موظف است در موقع پرداخت نسبت به تشخیص امضاء مجاز دستور دهنده پرداخت و شناسایی دریافت کننده وجه دقت لازم را بعمل آورد و امضاء یا اثر انگشت گیرنده وجه را گرفته و محل پرداخت کننده وجه را نیز خود امضاء نماید.

ماده ۷۲. از دارندگان تنخواه گردان، امین اموال، انبارداران و کارکنانی که وجوده نقد یا اوراق بهادر در اختیار دارند به تشخیص مدیر عامل سازمان بایستی تضمین کافی اخذ گردد.

تبصره - چنانچه افراد مندرج در ماده ۷۲ تغییر سمت یافته و یا به هر دلیلی به کارشناس خاتمه داده شود تضمین فوق الذکر پس از مدت حداقل سه ماه و حداقل شش ماه مسترد خواهد شد. ضمناً استرداد تضمین، مسئولیت افراد مذکور را طی مدت تصدی به کار از میان نخواهد برد و هر گاه تخلفی کشف گردد سازمان طبق قانون و مقررات مربوطه متخلف را تعقیب خواهد نمود.

ماده ۷۳. کلیه پرداخت ها با صدور چک با امضاهای مجاز پیش بینی شده در اساسنامه سازمان انجام خواهد شد.

ماده ۷۴. سازمان مکلف است که در انجام کلیه امور و وقایع مالی، قوانین و مقررات مالی، اساسنامه، آییننامه ها، و

مصطفبات را رعایت نماید و در پرداخت های تکلیفی نظیر مالیات ها و بیمه ها و سایر کسورات مقرر در قوانین، برابر دستور العمل ها و بخشنامه های صادره ظرف مهلت مقرر در قانون رفتار نماید.

ماده ۷۵. هیأت مدیره موظف است همه ساله یک نسخه از ترازنامه و حساب سود و زیان و تقریب بودجه سازمان را همراه با گزارش عملکرد تا پایان خرداد ماه سال بعد به حسابرس (بازرس) تسلیم نماید.

ماده ۷۶. در مواردی که معاون مالی و اداری تغییر کند و یا به هر عنوان سمت معاون مالی و اداری از وی سلب شود معاون مالی و اداری جدید و معاون مالی و اداری سابق میباشد با تنظیم صورت مجلس، تحويل و تحول نمایند این صورت مجلس باید به امضاء تحويل دهنده و تحويل گیرنده رسیده و نسخه اول به مدیر عامل تسلیم شود.
تبصره - در مواردی که معاون مالی و اداری از تنظیم صورت جلسه تحويل و تحول استنکاف نماید و یا به هر عنوان شرکت او در تحويل و تحول میسر نباشد کلیه اسناد و مدارک با حضور نماینده مدیر عامل با تنظیم صورت مجلس تحويل معاون مالی و اداری جدید خواهد شد.

ماده ۷۷. در هیچ موردی وجوهی که نزد مسئولین تنخواه گردان قرار می گیرد نباید از میزان تعیین شده تجاوز نماید.

ماده ۷۸. پرداخت هر گونه مساعده، وام، علی الحساب، پیش پرداخت و نظایر آن از حساب تنخواه گردان بدون تأیید مقامات مجاز منوع می باشد.

ماده ۷۹. کلیه دارندگان تنخواه گردان موظف می باشند که مانده وجوه نقد خود را در آخر سال مالی بحساب بانک واریز نموده و رسیده بانک را بعنوان گواهی ارایه نمایند.

ماده ۸۰- کلیه موارد پیش بینی نشده در این آیین نامه بر طبق قانون تجارت و سایر قوانین و مقررات جای می باشد.

این آیین نامه مالی و معاملاتی براساس بند ..... ماده ..... اساسنامه مصوب شماره ..... مورخ .....
سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری ..... در هجده صفحه مشتمل بر سه فصل و هشتاد ماده و سی و دو
تبصره و شصت و نه بند در تاریخ ..... به تصویب رسیده است و مورد موافقت وزارت کشور می باشد و کلیه
صفحات آن با قید شماره و تاریخ تصویب ممهور به مهر برجسته اداره کل امور
شهرداریهاست.

۲-۹. سازمان هایی که فاقد آیین نامه مالی هستند.

سازمان ها مکلفند پس از شروع بکار خود نسبت به تهیه آیین نامه مالی مستقل براساس ضوابطی که در قسمت پیشین توضیح داده شد اقدام نمایند. اما در اساسنامه کلیه سازمان ها متن زیر قید گردیده است: تا زمانی که سازمان آیین نامه معاملاتی خاصی نداشته باشد، آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ با اصلاحیه های بعدی با رعایت مفاد اساسنامه سازمان ملاک عمل خواهد بود که در این صورت بجای شورای اسلامی شهر و شهردار بترتیب هیأت مدیره و مدیر عامل جایگزین خواهد شد.

با توجه به مجوز فوق، تعداد کثیری از سازمان ها از اختیار فوق استفاده نموده و هم چنان از آیین نامه مالی شهرداری ها استفاده می نمایند.

به توجه به اهمیت موضوع متن آیین نامه جهت آگاهی بهره برداران ذیلاً درج می گردد.

۲-۹. آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ با اصلاحیه های بعدی

قسمت اول - امور معاملات

ماده ۱. (اصلاحی ۱۳۸۳/۳/۲۶) تصویب نامه شماره ۶۹۸۸/ت ۳۰۶۸۴ ه مورخ ۱۳۸۳/۳/۱۰ و قابل اجراء از ابتدای سال ۱۳۸۳) معاملات از نظر مبلغ در این آئین نامه به سه نوع تقسیم می شود:

نوع اول - معاملات جزئی که مبلغ آن از دو میلیون ریال تجاوز نکند.

نوع دوم - معاملات متوسط که مبلغ آن از دو میلیون ریال بیشتر و از سی میلیون ریال تجاوز نکند.

نوع سوم - معاملات عمده که مبلغ آن از سی میلیون ریال بیشتر باشد.

قانون تطبیق سقف معاملات شهرداری های کشور و شهرداری تهران با نصاب های مذکور در قانون اصلاح بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۸۰) و ماده (۸۶) قانون محاسبات عمومی کشور - مصوب ۱۳۷۳ - و تغییرات بعدی آن مصوب ۱۱ خرداد ۱۳۷۶

(روزنامه رسمی شماره ۱۵۲۴۲ مورخ ۱۳۷۶/۴/۱۱)

ماده واحده - سقف معاملات جزئی، متوسط و عمده موضوع ماده (۱) آئین نامه مالی شهرداری ها - مصوب ۱۳۴۶ - و ماده (۱) اصلاحی آئین نامه معاملات شهرداری تهران - مصوب ۱۳۶۲ - مطابق نصاب های مندرج در

بندهای (الف)، (ب) و (ج) جزء (۱) ماده واحده قانون اصلاح بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۸۰) و ماده (۸۶) قانون

محاسبات عمومی کشور - مصوب ۱۳۷۳ - و تغییرات بعدی آن تعیین می شود.

ماده ۲. در مورد معاملات جزئی متصرفی خرید یا کسی که وظیفه مذکور کتاباً از طرف شهردار به او ارجاع گردیده

مکلف است بهای جنس یا اجرت کار مورد معامله را به نحو ممکنه و به مسئولیت خود به دست آورده با جلب موافقت

کتبی مقامات زیر اقدام نماید:

(الف) در شهرداری هایی که در آمد سالانه آنها تا ۱۰ میلیون ریال است موافقت شهردار.

(ب) در شهرداری هایی که در آمد سالانه آنها از ۱۰ میلیون ریال تا ۵۰ میلیون ریال است موافقت متصرفی امور

مالی.

(ج) در شهرداری هایی که در آمد سالانه آنها از ۵۰ میلیون ریال بیشتر است موافقت رئیس کارپردازی.

تبصره ۱. ذکر نام و نام خانوادگی و امضاء و سمت متصرفی خرید و همچنین آدرس و مشخصات کامل فروشنده

جنس یا انجام دهنده کار در ذیل سند ضروری است.

تبصره ۲. شهردار می تواند به موجب ابلاغ کتبی انجام بعضی از انواع معاملات جزئی را که در این ماده اختیار

تصویب آنها به متصرفی امور مالی یا رئیس کارپردازی داده شده است موكول به موافقت کتبی خود نماید و یا اختیار

رئیس کارپردازی را به متصرفی امور مالی یا رئیس حسابداری شهرداری واگذار کند.

ماده ۳. در مورد معاملات متوسط متصرفی خرید باید حداقل از سه نفر فروشنده گان کالا یا انجام دهنده کار از

هر یک جداگانه استعلام کتبی که مشعر بر تعیین و تصريح نوع و مشخصات کامل جنس یا موضوع کار مورد معامله و

مقدار و شرایط معامله و مدت تحويل باشد اخذ و فروشنده کالا یا انجام دهنده کار باید حداقل بهای ممکنه را ضمن

تعیین مدت و نشانی دقیق خود در برگ استعلام بها ذکر و یا قید تاریخ امضاء نموده و متصرفی خرید صحت

مندرجات آن را گواهی نماید.

انجام معامله پس از موافقت کمیسیون معاملات مرکب از شهردار یا معاون شهرداری - متصرفی امور مالی و یک

نفر از رؤسای واحدها یا اعضاء ارشد شهرداری بنا به تناسب کار و به انتخاب شهردار مجاز خواهد بود و تصمیمات

کمیسیون به اتفاق آراء و یا با اکثریت دو رأی موافق در صورتی مناط اعتبار خواهد بود که شهردار یا معاون او یکی از

آن دو نفر باشد.

تبصره - در شهرداری هایی که در آمد سالانه آنها از ۵۰ میلیون ریال بیشتر است در صورتی که شهرداری فاقد معافون باشد شهردار می تواند رئیس کارپردازی یا یکی از اعضاء دیگر شهرداری را به عضویت کمیسیون معاملات انتخاب ولی تصمیمات کمیسیون را موکول به تأیید خود نماید.

ماده ۴. معاملات عمده باید به طور کلی با تشریفات مناقصه یا مزايدة عمومی و یا مناقصه محدود انجام شود اگر

ترک مناقصه ضروری تشخیص گردد به طریق زیر انجام خواهد شد:

(الف) (اصلاحی جلسه مورخ ۱۳۸۲/۴/۱ هیأت وزیران - تصویبنامه شماره ۱/۱۷۱۲۶ ت ۲۸۸۰۹ ه - مورخ ۱۳۸۲/۴/۳) در صورتی که میزان معامله کمتر از دویست و بیست و سه میلیون ۲۲۳۰۰۰۰۰ ریال باشد بنا به پیشنهاد مستدل و موجه شهردار و تصویب انجمن شهر.

(ب) (اصلاح جلسه مورخ ۱۳۸۲/۴/۱ هیأت وزیران - تصویبنامه شماره ۱/۱۷۱۲۶ ت ۲۸۸۰۹ ه - مورخ ۱۳۸۲/۴/۳) در صورتی که میزان معامله از دویست و بیست و سه میلیون ۲۲۳۰۰۰۰۰ ریال تا یک میلیارد و پانصد و چهار میلیون ۱۵۰۴۰۰۰۰۰ ریال باشد بنا به پیشنهاد مستدل و موجه شهردار و تصویب انجمن شهر و تأیید وزارت کشور.

(ج) (اصلاح جلسه مورخ ۱۳۸۲/۴/۱ هیأت وزیران - تصویبنامه شماره ۱/۱۷۱۲۶ ت ۲۸۸۰۹ ه - مورخ ۱۳۸۲/۴/۳) در صورتی که میزان معامله از یک میلیارد و پانصد و چهار میلیون ۱۵۰۴۰۰۰۰۰ ریال بیشتر باشد بنا به پیشنهاد مستدل و موجه شهردار و تصویب انجمن شهر و تأیید وزارت کشور و تصویب هیئت دولت.

تبصره ۱. در مورد مناقصه محدود شهرداری از بین فهرست مقاطعه کاران واجد شرایط منتخبه توسط سازمان برنامه یا وزارت راه حداقل شش شرکت یا مؤسسه واجد شرایط را دعوت خواهد نمود.

تبصره ۲. موارد استفاده از مناقصه محدود با تصویب انجمن شهر تعیین می شود و طرز عمل بر طبق صلاحیت انجمن شهر به ترتیبی خواهد بود که در آئین نامه مناقصه امور ساختمانی وزارت راه مصوب اسفند ماه ۱۳۳۸ و یا آئین نامه مربوط در سازمان برنامه مقرر است.

در مواردی که در آئین نامه های فوق وزیر و مدیر راه و راه آهن مصوب ۵ اسفند ۱۳۳۸ کمیسیون های خاص مجلس شورای آستانه نامه مناقصه امور ساختمان وزارت راه و راه آهن مصوب ۵ اسفند ۱۳۳۸ کمیسیون های خاص مجلس شورای ملی و ۲۴ اسفند ۱۳۳۸ کمیسیون های خاص مجلس سنا

ماده اول - وزارت راه برای انجام مناقصه های عملیات ساختمان خطوط راه آهن و راه شوسه و اینیه و تأسیسات و تجهیزات مربوطه از هر اعتباری که باشد در مواردی که برآورد کلی کار مورد مناقصه بیست و پنج میلیون ریال یا بیشتر باشد از بین شرکت های ذیصلاحیت و واجد شرایط حداقل شش شرکت را انتخاب و کتاباً از آنها دعوت به عمل خواهد آورد. دعوت شدگان در صورت تمایل به شرکت در مناقصه باید در موقع معینه در دستور مناقصه پیشنهادات خود را طبق آئین نامه معاملات دولتی در پاکت مهمور به دفتر اداره مربوطه تسلیم و رسید دریافت دارند.

تبصره - دعوت شدگان موظفند در صورتی که تمایل به شرکت در مناقصه را نداشته باشند در مدت مقرره در دستور مناقصه، عدم تمایل خود را کتاباً به اداره مناقصه دهنده اعلام دارند تا اداره مجبور در صورت ضرورت به شرط آنکه تعداد شرکت کنندگان از شش شرکت کمتر باشد بتواند شرکتهای دیگری را دعوت نماید و در صورتی که برخلاف این رویه عمل نمایند وزارت راه نمی تواند در ظرف شش ماه از آن شرکت در سایر مناقصه ها دعوت نماید.

ماده دوم - وزیر راه در روز مناقصه سه نفر از مهندسین مجرب را انتخاب می نماید. مهندسین مزبور کلیه مدارک و نقشه جات و خصوصیات و نوع و محل و مشخصات کار مورد مناقصه را مطالعه نموده و رقم شاخص را در جلسه همان روز به اتفاق آراء یا در صورت عدم توافق نظر یا متوسط ارقام اظهار شده تعیین و ضمن تنظیم صورت مجلس به کمیسیون بدوي مناقصه تسلیم خواهد نمود.

ماده سوم - کمیسیون مناقصه پس از وصول نظر مهندسین پیشنهادات واصله را باز و پیشنهاداتی را که از رقم شاخص تا رقم شاخص به اضافه ۷/۵ درصد بهای مندرج در استناد مناقصه ارزانتر است عادله تشخیص و بقیه را مردود می نماید.

ماده چهارم - کمیسیون مناقصه معدل پیشنهادات قبول شده را به دست آورده و سپس متوسط آن را با رقم شاخص مهندسین تعیین و به عنوان شاخص قطعی اعلام می دارد.

ماده پنجم - هر پیشنهادی که نزدیکتر به رقم شاخص قطعی باشد (اعم از کسر یا اضافه) برنده مناقصه خواهد بود.

تبصره ۱. چنانچه پیشنهاداتی با فواصل مساوی نسبت به شاخص قطعی باشد پیشنهادی که ارزانتر است، قبول خواهد شد.

تبصره ۲. در صورتی که کلیه پیشنهادات واصله خارج از حد اعتدال و یا پیشنهادات قبل قبول کمتر از سه فقره

باشد وزارت راه مجاز است با پیشنهاد کمیسیون عالی مناقصه کار مورد مناقصه را با رقم شاخص مهندسین به اضافه ۷/۵ درصد بهای مندرج در استناد مناقصه یعنی حداقل تخفیف مورد قبول به یکی از شرکت های ذیصلاحیت به استثنای شرکت هایی که در مناقصه مذبور شرکت کرده اند و پیشنهاد آنها مردود گردیده و اگذار نماید.

ماهه ششم - در صورتی که وزارت راه تشخیص دهد که یکی از کارهای مندرج در ماده اول و اقتضای فوریت و مصلحت از طریق امنی بهتر و سریعتر انجام می شود مجاز است در هر مورد بربطی طرح های مدونه کار را به انجام برساند.

ماهه هفتم - وزارت راه مجاز است مطالعه و تهیه نقشه های اولیه و تفصیلی یا محاسبات فنی یا نظارت را که جنبه اختصاصی دارد به مهندسین مشاور ایرانی در مقابل حق الزحمه ای که به تصویب هیئت دولت رسیده باشد، و اگذار نماید.

ماهه هشتم - سایر مواد آئین نامه معاملات دولتی تا آنجائی که با این آئین نامه مغایرت نداشته باشد کماکان به قوت خود باقی و مورد عمل خواهد بود.

تبصره ۳. در مورد کالای انحصاری دولت و کالاهای خدمات منحصر به فرد انجام معامله با نمایندگی های رسمی و انحصاری فروش کالا پس از گواهی کمیسیون معاملات مبتنی بر انحصاری بودن کالا یا خدمات با ترک مناقصه بلامانع خواهد بود و در مورد کالاهای انحصاری غیردولتی بهای کالا با گواهی اداره کل نظارت بر قیمتها یا اطاق بازار گانی استان تعیین و پرداخت خواهد گردد.

قسمت دوم - مناقصه

آگهی مناقصه:

ماهه ۵. در معاملات عمده آگهی مناقصه یا مزایده در دو نوبت به فاصله حداقل یک هفته به تشخیص شهردار در روزنامه رسمی کشور و حداقل یکی از جراید کثیرالانتشار تهران و در صورت وجود روزنامه محلی در یکی از روزنامه محلی به شرح و شرایط زیر منتشر می گردد.

۱. نوع و میزان کالا یا کار (مدت انجام کار) محل تحويل (مهلت قبول پیشنهادات) محل اخذ استناد مناقصه یا مزایده و تسليم پیشنهادها.

۲. دادن سپردهای که از پنج درصد مبلغ کل برآورده کمتر نباشد به صورت نقد یا استناد خزانه یا ضمانت نامه بانکی.

۳. ذکر اینکه برندهای اول و دوم و سوم مناقصه یا مزایده هر گاه حاضر به انعقاد قرار داد نشوند سپرده آنان به

ترتیب ضبط خواهد شد.

۴. ذکر اینکه سایر اطلاعات و جزئیات مربوط به معامله در اسناد مناقصه یا مزایده مندرج است.

۵. ذکر اینکه شهرداری در رد یا قبول هر یک از پیشنهادها مختار است.

تبصره - مدت قبول پیشنهادها از تاریخ نشر آخرین آگهی در داخله از ۱۰ روز و در خارجه از ۶۰ روز کمتر نباید

باشد.

تشکیل کمیسیون مناقصه یا مزایده و رسیدگی به پیشنهادات و تشخیص برنده:

مناقصه یا مزایده

ماده ۶. رسیدگی به پیشنهادهای مربوط به مناقصه یا مزایده به عهده هیأت عالی معاملات شهرداری مرکب از شهردار، رئیس امور مالی با حسابداری شهرداری، یک نفر از افراد بصیر و مطلع در معامله مورد نظر به پیشنهاد شهردار و تأیید انجمن شهر خواهد بود.

تبصره - تصمیمات هیأت به اتفاق آراء و یا به اکثریت دو رأی مشروط براینکه شهردار یکی از آن دو نفر باشد مناطق اعتبار خواهد بود.

ماده ۷. کمیسیون باید در وقت مقرر که در آگهی مناقصه یا مزایده یا دعوت نامه مناقصه محدود قید گردیده تشکیل شود و پیشنهادهای رسیده را در صورتی که تعداد آنها سه یا بیشتر باشد مفتوح و مورد رسیدگی قرار دهد و اگر تعداد پیشنهادهای رسیده از سه فقره کمتر بود مناقصه یا مزایده را تجدید و مراتب را در صورت مجلس تنظیمی قید نماید.

در مناقصه یا مزایده مجدد و لو آنکه تعداد پیشنهادها کمتر از سه فقره باشد کمیسیون پیشنهادها را باز و مورد رسیدگی و ترتیب اثر قرار خواهد داد.

کمیسیون مکلف است از روز قرائت پیشنهادها حداکثر ظرف یک هفته نظر خود را اعلام کند و در موارد استثنائی این مهلت با تصویب شهردار تا بیست روز دیگر قابل تمدید خواهد بود.

ماده ۸. هرگاه برنده مناقصه یا مزایده از انجام معامله خودداری کند یا پس از ابلاغ قانونی حداکثر تا هفت روز حاضر به انعقاد قرار داد نشود سپرده او به نفع شهرداری ضبط و قرار داد با نفر بعدی منعقد خواهد گردید و در صورتی که برنده کان دوم و سوم نیز ظرف مهلت هفت روز پس از ابلاغ قانونی حاضر به عقد قرار داد نشوند سپرده آنان به نفع شهرداری ضبط خواهد شد.

قسمت سوم – انعقاد پیمان

ماده ۹. شهرداری مکلف است هنگام تنظیم و عقد پیمان معادل ۱۰ درصد کل مبلغ مورد پیمان را به منظور تضمین حسن انجام کار از پیمانکار تضمین نامه بانکی یا استناد خزانه به عنوان سپرده دریافت دارد.

ماده ۱۰- حق ارجاع داوری در هیچیک از پیمان ها نباید قید گردد مگر اینکه در موارد استثنائی و بنا به پیشنهاد مستدل و موجه شهردار که قبلاً به تصویب انجمن رسیده باشد.

قسمت چهارم – ترتیب تحويل

ماده ۱۱. جنس یا کار انجام شده هرگاه مربوط به معاملات جزئی باشد تحويل آن به وسیله انبار دار با اداره درخواست کننده انجام خواهد شد و در مورد معاملات متوسط باید تحويل با نظارت کمیسیونی مرکب از سه نفر به انتخاب شهردار انجام پذیرد و در معاملات عمده کمیسیون تحويل مرکب خواهد بود از دو نفر نماینده منتخب شهردار و یک نفر نماینده ذیصلاحیت به انتخاب انجمن شهر.

ماده ۱۲. در معاملات متوسط و عمده برای تحويل هر فقره جنس یا کار باید کمیسیون تحويل صورت مجلس تنظیم و در آن به طور صریح قید گردد که جنس مورد معامله یا کار انجام شده طبق نمونه و با مشخصات مندرج در پیمان با استعلام بها می باشد و ذیل آن را تمام اعضاء کمیسیون تحويل و فروشنده یا پیمانکار امضاء نمایند و در مورد اجتناسی که تحويل انبار می شود انبار دار نیز صورت مجلس را امضاء و قبض انبار صادر خواهد نمود.

تبصره – هر گاه بین اعضاء کمیسیون در نوع و مشخصات کالا با کار مورد تحويل اتفاق آراء نباشد نظر شهردار قاطع خواهد بود.

قسمت پنجم – مزایده

ماده ۱۳. فروش اموال منقول و غیر منقول و اجازه اموال غیر منقول شهرداری از طریق مزایده کتبی صورت خواهد گرفت لکن در مورد فروش اموال منقول و اجازه دادن فرآورده های واحدها و مؤسسات تابعه شهرداری با جلب موافقت انجمن شهر می توان از طریق مزایده حضوری (حراج) اقدام نمود.

تبصره ۱. در مورد مزایده حضوری (حراج) باید روز محل حراج قبلاً آگهی شود و در آگهی اطلاعات لازم راجع به نوع اشیاء قید گردد و تصریح شود که در مقابل فروش اشیاء و جه نقد دریافت می گردد و پرداخت هر نوع مالیات و عوارض به عهده خریدار است.

ماده ۱۴. مقرراتی که در این آئین نامه برای انتشار آگهی و سایر تشریفات مناقصه پیش بینی شده است در مورد

مزایده نیز باید رعایت گردد.

قسمت ششم - سایر معاملات شهرداری

ماده ۱۵. شهرداری تهران رأساً و سایر شهردارها با موافقت انجمن شهر می تواند در صورت ضرورت و با در نظر گرفتن صرفه و صلاح هر نوع کاری را به طور اamanی بر اساس و ترتیب مندرج در ماده ۴ این آئین نامه انجام دهنند مشروط بر اینکه از لحاظ کادر فنی و وسائل برای انجام آن کار مجهز باشند.

ماده ۱۶. هر گاه شهرداری به اجاره نمودن ساختمان یا زمین یا وسیله نقلیه یا ماشین آلات فنی یا هر نوع اشیاء و اموال دیگری که عرفا در معرض اجاره و استیجاره قرار می گیرد احتیاج پیدا کند به شرح زیر اقدام خواهد شد.

(الف) در صورتی که مورد اجاره نظایر متعدد و بی تفاوت داشته باشد پس از تحقیق و تجسس کافی به وسیله متصدی خرید حداقل سه فقره از با صرفه ترین آنها به وسیله استعلام بها تعیین و معرفی خواهد گردید.

(ب) اگر مورد اجاره نظایر متعدد نداشته باشد یا اجاره ملک یا زمین معینی مورد لزوم شهرداری باشد مذاکره و توافق مقدماتی با مالک به عمل خواهد آمد.

انجام معامله وعقد قرار داد اجاره در هر مورد در صورتی که مال الاجاره و سالانه از شصت هزار ریال تجاوز نکند یا تصویب هیئت عالی معاملات شهرداری و در صورتی که مال الاجاره ماهانه بیش از پنجاه هزار ریال باشد با تصویب انجمن شهر صورت خواهد گرفت.

قسمت هفتم - مقررات عمومی

ماده ۱۷. هرگاه ضمن اجرای قراردادهای ساختمانی یا عمرانی تغییرات جدیدی در مشخصات و نقشه و با نوع کار پیش آید که جداگانه انجام پذیر نباشد و بهای واحد آن کار در فهرست واحد بها پیش بینی نشده باشد بهای عادله واحد کار مورد نظر از طرف قسمت فنی شهرداری یا دفتر فنی شهرداری های استان یا فرمانداری کل و با موافقت پیمانکار و تصویب هیئت عالی معاملات شهرداری و تأیید شهردار تعیین خواهد شد ولی میزان کارهای جدید نباید از صدی ده کل مبلغ پیمان تجاوز کند.

ماده ۱۸. در قراردادها باید قید شود شهرداری می تواند تا حداقل بیست و پنج درصد مبلغ پیمان از میزان کار یا جنس موضوع پیمان را کسر یا اضافه نماید و در هر حال باید قبل از انقضاء مدت پیمان به پیمانکار ابلاغ کند.

ماده ۱۹. در مورد معامله با وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی یا وابسته به دولت و شهرداری و معامله بین دو شهرداری فقط توافق طرفین که به تأیید انجمن شهر برسد، کافی است.

ماده ۲۰- (اصلاحی جلسه مورخ ۱۳۸۲/۴/۱ هیأت وزیران - تصویب‌نامه شماره ۱۷۱۲۶ ت ۲۸۸۰۹ ه) مورخ ۱۳۸۲/۴/۳ در موارد استثنائی که به صلاح و صرفه شهرداری باشد انجمان شهر می‌تواند بنا به پیشنهاد شهردار اختلافاتی را که با پیمانکاران شهرداری پیدا می‌شود و مبلغ مورد اختلاف از بیست میلیون ۲۰۰۰۰۰۰ ریال بیشتر نباشد از طریق سازش و یا ارجاع به داوری حل و فصل نمایند لکن در مواردی که مبلغ مورد اختلاف بیش از بیست میلیون ریال باشد رفع اختلاف از طریق سازش یا ارجاع به داوری با پیشنهاد شهردار و تأیید انجمان شهر و تصویب وزارت کشور امکان پذیر خواهد بود.

در اینگونه موارد داور اختصاصی و داور مشترک باید به تأیید وزارت کشور برسند. ماده ۲۰ مکرر - (الحاقی ۱۳۸۰/۱۰/۱۸ - روزنامه رسمی شماره ۱۶۵۸۶ مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۱۳) حد نصاب های تعیین شده در بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۴) و قسمت اخیر ماده (۱۶) و ماده (۲۰) این آئین نامه متناسب با شرایط اقتصاد کشور و هماهنگ با نصاب های معاملات دولتی بنا به پیشنهاد وزارت کشور و با تصویب هیأت وزیران قابل تجدید نظر خواهد بود. تبصره - (الحاقی ۱۳۸۰/۱۰/۱۸) در مورد شهرهای با بیش از یک میلیون نفر جمعیت، حد نصاب های موضوع این قانون با پیشنهاد شهردار و تصویب شورای اسلامی شهر ذیریبط تا سقف پنج در هزار بودجه مصوب سالانه همان شهر برای هر معامله قابل افزایش است و در هر صورت اختیار شهرداران در این مصوبات، بالاتر از اختیار وزیران در معاملات مشابه نخواهد بود.

تصویب نامه راجع به ماده (۲۰) مکرر الحاقی به قانون آئین نامه مالی شهرداری ها مصوب جلسه مورخ یکم تیر

۱۳۸۲ هیأت وزیران

شماره ۱۷۱۲۶ ت ۲۸۸۰۹ هـ ۱۳۸۲/۴/۳

۱. در بند «الف» ماده (۴): از دو میلیون (۲۰۰۰۰۰) ریال به دویست و بیست و سه میلیون (۲۲۳۰۰۰۰۰) ریال.
۲. در بند «ب» ماده (۴): به ترتیب از دو میلیون (۲۰۰۰۰۰) ریال به دویست و بیست و سه میلیون (۲۲۳۰۰۰۰۰) ریال و از پنجاه میلیون (۵۰۰۰۰۰۰) ریال به یک میلیارد و پانصد و چهار میلیون (۱۵۰۴۰۰۰۰۰) ریال.
۳. در بند «ج» ماده (۴): از پنجاه میلیون (۵۰۰۰۰۰۰) ریال به یک میلیارد و پانصد و چهار میلیون (۱۵۰۴۰۰۰۰۰) ریال.

۴. در ماده (۱۶): به ترتیب از ششصد هزار (۶۰۰۰۰۰) ریال به بیست و چهار میلیون (۲۴۰۰۰۰۰) ریال سالانه و از پنجاه هزار (۵۰۰۰۰۰) ریال به دو میلیون (۲۰۰۰۰۰) ریال ماهانه.

۵. در ماده (۲۰): از پانصد هزار (۵۰۰۰۰۰) ریال به بیست میلیون (۲۰۰۰۰۰۰) ریال.

ماده ۲۱. معاملات شهرداری تهران تابع مقررات آئین نامه مربوط مصوب آذر ماه ۱۳۴۴ کمیسیون کشور مجلسین و مقررات فصل ششم این آئین نامه می باشد و اختیارات و وظایف هیئت عالی معاملات در شهرداری تهران به عهده کمیسیون مناقصه مقرر در ماده ۶ آئین نامه مذکور خواهد بود.

تبصره - در مورد معاملات جزئی شهرداری تهران می تواند اختیارات مربوط به رئیس کارپردازی را به رؤسای نواحی و یا رؤسا و مسئولین هر یک از واحدهای تابعه شهرداری واگذار نماید.

ماده ۲۲. دستور العمل مربوط به طرز اجراء این آئین نامه از طرف وزارت کشور تهیه و به شهرداری ها ابلاغ خواهد شد و در هر مورد که ابهامی در طرز اجراء هر یک از مواد این آئین نامه حاصل شود رفع ابهام به عهده وزارت کشور خواهد بود.

قسمت دوم - امور مالی

فصل اول - بودجه

ماده ۲۳. بودجه سالانه شهرداری عبارت است از یک برنامه جامع مالی که در آن کلیه خدمات و فعالیت ها و اقداماتی که باید در طی سال مالی انجام شود همراه با برآورد مبلغ و میزان مخارج و در آمدهای لازم برای تأمین هزینه انجام آنها پیش بینی می شود و پس از تصویب انجمن شهر قابل اجراء است.

ماده ۲۴. دوره عمل بودجه هر سال تا ۱۵ اردیبهشت سال بعد خواهد بود و تعهداتی که تا آخر اسفند ماه هر سال تحقق یافته باشد تا خاتمه دوره عمل بودجه از محل اعتبار مربوط قابل پرداخت است.

ماده ۲۵. بودجه شهرداری ها باید براساس برنامه ها و وظایف و فعالیت های مختلف و هزینه هر یک از آنها تنظیم گردد طرز تنظیم برنامه و بودجه و تفریغ بودجه و نحوه تفکیک وظایف و فعالیت ها و انطباق بودجه با برنامه و همچنین طرز برآورد در آمد و هزینه به موجب دستورالعملی خواهد بود که به وسیله وزارت کشور تصویب و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۲۶. مسئولیت تنظیم بودجه شهرداری و مراقبت در حسن اجرای آن و همچنین تنظیم تفریغ بودجه به

عهده شهردار و مسئول امور مالی است (مدیر امور مالی یا رئیس حسابداری بسته به وضع تشکیلات شهرداری) و واگذاری این وظیفه از طرف شهردار به هر یک از مأمورین دیگر شهرداری رفع مسئولیت نخواهد کرد.

شهردار موظف است به محض پیشنهاد بودجه یا تفريغ بودجه به انجمن شهر با استفاده از اختیاری که بر طبق ماده ۳۸ قانون شهرداری به او تفویض شده حداقل هفته ای سه روز تقاضای تشکیل جلسه انجمن را بنماید و خود نیز در جلسات حضور یافته توضیحات لازم را درباره اقلام مندرج در آن بدهد.

ماده ۲۷. موعد تصویب نهایی بودجه سالیانه به وسیله انجمن شهر و ابلاغ آن به شهرداری طبق ماده ۶۷ قانون حداکثر تا اول اسفند ماه سال قبل می‌باشد و در صورتی که انجمن در رأس موعد مذکور به وظیفه قانونی خود در این مورد عمل نکند شهردار موظف است مراتب را به استاندار یا فرماندار کل و در شهرداری تهران به وزارت کشور اطلاع دهد تا بر طبق ماده (۴۱) اصلاحی قانون شهرداری اقدامات لازم معمول گردد.

ماده ۲۸. شهردار می‌تواند اعتبارات مصوب در بودجه برای هر یک از مواد هزینه یا فعالیتهای داخل در یک وظیفه را تا ده درصد تقلیل یا افزایش دهد به نحوی که از اعتبار کلی مصوب برای آن وظیفه تجاوز نشود.

فصل دوم – درآمدها

ماده ۲۹. درآمد شهرداری‌ها به شش طبقه به شرح زیر تقسیم می‌شود:

۱. درآمدهای ناشی از عوارض عمومی (درآمدهای مستمر).

۲. درآمدهای ناشی از عوارض اختصاصی.

۳. بهای خدمات و درآمدهای مؤسسات انتفاعی شهرداری.

۴. درآمدهای حاصله از وجود و اموال شهرداری.

۵. کمک‌های اعطائی دولت و سازمان‌های دولتی.

۶. اعنان و کمک‌های اهدایی اشخاص و سازمان‌های خصوصی و اموال و دارایی‌هایی که به طور اتفاقی یا به موجب قانون به شهرداری تعلق می‌گیرد.

تبصره – از انواع درآمدهای مذکور در ماده فوق فقط درآمدهای ناشی از عوارض عمومی (درآمدهای مستمر)

مشمول پرداخت سهمیه‌ها و حد نصاب‌های مقرر در ماده ۸۶ قانون شهرداری می‌باشد.

ماده ۳۰- هر شهرداری دارای تعریفه ای خواهد بود که در آن کلیه انواع عوارض و بهای خدمات و سایر در

آمدهایی که به وسیله شهرداری و مؤسسات تابعه و وابسته به آن وصول یا تحصیل می‌شود درج و هر نوع عوارض یا

بهای خدمات جدیدی که وضع و تصویب می گردد. یا هر تغییری که در نوع و میزان نرخ آنها صورت می گیرد در تعریفه مذکور منعکس می شود.

وزارت کشور برای طرز تنظیم تعریفه و درج تغییرات بعدی و همچنین چگونگی وضع و تشخیص و وصول انواع عوارض و درآمدها دستورالعملی جامع تهیه و برای راهنمائی به شهرداری های ابلاغ خواهد کرد.

ماده ۳۱. تطبیق وضع هر مؤدی یا هر مورد با تعریفه عوارض درآمدها و تعیین و تشخیص بدھی مؤدی به عهده مأمورین تشخیص یا گسانی است که از طرف شهرداری یا سازمان های تابعه و وابسته اختیار تشخیص به آنها داده شده است.

مأمورین مذکور مکلفند کمال دقت بی نظری را در تشخیص های خود به کار برند و در صورت تخلف به وضع آنها در دادگاه اداری شهرداری رسیدگی و تنبیهات مقرر درباره آنها اتخاذ و به موقع اجراء گذارده خواهد شد.

ماده ۳۲. (اصلاحی ۲۷ بهمن ۱۳۸۰ طبق ماده ۷۳ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت روزنامه رسمی شماره ۱۶۶۲۸ مورخ ۱۴/۱/۱۳۸۱) به شهرداری های کل کشور اجازه داده می شود تا مطالبات خود را با اقساط حداقل شی و شش ماهه مطابق دستورالعملی که به پیشنهاد شهردار، به تصویب شورای اسلامی شهر مربوطه می رسد، دریافت نماید. در هر حال صدور مفاسد حساب موکول به تأییه کلیه بدھی مؤدی خواهد بود.

فصل سوم - هزینه ها

ماده ۳۳. پرداخت هزینه ها در شهرداری مستلزم طی مراحل سه گانه زیر است:

الف - ایجاد تعهد در حدود اعتبارات مصوب و مقررات جاری و تحقق یافتن تعهد به این طریق که کار و خدمتی انجام یا اموالی به تصرف شهرداری درآمده بدین وسیله دینی برای شهرداری ایجاد شده باشد.

ب - تشخیص مستند مبلغی که باید به هر یک از دائینین پرداخت شود.

ج - صدور حواله در وجه داین یا دائینین در قبال اسناد مثبته.

تبصره - ایجاد تعهد و تشخیص و صدور حواله به شرح فوق در صلاحیت شهردار یا گسانی است که از طرف شهردار کتاباً و به طور منجز اختیارات لازم به آنها تفویض می شود.

ماده ۳۴. کلیه پرداخت های شهرداری باید با توجه به ماده ۷۹ قانون شهرداری بالاستاد مثبت انجام گردد و در مورد هزینه هائی که تنظیم استاد مثبت آن قبل از پرداخت میسر نباشد ممکن است به طور علی الحساب پرداخت و استاد هزینه آن را در اسرع وقت تکمیل و به حساب قطعی منظور گردد.

نوع هزینه هایی که به طور علی الحساب قابل پرداخت است و طرز استفاده از تنخواه گردان به موجب دستورالعملی که وزارت کشور ابلاغ خواهد نمود، تعیین خواهد شد.

ماده ۳۵. انجمن شهر با توجه به تبصره بند ۳ اصلاحی ماده ۴۵ قانون شهرداری می تواند اختیار تصویب و نظارت در معاملات را تا میزان معینی به شهردار واگذار کند و در مورد تصویب و نظارت کلی نسبت به سایر معاملات هر ترتیبی را که مقتضی بداند به نحوی که موجب گندی پیشرفت کارهای شهرداری نگردد برقرار و بر طبق آن عمل خواهد شد.

ماده ۳۶. طرز تهیه استناد هزینه و مدارک ضمیمه آن و طرز طبقه بندی هزینه های شهرداری و همچنین اصول و قواعد مربوط به انبار داری و رابطه آن با کارپردازی به موجب دستورالعملی که به وسیله وزارت کشور تصویب و ابلاغ خواهد شد مقرر خواهد گردید.

فصل چهارم - صندوق و عملیات استقراضی شهرداری

ماده ۳۷. استفاده از وجود حاصله از درآمدها قبل از منظور داشتن آنها به حساب قطعی درآمد به هر عنوان حتی به طور علی الحساب و یا برای پرداخت هزینه های ضروری و فوری ممنوع است.

ماده ۳۸. صندوقدار یا کسی که پرداخت هزینه ها به عهده او محول می شود مکلف است در موقع پرداخت نسبت به هویت واهليت دریافت کننده وجه و صحت و اصالت امضاء حواله دقت های لازم را به عمل آورد و استناد و امضائی که ذمه شهرداری را از دین بری سازد از گیرنده وجه دریافت کند.

ماده ۳۹. در مواردی که شهرداری برای فعالیت های مختلف عمومی و اختصاصی حسابهای مجزا داشته باشد استقراض از یک حساب برای استفاده در حساب دیگر منوط به موافقت انجمن شهر است و در موافقت نامه مذکور مدت استقراض باید معلوم گردد و به محض پیدا شدن موجودی در حساب بدهکار به میزانی که پرداخت مبلغ استقراضی را تکافو کند فرضأ که مدت مقرر نیز منقضی نگرددیده باشد باید به حساب بستانکار برگشت داده شود.

ماده ۴۰- استقراض شهرداری با توجه به بند ۱۹ از ماده ۴۵ قانون شهرداری باید با اجازه و تصویب انجمن شهر صورت گیرد و در موقع استقراض مورد مصرف وجوده استقراضی و کیفیت استرداد آن که از محل در آمدهای عمومی با اختصاصی خواهد بود و بهره و مدت وام و طرز استهلاک مشخص و بر طبق آن عمل شود.

ماده ۴۱. وظایف شهرداری از لحاظ وصول و نگهداری درآمدها و پرداخت هزینه ها و نگاهداری حساب موجودی و تنظیم گزارش های مستمر وضع مالی شهرداری و همچنین ترتیبات مربوط به عملیات استقراضی شهرداری ها به

موجب دستورالعملی که وسیله وزارت کشور تصویب و ابلاغ خواهد شد، تعیین خواهد گردید.

فصل پنجم - حسابداری

ماده ۴۲. از تاریخ تصویب این آئین نامه ظرف مدت سه سال کلیه شهرداریهای کشور مکلفند دفاتر و اوراق و فرم های حسابداری خود را به طریق دو طرف (دوبل) و از لحاظ نقدی یا تعهدی بودن روش حسابداری به ترتیبی که دستورالعمل صادره از طرف وزارت کشور مقرر خواهد شد تغییر داده، منطبق نمایند.

ماده ۴۳. وزارت کشور مکلف است به منظور ایجاد روش مناسب و متحداشکل حسابداری در کلیه شهرداری های کشور تأمین وسائل اجراء آن نسبت به ایجاد دوره های آموزشی امور مالی و حسابداری و تربیت تعداد کافی حسابدار از بین کارکنان شاغل شهرداری ها یا افراد جدید اقدام و دستورالعمل جامعی در مورد روش متحداشکل حسابداری و طبقه بندی حسابها و نمونه اوراق و دفاتر حساب و گزارش های مالی و ممیزی قبل از پرداخت هزینه ها در شهرداری های کشور تنظیم و برای اجراء ابلاغ کند.

فصل ششم - ممیزی و حسابرسی

ماده ۴۴. رسیدگی و ممیزی حساب شهرداری ها در سه مرحله به شرح زیر انجام خواهد گردید:

الف - حسابرسی به وسیله شهرداری قبل و بعد از خرج به وسیله کارکنان ثابت شهرداری که اطلاعات کافی در امور مالی و حسابداری داشته باشند.

ب - (اصلاحی ۲۴ تیر ۱۳۵۹ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران صفحه ۳۵۶ جلد دوم مجموعه اداره کل تنقیح و تدوین قوانین و مقررات نخست وزیری) حسابرسی به وسیله حسابرسان وزارت کشور انجام و در صورت نداشتن حسابرس شورای شهر می تواند از وجود حسابرسان قسم خورده یا کارشناسان رسمی دادگستری استفاده نمایند که در این صورت شورای شهر و شهرداری مکلفند نتیجه گزارش حسابرسان مذکور را به وزارت کشور ارسال دارند.

ج - رسیدگی نهائی به وسیله انجمن شهر از طریق بررسی گزارش های مالی و گزارش حسابرسان مذکور در بند (ب) ماده فوق.

تبصره - طرز انجام حسابرسی شهرداری طبق دستورالعملی است که وزارت کشور تنظیم و به شهرداریها ابلاغ خواهد کرد.

فصل هفتم - اموال

ماده ۴۵. اموال شهرداری ها اعم از منقول و غیر منقول بر دو نوع تقسیم می شود: اموال اختصاصی و اموال عمومی: اموال اختصاصی شهرداری اموالی است که شهرداری حق تصرف مالکانه نسبت به آنها را دارد از قبیل اراضی و ابینیه و اثاثه و نظائر آن.

اموال عمومی شهرداری اموالی است که متعلق به شهر بوده و برای استفاده عمومی اختصاص یافته است مانند معابر عمومی، خیابان ها، میدان، پلهای، گورستان ها، سیل برگردان جاری آب و فاضل آب و متعلقات آنها، انبار عمومی، اشجار اعم از اشجاری که شهرداری یا اشخاص در معابر و میدان عومومی غرس نموده باشند، چمن کاری، گل کاری امثال آن.

ماده ۴۶. حفاظت از اموال عمومی شهرداری و آمده و مهیا ساختن آن برای استفاده عموم و جلوگیری از تجاوز و تصرف اشخاص نسبت به آنها به عهده شهرداری است و در صورتی که بعضی از اموال عمومی شهر به نحوی تغییر حالت و موقعیت دهد که قابلیت استفاده عمومی از آن سلب گردد به تشخیص انجمن شهر جزء اموال اختصاصی شهرداری منظور و محسوب می شود.

ماده ۴۷. شهرداری مکلف است کلیه اموال غیر منقول اختصاصی شهرداری را طبق مقررات ثبت املاک به ثبت بررساند.

ماده ۴۸. طرز نگاهداری و حفظ و حراست اموال شهرداری اعم از اختصاصی و عمومی و ثبت آنها در دفاتر و کارت های اموال و بازدید مستمر و استفاده صحیح از آنها و نحوه محاسبه استهلاک و نگاهداری حساب موجودی اموال به موجب دستورالعملی که به وسیله وزارت کشور تصویب خواهد شد، مقرر خواهد گردید.

۲-۲-۹. آیین نامه تعیین حد نصاب معاملات شهرداری ها

هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۲/۱۹ بنا به پیشنهاد شماره ۱۲۵۹۰/۳/۳۴ مورخ ۱۳۸۹/۱/۳۱ وزارت کشور و به استناد ماده واحده قانون اصلاح ماده (۲۰) مکرر آیین نامه مالی شهرداری ها - مصوب ۱۳۸۸ موافق نمود: حد نصاب های موضوع قانون اصلاح ماده (۲۰) مکرر آیین نامه مالی شهرداری ها - مصوب ۱۳۸۸. به شرح زیر تعیین می گردد:

الف - نصاب معاملات ماده(۱) آیین نامه مالی شهرداری ها:

۱. نصاب معاملات شهرداری های درجه (۱) تا (۶):

الف - معاملات جزیی: معاملاتی که میزان آن از پنج میلیون (۵/۰۰۰/۰۰۰) ریال تجاوز ننماید.

ب - معاملات متوسط: معاملاتی که میزان آن بیش از سقف معاملات جزیی بوده و از مبلغ پنجاه میلیون

(۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال بیشتر نباشد.

ج - معاملات عمده: معاملاتی که سقف آن از معاملات متوسط بیشتر باشد.

۲. نصاب معاملات شهرداری های درجه (۷) تا (۱۰) :

الف - معاملات جزیی: معاملاتی که میزان آن از ده میلیون (۱۰/۰۰۰) ریال تجاوز ننماید.

ب - معاملات متوسط: معاملاتی که میزان آن بیش از سقف معاملات جزیی بوده و از مبلغ یکصد میلیون

(۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال بیشتر نباشد.

ج - معاملات عمده: معاملاتی که سقف آن از معاملات متوسط بیشتر باشد.

۳. نصاب معاملات شهرداری های درجه (۱۱) و (۱۲) (شهرهای با جمعیت کمتر از یک میلیون (۱/۰۰۰/۰۰۰) نفر:

الف - معاملات جزیی: معاملاتی که میزان آن از سی میلیون (۳۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تجاوز ننماید.

ب - معاملات متوسط: معاملاتی که میزان آن بیش از سقف معاملات جزیی بوده و از مبلغ سیصد میلیون

(۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال بیشتر نباشد.

ج - معاملات عمده: معاملاتی است که سقف آن از معاملات متوسط بیشتر باشد.

۴. نصاب معاملات شهرداری های با جمعیت بالاتر از یک میلیون (۱/۰۰۰/۰۰۰) نفر:

الف - معاملات جزیی: معاملاتی که میزان آن از پنجاه میلیون (۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تجاوز ننماید.

ب - معاملات متوسط: معاملاتی است که میزان آن بیش از سقف معاملات جزیی بوده و از مبلغ پانصد میلیون

(۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال بیشتر نباشد.

ج - معاملات عمده: معاملاتی است که سقف آن از معاملات متوسط بیشتر باشد.

ب - نصاب های بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۴) آیین نامه مالی شهرداری ها در خصوص ترک تشریفات

مناقصه:

۱. شهرداری های درجه (۱) تا (۶):

الف - در صورتی که میزان معامله کمتر از پانصد میلیون (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال باشد بنا به پیشنهاد مستدل و

موجه شهردار و تصویب شورای اسلامی شهر.

ب - در صورتی که میزان معامله از پانصد میلیون (۵۰۰/۰۰۰) ریال تا هشت میلیارد (۸/۰۰۰/۰۰۰) ریال باشد بنا به پیشنهاد مستدل و موجه شهردار و شورای اسلامی شهر و تایید وزارت کشور.

ج - در صورتی که میزان معامله از هشت میلیارد (۸/۰۰۰/۰۰۰) ریال بیشتر باشد بنا به پیشنهاد مستدل و موجه شهردار و تصویب شورای اسلامی شهر و تایید وزارت کشور.

۲. شهرداری ها درجه (۷) تا (۱۰):

الف - در صورتی که میزان معامله کمتر از یک میلیارد و پانصد میلیون (۱/۵۰۰/۰۰۰) ریال باشد بنا به پیشنهاد مستدل و موجه شهردار و تصویب شورای اسلامی شهر.

ب - در صورتی که میزان معامله از یک میلیارد و پانصد میلیون (۱/۵۰۰/۰۰۰) ریال تا هشت میلیارد (۸/۰۰۰/۰۰۰) ریال باشد بنا به پیشنهاد مستدل و موجه شهردار و تصویب شورای اسلامی شهر و تایید وزارت کشور.

ج - در صورتی که میزان معامله بیش از هشت میلیارد (۸/۰۰۰/۰۰۰) ریال باشد بنا به پیشنهاد مستدل و موجه شهردار و تصویب شورای اسلامی شهر و تایید وزارت کشور و تصویب هیئت وزیران.

۳. شهرداری های درجه (۱۱) و (۱۲):

الف - در صورتی که میزان معامله کمتر از سه میلیارد (۳/۰۰۰/۰۰۰) ریال باشد بنا به پیشنهاد مستدل و موجه شهردار و تصویب شورای اسلامی شهر.

ب - در صورتی که میزان معامله از سه میلیارد (۳/۰۰۰/۰۰۰) ریال تا هشت میلیارد (۸/۰۰۰/۰۰۰) ریال باشد بنا به پیشنهاد مستدل و موجه شهردار و تصویب شورای اسلامی شهر و تایید وزارت کشور.

ج - در صورتی که میزان معامله بیش از هشت میلیارد (۸/۰۰۰/۰۰۰) ریال باشد بنا به پیشنهاد مستدل و موجه شهردار و تصویب شورای اسلامی شهر و تایید وزارت کشور و تصویب هیئت وزیران.

ج - نصاب ماده (۱۶) آیین نامه مالی شهرداری ها در مورد اجاره ماهانه و سالانه:

۱. اجاره ماهانه:

الف - شهرداری های درجه (۱) تا (۶): بیش از مبلغ پنج میلیون (۵/۰۰۰) ریال.

ب - شهرداری های درجه (۷) تا (۱۰): بیش از مبلغ ده میلیون (۱۰/۰۰۰) ریال.

ج - شهرداری های درجه (۱۱) و (۱۲): بیش از مبلغ بیست میلیون (۲۰/۰۰۰) ریال.

۲. اجاره سالانه

- الف - شهرداری های درجه (۱) تا (۶): تا مبلغ شصت میلیون (۶۰/۰۰۰) ریال.
- ب - شهرداری های درجه (۷) تا (۱۰): تا مبلغ یکصد و بیست میلیون (۱۲۰/۰۰۰) ریال.
- ج - شهرداری های درجه (۱۱) و (۱۲): تا مبلغ دویست و چهل میلیون (۲۴۰/۰۰۰) ریال.
- د - نصاب ماده (۲۰) آیین نامه مالی شهرداری ها:
۱. شهرداری های درجه (۱) تا (۶): تا مبلغ پانصد میلیون (۵۰۰/۰۰۰) ریال.
  ۲. شهرداری های درجه (۷) تا (۱۰): تا مبلغ یک میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰) ریال.
  ۳. شهرداری های درجه (۱۱) و (۱۲): تا مبلغ سه میلیارد (۳/۰۰۰/۰۰۰) ریال.

۹-۲-۳. قانون الحقیقی ماده به آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۴۶

ماده واحد - متن زیر به عنوان ماده (۲۰) مکرر به آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۱۳۴۶/۴/۱۲ الحقیقی می گردد.

ماده ۲۰ مکرر - حد نصاب های تعیین شده در بندهای (الف)، (ب)، (ج) ماده ۴ و قسمت اخیر ماده ۱۶ و ماده (۲۰) آیین نامه متناسب با شرایط اقتصادی کشور و هماهنگ نصاب های معاملات دولتی بنا به پیشنهاد وزارت کشور و با تصویب هیات وزیران قابل تجدید نظر خواهد بود.

تبصره: برای شهرهای با بیش از یک میلیون نفر جمعیت حد نصاب های موضوع این قانون با پیشنهاد شهردار و تصویب شورای اسلامی شهر ذیریط تا سقف ۵ در هزار بودجه مصوب سالانه همان شهر برای هر معامله قابل افزایش است و در هر صورت اختیار شهرداران در این مصوبات بالاتر از اختیار وزیران در معاملات مشابه نخواهد بود.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحد در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۰/۱۸/۱۳۸۰ مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۰/۲۷/۱۳۸۰ به تایید شورای نگهبان رسیده است.

۹-۲-۴. قانون اصلاح ماده (۲۰) آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۸۸/۳/۳ ماده واحد ماده (۲۰) مکرر آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۸۰/۱۰/۱۸ به شرح زیر اصلاح و تبصره ذیل آن ابقاء می گردد.

ماده ۲۰ مکرر: حد نصاب های تعیین شده در ماده ۱ و بند های الف و ب و ج ماده ۴ قسمت اخیر ماده ۱۶ و ماده ۲۰ آیین نامه مناسب با شرایط اقتصادی کشور بنا به پیشنهاد مشترک وزارت کشور و شورای عالی استانها و یا هر یک از آنها به تصویب هیات وزیران قابل تجدیدنظر خواهد بود.

۱۰. چگونگی انجام خرید کالا یا خدمات در سازمان

با توجه به اینکه اکثر سازمان ها هم اکنون از آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ با اصلاحیه های بعدی استفاده می نمایند، فلذ توضیحات بصورتی درج گردیده که هم پاسخگوی نیاز سازمان های دارای آیین نامه مالی مستقل هستند، باشد و هم اینکه نیاز سازمان هایی که از آیین نامه مالی شهرداری استفاده می نمایند، را مرتفع نماید. یادآوری مهم: به استناد مفاد کلیه اساسنامه سازمان هایی که از آیین نامه مالی شهرداری استفاده می نمایند در آیین نامه مالی بجای شهردار، مدیر عامل و بجای شورای اسلامی شهر هیأت مدیره وظایف قید شده را انجام خواهد داد.

خرید کالا یا خدمات در سازمان مراحل مختلفی دارد که ابتدا مراحل خرید ذیلاً درج می گردد.

۱. در خواست خرید.

۲. موافقت مدیر عامل

۳. بررسی توسط مسئول (متصدی) امور مالی

۴. انجام خرید کالا یا خدمات

۵. تحويل کالا یا خدمات

۶. ثبت درج نام کالا در دفتر اموال منقول و غیر منقول و نصب بر چسب اموال

۱۰-۱. در خواست خرید

اولین مرکز مورد نیاز جهت انجام هر گونه خرید در سازمان درخواست خرید می باشد. درخواست خرید اصولاً به دو صورت انجام می گردد.

۱. درخواست خرید شفاهی

۲. درخواست خرید کتبی

۱. درخواست خرید شفاهی: در سیستم سازمان و امور مالی، درخواست خرید بصورت شفاهی جایگاهی ندارد.

۲. درخواست خرید کتبی: هر یک از کارکنان یا مسئولین واحدها اقدام مورد نیاز خود را بصورت کتبی به مدیر عامل یا مقام مجاز تعیین شده توسط مدیر عامل اعلام می نمایند.

۲-۱. موافقت مدیر عامل

مدیر عامل یا مسئول صاحب صلاحیت بایستی با انجام خرید کالا یا خدمات موافقت نماید.

۳-۱. بررسی توسط مسئول (متصدی) امور مالی

مسئول (متصدی) امور مالی مبلغ خرید را از دو منظر بررسی می نماید.

اول از نظر وجود اعتبار مورد نیاز

دوم از نظر مجوز هیأت مدیره جهت انجام خرید.

۴-۱. از نظر وجود اعتبار مورد نیاز

۱. در صورتیکه مبلغ خرید در بودجه سازمان تأمین شده باشد دستور انجام کار (خرید کالا یا خدمات) صادر می گردد.

۲. در صورتیکه مبلغ خرید در بودجه سازمان تأمین نشده باشد موضوع به مدیر عامل یا مقام مجاز صدور مجوز خرید اعلام می گردد. اگر مدیر عامل یا مقام مجاز، ضرورت خرید کالا یا خدمات را تشخیص بدنهند ضمن انجام کار برابر ضوابط، بایستی توسط مسئول (متصدی) امور مالی سازمان مراتب در دفتر مخصوص ثبت تا در هنگام تنظیم اصلاح و متمم بودجه پیش بینی گردد.

۴-۲. از نظر مجوز هیأت مدیره

کلیه معاملات سازمان بایستی پس از تصویب هیأت مدیره سازمان صورت پذیرد به منظور تسريع در کار، هیأت مدیره می تواند تا سقف معینی از معاملات را به مدیر عامل تفویض اختیار نماید. در هر حال مسئول مالی بایستی مجوز هیأت مدیره را برای خرید داشته باشد.

۴-۴. چگونگی انجام معاملات جزئی و متوسط

با توجه به اینکه سازمان ها در انجام معاملات جزئی و متوسط مشکل چندانی ندارند و از طرفی نظر به محدودیت

صفحات کتاب ذیلاً فقط چگونگی انجام معاملات (خرید) کلی یا عمدۀ توضیح داده می شود.

۵-۵. روش های انجام معاملات عمدۀ (کلی) در سازمان ها

خریدهای عمدۀ (کلی) در سازمان ها به یکی از سه روش ذیل صورت می گیرد.

۱. انجام معاملات (خرید) بصورت مناقصه عمومی

۲. انجام معاملات (خرید) بصورت مناقصه محدود

۳. انجام معاملات (خرید) بصورت ترک تشریفات (ماده ۴ آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ با

اصلاحیه های بعدی)

۵-۱. انجام معامله (خرید) بصورت مناقصه عمومی

به استناد ماده ۴ آیین نامه مالی شهرداری ها، خرید های عمدۀ بطور کلی بایستی با تشریفات مناقصه عمومی صورت پذیرد. در صورت ضرورت و تشخیص مقامات ذیربیط می توان خرید را از طریق مناقصه محدود یا ترک تشریفات انجام داد مراحل خرید از طریق برگزاری مناقصه عمومی بشرح ذیل می باشد.

۵-۱-۱. تشکیل کمیسیون عالی (معاملات عمدۀ) سازمان

قبل از هر گونه اقدام در خصوص انجام معاملات عمدۀ بایستی توسط سازمان اعضای کمیسیون عالی معاملات از طریق صدور حکم مراجع مربوط انتخاب گرددند به منظور آگاهی بهره برداران از مستندات تشکیل کمیسیون، چگونگی رسمیت جلسات و... ذیلاً فرآیند تشکیل کمیسیون درج می گردد.

۵-۱-۲. مستندات قانونی تشکیل کمیسیون

ماده ۶ آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ با اصلاحیه های بعدی این کمیسیون نامه های دیگری نیز

دارد منجمله:

کمیسیون عالی معاملات، کمیسیون مناقصه، کمیسیون مزایده و هیات عالی معاملات، که در مکاتبات استفاده

می گردد.

۱۰-۵-۳. اعضای کمیسیون:

این کمیسیون سه عضو دارد.

۱. مدیر عامل

۲. رئیس امور مالی یا حسابداری شهرداری

۳. یک نفر از افراد بصیر و مطلع در معامله مورد نظر به پیشنهاد مدیر عامل و تایید هیأت مدیره سازمان

پادآوری:

با توجه به تنوع معاملات در سازمان بخصوص انواع خرید و با عنایت به صراحت مفاد ماده ۶ آیین نامه اصلاح است توسط هیأت مدیره سازمان چند نفر (بصیر و مطلع در معاملات مختلف) انتخاب و به سازمان معرفی تا سازمان در مورد هر معامله از فرد تعیین شده دعوت بعمل آورد. ضمناً مدیر عامل و رئیس امور مالی یا حسابداری سازمان اعضاً ثابت کمیسیون می‌باشند.

۱۰-۵-۴. رسمیت جلسه و مناطق اعتبار تصمیمات

جلسه کمیسیون با حضور سه نفر تشکیل می‌گردد. تصمیمات کمیسیون به اتفاق آراء و یا به اکثریت دو رای مشروط بر اینکه مدیر عامل یکی از دو نفر باشد مناطق اعتبار خواهد بود.

(تبصره ماده ۶ آیین نامه مالی شهرداری‌ها مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ با اصلاحیه‌های بعدی)

۱۰-۵-۵. مرجع رسیدگی به اعتراض تصمیمات کمیسیون:

این کمیسیون تجدیدنظر ندارد. فلذا فرد معارض می‌تواند اعتراض خود را به شورای سازمان یا شورای اسلامی شهر ناظر عملکرد سازمان اعلام نماید. در صورتی که به موضوع رسیدگی نشود و یا اینکه شاکی احساس نماید حقی از ایشان ضایع گردیده، می‌تواند اعتراض خود را به دیوان عدالت اداری تسلیم تا برابر ضوابط رسیدگی بعمل آید. (ماده ۱۳ قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۸۵/۹/۲۵ و مصوب ۱۳۸۵/۳/۹ مجمع تشخیص مصلحت نظام)

۱۰-۵-۶. مسئول دعوت برگزاری جلسات:

دعوت کننده جلسات رئیس امور مالی و یا شخص مدیر عامل می باشد. با توجه به اینکه یکی از اعضای کمیسیون توسط هیأت مدیره انتخاب و فرد مورد نظر خارج از کادر سازمان می باشد فلذا لازم است دعوت نامه کتبی تهیه و ارسال گردد.

۷-۱-۵. محل تشکیل جلسات

جلسات در دفتر مدیر عامل یا دفتر رئیس امور مالی تشکیل می گردد. در موقع ضروری که نیاز به حضور افراد بیشتری در جلسه باشد (جلسه مزایده یا مناقصه محدود) با تشخیص شهردار در یک مکان مناسب جلسه برگزار می گردد.

۸-۱-۵. مسئول پیگیری تصمیمات کمیسیون

مسئول پیگیری تصمیمات کمیسیون را مدیر عامل با ابلاغ کتبی تعیین می نماید اما معمولاً کارپرداز یا جمعدار اموال این مسئولیت را بعهده دارد.

مسئول فوق بایستی اقدامات ذیل را بعمل آورد.

۱. اطمینان از ارسال دعوت نامه برای اعضای جلسه

۲. تهیه امکانات مورد نیاز محل جلسه

۳. تهیه مدارک و مستندات مورد نیاز جهت تصمیم گیری اعضای کمیسیون

۴. تهیه قوانین و مقررات مربوطه در محل جلسات

۵. اطمینان از ارسال دعوت نامه برای مدعوین (شرکت کنندگان در مناقصه محدود، ناظرین بر انجام مزایده حضوری «حراج»)

۶. بررسی امکانات ورود و خروج به محل بازدید برای خریداران در انجام مزایده و امکان بازدید از اقلامی که در آگهی مزایده قید گردیده است.

۹-۱-۵. وظایف کمیسیون:

متن ماده ۷ و ۸ آین نامه مالی شهرداری ذیلا درج سپس توضیحات لازم ارایه می گردد.

ماده ۷. کمیسیون باید در وقت مقرر که در آگهی مناقصه یا مزایده یا دعوت نامه مناقصه محدود قید گردیده تشکیل شود و پیشنهادهای رسیده را در صورتی که تعداد آنها سه یا بیشتر باشد مفتوح و مورد رسیدگی قرار دهد و اگر تعداد پیشنهادهای رسیده از سه فقره کمتر بود، مناقصه یا مزایده را تجدید و مراتب را در صورت مجلس تنظیمی قید نماید.

در مناقصه یا مزایده مجدد ولو آنکه تعداد پیشنهادها کمتر از سه فقره باشد کمیسیون پیشنهادها را باز و مورد رسیدگی و ترتیب اثر قرار خواهد داد.

کمیسیون مکلف است از روز قرائت پیشنهادها حداکثر ظرف یک هفته نظر خود را اعلام کند و در موارد استثنائی این مهلت با تصویب شهردار تا بیست روز دیگر قابل تمدید خواهد بود.

ماده ۸ هرگاه برنده مناقصه یا مزایده از انجام معامله خودداری کند یا پس از ابلاغ قانونی حداکثر تا هفت روز حاضر به انعقاد قرارداد نشود سپرده او به نفع شهرداری ضبط و قرارداد با نفر بعدی منعقد خواهد گردید و در صورتی که برنده‌گان دوم و سوم نیز ظرف مهلت هفت روز پس از ابلاغ قانونی حاضر به عقد قرارداد نشوند سپرده آنان به نفع شهرداری ضبط خواهد شد. (آیین نامه مالی شهرداری‌ها مصوب ۱۳۴۴/۴/۱۲ با اصلاحیه‌های بعدی)

وظایف کمیسیون بشرح ذیل می‌باشد:

۱. مسئول رسیدگی به پیشنهادهای مربوط به مناقصه یا مزایده‌های سازمان

۲. اطمینان یافتن از فرآیند انتشار آگهی برابر ضوابط مربوطه

۳. اطمینان یافتن از مدارک درخواستی سازمان از متقاضیان شرکت در مناقصه یا مزایده

۴. اطمینان یافتن از مناسب بودن محل برگزاری مزایده

۵. بازگشایی پاکات و اصله به کمیسیون

۶. بررسی و اتخاذ تصمیم و اعلام نتیجه برگزاری مناقصه یا مزایده به سازمان، بدیهی است تا اعلام نتیجه نهایی (موافقت) کمیسیون مبنی بر صحت مراحل کار و تایید انجام معامله بصورت کتبی (تنظیم صورتجلسه) سازمان حق واگذاری کار یا خرید و فروش و انعقاد قرارداد معامله (در حد سقف معاملات عمده) با پیمانکاران و مشاوران را ندارد.

۱۰-۵-۱۰. گردشکار کمیسیون:

هرچند ابتدا سازمان‌ها مراحل تعیین نوع معامله و انتشار آگهی را طی سپس از اعضای کمیسیون دعوت بعمل

می‌آورند، اما برای جلوگیری از مشکلات آتی منجمله چگونگی انجام کار از مرحله تهیه متن آگهی، تاریخ انتشار، محل برگزاری مناقصه یا مزایده و تاریخ و روز بازگشایی پاکات، اصلاح آن است که همه موارد فوق با مشورت کمیسیون صورت پذیرد.

پس از دعوت سازمان و تشکیل جلسه، اعضای کمیسیون ابتداء مدارک و مستندات ارایه شده سازمان را بررسی سپس برابر ضوابط مربوطه پاکات مربوطه را مفتوح می‌نماید.

در صورتی که مدارک متقاضیان با ضوابط اعلام شده در آگهی سازمان منطبق بوده و قیمت مورد نظر با رعایت کامل مفاد آپین نامه مالی سازمان به صرفه و صلاح سازمان باشد نفرات اول تا سوم برنده را در صورت جلسه قید و یک نسخه از آن را به سازمان تحويل می‌نماید.

۱۰-۵-۲. تعیین شرایط مناقصه

برای انجام مناقصه بایستی توسط سازمان پیش بینی های ذیل صورت پذیرد.

۱. چاپ آگهی در دو نوبت به فاصله حداقل یک هفته به تشخیص مدیر عامل در روزنامه رسمی کشور و حداقل یکی از جراید کثیری الانتشار تهران در صورت وجود روزنامه محلی در یکی از روزنامه های محلی.
۲. قید نوع و میزان کالا یا کار (مدت انجام کار) محل تحويل (مهلت قبول پیشنهادات) محل اخذ اسناد مناقصه و تسلیم پیشنهاد

یادآوری: در صورتیکه سازمان بعلت هزینه زیاد آگهی نخواهد کل شرایط و متن آگهی مناقصه را در روزنامه و جراید چاپ نماید. می تواند آگهی مختصراً با قید موضوع اصلی در روزنامه و جراید چاپ و ذیل همان روزنامه اعلام شود، جهت دریافت اسناد مناقصه و کسب اطلاعات بیشتر به محلی که تعیین می گردد مراجعه شود.

۳. قید اینکه بایستی حداقل ۵٪ مبلغ کل قرار داد به صورت نقد یا اسناد خزانه یا ضمانت نامه بانکی توسط شرکت کنندگان هنگام تحويل اسناد مناقصه به شهرداری تسلیم و رسید دریافت نمایند. (سازمان می تواند از طریق پست سفارشی نیز مدارک را اخذ نماید).

۴. ذکر اینکه برنده کان اول و دوم و سوم مناقصه هر گاه حاضر به انتقاد قرار داد نشوند سپرده آنان به ترتیب ضبط خواهد شد.

۵. ذکر اینکه سایر اطلاعات و جزئیات مربوط به معامله در اسناد مناقصه مندرج می باشد. (قسمتی از ماده ۵

آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ با اصلاحیه های بعدی)

۳-۵-۱۰. تأمین منابع مالی

انجام معامله به هر طریق مشروط بر آن است که سازمان به نحو مقتضی نسبت به پیش بینی منابع مالی معامله در مدت قرار داد اطمینان حاصل و مراتب در استناد مرتبط قید شده باشد.

موضوع پیش بینی منابع مالی و نحوه ضمانت تأخیر تعهدات برای انجام معامله باید به صراحت در شرایط و استناد مناقصه از سوی دستگاه مناقصه گزار قید و مقرر شود.

۴-۵-۱۰. تهییه استناد مناقصه.

تمامی استناد مناقصه باید بطور یک سان به همه داوطلبان شرکت در مناقصه تحويل شود. استناد مناقصه شامل موارد زیر است.

۱. نام و نشانی مناقصه گزار
۲. نوع و مبلغ تضمین مناقصه
۳. محل، زمان و مهلت دریافت استناد ، تحويل پیشنهاد ها و گشایش آنها
۴. مبلغ پیش پرداخت و تضمین حسن انجام کار
۵. مدت اعتبار پیشنهادها
۶. شرح کار، مشخصات فنی، استانداردها، نوع، کمیت و کیفیت کالا یا خدمات
۷. برنامه ریزی انجام کار یا تحويل کالا
۸. روش تهییه و مهلت مقرر برای تسلیم پیشنهاد ها و تعداد نسخه های آنها
۹. متن قرارداد شامل موافقت نامه ، شرایط عمومی و خصوصی و ضمائم آن
۱۰. سایر استنادی که به تشخیص مناقصه گزار لازم باشد. (قسمتی از ماده ۱۴ قانون برگزاری مناقصات مصوب

(۱۳۸۳/۱/۲۵

۴-۵-۱۰. مفاد آگهی فراخوان

مفاد آگهی فرآخوان مناقصه حداقل باید شامل موارد ذیل باشد.

۱. نام و نشانی مناقصه گزار

۲. نوع، کمیت و کیفیت کالا یا خدمات

۳. نوع و مبلغ تضمین شرکت در مناقصه

۴. محل، زمان و مهلت دریافت استناد، تحويل و گشایش پیشنها

۵. مبلغ برآورد معامله و مبانی آن (در صورتی که تعیین آن میسر یا به مصلحت باشد) در مواردی که فهرست

بهای پایه وجود دارد می توان برآورد را با استفاده از فهرست محاسبه نمود. (قسمتی از ماده ۱۳ قانون برگزاری

مناقصات مصوب (۱۳۸۳/۱/۲۵)

۱۰-۵-۶. ترتیب تهیه و تسلیم پیشنها

شرکت کنندگان در مناقصه پس از دریافت یا خرید استناد باید پیشنها

مناقصه گزار تسلیم نمایند.

۱. تهیه و تکمیل استناد و پیشنها

۲. تسلیم پیشنها در مهلت مقرر در فرآخوان مناقصه

۳. دریافت رسید تحويل پیشنها (قسمتی از ماده ۱۵ قانون برگزاری مناقصات مصوب (۱۳۸۳/۱/۲۵)

۱۰-۵-۷. شرایط تسلیم و تحويل پیشنها

۱. هیچ یک از شرکت کنندگان در مناقصه جز در مواردی که در استناد مناقصه پیش بینی شده باشد، نمی توانند

بیش از یک پیشنها تسلیم کنند.

۲. شرکت کنندگان در مناقصه باید استناد مناقصه و پیشنها خود را در پاکت های جداگانه در پاکت های

لاک و مهر شده به شهرداری تحويل نمایند.

۳. شهرداری باید در مهلت مقرر همه پیشنها ارایه شده شرکت کنندگان را پس از دریافت، ثبت و تا جلسه

بازگشایی، از پاکت ها صیانت نماید.

۴. هر گونه تسلیم، تحويل، اصلاح، جایگزینی و یا پس گرفتن پیشنها باید (برابر ضوابط تعیین شده) به صورت

قابل گواهی و در مهلت و مکان مقرر در اسناد مناقصه انجام شود. (قسمتی از ماده ۱۶ قانون برگزاری مناقصات

مصوب (۱۳۸۳/۱/۲۵)

۱۰-۵. توضیح و تشریح اسناد

چنانچه شرکت کنندگان، در اسناد مناقصه ابهام یا ایرادی مشاهده کنند می‌توانند از مناقصه گزار توضیح بخواهند. بدیهی است بایستی توسط شهرداری فردی مطلع و واجد شرایط در مهلت‌های تعیین شده جهت پاسخ گویی و راهنمایی در محل قید شده حاضر باشد.

۱۰-۵-۹. برگزاری کمیسیون عالی معاملات (هیأت عالی معاملات) و گشایش پیشنهادها

پس از اتمام مهلت تحويل اسناد مناقصه. کمیسیون در وقت مقرر که در آگهی مناقصه قید گردیده تشکیل می‌شود پیشنهادهای رسیده را در صورتی که تعداد آنها سه با بیشتر باشد مفتوح و مورد رسیدگی قرار می‌دهد. و اگر تعداد پیشنهادهای رسیده کمتر از سه فقره باشد مناقصه را تجدید و مراتب در صورت جلسه تنظیمی قید می‌گردد. در مناقصه مجدد ولو اینکه تعداد پیشنهادها کمتر از سه فقره باشد کمیسیون پیشنهادها را باز و مورد رسیدگی و ترتیب اثر قرار خواهد داد.

کمیسیون موظف است از روز قرائت پیشنهادها حداکثر ظرف یک هفته نظر خود را اعلام کند و در موارد استثنایی این مهلت با تصویب شهردار تا بیست روز دیگر قابل تمدید خواهد بود. (ماده ۶ آئین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ با اصلاحیه های بعدی)

مراحل گشایش پیشنهادها بشرح ذیر است.

۱. تهیه فهرست اسمی دریافت کنندگان اسناد، (پیشنهاد دهنده‌ان) حاضران و شرکت کنندگان در جلسه.
۲. بازکردن پاکت تضمین و کنترل آن
۳. بازکردن پاکت پیشنهاد قیمت و کنترل آن از نظر کامل بودن مدارک و امضای آنها و کنارگذاشتن پیشنهادهای غیر قابل قبول در مناقصات.

۴. تهیه و تنظیم و امضای صوتجلسه گشایش پیشنهادها توسط کمیسیون مناقصه
۵. تحويل پاکت‌های قیمت و پاکت تضمین پیشنهادهای رد شده به مناقصه گزار برای استرداد به ذینفع.

(قسمتی از ماده ۱۸ قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳/۱/۲۵)

۱۰-۵. دعوت از برنده مناقصه

پس از اعلام نتایج توسط کمیسیون عالی معاملات، شهرداری از نفرات اول، دوم و سوم برنده مناقصه دعوت بعمل می آورد.

هر گاه برنده مناقصه از انجام معامله خود داری کند یا پس از ابلاغ قانونی حداکثر طرف هفت روز حاضر به انعقاد قرارداد نشود، سپرده او به نفع سازمان ضبط و قرارداد با نفر بعدی منعقد خواهد گردید. در صورتی که برنده‌گان دوم و سوم نیز طرف مهلت هفت روز پس از ابلاغ قانونی حاضر به انعقاد قرارداد نشوند، سپرده آنان به نفع سازمان ضبط خواهد شد. (ماده ۸ آئین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ با اصلاحیه های بعدی)

۱۱-۵. تجدید مناقصه

گاهی اوقات ضرورت‌هایی ایجاد می نماید تا مناقصه تجدید گردد. موارد بشرح ذیل می باشند.

۱. کم بودن تعداد مناقصه گران از حد نصاب تعیین شده در اسناد مناقصه

۲. امتناع برنده‌گان اول، دوم و سوم مناقصه از انعقاد قرارداد

۳. بالا بودن قیمت به نحوی که توجیه اقتصادی طرح منتفی گردد

۴. باطل نمودن برگزاری مناقصه توسط مراجع ذیصلاح (قوه قضائیه و...) (ماده ۲۴ قانون برگزاری مناقصه مصوب

(۱۳۸۳/۱/۲۵)

۱۲-۵. لغو مناقصه

در موارد ذیل مناقصه لغو می گردد

۱. قبل از بازگشایی پیشنهاد ها نیاز به کالا یا خدمات موضوع مناقصه مرتفع شده باشد.

۲. تغییرات زیادی در اسناد مناقصه لازم باشد و موجب تغییر در ماهیت مناقصه گردد.

۳. پیشامدهای غیر متعارف نظیر جنگ، زلزله، سیل و مانند آنها

۴. تشخیص کمیسیون مناقصه مبنی بر تبادی بین مناقصه گران

۵. آرای مراجع ذیصلاح مانند قوه قضائیه و... (ماده ۲۴ قانون برگزاری مناقصه مصوب (۱۳۸۳/۱/۲۵)

۱۰-۵-۱۳. مرجع رسیدگی به شکایات

مناقصه گر معارض می تواند شکایت خود را به همراه مدارک و مستندات مربوطه به شورای اسلامی شهر یا شورای سازمان ارایه نماید.

در صورتیکه فرد با تصمیم شورای اسلامی شهر یا شورای سازمان قانع نشود و هم چنان به موضوع مناقصه (تصمیم کمیسیون مناقصه) معارض باشد. می تواند اعتراض خود را به دیوان عدالت اداری تسليم نماید. (ماده ۱۳ قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۸۵/۹/۲۵ و مصوبه ۱۳۸۵/۳/۹ مجمع تشخیص مصلحت نظام)

۱۰-۵-۱۴. انعقاد قرارداد (پیمان)

پس از اعلام نتیجه مناقصه، برنده اول مناقصه مکلف است جهت انعقاد قرارداد (پیمان) به سازمان مراجعت نماید. سازمان بایستی هنگام عقد قرارداد موارد ذیل را رعایت نماید.

۱. هر گاه برنده مناقصه از انجام معامله خودداری کند یا پس از ابلاغ قانونی حداکثر تا ..... روز حاضر به انعقاد قرارداد نشود سپرده او به نفع سازمان ضبط و قرار داد با نفر بعدی منعقد خواهد گردید. و در صورتی که برنده اگر دوم و سوم نیز ظرف مهلت ..... روز پس از ابلاغ قانونی حاضر به عقد قرارداد نشوند سپرده آنان به نفع سازمان ضبط خواهد شد. (ماده ۷ آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ با اصلاحیه های بعدی)

۲. سازمان مکلف است هنگام تنظیم و عقد پیمان (قرارداد) معادل ده درصد کل مبلغ مورد پیمان را به منظور سپرده حسن انجام کار از پیمانکار تضمین نامه بانکی یا استناد خزانه به عنوان سپرده دریافت نماید.

۳. حق ارجاع داوری در هیچ یک از پیمان ها نباید قید گردد مگر اینکه در موارد استثنایی و بنا به پیشنهاد مستدل و موجه سازمان که قبلاً به تصویب هیأت مدیره سازمان رسیده باشد (ماده ۱۰ آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ با اصلاحیه های بعدی)

۴. در قراردادها باید قید شود سازمان می تواند تا حداکثر بیست و پنج درصد مبلغ پیمان از میزان کار یا جنس موضوع پیمان را کسریا اضافه نماید و در هر حال باید قبل از انقضاء مدت پیمان به پیمانکار ابلاغ کند. (ماده ۱۸ آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ با اصلاحیه های بعدی)

۱۰-۵-۱۵. نکات مهم متن قرارداد

با توجه به اهمیت مفاد قرارداد (پیمان) اهم نکاتی که باید در قرارداد قید شود، بشرح ذیل می‌باشد.

۱. تاییدات پیمانکار

موارد زیر را پیمانکار تاییدمی نماید:

- تمام اسناد و مدارک موضوع موافقتنامه را مطالعه نموده و از مفاد آن کاملاً آگاه شده است.

- نسبت به تامین نیروی انسانی مورد نیاز و تدارک مصالح ، تجهیزات ، ماشین آلات و ابزار اجرای کار طبق

مشخصات در محل یا از نقاط دیگر ، اطمینان یافته است.

- محل اجرای کار را دیده و بررسی کرده و از وضعیت آب و هوای ، بارندگی و امکان اجرای کار در فصل های

مختلف سال ، با توجه به آمار ۲۰ سال پیش از تاریخ ارائه پیشنویس قیمت و در نظر گرفتن مدت اجرای کار ، اطلاع یافته است.

- از قوانین و مقررات مربوط به کار ، بیمه های اجتماعی ، مالیات ها ، عوارض و دیگر قوانین و مقررات ، که تا تاریخ تسليم پیشنویس معمول و م جدا بوده است ، کاملاً مطلع بوده و متعهد است که همه آنها را رعایت کند. در هر حال ، مسئولیت عدم رعایت قوانین و مقررات یادشده ، بر عهده پیمانکار است.

- در تهییه پیشنویس قیمت ، سود مورد نظر خود و تمام هزینه های ناشی از مفاد بندهای بالا را در نظر گرفته و بعداً از هیچ بابت ، حق درخواست اضافه پرداختی ندارد.

به هر حال ، پیمانکار تایید می نماید که هنگام تسليم پیشنویس ، مطالعات کافی انجام داده و هیچ موردی باقی نمانده است که بعداً در مورد آن استناد به جعل خود نماید.

۲. پیمانکار

- پیمانکار متعهد است که عملیات موضوع پیمان را به وسیله افرادی که در کار خود تخصص و تجربه کافی دارند ، انجام دهد. کسانی که در اجرای این پیمان ، خدماتی برای پیمانکار انجام می دهند ، کارکنان پیمانکار شناخته می شوند. اگر در اسناد و مدارک پیمان ، استفاده از متخصصان خارجی پیش بینی شده باشد ، پیمانکار متعهد است قبل از اینکه این افراد را استخدام کردد ، میزان حقوق و مزايا ، مدت استخدام و محل اقامت و مشخصات آنها را به وسیله مهندس مشاور به اطلاع کارفرما برساند و با رعایت مقررات ذیربط و تامین هزینه های مربوط ، برای استخدام آنها اقدام کند.

کارفرما تسهیلات لازم را برای استخدام متخصصان یادشده فراهم می نماید. تشخیص لزوم و حدود تسهیلات مزبور با کارفرماست و این مساعدت از مسئولیت پیمانکار نمی کاهد.

- تامین نیروی انسانی مورد نیاز و محل سکونت مناسب ، آب آشامیدنی و روشنایی کافی برای آنها به عهده پیمانکار است.

پیمانکار باید برای تدارک دائمی آذوقه کارگران ، اقدامات لازم بعمل آورد ، بدون آنکه این اقدام برای وی حق انحصاری ایجاد کند و به آزادی کارگران در تامین مواد مورد نیاز آنها، از هر منبعی که مایل به تحصیل آن باشند، محدودیتی وارد سازد. بهای آذوقه که بدین ترتیب از طرف پیمانکار تهیه می شود ، نباید از بهای جنس مشابه در نزدیکترین شهر یا محل گرانتر باشد و پیمانکار نمی تواند هزینه های دیگری ، مانند هزینه حمل را به قیمت های خرید اضافه کند.

- کارکنان ایرانی کارگاه باید دارای شناسنامه ، و کارکنان بیگانه کارگاه باید دارای پروانه اقامت و اجازه کار باشند.
- پیمانکار نباید کارکنان شاغل کارفرما، وزارتخانه ها، سازمان ها و شرکت های دولتی و شهرداری ها را بدون اجازه مستولان ذیربط استخدام نماید. همچنین پیمانکار باید از به گماشتن اشخاصی که استخدام آنها از نظر وظیفه عمومی مجاز نیست، خودداری کند.

- پیمانکار موظف است که برای کارگران کارنامه کارکرد روزانه صادر کند و در اختیار آنان قرار دهد. مهندس ناظر می تواند از ادامه کار کارگران بدون کارنامه جلوگیری نماید.

- پیمانکار متعهد است که دستمزد کارگران خود را طبق قانون کار مرتبا پرداخت کند. درصورتی که در پرداخت دستمزد کارگران تاخیری پیش آید ، مهندس مشاور به پیمانکار اخطار می کند که طلب کارگران را پرداخت نماید. درصورت استنکاف پیمانکار ، کارفرما می تواند دستمزد کارگران را برای ماه یا ماه هایی که صورت وضعیت آن به پیمانکار پرداخت شده است ، طبق کارنامه های کارگری که در دست کارگران و دارای امضای رئیس کارگاه است، با توجه به پرداخت های علی الحساب که به آنها شده است ، باحضور نماینده مهندس مشاور و پیمانکار، از محل مطالبات پیمانکار پرداخت کند و مبلغ پرداختی را به اضافه (درصدی که در قرارداد قید شده است)، به حساب بدھی پیمانکار منظور نماید و اگر مطالبات پیمانکار کافی نباشد ، از محل تضمین های پیمانکار تامین کند. درصورتی که نماینده پیمانکار ، با وجود اخطار مهندس مشاور ، از حضور برای پرداخت ها خودداری کند ، کارفرما پرداخت مزبور را انجام می دهد ، بدون اینکه پیمانکار حق اعتراضی بر این عمل و مبلغ پرداختی و تعداد کارگران و میزان استحقاقی

آنان داشته باشد. در صورت تکرار تأخیر در پرداخت دستمزد کارگران به مدت بیش از یک ماه ، برای ماهی که صورت وضعیت آن پرداخت شده است ، کارفرما می تواند پیمان را فسخ نماید.

- پیمانکار می کوشد تا حد ممکن ، کارگران مورد نیاز خود را از بین ساکنان منطقه اجرای کار ، که صلاحیت انجام کارهای موضوع پیمان را داشته باشند ، انتخاب کند و به کار گمارد.
- پیمانکار موظف به اجرای مقررات بیمه های درمانی و اجتماعی ، مقررات و دستور العمل های حفاظت فنی و بهداشت کار است.

- در اجرای این پیمان ، پیمانکار در مقابل کارفرما مسئول اعمال کارکنان خود است ، هرگاه کارکنان و کارگران پیمانکار و پیمانکاران جزء ، صلاحیت لازم برای انجام کار مربوط را نداشته باشند یا باعث اختلال نظم کارگاه شوند ، مهندس مشاور یا مهندس ناظر ، مراتب را برای بار اول به رئیس کارگاه تذکر می دهد ، و در صورت تکرار ، می تواند از پیمانکار بخواهد که متخلفان را از کار برکنار کند. در این صورت پیمانکار مکلف به اجرای این دستور است و حق ندارد برکنار شدگان را بار دیگر در همان کارگاه به کار گمارد. اجرای این دستور از مسئولیت های پیمانکار نمی کاهد و ایجاد حقی برای او نمی کند. (موافقت نامه شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان ، نشریه ۴۳۱۱، معاونت دفتر نظام فنی اجرایی، ۱۳۸۸)

- ۳. مسئولیت حسن اجرای کار ، برنامه کار ، گزارش پیشرفت کار ، هماهنگی با پیمانکاران دیگر ، رئیس کارگاه
- پیمانکار مسئولیت کامل حسن اجرای کارهای موضوع پیمان را طبق استناد و مدارک پیمان به عهده دارد.
- پیمانکار متعهد است که سازمان ، روش اجرا و برنامه زمانی تفصیلی اجرای کار را طبق نظر مهندس مشاور بر اساس نقشه های موجود و برنامه زمانی کلی تهیه کند و ظرف یک ماه از تاریخ مبادله پیمان ، یا مدت دیگری که در استناد و مدارک پیمان تعیین شده است ، تسلیم مهندس مشاور نماید تا پس از اصلاح و تصویب کارفرما برای اجرا به پیمانکار ابلاغ شود. اگر در استناد و مدارک پیمان ، جزئیاتی برای چگونگی تهیه برنامه زمانی تفصیلی و بهنگام کردن آن تعیین شده باشد ، پیمانکار ملزم به رعایت آن می باشد.

- در صورتی که حین اجرای کار ، پیمانکار تشخیص دهد که تغییراتی در برنامه زمانی تفصیلی ضروری است ، موظف است که پیش از رسیدن موعد انجام کارهایی که به نظر او باید در برنامه آن تغییر داده شود ، مراتب را با ذکر دلیل ، به مهندس مشاور اطلاع دهد مهندس مشاور ، تغییرات مورد تقاضای پیمانکار را در قالب برنامه زمانی کلی رسیدگی می کند و آنچه را که مورد قبول است ، پس از تصویب کارفرما ، به پیمانکار ابلاغ می کند بدیهی است که

این تغییرات در حدود مندرجات پیمان، از میزان تعهدات و مسئولیت های پیمانکار نمی کاهد.

اگر تغییر برنامه زمانی تفصیلی ازسوی مهندس مشاور مطرح شود ، پیمانکار با توجه به نظر مهندس مشاور ،
تغییرات برنامه زمانی تفصیلی را تهیه می کند و به شرح پیش گفته ، برای طی مراتب بررسی و تصویب ، تسلیم
مهندس مشاور می نماید.

- پیمانکار متعهد است که هماهنگی لازم را بایدگر پیمانکاران یا گروه های اجرایی متعلق به کارفرما ، که به
نحوی با موضوع قرارداد مرتبط هستند ، به عمل آورد. برنامه ریزی چگونگی این هماهنگی توسط مهندس مشاور به
پیمانکار ابلاغ می شود.

- پیمانکار مکلف است که در بیان هر ماه ، گزارش کامل کارهای انجام شده در آن ماه را تهیه نماید. شکل و
چگونگی تهیه گزارش را مهندس مشاور تهیه می کند. این گزارش ، شامل مقدار و درصد فعالیت های انجام شده ،
میزان پیشرفت یا تأخیر نسبت به برنامه زمانی تفصیلی ، مشکلات و موانع اجرایی ، نوع و مقدار مصالح و تجهیزات
وارد شده ، به کارگاه ، تعداد و نوع ماشین آلات موجود و آماده بکار ، تعداد و تخصص نیروی انسانی موجود و دیگر
اطلاعات لازم می باشد. در صورتی که جزئیات دیگری برای چگونگی تهیه گزارش پیشرفت کار در اسناد و مدارک
پیمان تعیین شده باشد ، پیمانکار موظف به رعایت آن است.

- پیمانکار متعهد است که یک نسخه از برنامه ، نمودارها و جدول های پیشرفت کار را در کارگاه آماده داشته
باشد تا در صورت لزوم ، مهندس مشاور و کسانی که اجازه بازدید از کارگاه را دارند ، از آن استفاده کنند.

- پیمانکار باید پیش از آغاز عملیات ، شخص واحد صلاحیتی را که مورد قبول مهندس مشاور باشد ، به عنوان
رئیس کارگاه معرفی نماید. رئیس کارگاه باید در اوقات کار در کارگاه حاضر باشد و عملیات اجرایی ، با مسئولیت و
نظرات او انجام شود. اگر ضمن کار معلوم شود که رئیس کارگاه قادر به انجام وظایف خود نیست ، مهندس مشاور ،
با ذکر دلیل ، در خواست تعویض او را از پیمانکار خواهد کرد و پیمانکار مکلف است ظرف یک ماه ، شخص واحد
صلاحیت دیگری را که مورد قبول مهندس مشاور باشد ، معرفی کند. پیمانکار باید به منظور اجرای کار و دریافت
دستور کارها و نقشه ها از مهندس مشاور و همچنین برای تنظیم صورت وضعیت های موقت ، اختیارات کافی به
رئیس کارگاه بدهد. هر نوع اخطر و اعلام که مربوط به اجرای کار باشد و از طرف مهندس مشاور یا نماینده او به
رئیس کارگاه ابلاغ شود ، در حکم ابلاغ به پیمانکار است.

پیمانکار می تواند در صورت لزوم ، رئیس کارگاه را عوض کند ، مشروط به اینکه پیش از تعویض ، مراتب را به

اطلاع مهندس مشاور برساند و صلاحیت جانشین او مورد قبول نامبرده باشد.

۴. کنترل نقاط نشانه، پیاده کردن نقشه‌ها، اندازه گیری‌ها

- پیمانکار، پیش از عملیات موضوع پیمان باید نقاط نشانه و مبدأ را از لحاظ تطبیق با نقشه‌ها کنترل نماید و در صورتی که اختلافی موجود نباشد، درستی آنها را تایید و اعلام دارد و درصورتی که اختلافی وجود داشته باشد، مراتب را به اطلاع مهندس مشاور برساند تا وضع موجود با مهندس مشاور و کارفرما صورت مجلس شود و ملاک شروع عملیات قرار گیرد. بدیهی است که پس از آغاز عملیات، هیچ گونه اعتراضی از جانب پیمانکار در این زمینه پذیرفته نیست.

پس از تحويل هر قسمت از کارگاه، پیمانکار باید بی درنگ، نقاط نشانه و مبدأ و همچنین عالیم مربوط به آنها را با بتن یا مصالح بنایی تشییت نماید و در طول مدت اجرای کار تا تحويل موقعت، به هزینه خود، حفظ و نگهداری کند.

- پیمانکار متعهد است که نقشه‌ها، امدادها و محورها را بانتظارت مهندس مشاور پیاده کند و درستی آنها را با مهندس مشاور صورت مجلس کند. درصورتی که هنگام پیاده کردن نقشه‌ها، امدادها و محورها، اختلافی در مورد تراز آنها در مدارک فنی مشاهده شود، وضع موجود را پیمانکار و مهندس مشاور و کارفرما صورت مجلس می‌کنند. تراز کف پی بنها و زیرسازی راه‌ها و تمام عملیاتی که پس از انجام کار پوشیده می‌شوند و بعداً مرئی نیستند، یا به هر صورت، کنترل و اندازه گیری کامل آنها میسر نباشد، باید پیش از پوشیده شدن یا ازبین رفتن آثار آنها، صورت مجلس شود و به امضای مهندس ناظر و رئیس کارگاه برسد. این صورت مجلس‌ها، ملاک اندازه گیری‌ها در تنظیم صورت وضعیت‌هاست. اگر پیمانکار عملیاتی را که باید مورد آزمایش یا بازدید قرار گیرد و تایید شود، پیش از آنکه اقدامات پیش گفته انجام شود بپوشاند، موظف است پوشش‌های انجام شده را به هزینه خود بردارد و پس از انجام آزمایش‌ها و بازدیدهای لازم و تایید انجام کار از سوی مهندس ناظر، به هزینه خود، نسبت به پوشش مجدد و اصلاح کار اقدام کند.

- اندازه گیری‌ها براساس نقشه‌های اجرایی، دستور کارهای اجرایی و صورت مجلس، که شامل کروکی‌های لازم و روشن است، انجام می‌شود. (موافقتنامه شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان، نشریه ۱۱۳۴، معاونت دفتر نظام فنی اجرایی، ۸۸۱۳)

۵. حفاظت از کارو شخص ثالث، بیمه کار، مراقبت‌های لازم

- پیمانکار از روز تحویل کارگاه تاروخت حواله موقت عملیات موضوع پیمان، مسئول حفظ و نگهداری کارهای انجام شده، مصالح، تجهیزات، ماشین آلات و ابزار، تأسیسات و بنایی می باشد که زیر نظر و مراقبت او قرار دارد، و به همین منظور، اقدامات لازم را برای نگهداری و حفاظت آنها در داخل کارگاه در مقابل عوامل جوی و طغیان آب رودخانه ها و سرقت و حریق و مانند اینها ب عمل می آورد.

- پیمانکار در چارچوب مقررات و دستورالعمل های حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول خسارت های وارد شده به شخص ثالث در محوطه کارگاه است، و در هر حال، کارفرماده این مورد هیچ نوع مسئولیتی به عهده ندارد. کارفرما و مهندس مشاور می توانند در صورت مشاهده عدم رعایت دستورالعمل های حفاظت فنی و بهداشت، کار دستور توقف بخشی از کار را که دارای این میزان نیست تا برقراری این میزان طبق دستورالعمل های یاد شده صادر نماید. در این حالت، پیمانکار حق مطالبه خسارت در اثر دستور توقف کار را ندارد.

پیمانکار متعهد است که تدبیر لازم را برای جلوگیری از وارد شدن خسارت و آسیب به املاک مجاور اتخاذ نماید، و اگر در اثر سهل انگاری او خسارتی به املاک و تأسیسات مجاور یا محصول آنها وارد آید، پیمانکار مسئول جبران آن می باشد.

- پیمانکار مکلف است که پیش از شروع کار، تمام یا آن قسمت از کارهای موضوع پیمان را که در اسناد و مدارک پیمان تعیین شده است، در مقابل مواردی از حوادث مذکور در اسناد یاد شده به نفع کارفرمانزد موسسه ای که مورد قبول کارفرماباشد، بیمه نموده و بیمه نامه هارایه کارفرما تسلیم کند. بیمه نامه های باید تا تاریخ تحویل موقت اعتماد داشته باشد، تازمانی که تحویل موقت انجام نشده است، پیمانکار مکلف است که بیمه نامه های راتامدی که لازم است تمدید کند. کارفرما های مربوط به بیمه به شرح پیش گفته را در مقابل ارائه اسناد صادر شده از سوی بیمه گر، عیناً بیمه گر پرداخت می کند. آن قسمت از هزینه بیمه که مربوط به مدت تأخیر غیر مجاز پیمانکار باشد، به حساب بدھی پیمانکار منظور می شود.

در صورت بروز حادثه ای که باعث ازبین رفتن تمام یا قسمی از کارهای انجام یافته و مصالح و تجهیزات پای کار شود، پیمانکار موظف است که: اولاً مراتب را فوراً به کارفرما و مهندس مشاور و طبق مقررات بیمه به بیمه گر اطلاع دهد، ثانیاً: طبق دستور کارفرمای مهندس مشاور، کارهای حالت اولیه بازگرداند. برنامه زمانی انجام کارهای پیش گفته توسط پیمانکار تهیه می گردد و پس از تأیید مهندس مشاور و کارفرما، به اجراء می آید. کارفرما خسارت های وارد بر آنچه را که بیمه شده است از بیمه گروصوں می نماید و مبلغ وصول شده را برای تجدید عملیات به تناسب پیشرفت کار و طبق هزینه تمام شده، اعم از هزینه مستقیم یا غیر مستقیم (بالا سری)، با تأیید مهندس مشاور به تدریج یا اعاده کار به حالت

اولیه به پیمانکار پرداخت می کند. کارفرما باید کارهای موضوع پیمان را به نحوی بیمه کند که در صورت بروز حادثه، خسارت دریافتی از بیمه گرفتاری اعاده کارهای حالت اولیه کافی باشد، در صورتی که تکلیف بیمه کاردراستنادو مدارک پیمان تعیین نشده باشد، پیش از شروع کار، پیمانکار چگونگی بیمه کار از کارفرما استعلام می نماید و کارفرما در مدت (قید شده در قرارداد) کارها وح وادث مشمول بیمه را تعیین و به پیمانکار ابلاغ می کند تا پیمانکار طبق مفاد این بند، در مورد بیمه کار اقدام کند.

اگر کارفرما عملیات موضوع پیمان را بیمه نکند، در صورت وقوع حادثه، جبران خسارت‌های وارد شده به عهده اومی باشد.

- پیمانکار موظف است که تمام ساختمنهای توأسیسات موقت، ماشین آلات وابزار و وسائل کارگاه را، که متعلق به او یا در اختیار اوست و برای انجام عملیات موضوع پیمان به کار می گیرد، به هزینه خود بیمه کند و رونوشت بیمه‌نامه‌ها را به کارفرما تسلیم نماید. ماشین آلات وابزاری را که کارفرما در اختیار پیمانکار قرار می دهد، کارفرما بیمه می کند.

- پیمانکار موظف است که روشنایی قسمت‌هایی از داخل کارگاه را که باید روش باشد تأمین کند، و همچنین تمام علائم راهنمایی و خطر و وسائل حفاظتی، در صورت لزوم، حصارکشی را فراهم نماید و تعداد کافی نگهبان و مراقب در هر جا که لازم باشد، بگمارد.

- پیمانکار متعهد است که عملیات اجرایی خود را طوری انجام دهد که راه عبور مناسبی در پیاده رو و سواره رو برای عبور و مرور رهگذران و وسایط نقلیه همواره باز بماند و مصالح خود را در محل هایی انبار کند که موجب ناراحتی یا زحمت ساکنان اطراف، یا رهگذران نشود. استفاده از ماشین آلات وابزار در ساعت عادی کار، و در نتیجه، صدای آنها و همچنین استفاده از راههای معین به منظور انجام عملیات، مزاحمت تلقی نمی شود.

در مواردی که اجرای کار ایجاد کند که قسمتی از سواره رو یا پیاده رو برای مدتی موقت و بالاطلاق مهندس مشاور یا مهندس ناظر به کلی مسدود شود، پیمانکار باید با کسب مجوز لازم از مقامات محلی، عبور و مرور را با راههای انحرافی که مسیر آنها باید به تأیید مهندس مشاور برسد، تأمین کند. کارفرمانیز مساعدة لازم را برای تحصیل مجوزهای موردنیاز بعمل می آورد.

اگر ترتیب احتساب و پرداخت هزینه ایجاد و نگهداری راههای انحرافی در استناد و مدارک پیمان معین نشده باشد، این هزینه هایه عهده پیمانکار است. همچنین پیمانکار متعهد است که در حمل مصالح و ماشین آلات و عبور آنها از راههای پله ها و تونلهای رعایت قوانین، مقررات و استانداردهار ابکند و اگر عبور ماشین یا مصالحی ترتیب خاصی را ایجاد کند، بانظر

کارفرمای امین مشاور اقدام نماید. هرگاه پیمانکار برخلاف مفاد این بندرفتار کند، مسئول جبران خسارتهای وارد شده می باشد.

- پیمانکار متعهد است که انتظامات کارگاه را تأمین کند و ازورود اشخاص غیر مجاز و کسانی که باعث اختلال نظام کارگاه می شوند خود را بتوسط مقامات انتظامی جلوگیری کند.

- هرگاه پیمانکار در اجرای تمام یاقومتی از موارد درج شده در این ماده سهل انگاری یا کوتاهی کند و از انجام تعهداتی که طبق آن به عهده گرفته است خودداری نماید، کارفرمای حق دارد آن تعهدات را به جای پیمانکار انجام دهد و هزینه های انجام شده و خسارت وارد شده را به اضافه (درصد قید شده در قرارداد) به حساب بدھی پیمانکار منظور کرده و از مطالبات وی کسر نماید. در این صورت، هرگونه ادعای پیمانکار نسبت به این قبیل پرداخته اوه همچنین نسبت به تشخیص کارفرمای خواه از نظر اساس تخلف و خواه از نظر مبلغ پرداختی بی اثر می باشد.

۶. حفاظت تاسیسات زیربنایی و تغییر وضع آنها

پیمانکار باید عملیات موضوع پیمان را بنحوی اجرا کند که به تاسیسات زیربنایی موجود در کارگاه، مانند خطوط آب برق، گاز، مخابرات و مانند آنها، آسیبی وارد نشود. هرگاه در اثر عمل پیمانکار، به تاسیسات یاد شده صدماتی وارد شود، پیمانکار متعهد است که هزینه ترمیم و برقراری مجدد آنها را پردازد. هرگاه پیمانکار نسبت به جبران خسارت وارد شده اقدام فوری به عمل نیاورد، کارفرمای تواند به هر طریق که مصلحت بداند، برای رفع نقص و خسارت اقدام کند و هزینه آن را به اضافه (درصد قید شده در قرارداد) به حساب بدھی پیمانکار منظور کند و پیمانکار، از این بابت، حق هیچ گونه اعتراضی ندارد. در صورتی که موقعیت تاسیسات زیرزمینی در اسناد و مدارک پیمان مشخص نشده باشد، پیمانکار باید با توجه به برنامه زمانی اجرای کار، تعیین وضعیت آنها را ازمهندس مشاور استعلام کند و پس از اعلام نظر مهندس مشاور، برای عملیات حفاری اقدام نماید. بدین ترتیب، مسئولیت پیمانکار در مورد بروز هر نوع حادثه و پرداخت خسارت و هزینه های پیش گفته در مورد تاسیسات زیرزمینی، منوط به آن است که نوع محل یامسیر تاسیسات مزبور به اطلاع پیمانکار رسیده یاد رساند و مدارک پیمان مشخص شده باشد. هرگاه انجام عملیات موضوع پیمان، تغییر وضع تاسیسات یاد شده را ایجاب کند، پیمانکار به کارفرمای اطلاع می دهد تا سازمان های ذیر بربط، برای تغییر وضع آنها اقدام کند. هزینه های مربوط به عملیات یاد شده، به عهده کارفرمای است.

۷. واگذاری، پیمانکاران جزء

- پیمانکار حق واگذاری پیمان به دیگران را ندارد.

- پیمانکار می تواند به منظور تسهیل و تسريع دراجرای قسمت یا قسمتهایی از عملیات موضوع پیمان، پیمانهایی با پیمانکاران جزء بینند، مشروط به آنکه آنان را زواگذاری کاربه دیگران مننوع کند. در صورتی که در اسنادومدارک پیمان، کارفرما لزوم تاییدصلاحیت پیمانکاران جزء را پیش بینی کرده باشد، پیمانکار موظف است که تایید کارفرما در این پورتحصیل نماید. این واگذاری نباید از پیشرفت کارطبق برنامه زمانی اجرای کاربکاهد، و به هر حال، به هیچ روی، از مسئولیت و تعهدات پیمانکار نمی کاهد. پیمانکار مسئول تمام عملیاتی که توسط پیمانکاران جزء یا کارکنان آنها انجام می شود. در پیمان های بین پیمانکار و پیمانکاران جزء باید نوشته شود که در صورت بروز اختلاف یعنی آنها، کارفرما حق دارد، در صورتی که مقتضی بداند، به مورد اختلاف رسیدگی کند. پیمانکار و پیمانکار جزء نیز می پذیرند که نظر کارفرما در این مورد قطعی است و تعهدی کنند که الزاماً آن را جراحت نند.

هرگاه در پرداخت مطالبات پیمانکاران جزء، با توجه به شرایط درج شده در پیمان آنها، تأخیری روی دهد، در صورتی که پیمانکار جزء تعهدات خود را بر اساس پیمان تنظیمی خود با پیمانکار کامل‌آنجام داده و کار او مورد قبول و تایید مهندس مشاور باشد، کارفرما می تواند بنابر تقاضای پیمانکار جزء با حضور نماینده پیمانکار، به کار او رسیدگی کند. اگر در اشראי ر رسیدگی، پیمانکار جزء طلبکار شود و پیمانکار از پرداخت آن خودداری کند، کارفرما حق دارد طلب پیمانکار جزء را برای کارهایی که صورت وضعیت آن به پیمانکار پرداخت شده است، از محل مطالبات پیمانکار پردازد. در صورتی که با اختصار کارفرما، پیمانکار یا نماینده او برای رسیدگی حاضر نشوند، کارفرما رسیدگی می نماید و شرح پیش گفته عمل می کند داشته باشند، مهندس مشاور و کارفرما، به شرح پیش گفته موضوع را رسیدگی می نمایند. اگر پس از رسیدگی و تهیه صورتحساب نهایی، پیمانکار مطالباتی داشته باشد، کارفرما می تواند طلب پیمانکاران جزء مطالباتی از پیمانکار پردازد.

۸. اجرای کاردرشب

اجرای کاردرشب، در موارد زیر، مجاز است

- در برنامه زمانی تفصیلی پیش بینی شده باشد.

- هرگاه به سبب بروز تأثیرهایی از سوی پیمانکار، انجام کارطبق تشخیص پیمانکار در مدت پیمان امکانپذیر

نباشد، پیمانکارمی تواند بدون آنکه حق دریافت اضافه هزینه کار را داشته باشد با تأیید مهندس مشاور و موافقت کارفرما، قسمتی از کار را در شب اجرا کند.

- هرگاه مهندس مشاور تشخیص دهد که پیشرفت کارپیمانکاریه نحوی نیست که همه عملیات درمدت پیمان پایان یابد، می تواند پس از موافقت کارفرما، به پیمانکار دستور دهد که قسمتی از کار ادرشب اجرا کند. در این حالت پیمانکار مکلف به اجرای این دستور است و حق ادعای امطالیه هیچ گونه خسارت و اضافه بهاندارد.

- اگر به تشخیص مهندس مشاور و تأیید کارفرما برای جبران تاخیرهایی که ناشی از قصور پیمانکار نیست، کارد شب نیز انجام شود، اضافه هزینه های مربوط به کار در شب، با تأیید مهندس مشاور و تصویب کارفرما، پرداخت می شود. در محاسبه این هزینه ها، به منظور تعیین هزینه های اضافی دستمزدنیروی انسانی برای کار در شب، باید مقررات قانون کار و امور اجتماعی ملاک عمل قرار گیرد. پیمانکار متعدد است که ترتیب کار را طوری دهد که تا حد امکان، اجرای کار در شب برای ساکنان مجاور مزاحمتی ایجاد نکند. (موافقت نامه شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان، نشريه ۴۳۱۱، معاونت دفتر نظام فني اجرائي، ۱۳۸۸)

۹. آثار تاریخی و اشیای عتیقه

هرگاه ضمن اجرای کار، اشیای عتیقه یا آثار تاریخی و مسکوکات قدیمی و مانند آنها در محل کار پیدا شود، پیمانکار متعدد است که بی درنگ مراتب را لظریق مهندس مشاور به اطلاع کارفرما وطبق قوانین به اطلاع دستگاه های انتظامی برساند. کارفرما برای حفظ و نگهداری یا منتقال اشیای عتیقه، اقدام فوری به عمل می آورد. پیمانکار باید تازمان اقدام به حفاظت از سوی کارفرما یا مقامات ذیریط، برای حفظ و نگهداری اشیا و آثار مزبور، مراقبت لازم را به عمل آورد. هرگاه اجرای این ماده، موجب توقف یا تعطیل عملیات موضوع پیمان گردد، طبق مفاد قرارداد رفتار می شود.

۱۰. اقامتگاه قانونی

اقامتگاه قانونی کارفرما و پیمانکار همان است که در موافقتنامه پیمان نوشته شده است. در صورتی که یکی از طرفین محل قانونی خود را تغییر دهد، باید نشانی جدید خود را دست کم ۱۵ روز از تاریخ تغییر به طرف دیگر اطلاع دهد تا وقتی که نشانی جدید به طرف دیگر اعلام نشده است، مکاتبات به نشانی قبلی ارسال می شود و دریافت شده تلقی می گردد.

۱۱. تحويل کارگاه

- کارفرما متعهد است که کارگاه را بی عوض و بدون معارض تحويل پیمانکار دهد.
اگر اجرای کار در زمینه ها و محل های تحويلی، مستلزم اخذ پروانه یا پرداخت حقوقی از قبل عارض شهرداری، حق

ریشه و مستحدثات و مانند اینها باشد، کارفرمانت‌عهدبه تحصیل پروانه ساختمان و پرداخت وجه مزبور است

- کارفرمای پاس از مبادله پیمان، تاریخ تحويل کارگاه را که نباید بیشتر از (زمان تعیین شده در قرارداد) از تاریخ مبادله پیمان باشد، به پیمانکار اعلام می‌کند. پیمانکار باید در تاریخ تعیین شده در محل کار حاضر شود و طبق صورت مجلس‌هایی، اقدام به تحويل گرفتن کارگاه نماید. در صورتی که حداقل زمان تعیین شده در قرارداد از تاریخ تعیین شده برای تحويل گرفتن کارگاه حاضر نشود، کار فرمات حق دارد که طبق مفاد قرارداد، پیمان رافسخ کند.

در صورت مجلس‌های تحويل کارگاه باید حدود و موقعیت زمین‌ها و محل‌هایی که در آنها موضوع پیمان اجرامی شود و نقاط نشانه با مشخصات آنها، محور عملیات و محل منابع تهییه مصالحی که باید در کارگاه تولید گردد، درج شود.

اگر تحويل کارگاه به طور یک‌جامی سریوشد، کارفرمای باید کارگاه را به ترتیبی تحويل دهد که پیمانکار بتواند عملیات موضوع پیمان را طبق برنامه زمانی تفصیلی انجام دهد.

- هرگاه کارفرمان‌تواند کارگاه را به ترتیبی تحويل دهد که پیمانکار بتواند کار اطمیق بر نامه زمانی تفصیلی انجام دهد، و مدت تأخیر در تحويل کارگاه بیش از یکماه شود، کارفرمایه منظور جبران خسارت تأخیر در تحويل کارگاه، هزینه‌های اضافی ایجاد شده برای پیمانکار طبق مفاد قرارداد باید پرداخت نماید.

- اگر کارفرما نتواند هیچ قسمت از کارگاه را به پیمانکار تحويل دهد، برای تأخیر بیش از یکماه تا مدت قید شده در قرارداد، نسبت به تأخیر مبادله پیمان، ماهانه معادل درصدی که در قرارداد قید شده است کار کرد فرضی ماهانه را به پیمانکار پرداخت می‌کند. اگر پیمانکار پس از انقضای (مدت قید شده در قرارداد)، مایل به ادامه یا اجرای کار نباشد، با اعلام او، قرارداد طبق مفاد قرارداد خاتمه می‌یابد و پیمانکار هیچ گونه دعاوی دیگری نمی‌تواند مطرح نماید. خسارت تأخیر در تحويل تمام یا قسمتی از کارگاه، برابر مفاد قرارداد، قابل پرداخت است.

- در مواردی که به استناد این ماده، قسمتی از تعهدات پیمانکار حذف شود، تضمین انجام تعهدات پیمانکار نیز به تناسب کاهش داده می‌شود.

- پیمانکار نمی‌تواند جزآچه طبق نقشه‌ها و دستور کارهای ساخت، در زمین‌ها و محل‌های متعلق به کارفرما یا ملک غیر که از طرف کارفرما به پیمانکار تحويل شده است، اقدام به احداث بنا یا ساختمان کند. اگر در اثر اجرای کار در ملک غیر که از سوی کارفرما تحويل شده است، صاحب ملک اقامه دعوا و درخواست خسارت و جلوگیری و توافق کار نماید، طرف ادعای کارفرمایت و پیمانکار هیچ گونه مسئولیت و تعهدی در این مورد ندارد.

- در صورتی که طبق اسناد و مدارک پیمان، تامین تمام یا قسمتی از زمین مورد نیاز تجهیز کارگاه به عهده

پیمانکار باشد یا پیمانکار بخواهد طبق صلاحیت خود از محل های خارج از محل های تحویلی کارفرما برای تجهیز کارگاه استفاده کند، باید موقعیت آنها را به تایید کارفرما برساند. درین حالت، مسئولیت هر نوع ادعا و طلب خسارت از سوی صاحب ملک به عهده پیمانکار است و کارفرما در این موارد مسئولیتی ندارد.

هر گاه پیمانکار محل های موردنیاز تجهیز کارگاه را به صورت اجاره ای در اختیار بگیرد، باید در اجاره نامه آنها، امکان انتقال موردا جاره را به کارفرما پیش بینی کند.

۱۲. تغییر مقادیر کار، قیمت های جدید، تعديل نرخ پیمان

- در ضمن اجرای کار ممکن است مقادیر درج شده در فهرست بها و مقادیر منضم به پیمان تغییر کند. تغییر مقادیر به وسیله مهندس مشاور محاسبه می شود و پس از تصویب کارفرما به پیمانکار ابلاغ می گردد. پیمانکار با دریافت ابلاغ تغییر مقادیر کار، موظف به انجام کار با نرخ پیمان است، به شرط آنکه مبلغ ناشی از تغییر مقادیر کار، از حدود تعیین شده در زیر بیشتر نشود.

- افزایش مقادیر باید در چهار چوب موضوع پیمان به پیمانکار ابلاغ شود جمع مبلغ مربوط به افزایش مقادیر و مبلغ کارهای باقی می تواند جدید نباشد از درصد تعیین شده در قرارداد بیشتر شود.

- جمع مبلغ مربوط به کاهش مقادیر و حذف آنها نباید درصد تعیین شده در قرارداد بیشتر شود. اگر این مبلغ از حد تعیین شده بیشتر شود و پیمانکار با اتمام کار با نرخ پیمان موافق باشد، عملیات موضوع پیمان در چهار چوب پیمان انجام می شود. ولی در صورتی که پیمانکار مایل به اتمام کار نباشد، پیمان طبق مفاد قرارداد خاتمه داده می شود.

- اگر در چار چوب موضوع پیمان، کارهایی به پیمانکار ابلاغ شود که برای آنها قیمت و مقدار در فهرست بها و مقادیر منضم به پیمان پیش بینی نشده است، پیمانکار باید بی درنگ پس از دریافت ابلاغ مهندس مشاور، قیمت پیشه اداری خود را برای اجرای کارهای یاد شده، همراه با تجزیه قیمت، به مهندس مشاور تسلیم کند. وقتی که باتفاق پیمانکار و مهندس مشاور تعیین شود و به تصویب کارفرما بررسد، ملاک پرداخت است. قیمت های جدیدی که به این صورت تعیین می شود باید بر حسب هزینه اجرای کار در محل اجرام محاسبه گردد. از این رو، تنها ضریب هزینه بالاسری پیمان به قیمت های جدید اعلام می شود.

- در صورتی که پیمان با استفاده از فهرست بهای واحد پایه منعقد شده باشد، چگونگی تعیین قیمت جدید، علاوه بر مفاد این بند، تابع دستورالعمل نحوه استفاده از قیمت های پایه در تعیین قیمت جدید با اولویت دستورالعمل یاد شده است.

- جمع بهای قیمت‌های جدید، علاوه بر آنکه تابع سقف تعیین شده است، نباید از (درصد قید شده در قرارداد) پیمان بیشتر شود.

- تعدیل نرخ پیمان طبق شرایط پیش بینی شده در شرایط خصوصی است. (موافقتنامه شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان، نشریه ۱۱۳۴، معاونت دفتر نظام فنی اجرایی، ۱۳۸۸)

۱۳. تغییرمدت پیمان

- در صورت وقوع هریک از موارد زیرکه موجب افزایش مدت اجرای کارشود، پیمانکارمی تواند درخواست تمدیدمدت پیمان را بینماید. پیمانکار درخواست تمدید مدت پیمان را با ارائه محاسبات و دلایل توجیهی به مهندس مشاور تسلیم می کند و مهندس مشاور پس از بررسی و تایید، مراتب رابرای اتخاذ تصمیم به کارفرماگزارش می کندوسپس نتیجه تصمیم کارفرما را به پیمانکار ابلاغ می نماید.

۱) درصورتی که مبلغ پیمان تغییر کند.

۲) هرگاه به دستور کارفرما یا مهندس مشاور، نقشه های اجرایی بامشخصات فنی تغییر اساسی کند.

۳) هرگاه کارفرمادر تحويل کارگاه، ابلاغ دستور کارهایانقهشہ هاو تحويل مصالحی که تهیه آنها به عهده اوست، تغییر کند. تغییر در ابلاغ دستور کارهایانقهشہ هابه شرطی مشمول این بنداست که پیمانکار با توجه به برنامه زمانی تفصیلی، آنها را از مهندس مشاور درخواست کرده باشد.

۴) اگر در تحويل مصالحی که فروش آنها لزوماً باید با حواله کارفرما صورت گیرد تاخیر ایجاد شود، به شرطی که پیمانکار با توجه به برنامه زمانی تفصیلی برای تهیه آنها به موقع اقدام کرده باشد.

۵) در موارد حوادث قهری و همچنین در موارد مربوط به کشف اشیای عتیقه و آثار تاریخی که در قرارداد پیش بینی شده است.

۶) هرگاه محدودیت برای ورود مصالح و تجهیزات پیش آید

۷) درصورتی که کار طبق مفاد قرارداد به تعلیق درآید

۸) درصورتی که قوانین و مقررات جدیدی وضع شود که در تغییرمدت اجرای کار موثر باشد.

۹) هرگاه کارفرمان توافق نموده ای از مالی خود را در مورد تعهدات مالی در اسناد و مدارک پیمان انجام دهد.

۱۰) موارد دیگری که به تشخیص کار فرما خارج از قصور پیمانکار باشد.

۱۱) اگر وقوع برخی از موارد درج شده موجب کاهش مدت پیمان شود، مهندس مشاور با کسب نظر پیمانکار، کاهش

مدت پیمان راتضمین می کندومراتب رابرای اتخاذ تصمیم به کارفرماگزارش می نماید، و سپس نتیجه تصمیم کارفرما به پیمانکار ابلاغ می کند.

(۱۲) در پایان مدت اولیه پیمان یا هر تمدید مدت پیمان، اگر کاربه اتمام نرسیده باشد، مهندس مشاور با کسب نظر پیمانکار و با توجه به موارد تعیین شده در قرارداد علل تأخیر کاربررسی می کندومیزان مدت مجاز و غیر مجاز آن را با توافق پیمانکار تعیین می نماید و نتیجه رایه کارفرماگزارش می کند، و سپس نظر کارفرما در مورد مجاز یا غیر مجاز تأخیر کاربه پیمانکار اعلام می کندومعادل مدت تأخیر مجاز، مدت پیمان راتمدید می نماید.

(۱۳) در اجرای مفاد این ماده برای تمدید مدت پیمان، تاخیرهای همزمان ناشی از عوامل مختلف درج شده، فقط یک بار محاسبه می شود.

- در اجرای مفاد این ماده، اگر پیمانکار با مهندس مشاور توافق نداشته باشد یا نسبت به تصمیم کارفرما معارض باشد، طبق نظر کارفرما معمل می شود و پیمانکار می تواند براساس مفاد قرارداد برای حل مسئله اقدام نماید.

۱۴. نظارت بر اجرای کار

- عملیات اجرایی پیمانکار، همیشه باید زیرنظر و با اطلاع مهندس مشاور انجام شود. نظارتی که از طرف کارفرما و مهندس مشاور در اجرای کارها به عمل می آید، به هیچ روی، از میزان مسئولیت پیمانکار نمی کاهد. نظارت مستقیم بر کار پیمانکار، در محدوده کارگاه و در موارد خاص (برای ساخت قطعات و تجهیزات) در خارج از کارگاه انجام می شود در هر حال، پیمانکار باید گزارش پیشرفت اقدامهایی را که خارج از کارگاه به منظور انجام تعهدات پیمان انجام می دهد، به مهندس مشاور تسلیم کند.

- مهندس مشاور، تنهای مرجع فنی پیمانکار برای اجرای موضوع پیمان از سوی کارفرماست.

- مهندس مشاور به منظور اطمینان از صحبت اجرای کار، اقدام به آزمایش مصالح یا کارهایی انجام یافته می کند. هزینه انجام آزمایش های بر عهده کارفرماست، مگر آنکه در اسناد و مدارک پیمان ترتیب دیگری هم پیش بینی شده باشد. هر گاه نتایج این آزمایش ها با آنچه که در مدارک فنی تعیین شده است تطبیق نکند، پیمانکار متعهد است که مصالح و کارهای اطبق دستور مهندس مشاور اصلاح کند. هزینه انجام این اصلاحات به عهده پیمانکار است، مگر آنکه نقص موجود بروط به مدارک فنی باشد. پیمانکار موظف است که برای نمونه برداری از مصالح یا انجام هر نوع آزمایش، تعداد لازم کارگر به صورت موردي و موقت، به طور ایگان در اختیار مهندس مشاور بگذارد.

- در صورتی که مهندس مشاور مواردی از عدم رعایت مشخصات فنی، نقشه ها و دیگر مدارک فنی پیمان را در اجرای

کارها مشاهده کند، بالراسال اخطاریه ای، اصلاح کارهای معیوب را در مدت مناسی که باتوجه به حجم و نوع کار تعیین می نماید از پیمانکاری خواهد. اگر پس از یابان مهلت تعیین شده، پیمانکار نسبت به اصلاح کارها اقدام نکند، کار فرمانی تواند خودش کارهای معیوب را اصلاح کنده و زینه های مربوط به اضافه درصد قید شده در قرارداد، از مطالبات پیمانکار کسر کند. در صورتی که عدم توجه به اخطر مهندس مشاور برای اصلاح هر کار معیوب از سوی پیمانکار تکرار شود، کار فرما می تواند پیمان را طبق مفاد قرارداد فسخ نماید.

- کار فرماند مدت اجرای پیمان، هر موقع که لازم بداند، توسط نمایندگان خود، عملیات پیمانکار بازرگانی می کند پیمانکار موظف است که هر نوع اطلاعات و مدارکی که موردنیاز باشد، در اختیار نمایندگان کار فرما بگذارد و تسویه های لازم را برای انجام این بازرسی ها فراهم سازد.

- اگر در طول مدت پیمان، تصمیم به تغییر مهندس مشاور بگیرد، این تصمیم باید دست کم یک ماه پیشتر به اطلاع پیمانکار بر سرده. پیمانکار و مهندس مشاور، موظف هستند که تکلیف آزمایش های ناتمام، صور تجلیسه های در دست اقدام و صورت کار کرده ای در حال رسیدگی را روشن کنند. در صورتی که مهندس مشاور به شرح پیش گفته عمل نکند، کار فرما مستقیماً بجای مهندس مشاور تکلیف کارهای ناتمام را روشن می کند و هزینه های مربوط به این اقدام را به حساب بدھی مهندس مشاور منظور می نماید. اگر در زمان اعلام کار فرما مبنی بر تغییر مهندس مشاور، بخش هایی از کار توسط پیمانکار در حال اجرا باشد که اتمام آن بخش منجر به صدور تأییدیه های مهندس مشاور شده و این امر ممکن به زمان پس از تغییر مهندس مشاور شود، این گونه موارد، باید در طول یک هفته از تاریخ اعلام کار فرما، از سوی پیمانکار به پیمانکار منعکس شود، تا کار فرما ترتیب لازم را برای عدم انقطاع آن بخش از کار پیمانکار و صدوریه موقع تأییدیه بدهد. کار فرما مهندس مشاور جدید را به پیمانکار معرفی می کند و اختیارات او را طبق آنچه که برای مهندس مشاور قبلی تعیین شده بود، تنفيذ یا تغییرات مربوط را به پیمانکار ابلاغ می نماید و از آن پس، تصمیم ها و دستورهای مهندس مشاور جدید در چارچوب پیمان، برای پیمانکار لازم الاجراست. (موافقت نامه شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان، نشریه ۴۳۱۱، معاونت دفتر نظام فنی اجرایی، ۱۳۸۸)

۱۵. مهندس ناظر

- مهندس ناظر که نماینده مهندس مشاور در کارگاه است، وظیفه دارد که باتوجه به استناد و مدارک پیمان در اجرای کار، نظارت و مراقبت دقیق به عمل آور و مصالح و تجهیزاتی را که باید به مصرف برسد، بر اساس نقشه ها و مشخصات فنی مورد رسیدگی و آزمایش قرار دهد و هرگاه عیب و نقصی در آنها یا در نحوه مهارت کارکنان یا چگونگی کار مشاهده

کند، دستور رفع آنها را به پیمانکار بدهد. همچنین هرگاه بعضی از ماشین آلات معیوب باشد به طوری که نتوان با آنها کار اطیق مشخصات فنی انجام داد، مهندس ناظر تعمیر یا تعویض و تغییر آنها را از پیمانکار می خواهد. با رعایت قرارداد هر گونه دستوری که از طرف مهندس ناظر به پیمانکار داده شود، به مثابه دستورهای داده شده توسط مهندس مشاور است و پیمانکار ملزم به اجرای آنهاست.

- مهندس ناظر، به هیچ روی، حق ندارد که از تعهدات پیمانکار بکاهد یا موجب تمدید مدت پیمان یا برداخت اضافی به پیمانکار شود یا هر نوع دستور تغییر کاری را صادر کند.

- پیمانکار مکلف است که دستورهای مهندس ناظر را در حدود مفاداین ماده اجرانماید، مگر در مواردی که آنها را برخلاف استاد و مدارک پیمان تشخیص دهد، که در این صورت، موظف است که موضوع را به مهندس مشاور بنویسد و کسب تکلیف کند. هرگاه مهندس مشاور موضوع را فیصله ندهد، نظر کارفرماد آن مورد قاطع می باشد.

- با وجود نظراتی که از طرف مهندس ناظر در اجرای کارهای عمل می آید، کارفرما و مهندس مشاور حق دارند مصالح مصرفی و کارهای انجام یافته را مورد رسیدگی قرار دهند و اگر مشخصات آنها را مغایر نشانند، همچنانکار متعهد است مصالح و کارهای معیوب را به هزینه خود تعویض نماید. به هر حال، نظرات مهندس دهنده پیمانکار نمی کند. ناظران مسئولیت پیمانکار نمی کند و سلب حق از کارفرما و مهندس مشاور نمی کند.

۱۶. تضمین انجام تعهدات

موقع امضای پیمان، برای تضمین انجام تعهدات ناشی از آن، پیمانکار باید ضمانتنامه ای معادل درصد (قید شده در قرارداد)، صادر شده از طرف بانک موردنیقی کارفرما و طبق نمونه ای که ضمیمه استاد مناقصه بوده است، تسلیم کارفرما کند. ضمانتنامه یاد شده باید تا (مدت قید شده در قرارداد) پس از تاریخ تحويل موقع موضوع پیمان، معتبر باشد. تا هنگامی که تحويل موقع انجام نشده است، پیمانکار موظف است برای تمدید ضمانتنامه یاد شده اقدام کند و اگر تا (زمان تعیین شده در قرارداد) پیش از انقضای مدت اعتبار ضمانتنامه، پیمانکار موجبات تمدید آن را فراهم نکرده و ضمانتنامه تمدید نشود، کارفرما حق دارد که مبلغ ضمانتنامه را از بانک ضامن دریافت کند و وجه آن را به جای ضمانتنامه، به رسم وثیقه نزد خود نگه دارد. کارفرما تضمین انجام تعهدات را پس از تصویب صورت مجلس تصویب موقع، با توجه به مفاد قرارداد آزاد می کند.

- حداقل تا یکماه پس از تحويل موقع، آخرین صورت وضعیت موقع طبق مفاد قرارداد، بدون منظور داشتن مصالح

پای کار تنظیم می شود. هرگاه براساس این صورت وضعیت، پیمانکار بده کار نباشد یا جمع بدھی او از نصف کسور تضمین

حسن انجام کار کمتر باشد، ضمانتنامه انجام تعهدات برابر مفاد قرارداد آزاد می شود. ولی هرگاه میزان بدھی پیمانکار، از نصف کسور تضمین حسن انجام کار بیشتر باشد، ضمانتنامه انجام تعهدات، بر حسب مورد طبق شرایط تعیین شده و مفاد قرارداد آزاد می شود.

- در صورتی که تمام یا قسمی از تضمین انجام تعهدات، به صورت نقد نزد کارفرما باشد یا با رعایت مقررات، به جای ضمانتنامه بانکی از انواع دیگر اوراق بهادر استفاده شود، چگونگی گرفتن تضمین و استرداد آن در هر مورد، طبق شرایطی است که در این پیمان برای ضمانتنامه بانکی تعیین شده است. (موافقتنامه شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان، نشریه ۱۱۳۴، معاونت دفتر نظام فنی اجرایی، ۱۳۸۸)

۱۷. تضمین حسن انجام کار

از مبلغ هر پرداخت به پیمانکار، معادل ۱۰ درصد به عنوان تضمین حسن انجام کار کسر و در حساب سپرده نزد کارفرما نگهداری می شود. درصدی از این مبلغ پس از تصویب صورت وضعیت قطعی طبق مفاد قرارداد و بقیه آن پس از تحويل قطعی، بار عایت قرارداد مسترد می گردد.

پیمانکار می تواند وجهه سپرده تضمین حسن انجام کار را طبق دستورالعمل نافذ در زمان ارجاع کار که شماره و تاریخ آن در استناد و مدارک پیمان درج شده است دریافت کند.

۱۸. صورت وضعیت قطعی

پیمانکار باید حداکثر تا یکماه از تاریخ تحويل موقت، صورت وضعیت قطعی کارهای انجام شده را براساس استناد و مدارک پیمان بدون منظور نمودن مصالح و تجهیزات پای کار تهیه کندوبرای رسیدگی به مهندس مشاور تسليم نماید. مهندس مشاور صورت وضعیت دریافت شده را در مدت دو ماه از تاریخ وصول رسیدگی می کند و نظر نهایی می نماید. کارفرما صورت وضعیت دریافت شده را ظرف مدت سه ماه برای تصویب کارفرما ارسال خود را ضمن ارسال یک نسخه از آن به پیمانکار اعلام می دارد. در صورتی که پیمانکار ظرف مهلت تعیین شده برای تهیه صورت وضعیت قطعی اقدام نکند با تایید کارفرما، مهندس مشاور به هزینه پیمانکار اقدام به تهیه آن می کند و پس از امضای پیمانکار برای تصویب کارفرما ارسال می دارد در صورتی که پیمانکار از امضای صورت وضعیت خودداری کند مهندس مشاور بدون امضای پیمانکار صورت وضعیت را برای کارفرما مامی فرستد.

در حالتی که پیمانکار، صورت وضعیت را قبل امضا نکرده است و نسبت به نظر کارفرما اعتراض داشته باشد یا در حالتی که صورت وضعیت را قبل امضا نکرده است و نسبت به نظر کارفرما اعتراض دارد اعتراض خود را حداکثر ظرف

مدت یک ماه از تاریخ وصول صورت وضعیت با ارائه دلیل و مدرک، یکجا به اطلاع کارفرما می رساند. کارفرما حداکثر طرف مدت یک ماه از تاریخ وصول نظر پیمانکار، به موارد اعتراض رسیدگی می کند و قبول یارآنها را اعلام می نماید. پیمانکار می تواند برای تعیین تکلیف آن قسمت از اعتراض خودکه مورد قبول کارفرما واقع نمی شود طبق مفاد قرارداد اقدام نماید.

درصورتی که پیمانکار طرف مدت تعیین شده به صورت وضعیت اعتراض نکند صورت وضعیت قطعی از طرف پیمانکار قبول شده تلقی می شود

مقادیر کارها که به ترتیب بالادر صورت وضعیت قطعی منظور می شود به تنهایی قاطع است و مأخذ تسویه حساب قرارمنی گیرد هر چندکه بین آنها و مقادیری که در صورت وضعیت های موقت منظور گردیده است، اختلاف باشد. هرگاه با توجه به صورت وضعیت قطعی تصویب شده و سایر حساب های پیمانکار، پیمانکار بد هکار نباشد، نصف تضمین حسن انجام کارآزاد می شود.

- در مواردی که طبق مفاد قرارداد پس از فسخ یا خاتمه پیمان اقدام به تهیه صورت وضعیت قطعی می شود، مهلت تهیه صورت وضعیت قطعی، به ترتیب از تاریخ صورت برداری یا تاریخ تحويل کارهای انجام شده می باشد.

۱۹. تحويل قطعی

در پایان دوره تضمین تعیین شده کارفرما بنا به تقاضای پیمانکار و تأیید مهندس مشاور، اعضای هیات تحويل قطعی و تاریخ تشكیل هیات را به همان گونه که در (مفاد قرارداد قید شده) برای تحويل موقت پیش بینی شده است معین و به پیمانکار ابلاغ می کنند هیات تحويل قطعی پس از بازدید کارهای هرگاه عیب و نقصی که ناشی از کار پیمانکار باشد مشاهده ننماید، موضوع پیمان را تحويل قطعی می گیرد و بیوی درنگ صورت مجلس آن را تنظیم و برای کارفرما ارسال می کند و نسخه ای از آن را تابلاغ ازوی کارفرما، به پیمانکار می دهد و سپس کارفرما تصویب تحويل قطعی کار را به پیمانکار ابلاغ می نماید.

- هرگاه هیات تحويل قطعی عیب و نقصی ناشی از کار پیمانکار مشاهده کند برای رفع آنها برابر مفاد قرارداد رفتار می شود.

- اگر پیمانکار در پایان دوره تضمین تعیین شده در مفاد موافقنامه تقاضای تحويل قطعی کار را ننماید مکلف به رفع نواقص ناشی از کار خود که تاریخ تقاضای تحويل قطعی بروز کرده است می باشد و تاریخ تقاضای پیمانکار ملاک اقدامات مربوط به تحويل قطعی است.

- اگر کارفرما با وجود تقاضای پیمانکار اقدام به اعزام هیات تحويل نکند و این تأخیر بیش از دو ماه به طول انجام دوپس از درخواست مجدد پیمانکار و تقاضای یک ماه از تاریخ تقاضای مجدد کارفرمادر این زمینه اقدامی نکند عملیات موضوع پیمان تحويل قطعی شده تلقی می گردد، و باید اقدامات پس از تحويل قطعی در مورد آن انجام شود.

۲۰. مسئولیت های دوره تضمین

اگر در دوره تضمین، معایب و نقایصی در کار ببینند که ناشی از کار پیمانکار باشد، پیمانکار مکلف است که آن معایب و نقایص را به هزینه خود رفع کند. برای این منظور کارفرمای انتظامی معمایب و نقایص و محل آنها به پیمانکار ابلاغ می کند و پیمانکار باید حداقل (مدت تعیین شده در قرارداد) پس از ابلاغ کارفرمای انتظامی به رفع معایب و نقایص کند و آنها را طی مدتی که مورد قبول کارفرمای انتظامی رفع نماید. هرگاه پیمانکار در انجام این تعهد قصور ورزد یا مسامحه کند کارفرمای حق دارد آن معایب و نقایص را خودش یابه ترتیبی که مقتضی بداند رفع نماید و هزینه آن را به اضافه (در صد تعیین شده در قرارداد) از محل تضمین پیمانکار یا هر نوع مطالبات و سپرده ای که پیمانکار نزد او دارد برداشت نماید.

۲۱. بروز حوادث قهری

جنگ، اعم از اعلام شده یا ناشده انقلاب‌ها و اعتصاب‌های عمومی، شیوع بیماری‌های واگیردار، زلزله، سیل و طغیان‌های غیر عادی آتش‌سوزی‌های دامنه دار و مهارنشدنی، طوفان و حوادث مشابه خارج از کنترل دوطرف پیمان که در منطقه اجرای کار و قوع یابد و ادامه کاربرای پیمانکار ناممکن سازد جزو حوادث قهری به شمار می‌رود و در صورت بروز آنها به ترتیب زیر عمل می‌شود در بروز حوادث قهری هیچ یک از دوطرف مسئول خسارت‌های وارد شده به طرف دیگر در اشاره این حادث نیست.

- پیمانکار موظف است که حداقل کوشش خود را برای حفاظت از کارهای اجرشده که در وضعیت قهری رها کردن آنها منجر به زیان جدی می‌شود و انتقال مصالح و تجهیزات پای کار به محل های مطمئن وايمن به کاربرد کارفرمای نیز باید تمام امکانات موجود خود را در محل در حمامکان برای تسریع در این امر در اختیار پیمانکار قرار دهد.

- در مورد خسارت‌های وارد شده به کارهای موضوع پیمان تاسیسات و ساختمان‌های موقت ماشین، ابزار آلات، و وسایل پیمانکار به شرح زیر عمل می‌شود.

۱) هرگاه خسارت‌های وارد شده به کارهای موضوع پیمان مشمول بیمه موضوع (قرارداد) باشد برای جبران آن طبق همان مفاد قرارداد اقدام می‌شود.

۲) جبران خسارت های وارد شده به ساختمان ها و تأسیسات موقت ماشین آلات و ابزار و وسائل پیمانکار با توجه به مفاد قرارداد به عهده پیمانکار است.

منظور از جبران خسارت های یاد شده در مفاد قرارداد اعاده کارها به صورت پیش از وقوع حادثه است. پس از رفع وضعیت قهری اگر کارفرما اعاده کارها را به حالت پیش از وقوع حادثه لازم و میسر بداند پیمانکار مکلف است که اجرای کارها را بی درنگ آغاز کند در این صورت تمدید مدت مناسبی برای اعاده کارهابه وضع اولیه از سوی پیمانکار پیشنهاد می شود که پس از رسیدگی و تایید مهندس مشاور و تصویب کارفرما به پیمانکار ابلاغ می گردد.

۲۲. حل اختلاف

- هر گاه در اجرا یا تفسیر مفاد پیمان بین دو طرف اختلاف نظر پیش آید و طرف می تواند برای حل سریع آن قبل از درخواست ارجاع موضوع یا موضوعات مورد اختلاف به داوری طبق مفاد قرارداد بر حسب مورده روش تعیین شده در مفاد قرارداد عمل نماید

۱) در مردمسائل ناشی از برداشت متفاوت دو طرف از متون بخشنامه هایی که به استناد قوانین ابلاغ شده است هریک از دو طرف مکلف به اجرای قوانین هستند.
 ۲) در مردانه خلاف نظرهایی که خارج از شمول بندیک است رسیدگی و اعلام نظر درباره آنها به کارشناس یا هیات کارشناسی منتخب دو طرف واگذار شود و دو طرف طبق نظری که از سوی کارشناس یا هیات کارشناسی در چارچوب پیمان و قوانین و مقررات مربوط اعلام می گردند عمل کنند.

- در صورتی که دو طرف در انتخاب کارشناس یا هیات کارشناسی موضوع بند ۲ به توافق نرسند یا نظر اعلام شده طبق بند های ۱ و ۲ مورد قبول هریک از دو طرف نباشد برای حل اختلاف طبق مفاد قرارداد اقدام می گردد.
 - هر گاه در اجرا یا تفسیر مفاد پیمان بین دو طرف اختلاف نظر پیش آید هریک از طرف ها می تواند درخواست ارجاع موضوع یا موضوعات مورد اختلاف به داوری را مرجع تعیین شده در قرارداد ارایه نماید.

۲۳. تحويل کالا یا خدمات

بعد از انجام فرآیند انعقاد قرار داد و آماده شدن کالا یا خدمات جهت تحويل با مستقیم مراتب بصورت کتبی به سازمان اعلام گردد.

مدیر عامل موضوع را جهت تشکیل کمیسیون تحويل به مسئول (متصدی) امور مالی اعلام می نماید.

۲۴. تشکیل کمیسیون تحويل:

مسئول تشکیل کمیسیون تحويل از اعضای کمیسیون دعوت بعمل می آورد به منظور آشنایی با مستندات تشکیل کمیسیون، وظایف و رسمیت یافتن جلسات، ذیلاً توضیحات کافی درج می گردد.

۱. مستندات قانونی تشکیل کمیسیون:

ماده ۱۱ آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ با اصلاحیه های بعدی

۲. اعضای کمیسیون

۱. دو نفر نماینده به انتخاب مدیر عامل

۲. یک نفر نماینده ذیصلاح به انتخاب هیأت مدیره

۳. رسمیت جلسه و مناطق اعتبار تصمیمات

جلسه با حضور هر سه نفر رسمیت می یابد. هرگاه بین اعضای کمیسیون در نوع و مشخصات کالا با کار مورد تحويل اتفاق آراء نباشد نظر مدیر عامل قاطع خواهد بود. (تبصره ماده ۱۲ آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ با اصلاحیه های بعدی)

۴. مسئول دعوت برگزاری جلسات:

برگزاری جلسات کمیسیون با دعوت کارپرداز یا انباردار یا واحد درخواست کننده خرید کالا یا خدمات صورت می گیرد.

۵. محل تشکیل جلسات:

محل تشکیل جلسات کمیسیون تحويل معاملات متوسط در محل سازمان می باشد.

۶. مسئول پیگیری مصوبات کمیسیون:

مسئول پیگیری مصوبات جمعدار یا کارپرداز سازمان می باشد.

۷. وظایف کمیسیون:

تحویل کالا و یا خدمات که توسط سازمان خریداری شده است.

۸-۶. انجام معامله (خرید) بصورت مناقصه محدود.

انجام خرید کالا یا خدمات به طریق مناقصه محدود یعنی انتخاب تعداد مشخص از ارایه دهنده ها که فروشنده های کالا و دعوت کتبی از آنان جهت انجام معامله برابر ضوابط مندرج در آیین نامه مالی شهرداری ها که

مراحل آن توسط کارپرداز (متصدی خرید) سازمان حسب دستور سازمان برنامه ریزی می گردد.

۱۰-۶-۱. مراحل انجام معامله خرید بصورت مناقصه محدود.

انجام خرید کالا یا خدمات در سازمان حdalامکان باقیتی از طریق مناقصه عمومی صورت گیرد اما در مواردی موقعیت ایجاب می نماید تا سازمان خرید کالا یا خدمات را بطريق مناقصه محدود تهیه نماید.

دلایل یا ضرورت هایی که سازمان معامله را از طریق مناقصه محدود انجام میدهد.

۱. محدودیت های زمانی به لحاظ سرعت بخشیدن به خرید کالا یا خدمات، در صورتیکه خرید از طریق مناقصه عمومی صورت پذیرد مدت زمان طولانی ضرر و زیان خاصی برای سازمان داشته باشد.

۲. ضرورت های کمک رسانی به شهروندان بطور مثال اگر فصل بهار با بارندگی زیادی مواجه و سازمان نیاز به تعدادی دستگاه لجن کش داشته باشد. اگر خرید از طریق مناقصه عمومی اقدام شود (مدت زمان های قانونی دو نوبت آگهی) و بررسی های دیگر، خرید زمانی انجام خواهد شد که نیاز به دستگاه لجن کش منتفی شده فلانا در این گونه موارد کالا از طریق مناقصه محدود خریداری می گردد.

۳. در مواردی که برای انجام کار خاصی (طرح یا پروژه) تعداد پیمانکار واجه شرایط زیادی در جامعه وجود نداشته باشد و یا اینکه پیمانکاران واجه شرایط در منطقه نباشند. در این گونه موارد نیز از طریق مناقصه محدود اقدام می گردد.

۴. و هر مورد دیگری که ضرورتی برای سازمان وجود داشته باشد.

۱۰-۶-۲. فرآیند انجام خرید از طریق مناقصه محدود

فرآیند انجام خرید از طریق مناقصه محدود بشرح ذیل می باشد.

۱. طی تمامی مراحل (درخواست کالا یا خدمت، صدور مجوز مدیر عامل، صدور مجوز هیأت مدیره سازمان، رعایت سقف های مندرج در آئین نامه مالی شهرداری ها).

۲. تهیه لایحه انجام خرید کالا یا خدمت توسط سازمان که در آن ضرورت های انجام معامله از طریق (مناقصه محدود قید شده باشد) و ارسال آن به هیأت مدیره .

۳. هیأت مدیره پس از بررسی در صورت اعلام موافقت، طرز عمل و انجام معامله را نیز مشخص کرده به سازمان

اعلام می نماید. (تبصره ۲ ماده ۴ آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲)

۴. به استناد تبصره ۲ ماده ۴ آیین نامه مالی، سازمان مکلف است ضمن رعایت مفاد صورتجلسه اقدام نماید.

۱۰-۶-۳. اسناد مدارک مناقصه محدود.

کلیه اسناد و مدارک مستندات مربوط به مناقصه دقیقاً همانند اسناد و مدارک مناقصه عمومی تهیه می شود. با توجه به اینکه در مناقصه محدود از مناقصه گران دعوت بعمل می آید فلذا مدارک و اسناد مناقصه پیوست دعوت نامه ارسال می گردد.

۱۰-۶-۴. فراخوان مناقصه محدود.

سازمان طی دعوت نامه کتبی (که اسناد و مدارک مناقصه پیوست می باشد) از شش نفر مناقصه گر واجد شرایط دعوت بعمل می آورد.

۱۰-۶-۵. توضیح و تشریح اسناد.

سازمان موارد ذیل را به همراه دعوت نامه به مناقصه گران ابلاغ می نماید.

۱. نام فرد پاسخ دهنده به ابهامات و نواقص اسناد

۲. محل وساعت و روز تحويل اسناد و مدارک

۳. ذکر اینکه دعوت شدگان موظفند در صورتی که تمایل به شرکت در مناقصه را نداشته باشند در مدت مقرر در دستور مناقصه ، عدم تمایل خود را کتاباً به دفتر مناقصه سازمان اعلام دارند. تا سازمان در صورت ضرورت به شرط آنکه تعداد شرکت کنندگان از شش نفر کمتر باشد بتواند شرکت های دیگری را دعوت نماید.

۱۰-۶-۶. تشکیل کمیسیون و گشايش پیشنهادها

جلسه کمیسیون در موعد مقرر تشکیل می گردد پیشنهادات و اصله را دقیقاً بررسی و برابر ضوابط آیین نامه مالی فرد برنده و نفرات دوم و سوم طی صورتجلسه تنظیمی به سازمان اعلام می گردد.

۷-۶. انعقاد قرارداد و تحويل مورد مناقصه و ثبت در دفتر اموال منقول و غیر منقول

کلیه موارد فوق همانند مراحل قید شده در انجام معاملات عمدۀ برگزاری مناقصه عمومی اقدام می گردد.

۷-۷. انجام معاملات (خرید) بصورت ترک تشریفات

گاهی اوقات ضرورت هایی ایجاد می نماید تا شهرداری بدون رعایت تشریفات اداری و قانونی (فرآیندهای مناقصه: آگهی، چاپ فراخوان در روزنامه های رسمی کشور و روزنامه محلی، رعایت زمان های قید شده در ماده ۵ آیین نامه و...) در اسرع وقت کالا یا خدماتی را بدبست بیاورد. ذیلاً قسمتی از موارد ضرورت ترک تشریفات قید می گردد.

۱. مسئله زمان.

گاهاً بحسب ضرورت سازمان نیاز دارد در کمترین زمان ممکن نسبت به خرید خاصی اقدام نماید بطور مثال در بهمن ماه سال جاری از طرف دولت اعلام می گردد اگر شهرداری ۵۰٪ اعتبار خرید یک دستگاه برق‌روب را تأمین نماید و ظرف مدت ۲۰ روز نسبت به خرید دستگاه اقدام نماید دولت نیز ۵۰٪ دیگر اعتبار را بعنوان کمک اعطاء خواهد نمود اگر سازمان بخواهد از طریق مناقصه عمومی یا مناقصه محدود اقدام نماید قطعاً حداقل دو ماه زمان نیاز دارد فلذا برای اینگونه موارد قانون گذار راه کار ترک تشریفات را پیش بینی نموده است.

۲. کالاهایی که برای فروش آن زمان تعیین گردیده است

بطور مثال در یک نمایشگاه که فقط برای مدت ۲ ماه برگزار گردیده یک ماشین چمنزنی با تکنولوژی جدید جهت فروش عرضه و تخفیف قابل توجهی نیز تعیین شده باشد. در این گونه موارد نیز اگر سازمان بخواهد فرآیند (مناقصه عمومی یا مناقصه محدود) را طی کند اولاً امکان پذیر نیست ثانیاً به مدت دایر بودن نمایشگاه نخواهد رسید. فلذا برای خرید چنین دستگاهی سازمان می تواند از طریق ترک تشریفات اقدام نماید.

۷-۸. مراحل انجام معامله (خرید) بصورت ترک تشریفات

کلیه مراحل درخواست، دستور پرداخت خرید بصورت ترک تشریفات (بجز چند مورد) همانند مراحل خرید

بصورت مناقصه عمومی می باشد ذیلاً تفاوت های مربوطه درج می گردد.

۲-۷-۱۰. مراحل مخصوص انجام معامله (خرید) بصورت ترک تشریفات

خرید از طریق ترک تشریفات نیاز به کسب مجوز از مقاماتی می باشد که قانون گذار در ماده ۴ و آئین نامه مالی شهرداری ها بشرح ذیل پیش بینی نموده است.

۱. در صورتیکه میزان معامله کمتر از A ریال باشد بنا به پیشنهاد مستدل و موجه مدیر عامل و تصویب هیأت مدیره سازمان.

۲. در صورتیکه میزان معامله از A ریال تا B ریال باشد بنا به پیشنهاد مستدل و موجه مدیر عامل و تصویب هیأت مدیره و تأیید شورای اسلامی شهر.

۳. در صورتیکه میزان معامله از B ریال بیشتر باشد بنا به پیشنهاد مستدل و موجه مدیر عامل و تصویب هیأت مدیره و تصویب شورای اسلامی شهر و تأیید وزارت کشور و حسب مورد موافقت هیأت دولت (ماده ۴ آئین نامه مالی شهرداری مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ با اصلاحیه های بعدی)

شهرداری برای هر سقف از معاملات بایستی گزارش کامل به همراه دلایل توجیهی و مستدل مبنی بر ضرورت خرید بصورت ترک تشریفات را به مقامات فوق الذکر ارایه نماید. در صورت موافقت کتبی مقامات ذیصلاح، شهرداری اجازه انجام معامله بصورت ترک تشریفات را خواهد داشت.

۳-۷-۱۰. مراحل خرید.

پس از طی تشریفات و اخذ موافقت مسئولین ذیصلاح مسئول خرید یا کارپرداز نسبت به خرید کالا اقدام می نماید.

۴-۷-۱۰. مراحل تحويل و ثبت در دفاتر اموال منقول و غیر منقول

مراحل فوق همانند مراحل خرید کالا بصورت مناقصه عمومی می باشد.

۵-۷-۱۰. موارد عدم الزام به برگزاری مناقصه:

در خصوص خرید کالاهای انحصاری توسط سازمان که بدون رعایت تشریفات برگزاری مناقصه صورت می گیرد در آئین نامه مالی سازمان توضیحات زیادی داده نشده است فلذا به منظور آشنایی با موارد عدم الزام به گزاری

مناقصه می‌توان از قوانین، آیین نامه مالی شهرداری‌ها، شهرداری تهران و قانون برگزاری مناقصات بعنوان الگو حسب مورد استفاده نمود.

۱۱. منابع درآمدی سازمان‌ها

در اساسنامه هر سازمان درآمدهای سازمان تعریف گردیده، که علاوه بر درآمدهای عمومی بعضی از سازمان‌ها حسب وظایف تخصصی درآمد خاصی دارند. منجمله سازمان آتش‌نشانی از محل شارژ کپسول آتش‌نشانی و سازمان مدیریت پسماندها از محل فروش ضایعات پلاستیک جمع‌آوری شده، که هم اکنون سازمان‌ها وصول می‌نمایند.

۱-۱. مهم‌ترین درآمدهای سازمان‌ها بشرح ذیل می‌باشند.

۱. درآمد حاصل از کارشناسی و مشاوره برای مراجعین بخش خصوصی و دولتی
۲. درآمد حاصل از آموزش
۳. درآمد حاصل از فروش اموال منقول و غیرمنقول
۴. درآمد حاصل ازوجه سرمایه‌گذاری‌ها در سایر مؤسسات
۵. درآمد حاصل از کمک‌های بلاعوض، اعانت و هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی
۶. درآمد حاصل از کمک‌های دولت.

۱۱-۲. بهای خدمات سازمان‌ها

به استناد بند ۲۶ ماده ۷۶ قانون شوراهای مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ با اصلاحیه‌های بعدی، تصویب بهای خدمات وصولی توسط شهرداری و سازمان‌های وابسته باید به تصویب شورای اسلامی شهر برسد. فلذاً ذیلاً فرآیند تصویب بهای خدمات درج می‌گردد.

۱. ابتدا مدیر عامل سازمان نوع خدماتی را که بخواهد ارائه بدهد (آموزشی، بازدید کارشناسی، خدمات مشاوره‌ای و ...) به همراه توجیحات و مستندات لازم به هیأت مدیره سازمان تقدیم می‌نماید.
۲. هیأت مدیره سازمان پس از بررسی در صورت موافقت مراتب را صورت‌جلسه و طی نامه کتبی به شورای سازمان ارسال می‌دارد.

۳. شورای سازمان با توجه به شرح وظایف و اختیارات قانونی موضوع را بررسی و در صورتی که با وصول بهای خدمات پیشنهادی موافق باشد مراتب را به شهرداری اعلام می نماید.

۴. توسط شهرداری مستندات مربوط به بهای خدمات طی لایحه ای به شورای اسلامی شهر ارسال می گردد.

۵. شورای اسلامی شهر پس از بررسی و تصویب بهای خدمات پیشنهادی و طی تشریفات اداری و قانونی مندرج در قانون شوراهای در صورتی که مراجع ذیصلاح در مهلتهای قانونی نسبت به مصوبه شورای اسلامی شهر اعتراض ننمایند، مراتب توسط شورای اسلامی شهر به شهرداری ابلاغ می گردد.

۶. شهردار مصوبه شورای اسلامی شهر را به سازمان مربوطه ابلاغ و سازمان بر اساس مصوبه قانونی شورای اسلامی شهر جهت اخذ بهای خدمات اقدام خواهد نمود.

با توجه به کثرت بهای خدمات در سازمان ها و هم چنین با عنایت به محدودیت صفحات کتاب ذیلأً نمونه هایی از بهای خدمات سازمان ها جهت آگاهی بهره برداران درج می گردد.

۱۱-۲-۱. بهای خدمات و هزینه های صدور پروانه ها و مجوزهای امور تاکسیرانی

به استناد تبصره ۵ ماده ۵ آئین نامه اجرایی قانون الحق یک تبصره به ماده واحده قانون راجع به تمرکز امور مربوط به تاکسیرانی (اصوب ۱۳۷۴/۸/۱۰) هیأت وزیران با اصلاحات بعدی) بهای خدمات و هزینه های صدور پروانه ها و مجوزهای امور تاکسیرانی باستی توسط سازمان دقیقاً محاسبه و به شورای اسلامی شهر تقدیم گردد شورای اسلامی شهر به استناد بند ۲۶ ماده ۷۶ قانون شوراهای در صورت تصویب پس از تأیید وزارت کشور قابل اجرا خواهد بود.

به منظور تسريع در امور وزارت کشور هر ساله فهرست حدائق و حداکثر هر مورد از هزینه های امور تاکسیرانی را بشرح ذیل تصویب و جهت اجراء به استانداری های سراسر کشور ابلاغ که از طریق استانداری ها مراتب جهت اجرایی شدن به شهرداری های مربوطه ارسال می گردد.

۱۱-۲-۲. تعریفه هزینه خدمات و هزینه صدور پروانه ها و مجوزهای موضوع تبصره ۵ ماده ۵ آئین نامه اجرائی قانون الحقیقی یک تبصره به ماده واحده قانون راجع به تمرکز امور مربوط به تاکسیرانی و حق امتیاز پروانه بهره برداری و نقل و انتقال برای اشخاص حقیقی و حقوقی (در سال

(۱۳۸۸)

ردیف	عنوانی کلی خدمات	جمعیت	حداقل	حداکثر
۱	تشکیل پرونده ثبت نام و پذیرش اولیه از متقاضیان	--	۸۰/۰۰۰	۱۶۰/۰۰۰
۲	امتیاز خدمات و برگزاری آزمون شهرشناسی - کلاس توجیهی	۵۰/۰۰۰	۱۵/۰۰۰	۲۵۰/۰۰۰
۳	امتیاز حاصل از صدور پروانه تاکسیرانی (دفترچه - کارت شهربار) مدت اعتبار پروانه دو سال	۳۰۰/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰	۳۵۰/۰۰۰
۴	امتیاز تمدید پروانه تاکسیرانی (مربوط به ردیف ۳)	۳۰۰/۰۰۰	۵۰۰/۰۰۰	۴۵۰/۰۰۰
۵	امتیاز صدور خدمات پروانه بهره برداری اشخاص حقیقی (مدت اعتبار دو سال)	۳۰۰/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰	۲۰۰/۰۰۰
۶	تمدید پروانه بهره برداری اشخاص حقیقی (مربوط به ردیف ۵)	۳۰۰/۰۰۰	۵۰۰/۰۰۰	۴۰۰/۰۰۰
۷	امتیاز تعویض پروانه بهره برداری و پروانه تاکسیرانی در طول مدت اعتبار (المثنی)	۳۰۰/۰۰۰	۵۰/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰
۸	امتیاز واگذاری خودروی جدید و تبدیل پلاک شخصی به تاکسی	۳۰۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	٪۶ صدور
۹	حق عضویت ماهیانه به ازاء هر دستگاه تاکسی ماهیانه	۱۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۳۰/۰۰۰ ریال
۱۰	امتیاز بکارگیری در تاکسی هی سیم فروداه راه آهن و ترمیتال	۱۰/۰۰۰	۵۰/۰۰۰ ریال	۵۰۰/۰۰۰ ریال
۱۱	امتیاز نقل و انتقال و حقوق بهره برداری پروانه بهره برداری اشخاص حقیقی انتقال سند تاکسی به خرید و فروش	۳۰۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	٪۶ صدور
۱۲	امتیاز تصدور پروانه نمایندگی شرکتهای حمل و نقل درون شهری (مدت اعتبار ۵ سال)	۳۰۰/۰۰۰	۱۰/۰۰۰/۰۰۰	۵۰/۰۰۰/۰۰۰
۱۳	هزینه خدمات سالیانه پروانه نمایندگی	۳۰۰/۰۰۰	۱/۰۰۰/۰۰۰	٪۳/۰۰۰/۰۰۰ حداکثر
		۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۲/۰۰۰/۰۰۰	۶/۰۰۰/۰۰۰

سازمان‌های وابسته به شهرداری

۱۲/۰۰۰/۰۰۰	۶۰/۰۰۰/۰۰۰	۵۰۰/۰۰۰ به بالاتر		
صدور٪/۵۰	مبلغ صدور٪/۲۵	۳۰۰/۰۰۰		
صدور٪/۶۰	صدور٪/۲۵	۵۰۰/۰۰۰ تا ۳۰۰/۰۰۰		
صدور٪/۸۰	صدور٪/۲۵	۵۰۰/۰۰۰ به بالاتر		
بند ۱۲ ٪/۵۰ صدور بند	بند ۱۲ سهام و اگذاری به قیمت روز مباینامه٪/۲۰	امتیاز و انتقال پروانه نمایندگی شرکت‌های حمل و نقل درون شهری	هزینه تمدید پروانه شرکت‌های حمل و نقل	۱۴
				۱۵
			هزینه حق عضویت و خدمات خودرویی در اتحادیه تاکسیرانی سراسر کشور و سازمان‌های حمل و نقل همگانی همگانی (برای هر خودرو)	۱۶

* پروانه تاکسیرانی: به استناد ماده ۴ آئین‌نامه اجرایی قانون الحق یک تبصره به ماده واحد قانون.

* پروانه بهره‌برداری: به استناد ماده ۹ آئین‌نامه اجرایی قانون الحق یک تبصره به ماده

* پروانه شرکت‌های حمل و نقل درون شهری: به استناد ماده سیزده آئین‌نامه اجرایی قانون الحق یک تبصره به

ماده واحد قانون

* نقل و انتقال به استناد ماده ۱۴ آئین‌نامه اجرایی قانون الحق یک تبصره به ماده واحد قانون

* اخذ هر گونه وجهی بجز وجوده مندرج در جدول فوق‌الذکر، توسط اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی ممنوع می‌باشد.

* دریافت هر گونه وجه بدون اخذ مجوز از هیأت مدیره شورای سازمان و شورای اسلامی شهرها تخلف محسوب شده و پیگرد قانونی دارد.

۳-۲-۳. بهای خدمات جمع‌آوری پسماندهای شهری

هر چند مرجع تصویب بهای خدمات شورای اسلامی شهر می‌باشد سازمان مدیریت پسماند می‌تواند بگونه‌ای دقیق هزینه‌های مترتب بر جمع‌آوری پسماندها را محاسبه و سپس به شورای اسلامی شهر جهت تصویب تقدیم نماید.

ضمناً وزارت کشور دستورالعمل نحوه تعیین بهای خدمات مدیریت پسماندهای عادی شهری را که در اجرای ماده ۸ قانون مدیریت پسماندها تهیه شده بشرح ذیل تهیه و به کلیه استانداری‌ها جهت ابلاغ به شهرداری‌ها ارسال نموده است.

۳-۲-۴. دستورالعمل نحوه تعیین بهای خدمات مدیریت پسماندهای عادی شهری

این دستورالعمل باستناد ماده ۸ قانون مدیریت پسماندها و به منظور تشویق تولیدکنندگان به تولید کمتر پسماند

و افزایش کمی و کیفی تفکیک از مبدأ و بازیافت، کاربردی بودن برای شهرداری ها، انعطاف پذیری، افزایش نقش شوراهای اسلامی، تشویق شهرداران در جهت ارائه خدمات مناسب تر و کاهش هزینه ها، جهت پسماندهای عادی تهیه گردیده است.

ماده ۱: واژه ها و اصطلاحات به کار رفته در این دستورالعمل تابع تعاریف مندرج در ماده ۲ قانون مدیریت پسماندها مصوب ۱۳۸۳/۲/۲۰ و ماده ۱ آیین نامه اجرایی شماره ۳۲۵۶۱/ت ۲۸۴۸۸ ه مورخ ۸۴/۵/۱ مصوب هیأت محترم دولت می باشد.

ماده ۲: منابع درآمد مدیریت اجرایی پسماند: عبارت است از بهای خدمات وصولی از تولیدکنندگان کلیه پسماندهای عادی از جمله واحدها و اماكن مسکونی، تجاری، خدماتی، صنفی، تولیدی، اداری و غیره یا کشاورزی واقع در داخل حريم شهرها.

ماده ۳: پرداخت کننده: اشخاص حقیقی یا حقوقی (تولیدکننده پسماند) تأديه کننده بهای خدمات به مدیریت اجرایی می باشند.

ماده ۴: صورتحساب بدھی: قبض صادره توسط مدیریت اجرایی پسماند است که مشخصات و میزان بدھی اشخاص حقیقی و یا حقوقی تولیدکننده پسماندها در آن درج شده و با ذکر شماره حساب بانکی تنظیم و جهت پرداخت به تولیدکننده پسماند ارائه می گردد.

ماده ۵: رسید دریافت وجه: قسمتی از برگه صورتحساب بدھی شامل مشخصات پرداخت کننده بوده که پس از واریز بهای خدمات توسط بانک مورد تأیید قرار گرفته و به پرداخت کننده تسلیم می گردد.

تبصره: شهرداری ها موظف به تفکیک بهای خدمات از سایر درآمدها و نگهداری در حساب جداگانه بوده که بر اساس قانون و آیین نامه فقط صرف هزینه های مدیریت پسماند می گردد.

ماده ۶: نحوه محاسبه بهای خدمات مدیریت اجرایی پسماندها:

الف) بهای خدمات پرداختی توسط تولیدکنندگان پسماند عادی برای اماكن مسکونی:

$$C = f \times D \times R \times (C_t + C_d) \times E_1 \times E_2$$

بعد خانوار شهری (۴/۵ نفر) =

روزهای سال (۳۶۵ روز) =

سرانه تولید پسماند در شهر مربوطه (کیلو گرم) = R

$C_i =$ هزینه جمع‌آوری و حمل و نقل یک کیلوگرم پسماند عادی شهری در شهر مربوطه (ریال)

$C_d =$ هزینه دفع یک کیلوگرم پسماند عادی شهری در شهر مربوطه (ریال)

نسبت عوارض نوسازی واحد مسکونی مورد = ضریب تعديل منطقه‌ای مورد نظر به متوسط عوارض نوسازی یک

واحد مسکونی شهر = E_1

$E_1 < 1/5$ با شرط

نسبت پسماند تفکیک نشده به کل پسماند تولیدی (حداقل این مقدار ۷/۰ می‌باشد) =

= ضریب تشویق جهت گسترش تفکیک از مبدأ بهای خدمات پسماند یک خانوار شهری در شهر مربوطه (ریال) =

C

پیوست ۱: میزان هزینه‌ها بر اساس مطالعات انجام شده در کشور در سال ۱۳۸۴

حدود هزینه‌ها به ازای هر کیلوگرم پسماند (C_i)	وضعیت خدمات جمع‌آوری و حمل و نقل
۱۵۰-۱۲۰ ریال	جمع‌آوری بدون ارائه خدمات بازیافت و تفکیک از مبدأ
۱۷۵-۱۵۰ ریال	جمع‌آوری به همراه خدمات تفکیک از مبدأ
۱۷۵.۲۰۰ ریال	جمع‌آوری نیمه مکانیزه بدون تفکیک از مبدأ
۲۵۰-۲۰۰ ریال	جمع‌آوری مکانیزه به همراه تفکیک از مبدأ

جدول (۱)

حدود هزینه‌ها به ازای هر کیلوگرم پسماند (C_d)	وضعیت خدمات دفع پسماند
۱.۵ ریال	بدون کمپوست، دفن بهداشتی و آموزش عمومی
۶۰-۳۰ ریال	دفن بهداشتی
۱۰۰-۶۰ ریال	کارخانه کمپوست
۶۰-۴۰ ریال	خدمات آموزش عمومی و تفکیک از مبدأ
۱۵۰-۱۰۰ ریال	کمپوست و دفن بهداشتی
۲۵۰-۱۵۰ ریال	کمپوست و دفن بهداشتی و آموزش

جدول (۲)

پیوست ۲: فهرست مشاغل پرزا باله شهری

ردیف	شغل (واحد تجاری)	ردیف	شغل (واحد تجاری)
۱	گل فروشی‌ها	۱۶	تالارهای پذیرایی
۲	میوه و سبزی فروشی‌ها	۱۷	خواربار فروشی‌ها
۳	ساندویچی‌ها	۱۸	خشکبار و آجیل فروشی‌ها
۴	سوپرمارکت‌ها	۱۹	بار فروشان (میوه و ترهبار)
۵	رستورانها	۲۰	آتوسرویسها (خدمات روغن، لاستیک، تعمیرات و کارواش)
۶	هتلها و مهمانسرها	۲۱	کارخانجات داخل حریم شهر
۷	دندانپزشکی‌ها	۲۲	مراکز تجاری و پاساژها
۸	مطبها و کلینیک‌های پزشکی	۲۳	مراکز اداری، نهادها، شرکت‌ها، ارگان‌های دولتی و غیردولتی

۹	درمانگاه‌ها (پسماند غیرعفونی)	۲۴	مراکز آموزشی (بجز مدارس دولتی)
۱۰	بیمارستانها (پسماند غیرعفونی)	۲۵	بوفه‌های سینما، مراکز آموزشی و ...
۱۱	آرایشگاه‌های مردانه و زنانه	۲۶	کله‌پزی و سیرایی فروشی‌ها
۱۲	آشپزخانه‌ها	۲۷	راه‌آهن
۱۳	کافه تریاها و کافی‌شاپها	۲۸	ترمینال‌های مسافربری
۱۴	بستنی و آمیوه‌فروشیها	۲۹	فرودگاهها
۱۵	فروشگاه‌های مرغ و ماهی و تخم مرغ	۳۰	مبل سازی و درودگری و نجاری

مثال: در صورتی که در یک شهر سرانه تولید پسماند به ازای هر نفر ۷/۰ کیلوگرم و تفکیک از مبدأ صورت نپذیرد و هزینه جمع‌آوری، حمل و نقل و دفع بر اساس جدول پیشنهادی ۱ و ۲ (جداول پیوست ۱) به ترتیب معادل ۱۳۰ و ۴۰ ریال باشد و متوسط عوارض نوسازی یک واحد مسکونی در شهر ۲۰۰۰۰۰ ریال و عوارض نوسازی واحد مسکونی مورد نظر ۱۴۰۰۰ ریال باشد بهای خدمات پسماند: ۱۳۶۸۲۰ ریال محاسبه می‌گردد.

$$C = \frac{4}{5} \times 563 \times 0.7 \times (0.4 + 0.3) \times (0.0004 \div 0.00002) \times 1$$

$$C = 136820$$

تبصره ۱: شورای اسلامی شهر می‌تواند حداکثر تا ۳۰ درصد هزینه‌های مدیریت پسماند را از سایر منابع شهرداری تأمین و معادل این رقم به عنوان یارانه از بهای خدمات محاسبه شده فوق (C) کسر نماید.

تبصره ۲: یارانه منظور شده باید حداکثر در طی یک دوره ۵ ساله حذف گردد.

(ب) بهای خدمات پرداختی توسط تولیدکنندگان پسماند تجاری و اداری:

بند ۱: بهای خدمات مدیریت پسماند، صنوف ۵۰٪ (پنجاه درصد) عوارض کسب با توجه به نوع کسب تعیین می‌گردد.

بند ۲: بهای خدمات مدیریت پسماند کلیه اماکن اداری و مراکز و مؤسسات آموزشی و شرکتهای دولتی و خدماتی که صنف محسوب نمی‌گردد معادل ۱۰٪ عوارض نوسازی ملک (اعم از ملکی، اجاره‌ای، رهنی یا وقفی) تعیین می‌گردد.

تبصره ۱: در مورد مشاغل پرزا باله (از قبیل لیست پیوست ۲) علاوه بر بهای خدمات بند ۱ مدیریت اجرایی می‌تواند بر اساس تعریفه و روش اجرایی متناسب با نوع پسماند (خشک - تر و حجم یا وزن) که توسط شورای اسلامی تصویب می‌شود هزینه‌های مربوطه را دریافت دارد.

تبصره ۲: مساجد، حسینیه‌ها و تکایا از پرداخت بهای خدمات مدیریت پسماند معاف می‌باشند. بدیهی است

چنانچه در این اماکن واحدهای غیرمرتبط (مانند واحدهای تجاری و ...) مستقر باشند متناسب با تعداد واحد و نوع

کسب مشمول پرداخت بهای خدمات مدیریت پسماند خواهد بود.

تبصره ۳: مدارس (ابتداي، راهنمایي و متوسطه) دولتی از پرداخت بهای خدمات مدیریت پسماند معاف می باشند.

ماده ۷: کلیه تولیدکنندگان پسماندهای عادی و کشاورزی مستقر در حريم شهرها مکلفند هزینه تمام شده خدمات جمعآوری، جداسازی، پردازش و دفع پسماندها را که به تصویب شورای سلامی شهر مربوطه رسیده است به حساب شهرداری که به طور جداگانه افتتاح گردیده واریز نمایند.

ماده ۸: وزارت کشور (سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور) مسئول نظارت بر حسن اجرا و رعایت این دستورالعمل بوده و در صورت لزوم قابل تجدیدنظر خواهد بود.

این دستورالعمل به استناد ماده ۸ قانون مدیریت پسماندها در ۸ ماده و ۶ تبصره به تصویب وزیر محترم کشور رسیده و جهت اجرا به کلیه شهرداری های کشور ابلاغ می گردد.

۱۲. نگهداری اموال در سازمان ها

هم اکنون کمتر سازمانی دستورالعمل خاصی جهت نگهداری اموال منقول و غیر منقول خود تهیه و تدوین نموده است. و اکثر سازمان ها به استناد ماده ۴۸ آیین نامه مالی و معاملاتی شهرداری ها (مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ با اصلاحات) از دستورالعمل اموال شهرداری استفاده می نمایند. هر چند که دستورالعمل قید شده بسیار قدیمی می باشد ولی هنوز هم باید نگهداری اموال منقول و غیر منقول براساس چارچوب قید شده در دستورالعمل اموال اقدام بشود. ذیلاً قسمتی از مفاد دستورالعمل (مرتبط با سازمان ها) جهت آگاهی بهره برداران درج می گردد.

۱-۱۲. دستورالعمل اموال شهرداری ها

فصل اول – کلیات و تعاریف

۱. هدف دستورالعمل

هدف در این دستورالعمل تأمین موجبات زیر در شهرداری ها است:

۱. تنظیم و نگهداری صورت کلیه اموال با ذکر مشخصات آنها.

۲. تأمین موجبات استفاده صحیح از اموال شهرداری ها در حداقل امکان، برای کلیه واحدهای سازمانی تابعه

آنها تا درنتیجه خدماتی را که دوایر و شعب مذکور باید با استفاده از اموال انجام دهنند بتوانند به بهترین وجه ممکن بانجام برسانند.

۱.۳. تعمیر و مرمت اموال به نحوی که دوام آنها را زیاد کرده، در هر زمان به بهترین وجه قابل استفاده باشد.

۲. نتایج مورد نظر از دستورالعمل

۲.۱. تعیین اینکه در هر زمان چه اموالی در اختیار هر یک از واحدهای سازمانی تابعه شهرداری است، احتیاجات ضروری فعلی و احتیاجات آینده آنها چیست و چه نوع اموالی را زائد بر احتیاج دارند که باید به واحدهای دیگر سازمانی یا به انبار انتقال داده شده یا پیروش برسد.

۲.۲. فراهم شدن امکان پیش‌بینی احتیاجات آینده شهرداری و واحدهای سازمانی مختلف آن به اثاثه و لوازم و ماشین‌آلات و تجهیزات.

۲.۳. تمرکز کلیه اطلاعات مربوط به دارایی‌های ثابت شهرداری

۲.۴. جلوگیری از مفقود شدن یا سوء استفاده از اثاثه و اموال شهرداری

۳. انواع اموال شهرداری بطور کلی

۳.۱. اموال شهرداری‌ها اعم از منقول و غیرمنقول طبق ماده ۴۵ آیین نامه مالی شهرداری‌ها به دو دسته تقسیم می‌شود: اموال اختصاصی شهرداری و اموال عمومی شهر.

۳.۲. اموال اختصاصی شهرداری: اموالی است که شهرداری حق تصرف مالکانه نسبت به آن را دارد از قبیل اراضی و ابنيه و اثاثیه و ماشین‌آلات و تجهیزات و نظائر آن

۳.۳. اموال عمومی شهر: اموالی است که متعلق به شهر بوده و برای استفاده عموم اختصاص یافته است مانند مجاری آب و فاضلاب و متعلقات آنها انهار عمومی، اشجار، چمن کاری‌ها و گل کاری‌ها در معابر عمومی و پارک‌ها.

۳.۴. چون طبق ماده ۴۶ آیین نامه مالی شهرداری‌ها حفاظت از اموال عمومی شهر و آماده و مهیا ساختن آن برای استفاده عموم و جلوگیری از تجاوز و تصرف اشخاص نسبت به آنها به عهده شهرداری است ترتیب ثبت و نگهداری صورت‌های اموال عمومی شهر و نگهداری و حفاظت از آن در فصل چهارم این دستورالعمل مقرر گردیده است.

۳.۵. بر طبق قسمت آخر ماده ۴۶ آیین نامه مالی شهرداری‌ها در صورتی که بعضی از اموال عمومی شهر به نحوی تغییر حالت و موقعیت دهد که قابلیت استفاده عمومی از آن سلب گردد به تشخیص و تصویب انجمن شهر جزء اموال اختصاصی شهرداری منظورو محسوب می‌شود.

۴. انواع اموال اختصاصی شهرداری

۴.۱. اموال اختصاصی شهرداری که دارای ثابت محسوب می شود و باید همه ساله صورت برداری و کنترل گردد.
بر اساس قیمت آنها به ترتیبی که در این دستورالعمل مقرر گردیده است در دفتر کل و دفاتر معین شهرداری ثبت ونتایج آن در صورت حساب سالانه شهرداری منعکس گردد به دو دسته منقول و غیرمنقول تقسیم می شود. (در صورتی که شهرداری دارای مؤسسات وابسته بوده که بصورت بازرگانی اداره می شود).

۴.۲. اموال غیرمنقول شهرداری شامل اراضی و ساختمان های متعلق به شهرداری و متعلقات آن و همچنین حقوق ارتفاقی نسبت به آنها می باشد و در این مورد تعریفی که از اموال غیرمنقول در قانون مدنی شده است ملاک اصلی تشخیص مال غیرمنقول خواهد بود.

۴.۳. اموال منقول شهرداری به دو دسته اثاثه و لوازم اداری، و وسائط نقلیه و ماشین آلات و تجهیزات فنی تقسیم می شود.

۵. مشخصات اموال منقول

کالاهایی در شهرداری ها جزء اموال منقول محسوب می گردد که دارای مشخصات زیر باشد:
۵.۱. دوام آن از یکسال کمتر نباشد.

۵.۲. مصرف شدنی باشد یعنی با استفاده ای که از آن به عمل می آید غیرقابل استفاده برای دفعات بعد نگردد.
۵.۳. در اثر استفاده با سرعت فرسوده نشود.

۵.۴. درمعرض نابودی غیرقابل اجتناب نباشد.

۵.۵. قیمت آن بلافضله با هر دفعه استفاده کم نشود.

۵.۶. مستقلأً یک مال محسوب شود نه اینکه جزئی از یک مال دیگر باشد مانند قطعات مختلف یک ماشین
۵.۷. قیمت آن ۵۰۰۰ ریال کمتر نباشد.

۵.۸. برای اثاثه و لوازمی که مجموعاً یک مال محسوب گردد یا قطعات مختلف آنها انفراداً قیمتی کمتر از ۵۰۰۰ ریال داشته ولي مجموع آنها ... ریال یا بیشتر قیمت داشته باشد صورت جداگانه در محل وقوع آنها تنظیم و عنداللزوم بطوریک قلم و یکجا در صورت اموال ثبت می گردد.

۶. واحد سازمانی عهدهدار اداره امور اموال

۶.۱. در شهرداری هایی که در سازمان آنها پست سازمانی صاحب جمع اموال در نظر گرفته نشده اداره امور اموال

و صورت برداری و کنترل و ثبت و رسیدگی به تعمیرات و نقل و انتقال آن در واحدهای سازمانی مختلف تابعه

شهرداری بعهده مسئول امور مالی که طبق قانون در معیت شهردار ذیحساب شناخته شده است خواهد بود.

۶.۲ در شهرداری هایی که یک نفر صاحب جمع اموال تعیین می شود وظایف مربوط را می بایست تحت نظر

مسئول امور مالی (ذیحساب) انجام دهد.

۶.۳ در پاره ای از شهرداری ها بنا به مقتضیات و احتیاجات شهرداری ممکن است یک واحد سازمانی در حوزه امور

مالی مرکب از دو نفر برای اداره امور اموال شهرداری تأسیس شود.

۶.۴ در شهرداری های بزرگ عنده لزوم ممکن است برای اداره اموال منقول و اموال غیر منقول واحدهای سازمانی

جداگانه تشکیل گردد و تهیه صورت های اموال عمومی شهر به عهده واحدهای اجرائی واگذار گردد تا صورت های

مذکور را تهیه و به واحد سازمانی عهده دار اموال ارسال نمایند.

۶.۵ در تمام موارد، واحدهای سازمانی که عهده دار اداره اموال شهرداری می باشند تابع حوزه اداره امور مالی

خواهند بود و وظایف خود را تحت مسئول امور مالی که در معیت شهردار ذیحساب شناخته می شود انجام خواهند

داد.

۶.۶ شخص یا واحد سازمانی عهده دار اداره اموال باید صورت اموال هر یک از واحدهای جزء سازمانی شهرداری را

تنظيم و با نظر رییس واحد مربوط جمع دار آن را تعیین نمود و در ذیل صورت های مذکور از جمع دار رسید دریافت

و نگاهداری نماید. (فرم شماره ۱)

۶.۷ در صورتی که جمودار در حفظ و حراست اموالی که تحويل او است سهل انگاری نماید و یا در موقع کنترل

اموال کسری مشاهده گردد صاحب جمع اموال مکلف است مراتب را به مسئول امور مالی (ذیحساب) گزارش دهد تا

ترتیب رسیدگی به تخلف و مجازات متخلف و یا استیفای حقوق شهرداری داده شود.

۶.۸ صاحب جمع اموال مکلف است در موقع خروج اموال از شهرداری پروانه خروجی (طبق فرم شماره ۲) صادر

نموده و به امضاء مستولین مربوطه برساند و چنانچه خروج اموال بطور موقت باشد تاریخ برگشت نیز باید قید شود.

۶.۹ در صورتی که صاحب جمع اموال بعلتی از صاحب جمعی اموال خلع گردد نامبرده مکلف است اموال ابواب

جمعی خود را با حضور ذیحساب یا نماینده او با تنظیم صورت مجلس به صاحب جمع جدید تحويل دهد؛ و در

صورتی که کسر و نقص هایی در اموال مشاهده نگردد مفاصحاسب صادر و به حساب جمع قبلی تسلیم خواهد شد.

۶.۱۰ در مواردی که صاحب جمع اموال از تحويل اموال ابواب جمعی خود استنکاف ورزد یا به علی شرکت او در

امر تحويل ميسر نباشد ابواجمی او باحضور کمیسیونی مرکب از دادستان شهرستان یا نماینده او و ذیحساب شهرداری و مسئولین استفاده کننده اموال (یا یک نفر از کارمندان ارشد شهرداری به انتخاب شهردار) چهت شرکت در کمیسیون و تحويل اموال به صاحب جمع جدید تشکیل خواهد شد و صورت مجلس با ذکر علت عدم حضور صاحب جمع قبلی در شش نسخه تهیه و یک نسخه آن در پرونده مربوطه می باید ضبط گردد.

۶.۱۱ صاحب جمع اموال موظفند در طبع و تنظیم اوراق دفاتر اموال مراتب زیرامورد توجه و عمل قرار دهند.

۶.۱۱.۱ ابعاد دفاتر و فوائل خط کشی ها در دفاتر مذبور باید با توجه به مشخصات فرم های ارسالی در تمام شهرداری های کشور یکنواخت باشد.

۶.۱۱.۲ صاحب جمع اموال موظفند پس از کسب تعلیمات لازم در زمان وصول این دستورالعمل نسبت به تهیه دفاتر جدید بر طبق فرم های ارسالی اقدام و کلیه اموال خود را اعم از منقول و غیر منقول به دفاتر جدید نقل نموده و دفاتر قدیم را با توضیح لازم در ذیل آخرین ثبت بسته و در جایی محفوظ نگهداری نمایند. ضمناً در مورد اموال منقول نسبت به شماره گذاری جدید و پلاک کوبی اقدام نمایند.

فصل دوم - تنظیم صورت ها و سوابق اموال و کنترل آن

۷. اموال غیر منقول

۷.۱ برای هر یک از قطعات و رقبات اموال غیر منقول شهرداری باید مدارک زیر تهیه و در واحد سازمانی مربوط نگاهداری شود:

الف) دفتر مشخصات اموال غیر منقول (طبق فرم شماره ۳) ضمیمه این دستورالعمل

ب) نقشه ملک به نحوی که محل وقوع آن را در شهر نشان دهد.

ج) نقشه اطلس به نحوی که ساختمان ها و تأسیسات واقع در ملک روی آن مشخص شده باشد.

د) پرونده ملک حاوی تمام سوابق و اطلاعات مربوط به آن از لحاظ تهیه و تصرف ملک و اقدامات عمرانی که در آن انجام می شود.

ه) درآمد سالانه ای که حاصل می نماید و هزینه هایی که بابت آن پرداخت می شود.

۷.۲ هر یک از شهرداری ها باید نقشه ای با مقیاس مناسب از شهر که کلیه قطعات ساختمان ها و اراضی متعلق به شهرداری در روی آن با رنگهای مشخص علامت گذاری شده باشد تهیه نموده به تناوب وسعت شهر آن را به تعداد کافی تکثیر و در اختیار واحدهای سازمانی ذیر بسط شهرداری قرار دهندو نسخه ای از نقشه مذکور باید در واحد سازمانی

عهده دار امور اموال نگاهداری شود.

۷.۳ واحدهای سازمانی تابعه هر شهرداری بر حسب مورد، وظایف زیر را از لحاظ اموال غیرمنقول به عهده خواهند

داشت و مکلف خواهند بود

الف) اداره حقوقی از لحاظ به ثبت رساندن املاک و عقد قراردادهای خرید و فروش و اجاره.

ب) اداره حسابداری از لحاظ ثبت خلاصه صورت های اموال در دفاتر معین و دفتر کل یا کارت های مربوط

حسابداری و گزارش های مالی و صورتحساب سالانه (در موارد لزوم)

ج) اداره کارپردازی از لحاظ خرید و فروش

د) اداره طرح و بررسی ها از لحاظ تعیین احتیاجات شهرداری به اراضی و تعیین طرز استفاده از اراضی موجود.

ه) اداره ساختمان و امور شهر از لحاظ اقدامات عمرانی که مستلزم تهیه یا خرید زمین می شود و همچنین انجام

عملیات ساختمانی و تعمیراتی نسبت به اراضی و املاک شهرداری.

۷.۴ واحد سازمانی یا شخصی که در شهرداری عهده دار اداره امور اموال می باشد وظایف زیر را در مورد اموال

غیرمنقول شهرداری عهده دار خواهد بود:

الف) ثبت و ضبط صورت ها و دفاتر املاک

ب) تعقیب عملیات ثبتی و دریافت سند مالکیت

ج) همکاری در ارزیابی املاک شهرداری

د) همکاری در تهیه یا خرید اراضی مورد نیاز و همچنین همکاری در تشریفات فروش اراضی و املاکی که مورد

نیاز نیست.

ه) همکاری در مذاکره و اخذ تماس با صاحبان املاک و اراضی جهت گرفتن حقوق ارتفاقی از آنها به منظور عبور
لولهای آب و فاضلاب و غیره از ملک آنها.

و) کنترل منظم و سالانه اموال غیرمنقول شهرداری و مراقبت در جلوگیری از تجاوز و تصرف اشخاص.

۸. اثاثه و لوازم اداری

۸.۱ هر یک از قطعات اثاثه و لوازم اداری که طبق این دستورالعمل جزء اموال محسوب می شود به ترتیبی که در

فهرست طبقه بندی اموال مقرر گردیده است در صورت ها و دفاتر اموال ثبت می گردد. (طبق فرم شماره ۴)

۸.۲ کلیه نقل و انتقالاتی که نسبت به هر قطعه از اموال صورت می گیرد باید در دفتر اموال منعکس و ثبت شود.

۸.۳ متصدی اموال باید حداقل سالی یکبار کلیه قطعات اموال شهرداری را مورد بازدید قرار داده تغییرات را در دفاتر اموال منعکس نماید.

۸.۴ در صورتی که مالی غیرقابل استفاده شود متصدی اموال باید با جلب موافقت مسئول امور مالی (ذیحساب) ترتیب فروش یا زائل کردن و حذف آن را از دفاتر و صورت‌های اموال بدهد. (طبق فرم شماره ۵)

۸.۵ کلیه اموالی که خریداری می‌شود باید بلافصله به انبار تحويل و سپس بوسیله انباردار به صاحب جمع اموال تحويل گردد و مسئول امور اموال موظف می‌باشد ترتیب ثبت آن را در دفاتر و صورت‌های اموال بدهد در این مورد از فرم‌های شماره ۶.۷.۸ که مخصوص انباردار می‌باشد استفاده نماید.

۸.۶ مسئول امور اموال باید شماره هر مال را بر اساس فهرست طبقه‌بندی تعیین و در دفاتر اموال و صورت مربوط ثبت نموده روی آن مال با نصب پلاک فلزی یا پلاک‌های غیرقابل جدا شدن و یا با حک کردن منعکس نماید.

۸.۷ در صورتی که در موقع کنترل مشاهده شود که مالی در محل مقرر نیست باید تحقیقات لازم بعمل آید و در صورتی که معلوم شود مال مذکور مفقود گردیده است علت آن بررسی و ترتیب تعقیب مسئول مربوط که در حفظ آن سهل‌انگاری نموده است و استیفای حقوق شهرداری از مشارالیه داده شود و بهر حال نتیجه در دفاتر و در صورت‌های اموال منعکس گردد در صورتی که اموال شهرداری بوسیله عوامل غیرقابل اجتناب از قبیل زلزله، سیل، طوفان و آتش سوزی معدوم گردد باید فهرست مربوطه را (طبق فرم شماره ۹) تهیه و پس از امضای مقامات ذیصلاح از صورت اموال حذف گردد.

۹. وسائل نقلیه و ماشین آلات و تجهیزات فنی

۹.۱ برای هر یک از اقلام وسائل نقلیه و ماشین آلات و تجهیزات و وسائل فنی به ترتیبی که در مورد اثاثه و لوازم اداری در بند ۸ این دستورالعمل مقرر گردیده است باید در صورت‌ها و دفاتر اموال به ثبت برسد و سایر اقدامات مقرر در بند مذکور نیز انجام شود.

۹.۲ علاوه بر اقدامات فوق الذکر ضرورت خواهد داشت ترتیبی اتخاذ گردد که برای هر یک از وسائل نقلیه و ماشین آلات متعلق به شهرداری یک پرونده نگاهداری شده، مقدار کاری که از آنها گرفته می‌شود، تعمیراتی که نسبت به آنها انجام می‌گیرد میزان مصرف سوخت و غیره در آن منعکس گردد.

۹.۳ در روی هر یک از وسائل نقلیه و ماشین آلات و تجهیزات فنی شهرداری باید شماره ثبت آن در صورت اموال همراه با نام شهرداری و عنده‌الزوم نام واحد سازمانی که از آن استفاده می‌نماید نوشته شود.

۱۰. اموال امانی:

۱۰.۱. اموال امانی اموالی است که اساساً متعلق به شهرداری نبوده ولی به جهاتی موقتاً بتصرف شهرداری درآمده و شهرداری نسبت به این اموال تا تعیین تکلیف قطعی امین محسوب می‌شود و برای حساب این قبیل اموال بایستی دفتر جداگانه‌ای اختصاص داده شود و به ترتیبی که (طبق فرم شماره ۱۰) پیوست پیش‌بینی شده است ثبت گردد.

فصل سوم - ثبت اموال در حسابداری و صورت حساب‌های سالانه

در مورد مؤسسات وابسته به شهرداری که بصورت بازرگانی اداره می‌شوند این فصل قابل اجرا است.

۱۱. دفتر کل و دفتر معین دارائی‌های ثابت

۱۱.۱. برای اموال غیرمنقول شهرداری حساب کنترل (بر حسب ضرورت) به شرح زیر باید در دفتر کل افتتاح و

عمل گردد:

الف) اراضی

ب) ساختمان‌ها

ج) تأسیسات منصوبه

د) اقدامات عمرانی غیرساختمانی

ه) کارهای ساختمانی و عمرانی دست اجرا

۱۱.۲. در مورد اموال منقول شهرداری برای هر یک از ۲ نوع عمدۀ: اثاثه و لوازم اداری، وسائط نقلیه و ماشین‌آلات و تجهیزات باید یک حساب در دفتر کل باز شود.

۱۱.۳. در دفاتر معین دارائی‌های ثابت برای هر یک از حساب‌های فوق‌الذکر باید حساب کنترل بر اساس گروه‌های مختلف دارائی‌های مذکور طبق فهرست طبقه‌بندی ضمیمه این دستورالعمل منظور و عمل شود.

۱۲. قیمت‌گذاری

۱۲.۱. قیمت اراضی و ساختمان‌ها باید بر اساس قیمت خرید به اضافه هزینه‌های انجام شده منظور شود و در مواردی که تعیین قیمت به نحو مذکور نسبت به یک قطعه ملک مقدور نگردد لازم است آن ملک ارزیابی شود.

۱۲.۲. در مورد اموال منقول قیمت خرید با کسر استهلاک سالانه ملاک عمل قرار خواهد گرفت.

۱۳. محاسبه استهلاک و ثبت آن

۱۳.۱. نرخ استهلاک‌ها باید بر اساس آیین‌نامه استهلاک مورد عمل وزارت دارایی تعیین شود.

۱۳.۲. جز در مورد مؤسسات وابسته به شهرداری که به صورت انتفاعی عمل می کنند محاسبه استهلاک در مورد تأسیسات شهری الزامی نخواهد بود.

۱۴. منظور نمودن اموال در صورتحساب های سالانه شهرداری

۱۴.۱. صورت اموال شهرداری باید همه ساله به تفکیک انواع سه گانه و با تعیین قیمتها و کسر استهلاکها تهیه و ضمیمه صورتحساب سالانه شهرداری شود.

۱۴.۲. نتیجه صورت ها باید با حساب های کنترل دفاتر معین و دفتر کل تطبیق نموده و در صورتحساب سالانه شهرداری درج و همراه با تفریغ بودجه برای رسیدگی و تصویب انجمن شهر تسليم شود.

۱۴.۳. صورت های مذکور پس از رسیدگی و تصویب انجمن شهر باید در محل محفوظی در شهرداری نگاهداری شود.

۱۴.۴. مغایرت صورت اموال هر سال با سال قبل باید جداگانه تنظیم و ضمیمه صورت های مذکور شود.

۱۵. تنظیم حساب نوشتا فزار و ملزمات مصرف شدنی.

۱۵.۱. برای نوشتن افزار و اوراق و فرمها و ملزمات مصرف شدنی حساب هر یک از انواع آنها باید شامل وارد و صادر و موجودی در طول سال توسط اینباردار در کارت های کالا یا دفتر اینبار ثبت و تنظیم و نگاهداری شود.

۱۵.۲. اینباردار باید در مورد کالاهای رسیده به اینبار قبض اینبار که دارای شماره ترتیب مسلسل می باشد صادر و نسخه ای از آن را به عنوان مدرک نگاهداری کند و چنانچه یکی از قبوض اینبار باطل شود لازم است باطل شده آن را حفظ کند.

۱۵.۳. در مورد کالاهایی که از اینبار خارج می شود لازم است حواله اینبار صادر و ذیل آن از تحويل گیرنده رسید اخذ و عنوان مدرک تحويل نزد اینباردار نگاهداری شود.

۱۵.۴. در پایان هر سال باید حساب اینبار توسط حسابرسی داخلی کنترل شده موجودی گیری نهائی بعمل آید و نتیجه آن در صورت حساب سالانه شهرداری درج و منعکس شود.

۱۵. دفتر روزنامه تفکیک هزینه ها

۱۴. کلیه هزینه های پرداختی باید به تفکیک در دفاتر روزنامه تفکیک هزینه ها توسط حسابداری ثبت و اسناد و مدارک آنها به ترتیب شماره های قراردادی هزینه و تاریخ پرداخت و ثبت در حسابداری بایگانی شود.

۱۴.۵. دفتر روزنامه تفکیک هزینه ها برای هر یک از وظایف و برنامه ها و فعالیت ها که عنوان یک قالب بودجه ای

دارد یک ستون خواهد بود و برای هر یک از چهار نوع هزینه (پرسنلی، اداری، سرمایه‌ای و انتقالی) یک دفتر روزنامه تفکیک هزینه‌ها به ترتیب فوق تخصیص داده می‌شود.

۴۵.۳ ارقام ثبت شده در دفتر روزنامه تفکیک هزینه‌ها ماهی یک بار جمع زده شده در دفتر معین هزینه ثبت می‌شود و عنده لزوم ممکن است به تشخیص متخصصان حسابداری و تأیید مدیر امور مالی و شهردار این کار هفته‌ای بکار یا هر ۱۵ روز یکبار انجام شود.

۴۵.۴ در شهرداری‌های بزرگ و متوسط ممکن است برای هر گروه از وظایف و برنامه‌ها و فعالیت‌ها دفاتر جداگانه روزنامه تفکیک هزینه تشخیص داده شود.

۴۶. دفتر معین هزینه

۴۶.۱ در دفتر معین هزینه برای هر یک از انواع چهارگانه هزینه (پرسنلی، اداری، سرمایه‌ای و انتقالی) و در مورد هر یک از قالب‌های بودجه‌ای یک حساب جداگانه تشخیص و حاصل جمع حساب‌های مذکور که در دفتر روزنامه تفکیک هزینه‌ها ثبت گردیده و به ترتیب فوق الذکر در حساب‌های دفتر معین هزینه ثبت می‌شود.

۴۶.۲ دفتر معین هزینه عنده لزوم دارای حساب‌های کنترل خواهد بود که حاصل آنها در یک حساب کنترل کل هزینه ثبت و ماهی بکار به دفتر کل منتقل می‌شود.

۴۷. گزارش ماهانه هزینه‌ها

۴۷.۱ در پایان هر ماه حسابداری باید گزارش ماهانه هزینه‌ها را به تعداد نسخ کافی به تشخیص مدیر امور مالی تنظیم و در اختیار شهردار «مدیر امور مالی» مدیر بودجه و طرح و بررسی‌ها قرار دهد.

۴۷.۲ مستولان مربوط باید گزارش‌های مذکور را مورد بررسی و تحلیل قرار دهند و با مقایسه هزینه‌های انجام شده در آن ماه و ماههای قبل و اعتبارات مصوب در بودجه و مانده اعتبار در صورتی که عدم تعادلی به نظر برسد برای رفع آن تدبیر مقتضی اتخاذ و به واحدهای ذیربطری ابلاغ نمایند.

فصل هفتم - حسابداری اموال

۴۸. اموال عمومی شهر

۴۸.۱ با توجه به اینکه طبق ماده ۴۵ آیین نامه مالی شهرداری‌ها اموال شهرداری بر دو نوع اموال عمومی و اموال اختصاصی تقسیم گردیده و در مورد اموال عمومی شهر وظیفه شهرداری حفاظت و آماده و مهیا ساختن آن برای استفاده عموم و جلوگیری از تجاوز اشخاص نسبت به آنها است عمل حسابداری و ثبت در دفاتر حساب در مورد این

دسته از اموال مصدق نخواهد داشت.

۴۸.۲. وظیفه واحدهای سازمانی تابعه شهرداری در مورد آمارگیری و صورت برداری از اموال عمومی شهر در

دستورالعمل اموال شهرداری ها مقرر شده است.

۴۹. اداره اموال شهرداری

۴۹.۱. در مورد اداره امور اموال شهرداری (منقول و غیرمنقول) و تهییه کارت اموال برای هر یک از دو نوع منقول و

غیرمنقول و صورتبرداری و کنترل آنها و طرز عمل در دستورالعمل اموال شهرداری مقرر شده است.

۴۹.۲. در شهرداری های کوچک و متوسط که برای امور اموال شعبه خاصی وجود ندارد وظایف مربوط به عهده

حسابداری می باشد.

۵۰. ثبت اموال در دفاتر

۱-۵۰. کلیه اموال منقول و غیرمنقول شهرداری که در موقع تصویب این دستورالعمل در مالکیت هر شهرداری

است باید صورتبرداری شده برای هر یک از آنها کارت مشخصات تنظیم و در صورتی که قیمت خرید یا قیمت تمام

شده آنها مشخص نباشد به قیمت روز ارزیابی ودر کارت ها درج و به ترتیب طبقه بندی ضمیمه دستورالعمل اموال در

دفتر معین اموال غیرمنقول و دفتر معین اموال منقول که نمونه آنها ضمیمه دستورالعمل مربوط می باشد به ثبت

بررسدو خلاصه آن به حساب مربوط در دفتر کل منتقل شود.

۲-۵۰. در مورد اموالی که در آینده خریداری یا به هر ترتیب به مالکیت شهرداری درآید کارت اموال تهیه و به

قیمت خرید یا قیمت تمام شده یا قیمت ارزیابی در دفاتر مربوطه ثبت می شود.

۳-۵۰. پس از مشخص شدن قیمت کلیه اموال به طرق فوق و جمع کل آنها حساب دارایی ثابت بدھکار و حساب

سرمایه گذاری در دارایی ثابت معادل همان مبلغ بستانکار می شود و به تدریج که اموال جدیدی خریداری و یا به

تصرف شهرداری درمی آید به طریق فوق عمل می شود.

۴-۵۰. در صورتی که در پایان دوره مالی و درموقع بستن حسابها تعدادی از دارایی های ثابت در دست انجام و یا

در شرف تکمیل باشد قیمت تمام شده تا آن تاریخ در حساب بدھکار کارهای در دست انجام و بستانکار حساب

سرمایه گذاری در دارایی های ثابت ثبت و منظور گردد.

۵-۵۰. پس از تکمیل کار حساب دارایی مربوط نسبت به قیمت تمام شده کل بدھکارو حساب کارهای در دست

انجام نسبت به مانده خود بستانکار گردیده و این دو قلم در حساب سرمایه گذاری در دارایی های ثابت ثبت می شود.

۵.۱.۱۰ تهیه گزارش سالانه اموال و ثبت آنها در دفاتر

۵.۱.۱۱ در پایان هر سال دو گزارش در مورد اموال تنظیم می شود:

الف) صورت کامل اموال موجود در پایان سال.

ب) گزارش تغییرات اموال در طول سال شامل موجودی های آغاز سال به اضافه اموال اضافه شده یا کسر اموالی

که اسقاط یا فروخته و یا خارج شده است.

۵.۱.۱۲ نتیجه صورت های مذکور در حساب های اموال در دفتر کل و دفاتر معین اموال به ثبت می رسد و ضمیمه

گزارش سالانه وضع مالی شهرداری همراه با تفريع بودجه و ترازنامه جهت بررسی و تصویب انجمن شهر تسلیم

می گردد.

۵.۲ استهلاک اموال

۵.۲.۱ نگهداری و ثبت حساب استهلاک اموال در مورد شهرداری ها جز در مورد واحدهای تابعه شهرداری که

ممکن است بصورت اتفاقی عمل کنند و قیمت تمام شده برای آنها مورد پیدا کند ضرورت نخواهد داشت.

۵.۲.۲ در مواردی که هزینه هایی در بعضی از عملیات ضرورت داشته باشد از حساب استهلاک اموال طبق آیین

نامه استهلاک مورد عمل وزارت دارایی تنظیم و محاسبه می شود.

دفتر اموال غیرمنقول

فرم شماره ۳

شماره ملک	کروکی محل زمین یا ساختمان
شرح ملک و مشخصات آن	
..... شماره سند مالکیت و تاریخ صدور .... حدود و آدرس ملک	
..... خریداری شده .... در سال .... ساخته شده	
..... تغییرات و تعمیرات نقل و انتقال	..... قیمت زمین .....
.....	..... قیمت ساختمان .....
.....	..... قیمت تأسیسات .....
.....	..... سایر هزینه‌ها .....
.....	..... جمع قیمت تمام شده .....
.....	..... مورد استفاده .....
.....	.....
.....	..... محل الصاق عکس ساختمان .....

صاحب جمع اموال ..... رئیس امور مالی ..... شهردار / مدیرعامل

جمع

اشیاء مشروحة بالا دریافت و در کارت / دفتر مربوطه ثبت گردید.

رئیس امور مالی

انباردار

.....
شهرداری / سازمان .....

کارت انبار

فرم شماره ۷

شماره ردیف	شماره درخواست خرید	تاریخ خرید	شماره قبض انبار	شماره حواله انبار	شرح	وارده	صادره	موجودی

رئیس امور مالی

رئیس انبار

انباردار

رییس انبار

انباردار

تحویل گیرنده

..... شهرداری / سازمان

صورت اموال معدهوم یا سوقت شده

فرم شماره ۹

شماره ردیف	شماره پلاک اموال	شرح اموال	علت معدهوم شدن	قیمت اموال	ملاحظات

رییس امور مالی

صاحب جمع اموال

رئیس شورای اسلامی شهر / هیأت مدیره سازمان

رئیس امور مالی

۱۳. امور استخدامی سازمان های وابسته

در تبصره ماده ۱ آیین نامه استخدامی کارکنان شهرداری های کشور مصوب ۱۳۸۱/۸/۱۵ با اصلاحیه های بعدی تکلیف امور استخدامی سازمان ها مشخص شده است.

تبصره ماده ۱:

سازمان های وابسته به شهرداری که به استناد مواد (۸۴) و (۱۱) قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴/۴/۱ با اصلاحیه های بعدی تشکیل شده یا می شوند و دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی بوده و بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سرمایه آنها توسط شهرداری تأمین شده باشد، در صورتی که در اساسنامه آنها آیین نامه استخدامی خاصی پیش بینی نشده باشد، مشمول مقررات این آیین نامه هستند.

علیرغم پیش بینی موضوع در آیین نامه استخدامی شهرداری و هم چنین تاکید در اساسنامه ها ولی کمتر سازمانی آیین نامه خاص استخدامی دارد. حتی اگر سازمانی برای خود آیین نامه استخدامی خاصی هم داشته باشد باید مفاد آن با در نظر گرفتن کلیات مفاد آیین نامه امور استخدامی شهرداری ها تهیه شده باشد. با توجه به مطالب فوق الذکر متن آیین نامه فوق جهت آگاهی بهره برداران ذیلاً درج می گردد.

۱۳-۱. آیین نامه استخدامی کارکنان شهرداری های کشور مصوب ۱۳۸۱/۸/۱۵ با اصلاحیه های بعدی.

فصل اول کلیات

ماده ۱ - کلیه شهرداری های سراسر کشور و سازمان های وابسته مشمول مقررات این آیین نامه هستند.

تبصره - سازمان های وابسته به شهرداری که به استناد مواد (۸۴) و (۱۱) (قانون شهرداری - مصوب ۱۳۳۴ - تشکیل شده یا می شوند و دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی بوده و بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سرمایه آنها توسط شهرداری تأمین شده باشد در صورتی که در اساسنامه آنها آیین نامه استخدامی خاصی پیش بینی نشده باشد

مشمول مقررات این آئین نامه هستند.

ماده ۲ - مستخدمان شهرداریها از نظر استخدامی به چهار دسته بشرح زیر تقسیم می شوند :

الف - مستخدم ثابت که به موجب حکم رسمی در یکی از گروههای جدول حقوق موضوع ماده (۱) قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت - مصوب ۱۳۷۰ - و اصلاحات بعدی آن برای تصدی یکی از پستهای سازمانی براساس آئین نامه استخدامی شهرداری استخدام شده باشد .

ب - مستخدم رسمی که بر اساس قانون استخدام کشوری - مصوب ۱۳۵۴ و اصلاحات بعدی آن در شهرداری استخدام شده است .

پ - مستخدم موقت که به موجب قرارداد برای مدت معین وکار مشخص به استخدام شهرداری در می آید . مقررات استخدامی این قبیل مستخدمان و تغییرات بعدی آن توسط وزارت کشور تهیه و با موافقت سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اجراء خواهد شد .

ت - کارگران شهرداری که مشمول قانون کار - مصوب ۱۳۶۹ - و اصلاحات بعدی آن هستند .

تبصره - مشاغل کارگری در شهرداری بنا به پیشنهاد هر یک از شهرداریها و تایید وزارت کشور و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مشخص می شوند .

ماده ۳ - مستخدمان رسمی در صورت درخواست و مستخدمان ثابت موضوع بندهای) الف) و (ب) ماده (۲) آئین نامه مشمول مقررات این آئین نامه هستند .

ماده ۴ - سازمان تفصیلی و ایجاد یا حذف پستهای سازمانی در کلیه شهرداریها با رعایت تبصره ماده (۱۱۲) قانون استخدام کشوری مشمول ماده (۵۴) قانون شهرداری و اصلاحیه آن

ماده ۵ - در مورد استخدام اتباع بیگانه در شهرداری براساس قوانین و مقررات مربوط به وزارتتخانه ها و موسسات دولتی عمل خواهد شد .

ماده ۶ - به منظور نظارت بر حسن اجرای این آئین نامه شورای اداری و استخدامی شهرداری - که در این آئین نامه شورا نامیده می شود - در هر یک از استانهای کشور و همچنین در شهرهای با جمعیت بیش از پانصد هزار نفر تشکیل می گردد .

ماده ۷ - اعضای شورای شهرهای با جمعیت بیش از پانصد هزارنفر بشرح زیر تعیین می شوند .

الف - شهردار و در غیاب او معاون مالی و اداری شهرداری (رئیس)

- ب - نماینده وزارت کشور (سازمان شهرداریهای کشور)
- پ - دو نفر از مدیران یا کارشناسان خبره و مطلع به انتخاب شهردار .
- ت - مدیر کل امور شهرداریهای وزارت کشور .

ماده ۸ - شورای هر استان که بر حسن اجرای این آئین نامه در شهرهای زیر پانصد هزار نفر آن استان نظارت می

کند از افراد زیر تشکیل می شود :

- الف - معاون عمرانی استانداری (رئیس شورا)
- ب - شهردار شهر مرکز استان .
- پ - مدیر کل دفتر امور شهری و روستای استانداری .
- ت - یک نفر از کارشناسان خبره و ذیصلاح در امور استخدامی شهرداریها به پیشنهاد رئیس شورا و تایید استاندار .
- ث - شهردار شهری که مسایل مربوط به شهرداری مورد تصدی وی در شورا مطرح می شود .
- تبصره - دبیرخانه شورا در دفتر امور شهری و روستای استانداری مستقر می شود .
- ماده ۹ - شوراهای علاوه بر وظایف مقرر در این آئین نامه بعنوان کارگروه اجرایی طرح طبقه بندی مشاغل موضوع
- ماده (۲۱) آئین نامه اجرایی قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت - موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۷۳۵۰/۴۷۳ مورخ ۱۳۷۰/۱۱/۸ - در شهرداریها وظیفه نظارت بر حسن اجرای طرح طبقه بندی مشاغل و رسیدگی به اعتراضات استخدامی مستخدمان ثابت شهرداری را نیز بر عهده دارد .

تبصره - جلسات شورا با حضور حداقل سه چهارم اعضاء رسمیت می یابد و تصمیمات با حداقل سه رای مثبت رارای اعتبار است .

- ماده ۱۰ - حق الجلسه اعضای شورا به ازای هر جلسه یک چهلم حقوق و مزایای مستخدمان شهرداری مرکز استان تعیین می شود که از محل اعتبارات شهرداری ذیربیط قابل پرداخت
- فصل دوم - ورود به خدمت

ماده ۱۱ - داوطلبان استخدام در شهرداری باید دارای شرایط زیر باشند :

- الف - تابعیت جمهوری اسلامی ایران .
- ب - حداقل هجده و حداقل سی و پنج سال تمام سن در ورود .
- پ - انجام خدمت وظیفه عمومی یا معافیت دائم .

ت - اعتقاد به مبانی جمهوری اسلامی ایران و قانون اساسی آن .
ث - تدین و عاملیت به احکام اسلام یا پیروی یکی از ادیان به رسمیت شناخته شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران .

ج - عدم اعتیاد به مواد مخدر .

ج - داشتن دلیل کامل متوجه .

ح - عدم محکومیت به محرومیت از حقوق

خ - داشتن توانایی جسمی برای انجام کاری که داوطلب استخدام آن است .

د - عدم تجاهر به فسق و داشتن شایستگی اخلاقی لازم و حسن سابقه .

تبصره ۱ - شهرداری می تواند برای پست های بلا منصب سازمانی در مشاغل تخصصی با تصویب شورا داوطلبان را تا سن چهل سالگی استخدام نماید .

تبصره ۲ - فهرست مشاغل تخصصی توسط وزارت کشور تهیه و پس از تایید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور در شهرداریها اجراء خواهد شد .

تبصره ۳ - برای تصدی بعضی از پست های سازمانی ، شهرداری می تواند با تصویب شورا داوطلبان استخدام را با داشتن گواهینامه پایان دوره راهنمایی تحصیلی استخدام

تبصره ۴ - کسانی که مجدداً "به استخدام شهرداری در می آیند مشمول محدودیت حداکثر سن موضوع بند (ب) این ماده نخواهند بود مشروط بر اینکه سن آنها پس از کسر مدت خدمت در شهرداری از حداکثر سن مقرر تجاوز ننماید .

تبصره ۵ - شهرداری می تواند با انعقاد قراردادهای خاص از خدمات مشاوره ای افراد متخصص یا مهندسان مشاور با پیشنهاد شهردار و موافقت شورا استفاده نموده و حق الزحمه مناسبی به این افراد پرداخت نماید ، ولی در خصوص انعقاد قرارداد با مهندسان مشاور خارجی علاوه بر موافقت شورا ، مراتب باید به تایید وزیر کشور نیز برسد .

ماده ۱۲ - استخدام برای تصدی پست های سازمانی از طریق امتحان یا مسابقه بعمل می آید .

تبصره - برگزاری امتحان و مسابقه در شهرداریها به موجب آئین نامه ای خاهد بود که توسط وزارت کشور تهیه و به تایید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور خواهد رسید .

ماده ۱۳ - شهرداریها مکلفند در صورت داشتن اعتبار لازم در بودجه مصوب ، نیروی انسانی مورد نیاز خود را

برای تصدی پست‌های سازمانی از بین داوطلبان واحد شرایط پس از اخذ مجوز استخدام از مراجع ذیصلاح و موافقت وزارت کشور تامین نمایند.

ماده ۱۴ - افرادی که در تاریخ ابلاغ این آئین نامه به صورت غیر ثابت در استخدام شهرداریها و سازمان‌های وابسته هستند و در مشاغل کارمندی انجام وظیفه می‌نمایند، در صورت وجود پست بلاتصدی و داشتن شرایط احراز شغل مورد نظر خود از دو سال سابقه خدمت متولی، در صورتی که خدمت آنها ادامه داشته باشدبا تصویب شورا از شرط مسابقه موضوع این ماده معاف هستند.

ماده ۱۵ - شهردارانی که بعد از تاریخ ۱۳۵۷/۱۱/۲۲ به سمت شهردار منصوب شده باشند و خدمت آنها خاتمه یافته باشد با رعایت ماده (۱۱) این آئین نامه و دارا بودن شرایط زیر از شرط امتحان و مسابقه معاف هستند و می‌توانند در یکی از شهرداریهای کشور استخدام شوند.

- الف - خدمت آنها به علت استعفاء یا اتمام دوره قانونی خدمت (چهارسال) خاتمه یافته باشد.
- ب - حداقل دو سال سابقه خدمت متولی یا چهار سال سابقه خدمت متناوب در سمت شهردار داشته باشند.
- پ - در صورت تعليق از خدمت طبق مقررات قانونی، دارای حکم قطعی برائت از مراجع ذیصلاح باشند.
- ت - حداکثر تا مدت یک سال از تاریخ خاتمه خدمت درخواست استخدام خود را با رعایت سایر بندهای این ماده به یکی از شهرداریهای کشور یا سازمان‌های وابسته تسلیم نمایند.

تبصره ۱ - اینگونه افراد در صورت رعایت بندهای (الف)، (ب) و (پ) این ماده و موافقت هسته گزینش از خدمت دوره آزمایشی موضوع ماده (۱۸) این آئین نامه معاف هستند.

تبصره ۲ - شهردارانی که بر اساس ماده (۷۳) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران - مصوب ۱۳۷۵ - از کار بر کنار شده‌اند می‌توانند. طی مدت یک سال با تایید شورا برای یکی از پست‌های بلاتصدی به استخدام شهرداری مربوط یا سایر شهرداریهای کشور درآیند.

تبصره ۳ - شهردارانی که قبل از خاتمه خدمت یافته اند و از خاتمه خدمت آنها بیش از یک سال می‌گذرد می‌توانند با رعایت سایر بندهای این ماده تا مدت یک سال از تاریخ تصویب این آئین نامه درخواست استخدام خود را به آخرین شهرداری مربوط یا شهرداریهای کشور تسلیم نمایند.

تبصره ۴ - در صورت عدم وجود پست سازمانی مناسب در شهرداریها، وزارت کشور می‌تواند به پیشنهاد شهرداری مقاضی استخدام، یا موافقت سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور نسبت به ایجاد پست با نام مطابق با

مدرک تحصیلی متقاضی تحت یکی از عناوین کارشناس ، کاردان و کمک کارشناس اقدام نماید .

ماده ۱۶ - شهرداریها مکلفند کارگران مورد نیاز خود را که در تشکیلات مصوب بعنوان کارگر ثابت شناخته شده‌اند در صورت داشتن اعتبار لازم در بودجه مصوب برای تصدی پست‌های سازمانی ، پس از اخذ مجوز استخدام موافقت از وزارت کشور و تایید کمیته طبقه بندی مشاغل کارگری استان با رعایت مقررات قانون کار از بین داوطلبان واحد شرایط استخدام نمایند .

ماده ۱۷ - جانبازانی که در تاریخ ابلاغ این آئین نامه به صورت غیر ثابت برای مشاغل کارمندی در استخدام شهرداری یا سازمان‌های وابسته باشند با رعایت قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان انقلاب اسلامی - مصوب ۱۳۷۴ - و با تصویب شورا از شرط امتحان و مسابقه معاف هستند .

ماده ۱۸ - داوطلبان استخدام که در امتحان یا مسابقه ورودی پذیرفته شده اند یک دوره آزمایشی را طی می نمایند که مدت آن حداقل شش ماه و حداکثر دو سال است ، هرگاه وضع خدمت و رفتار آنها در دوره خدمت آزمایشی رضایت بخش باشد حکم قطعی استخدام آنها پس از تایید هسته گزینش ذیریط بعنوان مستخدم ثابت صادر می شود و مدت خدمت آزمایشی جزء سابقه خدمت آنها محسوب می شود .

تبصره ۱ - در صورت عدم اعلام نظر هسته گزینش ظرف مدت تعیین شده حکم استخدام قطعی مستخدمات آزمایشی صادر می شود .

تبصره ۲ - افراد مشمول این ماده در طی دوره خدمت آزمایشی در حکم مستخدم ثابت محسوب و از حقوق ، فوق العاده شغل و سایر مزایای پست مورد تصدی در گروه ورودی برخوردار می شوند .

تبصره ۳ - به خدمت افرادی که حداکثر تا پایان دوره آزمایشی صالح برای ابقاء در پست موردنظر تشخیص داده نشوند خاتمه داده می شود . به این قبيل افراد حقوق و مزایای ایام مرخصی استحقاقی استفاده نشده و کسور بازنیستگی کسر شده پرداخت می شود .

ماده ۱۹ - هرگاه مستخدمان رسمی و ثابت شهرداری و سازمان‌های وابسته از خدمت در شهرداری یا سازمان‌های وابسته استعفاء نمایند ، استخدام مجدد آنها با موافقت شورا و رعایت سایر مقررات این آئین نامه پس از اعلام نظرهسته گزینش امکان پذیر است و این گونه مستخدمان از طی دوره آزمایشی معاف هستند .

ماده ۲۰ - صدور احکام استخدامی مستخدمان ثابت شهرداریها (به جز شهرداری تهران) در بد و ورد به خدمت از لحاظ انطباق با مقررات این آئین نامه موكول به تایید وزارت کشور است .

ماده ۲۱ - شهرداری موظف است سالانه شایستگی واستعداد مستخدمان رسمی ثابت خود را بر اساس ضوابط ارزشیابی کارکنان دولت مورد بررسی قرار داده و نتیجه را در پرونده استخدامی آنها منعکس نماید . این سنجش طوری صورت می گیرد که موجب ارشاد و معرف استحقاق مستخدم برای احراز گروه و پست های بالاتر یا لزوم گذراندان دوره کارآموزی جدید باشد .

فصل سوم - حقوق و مزايا

ماده ۲۲ - حقوق مبنای مستخدمان ثابت و رسمی شهرداریهای سراسر کشور و سازمان های وابسته برابر عدد مبنای حقوق مستخدمان مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت و اصلاحات بعدی آن با اعمال ضرایب ریالی مصوب سالانه تعیین می شود .

ماده ۲۳ - تخصیص مشاغل مستخدمان مشمول این آئین نامه به گروه های ورودی بر مبنای جدول تخصیص مشاغل مستخدمان مشمول قانون استخدام کشوری و قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت و اصلاحات بعدی آن است .

تبصره ۱ - تغیيرات و اصلاحات در گروه های موضوع اين ماده و تخصیص گروه ورودی به مستخدمانی که مشاغل آنها از پیچیدگی و حساسیت برخوردار و مستلزم دارا بودن مهارت های خاص و فوق العاده است به پیشنهاد وزارت کشور و تایید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به اجراء در می آيد .

تبصره ۲ - انتصاب مستخدمان شهرداری و سازمان های وابسته در غیر رسته مربوط مستخدم ممنوع است ولی در صورت نیاز و داشتن شرایط احراز شغل پیشنهادی می توان با رضایت مستخدم و موافقت شورا او را در رسته دیگر منصوب نمود .

ماده ۲۴ - حقوق مستخدمان در هر سال با در نظر گرفتن خدمت قبل قبول آنها در سال قبل بشرح زیر تعیین می شود :

(ضریب افزایش سالانه ۱+) حقوق سال قبل = حقوق هر سال

ماده ۲۵ - سوابق خدمت کارگران شهرداری به لحاظ تجربی برای تصدی مشاغل کارمندی قابل احتساب نیست . ولی در صورت ارائه مدارک مستند موضوع ماده (۱۴) طرح طبقه بندي مشاغل و اصلاحات بعدی آن سوابق خدمت آنها پس از تایید شورا از لحاظ تجربه و احراز مشاغل کارمندی قابل احتساب است .

تبصره - کارگرانی که موفق به اخذ مدرک تحصیلی بالاتر شوند هنگام استخدام کارمندی سوابق خدمت مشابه یا

مرتبط آنها در شهرداری از لحاظ تعیین گروه بر اساس آخرین مدرک تحصیلی و با تایید شورا قابل احتساب است.

ماده ۲۶ - شهرداری می تواند به مستخدمان مشمول این آئین نامه که خدمت آنها رضایت بخش باشد و مستخدمانی که خدمت بر جسته انجام داده باشند به شرط دارا بودن شایستگی براساس ماده (۲۱) این آئین نامه ، علاوه بر فوق العاده شغل گروه مربوط ، افزایش فوق العاده شغل به میزان حداقل بیست درصد مبنای گروه مربوط ، افزایش فوق العاده شغل به میزان حداقل بیست درصد عدد مبنای گروه مربوط را بپردازد ولی به هر حال فوق العاده شغل یاد شده نباید از یکصد و پنجاه درصد (۱۵۰٪) حقوق مبنای مستخدم تجاوز نماید.

تبصره - میزان افزایش فوق العاده شغل موضوع این ماده ومصادیق خدمات بر جسته به پیشنهاد شهردار و تایید شورا تعیین می شود.

ماده ۲۷ - کسانی که به خدمت ثابت شهرداری پذیرفته می شوند در اولین طبقه گروه مربوط قرار می گیرند و چنانچه دارای سابقه خدمت دولتی یا خدمت در شهرداری یا سازمان های وابسته باشند به ازای هر سال خدمت ، از ضریب افزایش سنواتی به میزان سه درصد (۳٪) برخوردار می شوند و مدت خدمت وظیفه عمومی آنها نیز جزو سابقه خدمتشان محسوب می شود.

ماده ۲۸ - جدول و نحوه ارتقای گروه مستخدمان با در نظر گرفتن ارزش کار ، میزان مسئولیتها ، اهمیت وظایف ، سوابق تجربی ، تحصیلات و ارزشیابی شاغلان تعیین می شود.

تبصره ۱ - حقوق مستخدمانی که ارتقای گروه می یابند براساس عدد مبنای در گروه جدید به اضافه مجموع افزایش های سنواتی در گروه قبل تعیین می شود.

تبصره ۲ - ارتقای گروه مستخدمانی که سقف رشته شغلی مورد تصدی آنها اجازه استفاده از گروه تعیین شده جهت مدرک تحصیلی آنها را نمی دهد منوط به انتساب آنها به مشاغل دیگر است.

ماده ۲۹ - شهرداری می تواند در صورت وجود شرایط زیر مستخدم را به گروه های بالاتر ارتقاء دهد :

الف - در گروه جدید پست سازمانی بلا تصدی وجود داشته باشد یا بر اساس طرح طبقه بندی مشاغل به سبب احراز شرایط تحصیلی یا تجربی مقرر در طرح ، در طبقه شغلی که در گروه بالاتر است قرار گیرد .

ب - مستخدم در خدمات گذشته خود ابراز لیاقت و کارданی نموده باشد .

تبصره - حقوق وامتیازات مربوط به ایثارگران مشمول قانون استخدام کشوری و قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت درمورد مستخدمان ایثارگر شهرداری نیز اعمال می شود .

ماده ۳۰ - شهرداری می تواند با تصویب شورا به مستخدمان خودیک الی دو گروه تشويقی موضوع مفاد تبصره

(۴) ماده (۳) قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت و اصلاحات بعدی آن علاوه بر گروه استحقاقی آنها اعطاء

نماید.

ماده ۳۱ - مستخدمانی که به لحاظ تغییر شغل در گروه پائین تر از گروه استحقاقی خود قرار می گیرند مابه

التفاوت حقوق مبنای گروه قبلی با گروه جدید به اضافه مجموع افزایشی سنواتی قبلی را دریافت می نمایند و

هرگونه افزایشیان بعدی در حقوق مبنای این مستخدمان در گروه جدید و افزایش ناشی از ارتقای گروه بعدی تا

استهلاک کامل از مابه التفاوت یاد شده کسر می شود.

ماده ۳۲ - وزارت کشور موظف است براساس اهمیت وظایف ، مسئولیتها ، شرایط احراز ، مدرک تحصیلی ، تجربه

و سایر شرایط مؤثر ، کلیه مشاغل شهرداریها و سازمان های وابسته را طبقه بندی و ارزیابی نماید و پس از تایید

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به یکی از گروه های جدول حقوق و ضوابط پرداخت شغل العاده تخصیص

دهد . هر نوع اصلاح در طرح طبقه بندی مشاغل بنا به پیشنهاد وزارت کشور و پس از موافقت سازمان یاد شده قابل

اجراء است.

تبصره - تعیین حقوق فعلی مستخدمان شهرداری مشمول این آئین نامه براساس آئین نامه ای که از طرف وزارت

کشور تنظیم و به تایید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور می رسد بعمل می آید ولی در هیچ مورد با اجرای این

تبصره از حقوق مستخدم در حین تطبیق ، رقمی کسر نمی شود.

ماده ۳۳ - مدام که طرح طبقه بندی مشاغل و ضوابط تغییر گروه و جدول فوق العاده شغل مستخدمان ثابت و

رسمی شهرداری ها توسط وزارت کشور تهیه و به تصویب مراجع مربوط نرسیده است ، طرح طبقه بندی مشاغل و

جداول فوق العاده شغل و تغییر گروه مستخدمان رسمی مشمول قانون استخدام کشوری و قانون نظام هماهنگ

پرداخت و اصلاحات بعدی آن در مورد مستخدمان رسمی و ثابت شهرداریها قابل اجراء است.

ماده ۳۴ - انتصاب مستخدمان به پست های سازمانی که شرایط احراز آن را طبق شرح شغل مربوط ندارند ممنوع

است.

تبصره ۱ - چنانچه برای تصدی یکی از پست های سازمانی یاماونت در شهرداریهایی که دارای یک معاون هستند

مستخدم واجد شرایط در شهرداریها نباشد ، شهرداری می تواند از وجود مستخدمان واجد شرایط احراز طرح طبقه

بندي مشاغل از سایر وزارت خانه ها و موسسات و شركتهای دولتی و سایر شهرداریها و سازمان های وابسته به عنوان

مامور استفاده نماید.

تبصره ۲ - شهرداری می تواند با رعایت مقررات این آئین نامه در شهرداریهایی که دارای یک معاون است فردی را که دارای مدرک تحصیلی کارشناسی عمران و شهرسازی است از طریق امتحان یا مسابقه پس از طرح موضوع در شورا و طی مراحل گزینش در پست معاون شهردار به استخدام ثابت شهرداری در آورد.

تبصره ۳ - در صورت استفاده شهرداری از مستخدمان وزارت خانه ها ، موسسات و شرکتهایی دولتی مشمول قانون استخدام کشوری و قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت و سایر شهرداریها سازمان های وابسته بعنوان مامور و انتصاب آنها به یکی از پست های ثابت سازمانی (با تصویب شورا) بر اساس آئین نامه ماموریت مستخدمان مشمول قانون استخدام کشوری و اصلاحات بعدی آن و سایر مقررات مربوط عمل می شود.

تبصره ۴ - در اجرای مفاد ماده (۷۹) قانون شهرداری ذیحساب دوم شهرداری یا قائم مقام او از بین مستخدمان ثابت و رسمی واجد شرایط شهرداری انتخاب و بنا به پیشنهاد شهردار و تایید شورا منصوب می شود.

ماده ۳۵ - مستخدمان ثابت و رسمی شهرداری و سازمان های وابسته براساس پست مورد تصدی از فوق العاده شغل مربوط بر مبنای طرح طبقه بندي مشاغل و جدول فوق العاده شغل برخوردار می شوند.

تبصره ۱ - فوق العاده شغل مستخدمانی که تصدی مشاغل مدیریت و سرپرستی موضوع تبصره (۱) ماده (۴) قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت را بر عهده دارند علاوه بر فوق العاده شغل موضوع این ماده و اصلاحات بعدی آن بر اساس پیشنهاد وزارت کشور و تایید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور قابل افزایش است.

تبصره ۲ - فوق العاده شغل مستخدمانی که تصدی مشاغل تحقیقی و تخصصی شهرداریها موضوع تبصره (۲) ماده (۴) قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت را بر عهده دارند علاوه بر فوق العاده شغل گروه مربوط و اصلاحات بعدی آن بر اساس پیشنهاد وزارت کشور و تایید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور قابل افزایش است.

تبصره ۳ - عناوین مشاغل مدیریت و سرپرستی با توجه به تشکیلات مصوب به پیشنهاد وزارت کشور و تایید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور قابل افزایش است.

تبصره ۳ - عناوین مشاغل مدیریت و سرپرستی با توجه به تشکیلات مصوب به پیشنهاد شهرداری مربوط توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور از طریق همترازی تعیین می شود.

تبصره ۴ - شهرداری می تواند سالانه به کارکنایی که در افزایش درآمدهای کوششی و وصول آنها مازاد بر بودجه مصوب سعی و تلاش نموده اند با تشخیص شهردار فوق العاده ای تحت عنوان حق وصول برای یک بار در سال به

میزان یک درصد مازاد درآمد کوششی که وصول شده برای کارکنان ذیربیط پرداخت نماید مشروط بر اینکه حداکثر از دو برابر حقوق و فوق العاده شغل ماهانه مستخدم در یک سال تجاوز ننماید.

ماده ۳۶ - هرگونه مصوبه، دستورالعمل، بخشنامه، آئین نامه، مقررات و سایر تسهیلات که برای کارکنان مشمول قانون استخدام کشوری و قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت تصویب یا در نظر گرفته شده یامی شود در مورد کارکنان شهرداریهای سراسر کشور و سازمان های وابسته که مشمول تبصره ماده (۱) این آئین نامه هستند با تامین اعتبار لازم در بودجه شهرداریها به اجراء در می آید.

ماده ۳۷ - شهرداری می تواند علاوه بر عیدی و پاداش سالانه در صورت وجود اعتبار به هر یک از مستخدمان معادل یک ماه حقوق و فوق العاده شغل در پایان هر سال به عنوان حق تلاش به تناسب مدتی که مستخدم در آن سال تصدی پستی را بر عهده داشته است پرداخت نماید.

ماده ۳۸ - جدول یا ضوابط پرداخت فوق العاده جذب و کارانه کارکنان شهرداری براساس مقررات و مصوبات مورد عمل مستخدمان رسمی مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت واصلاحات بعدی آن به علاوه بیست تعیین و برقرار می شود.

تبصره ۱ - فوق العاده جذب مدیران و سرپرستان و کارشناسان شهرداری بر مبنای ارقام فوق العاده های مستخدمان مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت بر اساس همترازی که توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور انجام پذیرفته به مرحله اجراء در می آید.

فصل چهارم - آموزش

ماده ۳۹ - وزارت کشور مکلف است در اجرای ماده (۶۲) قانون شهرداری و به منظور بالا بردن سطح معلومات فنی و تخصصی کارکنان موردنیاز شهرداریها زمینه های آموزش پیش از خدمت و ضمن خدمت داوطلبان استخدام و شاغلان را به طرق مقتضی و عنداللزوم با ایجاد مراکز آموزشی فراهم آورد.

تبصره - مدام که وزارت کشور در اجرای این ماده زمینه آموزش مستخدمان شهرداریها را به طرق مقتضی فراهم ننموده است استانداریها و شهرداریهای سراسر کشور می توانند با هماهنگی وزارت کشور زمینه آموزش های لازم را در محل فراهم نمایند.

تبصره ۲ - ضوابط اعطای امتیاز شرکت در دوره های آموزشی اعم از کوتاه مدت و بلند مدت همانند ضوابط آموزشی کارکنان مشمول قانون استخدام کشوری تعیین می شود.

فصل پنجم - رفاه

ماده ۴۰ - مستخدمان شهرداری سالی یک ماه به تناسب مدت خدمت حق استفاده از مرخصی یا حقوق و فقق العاده های مربوط را دارند.

ماده ۴۱ - مستخدمان شهرداری در صورت ابتلا به بیماریهایی که مانع از انجام خدمت باشند از مرخصی استعلامجی استفاده می نمایند.

تبصره - جز در مورد بیماریهای صعب العلاج حداکثر استفاده از مرخصی استعلامجی چهار ماه در سال است.

ماده ۴۲ - مستخدم می تواند با موافقت شهرداری از مرخصی بدون حقوق استفاده کند، محفوظ ماندن پست سازمانی مستخدم رسمی و ثابت در مدتی که از مرخصی بدون حقوق بیش از سه ماه در هر سال استفاده می نماید الزامی نیست، در صورتی که پس از پایان دوران مرخصی پست سازمانی مناسب برای ارجاع به مستخدم یاد شده موجود نباشد وی به حال آماده به خدمت در می آید.

تبصره ۱ - حداکثر مدتی که مستخدم شهرداری در طول خدمت خود می تواند از مرخصی بدون حقوق استفاده کند سه سال است ولی برای ادامه تحصیلات عالی تخصصی در رشته مورد نیاز شهرداری این مرخصی با تصویب شورا حداکثر تا دو سال دیگر قابل تمدید است.

تبصره ۲ - مستخدمانی که در حال مرخصی بدون حقوق هستندمی توانند کماکان از مزایای بیمه عمر طبق ضوابط استفاده نمایند.

تبصره ۳ - مدت مرخصی بدون حقوق جزء سابقه خدمت مستخدم محسوب نمی شود.

ماده ۴۳ - استفاده از مرخصی های موضوع مواد (۲۷) و (۲۸) و (۲۹) و تبصره های مربوط براساس آئین نامه مورد عمل درباره مستخدمان رسمی مشمول قانون استخدام کشوری انجام می شود.

ماده ۴۴ - شهرداری موظف است به طرق مقتضی در تامین بهداشت و درمان مستخدمان خود و ایجاد تسهیلات رفاهی برای کارکنان و ایجاد محیط مناسب کار و کمک به امور تعاونی در زمینه های مصرف، مسکن، قرض الحسن و نظایر آن که براساس مقررات رفاهی سازمان های دولت و وابسته به دولت نظیر قانون نحوه ایجاد تسهیلات رفاهی برای کارکنان دولت - مصوب ۱۳۶۷ - تهیه و به تصویب می رسد اقدام و مساعی لازم را بعمل آورد.

ماده ۴۵ - چنانچه مستخدم فوت شود و مرخصی استحقاقی ذخیره شده داشته باشد حقوق و فوق العاده شغل و فوق العاده های مستمر او بابت مرخصیهای ذخیره شده به وراث قانونی وی پرداخت می شود.

فصل ششم - بازنشستگی

ماده ۴۶ - مستخدمان ثابت شهرداری تهران از نظر بازنشستگی تابع صندوق بازنشستگی و وظیفه مستخدمان شهرداری موضوع ماده (۵۸) اصلاحی قانون شهرداری - مصوب ۱۳۴۵ - هستند .

ماده ۴۷ - مستخدمان ثابت و رسمی شهرداریها - به جز شهرداری تهران - از نظر بازنشستگی تابع صندوق بازنشستگی و وظیفه مستخدمان شهرداریها در سازمان بازنشستگی کشوری هستند و از نظر بازنشستگی و کسور پرداخت شده تابع مقررات بازنشستگی و وظیفه مشمولان قانون استخدام کشوری و اصلاحات بعدی آن هستند .

ماده ۴۸ - شهرداری مکلف است از تاریخ طبیق وضع مستخدمان خود با این آئین نامه هر ماه مطابق مقررات قانون استخدام کشوری و قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت کسورات قانونی بازنشستگی مستخدم را کسر نموده و پس از افزودن سهم شهرداری با توجه به قوانین یاد شده مجموع آن را به صندوق بازنشستگی و وظیفه مربوط پرداخت نماید .

تبصره ۱ - وجود حاصل اعم از سهم مستخدم و شهرداری به حساب مخصوص در یکی از بانکهای دولتی که از طرف سازمان بازنشستگی معرفی می شود واریز می گردد .

تبصره ۲ - کسور بازنشستگی مستخدمان آماده به خدمت بر مبنای تمام حقوق گروه و افزایش‌های سنواتی احتساب و از حقوق ماهانه آنان کسر می شود .

ماده ۴۹ - شهرداری مکلف است اولین حقوق ماهانه کسانی که دوره آزمایشی را گذرانده و به استخدام قطعی شهرداری پذیرفته می شوند و هر نوع تفاوت یک ماهه حقوق حاصل از افزایش سنواتی و ارتقای گروه مستخدم را به حساب صندوق بازنشستگی واریز نماید .

ماده ۵۰ - مستخدمان شهرداری می توانند با داشتن شرایط زیر تقاضای بازنشستگی نمایند و شهرداری مخبر به قبول آن است :

الف - داشتن شصت (۶۰) سال سن .

ب - داشتن بیست و پنج (۲۵) سال سابقه خدمت و پنجاه (۵۰) سال سن .

تبصره ۱ - هرگاه مستخدمان مشمول این نامه قبل از رسیدن به سن بازنشستگی یا بعد از آن فوت شوند از تاریخ فوت ، بازنشسته محسوب و تمامی حقوق بازنشستگی محسوب و تمامی حقوق بازنشستگی و اصلاحات بعدی آن به وراث قانونی آنها پرداخت می شود .

تبصره ۲ - مستخدمان شهرداری در هر حال مشمول قانون نحوه تعديل نیروی انسانی در دستگاه های دولتی مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحات بعدی آن و قوانین مربوط به اصلاح مقررات بازنیستگی و وظیفه هستند .

ماده ۵۱ - شهرداری موظف است قبل از تاریخ بازنیستگی در صورت استحقاق مستخدم و بنا به درخواست او حداقل چهارماه مرخصی با استفاده از حقوق و فوق العاده شغل و سایر مزایای مربوط به وی اعطاء نماید و در هر حال تاریخ پایان این مرخصی باید طوری تعیین شود که سن مستخدم از شصت و پنج سال (۶۵) سال تمام تجاوز ننماید .

ماده ۵۲ - حقوق بازنیستگی و وظیفه از کلافتادگی و وظیفه وراث مستخدمان شهرداری عبارت است از معدل تمامی حقوق و مزایای دریافتی آنها که ملاک کسور بازنیستگی است در دو سال آخر خدمت مشروط بر آنکه حقوق بازنیستگی آنها از بالاترین حقوق بازنیستگی مقرر در قوانین و مقررات مربوط تجاوز ننماید .

ماده ۵۳ - شهرداری می تواند مستخدمان رسمی و ثابت خود را که دارای سی سال سابقه خدمت با هر قدر سن باشند بازنیسته نماید .

ماده ۵۴ - شهرداری مکلف است کلیه مستخدمانی که شصت و پنج تمام سن دارند را بازنیسته نماید .

ماده ۵۵ - سوابق خدمت تمام وقت مستخدمان ثابت در شهرداریها و سازمان های وابسته ، وزارتخانه ها ، موسسات و شرکتهای دولتی و موسسات عمومی غیر دولتی و سمت شهردار در صورت انتقال کسور یا حق بیمه برابر مقررات قانونی یا تقبل پرداخت آن به صندوق بازنیستگی ذیربسط براساس مقررات مربوط از نظر افزایش سنواتی و بازنیستگی جزء سنوات خدمت آنها محسوب می شود .

تبصره ۱ - مأخذ پرداخت کسور برای سوابق خدمت در شهرداریها و سازمان های وابسته که کسور یا حق بیمه آن منتقل یا پرداخت نشده است مطابق مقررات قانون استخدام کشوری و قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت تعیین و سهم شهرداری با توجه به ماده (۴۸) این آئین نامه پرداخت می شود .

تبصره ۲ - مأخذ پرداخت کسور برای سوابق خدمت خارج از شهرداریها و سازمان های وابسته که کسور یا حق بیمه آن انتقال نیافته است بر مبنای بیست و یک درصد (٪ ۲۱) اولین حقوق و فوق العاده شغل و سایر مزایای مشمول کسور بازنیستگی مستخدم ثابت در شهرداری و اصلاحات بعدی آن تعیین می شود که توسط مستخدم پرداخت خواهد شد .

تبصره ۳ - چنانچه مستخدمان سازمان های وابسته به شهرداریها که به استناد اساسنامه آن سازمان مشمول این

آئین نامه نیستند بر اساس مقررات مربوط به استخدام شهرداریها در آیند سوابق خدمت تمام وقت آنها مشمول این ماده است.

ماده ۵۶ - کسور متعلق در اجرای تبصره های (۱) و (۲) و (۳) ماده (۵۵) این آئین نامه از طرف شهرداری به طور یکجا و از طرف مستخدم در یکصد و بیست قسط ماهانه به صندوق بازنیستگی پرداخت می شود مشروط بر اینکه در مورد مستخدمان شاغل مجموع پرداختی مستخدم بایت بدھی کسور بازنیستگی سنتوات خدمت گذشته و کسور بازنیستگی جاری از یک چهارم مجموع حقوق و فوق العاده شغل و در مورد بازنیستگی و وظیفه بگیران از یک چهارم حقوق بازنیستگی یاوظیفه تجاوز نکند ، در صورتی که از این مقدار تجاوز کند به همین میزان به تعداد اقساط ماهانه او اضافه می شود .

ماده ۵۷ - سابقه خدمت مستخدمان مشمول ماده (۵۵) این آئین نامه از نظر بازنیستگی و وظیفه در صورتی جزء خدمت رسمی آنها محسوب می شود که به موجب احکام صادر شده به صورت تمام وقت یا با دریافت حقوق از شهرداریها و سازمان های وابسته یا یکی از وزارت خانه ها و موسسات دولتی بوده باشد .

تبصره - سوابق خدمت کسانی که در تاریخ تصویب این آئین نامه به عنوان کارمند ثابت با مقررات استخدامی تطبیق شده اند از لحاظ افزایش سنتواتی و بازنیستگی قابل احتساب است مشروط بر اینکه سوابق یاد شده منطبق با لیستهای حقوق و مدارکی که مبین انجام خدمت آنها در مشاغل اداری شهرداری است به تایید شورا رسید باشد

ماده ۵۸ - مدت خدمت وظیفه مستخدمان ثابت جزء سابقه آنان محسوب می شود مشروط بر اینکه مستخدم کسور بازنیستگی سهم خود را طبق تبصره های (۱) و (۲) (۳) ماده (۵۵) حسب مورد و ماده (۵۶) این آئین نامه پرداخت نمایند که در این صورت شهرداری نیز موظف به پرداخت سهم خود حسب مورد در مدت مقرر است .

ماده ۵۹ - مستخدمان رسمی مشمول ماده (۱۴۴) قانون استخدام کشوری در صورت تمایل می توانند به استناد تبصره (۳) ماده یاد شده مشمول این آئین نامه شوند و شهرداری موظف است درخواست آنها را به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ارسال نماید تا سازمان بازنیستگی کشور نسبت به واریز کسور مربوط به صندوق بازنیستگی شهرداری اقدام نماید .

ماده ۶۰ - در صورتی که مستخدمان شهرداری به علل غیر ناشی از کار ، از کارافتاده شناخته شوند بر اساس مقررات قانون استخدام کشوری و قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت و اصلاحات بعدی آن حقوق وظیفه از

کارافتادگی دریافت می نماید و در صورتی که سنتوات پرداخت کسرور بازنشستگی مستخدم از پانزده (۱۵) سال

کمتر باشد پانزده سال تمام محسوب می شود .

ماده ۶۱ - در صورتی که مستخدم ثابت در حین انجام وظیفه به علت حادثه ناشی از کار ، از کارافتاده شود بدون

رعایت سنتوات پرداخت کسرور بازنشستگی ، تمام حقوق ، فوق العاده شغل ، تفاوت تطبیق و سایر مزایای مشمول

کسرورات بازنشستگی مستخدم در زمان از کارافتادگی در مورد او برقرار می شود مشروط بر آنکه از حداکثر حقوق

بازنشستگی مقرر در این آئین نامه تجاوز ننماید .

تبصره ۱ - هرگاه مستخدم موضوع این ماده به علت همان حادثه فوت شود حقوق وظیفه از کارافتادگی او به عنوان حقوق وظیفه به وراث قانونی وی پرداخت می شود .

تبصره ۲ - اعاده به خدمت مستخدمان از کارافتاده در صورتی که بهبودی حاصل نمایند و توانایی اشتغال یافته باشند قبل ازرسیدن به سن شصت سالگی بلامانع است و تشخیص آن بر عهده شورا است .

ماده ۶۲ - در صورتی که مستخدم بازنشسته یا از کارافتاده ، فوت شود حقوق وظیفه وراث قانونی او برقرار می شود .

ماده ۶۳ - وراث قانونی در این آئین نامه عبارتنداز :

الف - زوجه دائمی .

تبصره - در صورتی که متوفی دارای چند زوجه باشد این سهم به تساوی بین آنها تقسیم می شود .

ب - زوج ، در صورتی که علیل ، از کارافتاده و تحت تکفل زوجه متوفی خود بوده باشد .

پ - فرزندان ذکور متوفی تا پایان بیست سالگی و در صورت ادامه تحصیل در یکی از دانشگاهها یا موسسات

آموزش عالی رسمی کشور تا پایان بیست و پنج سالگی .

ت - فرزندان انان تا زمان اختیار شوهر .

ث - فرزندان علیل یا ناقص العضو مستخدم متوفی که از کارافتاده باشند مدام العمر .

ج - والدین مستخدم متوفی مشروط بر اینکه تحت تکفل متوفی بوده و پدر حداقل شصت سال و مادر حداقل پنجاه و پنجم سال داشته یا از کارافتاده باشند .

ج - نوادگانی که پدرشان فوت شده و در کفالت مستخدم متوفی بوده اند یا دارا بودن شرایط بندهای (پ) و (ث) این ماده .

ح - دختران متوفی که مطلقه شده اند .

ماده ۶۴ - مجموع حقوق وظیفه بازماندگان معادل تمام حقوق بازنیستگی یا حقوق وظیفه از کارافتادگی مستخدم متوفی است که به تساوی بین بازماندگان واجد شرایط تقسیم می شود ، در صورت قطع سهم هر یک از بازماندگان سهم قطع شده به تساوی به سهم سایر بازماندگان افزوده خواهد شد ، هرگاه بازمانده واجد شرایط مستخدم متوفی منحصر به فرد باشد کل حقوق وظیفه به وی پرداخت می شود .

ماده ۶۵ - در صورتی که مستخدم قبل از برقراری حقوق بازنیستگی یا وظیفه از کارافتادگی موضوع ماده (۵۲) این آئین نامه فوت شود ، حقوق وظیفه بازماندگان او بر مبنای تمام حقوق بازنیستگی استحقاقی مستخدم متوفی به ترتیب مقرر در ماده (۶۴) این آئین نامه برقرار می شود ، در این مورد سنت از پرداخت کسور بازنیستگی مستخدم در صورتی که از پانزده سال کمتر باشد پانزده سال تمام منظور می شود .

ماده ۶۶ - حقوق وظیفه وراث شهدا و سایر ایثارگران عبارت است از حقوق وظیفه مقرر در قوانین و مقررات مربوط با اصلاحات بعدی .

ماده ۶۷ - هرگاه سنت از پرداخت کسور بازنیستگی مستخدم متوفی یا از کارافتاده کمتر از دو سال باشد متوسط حقوق مدتی که کسور بازنیستگی را پرداخت کرده است ملاک محاسبه قرار می گیرد .

ماده ۶۸ - از کارافتادگی در این آئین نامه عبارت است از عدم توانایی کامل و دائمی مستخدم به انجام کار .

ماده ۶۹ - تشخیص از کارافتادگی و سبب آن و تشخیص اینکه فوت مستخدم به علت حادثه ناشی از کار یا در حین انجام وظیفه بوده است و نیز تشخیص موارد مندرج در مواد (۴۹) و (۵۰) حسب مورد بر عهده هیات مدیره صندوق بازنیستگی شهرداری تهران یا سازمان بازنیستگی کشوری است ، در صورت اختلاف نظر ، در مورد شهرداری تهران نظر شورای تهران و در مورد سایر شهرهایها نظر سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور لازم الاجراء است .

ماده ۷۰ - در صورتی که مستخدم متوفی از بابت پرداخت کسور بازنیستگی سنت احتساب شده قبلی یا خدمت وظیفه عمومی بدھکار باشد ، شهرداری و بازماندگان او از پرداخت بقیه اقساط مربوط معاف هستند .

ماده ۷۱ - در صورت دریافت هر گونه وجهی از وجوده عمومی کشور در قبال خدمت مستمر ، اخذ حقوق وظیفه ممنوع است .

ماده ۷۲ - دریافت بیش از یک حقوق بازنیستگی برای ایام واحد خدمت همچنین دریافت بیش از یک حقوق

وظیفه یا یک حقوق وظیفه توأم با یک حقوق بازنیستگی از صندوق بازنیستگی کشور و صندوق موسسات دولتی ، شهرداریها و سازمان های وابسته ، انجمن های بهداری و سازمان هایی که جنبه محلی دارند و هزینه های آنها از درآمدهای خاص محل تامین می شود ممنوع است ، مستخدمانی که مستحق دریافت بیش از یک حقوق وظیفه یا یک حقوق وظیفه و حقوق بازنیستگی باشند در استفاده از هر یک از آنها مخیر هستند .

تبصره - استفاده از حقوق وظیفه پدر و مادر توما" با رعایت مقررات مربوط مجاز است .

ماده ۷۳ - شهرداری می تواند در صورت رضایت مستخدم اعم از ثابت یا رسمی تابع قانون استخدام کشوری درصدی از حقوق ماهانه او را به میزان مقرر در قانون تشکیل حساب پس انداز کارکنان دولت - مصوب ۱۳۷۶ - و اصلاحات بعدی آن کسر و پس از افزودن معادل آن بابت سهم شهرداری مجموع آن را در حساب خاصی به نام سپرده مستخدم شهرداری نزد یکی از بانکهای کشور نگهداری نماید و پس از بازنیسته شدن ، از کارافتادگی یا فوت ، مجموع سپرده مستخدم و سهم شهرداری را به علاوه سود حاصل شده به طور یکجا به مستخدم یا وراث قانونی او پردازد .

ماده ۷۴ - هرگاه مستخدمی که طبق این آئین نامه از حقوق بازنیستگی استفاده می کند به موجب حکم دادگاه صالح اصالتا" یا تبعا" به محرومیت از حقوق اجتماعی محکوم شود تا زمانی که از حقوق اجتماعی محروم است شخصا" از دریافت حقوق بازنیستگی محروم خواهد بود ولی در صورتی که محرومیت مربوط به دوره خدمت وی باشد با عائله او مانند وراث قانونی بازنیستگان موقتی رفتار میشود و اگر جرم و محرومیت مربوط به دوره بازنیستگی باشد در مدت حیاط تمام حقوق بازنیستگی به عائله او به ترتیب مقرر در ماده (۶۴) این آئین نامه پرداخت می شود .

ماده ۷۵ - هرگاه مستخدمی که طبق این آئین نامه مستحق دریافت حقوق بازنیستگی شناخته شده است به موجب حکم قطعی دادگاه صالح از حقوق اجتماعی و به تبع آن از دریافت حقوق بازنیستگی محروم شود و بعدها" در اثر اعاده دادرسی از اتهام منتبه برایت حاصل نماید مابه التفاوت حقوق بازنیستگی استحقاقی خود و وجوهی که طبق ماده (۷۴) این آئین نامه در مدت محرومیت دریافت شده است به او پرداخت می شود .

ماده ۷۶ - هرگاه مستخدمی که طبق این آئین نامه از حقوق بازنیستگی یا وظیفه استفاده می کند در مدت یک سال حقوق بازنیستگی یا وظیفه خود را مطالبه نکند عائله او در صورتی که طبق شرایط ماده (۶۴) این آئین نامه مشمول دریافت حقوق وظیفه باشند حق دارند موقتا" حقوق وظیفه مقرر خود را تقاضا و دریافت کنند ، اگر بعدها"

علوم شود مستخدم یاد شده فوت شده ، حقوق وظیفه موقت از تاریخ فوت به طور دائم برقرار می شود و در صورتی که معلوم شود در حال حیات است وضع حقوق او به حالت اول بر می گردد .

تبصره - منظور از عائله در این آئین نامه افرادی هستند که با رعایت شرایط مقرر در ماده (۶۳) این آئین نامه از حقوق وظیفه استفاده می نمایند .

ماده ۷۷ - توکیف حقوق بازنیستگی با وظیفه در قبال مطالبات دولت یا اشخاص حقیقی و حقوقی یا حکم قطعی دادگاه صالح فقط تا میزان یک چهارم حقوق بازنیستگی و وظیفه خواهد شد .

ماده ۷۹ - در صورتی که خدمت مستخدم در شهرداری قطع شود و مقررات محل خدمت جدید مستخدم به او اجازه دهد بنا به درخواست او ، صندوق بازنیستگی مکلف است کسور بازنیستگی مربوط به او را اعم از سهم شهرداری و سهم مستخدم به صندوق مربوط به محل خدمت جدید انتقال دهد .

ماده ۸۰ - هرگاه خدمت مستخدم در شهرداری قطع و از شمول این مقررات خارج شود وجوهی که بابت کسور بازنیستگی پرداخت کرده است به او مسترد می شود .

ماده ۸۱ - صندوق بازنیستگی موضوع ماده (۴۶) این آئین نامه - موظف است هر سه سال یک بار وضع مالی صندوق را از نظر تطبیق کسور بازنیستگی با توجه به تعهدات صندوق در مورد حقوق بازنیستگی و وظیفه بر اساس محاسبات فنی مورد بررسی قرار دهد و نتیجه را به شهرداری تهران اعلام نماید تا در صورتی که صندوق با کمبود اعتبار مواجه باشد شهرداری نسبت به تامین آن اقدام نماید

ماده ۸۲ - در صورتی که ضریب ریالی حقوق موضوع ماده (۲۲) این آئین نامه تغییر نماید به نسبت این تغییر حقوق مستخدمان بازنیسته و وظیفه بگیر همانند مستخدمان بازنیسته و وظیفه بگیر مشمول قانون استخدام کشوری و قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت افزایش می یابد .

فصل هفتم - سایر مقررات

ماده ۸۳ - انواع مجازتها و ترتیب رسیدگی به تخلفات و تقصیرات اداری مستخدمان شهرداری همان است که در مورد مستخدمان رسمی مشمول قانون استخدام کشوری و قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت اعمال می شود و در این مورد شهردار تهران دارای همان اختیاراتی است که در مقررات یاد شده به رئیس موسسه مستقل دولتی تفویض شده است و این اختیارات در سایر شهرداریها با پیشنهاد شهرداری و تایید شورا اعمال می شود .

تبصره ۱ - رسیدگی به تخلفات کارگران شهرداری و سازمان های وابسته بر اساس آئین نامه ای خواهد بود که

توسط وزارت کشور تهیه و پس از تایید وزارت کار و امور اجتماعی اعمال خواهد شد.

تبصره ۲ - حداکثر مدت ارائه اعتراضات درخصوص مسائل استخدامی موضوع ماده (۹) این آئین نامه به دبیرخانه شورا یک ماه است و شورای یاد شده موظف است حداکثر طی مدت دو ماه نسبت به موضوع رسیدگی و پاسخ لازم را از طریق دبیرخانه شورا به ذیپنفع ابلاغ نماید.

ماده ۸۴ - مستخدمان شهرداری می توانند از خدمت شهرداری استعفاء کنند مشروط بر اینکه تصمیم خود را دو ماه قبل از استعفاء از طریق واحد متبوع به اطلاع شهرداری برسانند ، مدام که موافقت شهرداری با استعفاء مستخدم به او ابلاغ نشده است او در قبال وظایفی که عهده دار است مسئول شناخته میشود .

تبصره ۱ - وجوهی که مستخدم مستعفی بابت کسور بازنشستگی به صندوق بازنشستگی پرداخت کرده است به او مسترد می شود .

تبصره ۲ - مستخدمی که به منظور شرکت در انتخابات شوراهای اسلامی از سمت خود در شهرداری استعفاء می دهد می تواند در صورت عدم انتخاب پس از اعلام رسمی نتایج انتخابات حداکثر طی مدت دو ماه به شهرداری یا سازمان وابسته ذیربیط مراجعة نماید و اشتغال مجدد او منع ندارد ، در صورتی که پست سازمانی برای ارجاع به افراد یاد شده موجود نباشد به حال آماده به خدمت در می آیند .

ماده ۸۵ - در صورتی که مستخدم دو ماه بدون اطلاع و عذر موجه در محل خدمت خود حاضر نشود از تاریخ ترک خدمت به خدمت وی خاتمه داده می شود .

تبصره ۱ - اگر مستخدم موضوع این ماده شرایط بازنشسته شدن را طبق مقررات مربوط دارا باشد بازنشسته خواهد شد .

تبصره ۲ - هر مستخدم مشمول این ماده مدعی شود به علی که خارج از حدود قدرت و اختیارات او بوده نتوانسته است در محل خدمت حاضر شود یا عدم حضورش را اطلاع دهد و ادعای او مورد قبول شهرداری قرار نگیرد می تواند شکایت خود را به ضمیمه مدارک مورد استناد به هیات رسیدگی به تخلفات اداری کارمندان مربوط تسلیم نماید ، در صورتی که رای صادر شده حاکی از موجه بودن عذر مشارالیه باشد به خدمت اعاده و مدت غیبت او موجه محسوب خواهد شد .

تبصره ۳ - ایام غیبت غیر موجه مستخدم از لحاظ تجربه ، ارتقای گروه ، بازنشستگی و حقوق وظیفه قابل احتساب نیست .

ماده ۸۶ - در صورتی که پست سازمانی مستخدم حذف شود و پست دیگری متناسب با شرایط او برای ارجاع به وی موجود نباشد مطابق قانون استخدام کشوری مستخدم آمده به خدمت می شود .

ماده ۸۷ - حقوق دوران آمادگی به خدمت به ترتیب زیر تعیین می شود :

الف - از ماه اول تا آخر ماه ششم برابر آخرين حقوق .

ب - از ماه هفتم تا پایان ماه دوازدهم نصف آخرين حقوق .

تبصره - دوران آمادگی به خدمت با پرداخت کسور بازنشستگی به مأخذ تمام حقوق جزء سابقه خدمت مستخدم محسوب می شود .

ماده ۸۸ - در طول دوران آمادگی به خدمت پست مناسبي برای ارجاع به مستخدم موجود نباشد یا انتقال وی به سایر شهرداریها میسر نشود با او مطابق ماده (۷۴) قانون استخدام کشوری و تبصره های اصلاحی آن رفتار می شود .

تبصره - شهرداریها مکلفند یک نسخه حکم آمادگی به خدمت مستخدمان ثابت و رسمی خود را به وزارت کشور ارسال نمایند. وزارت کشور نیز مکلف است هر شش ماه یک بار فهرستی از مستخدمان یاد شده را به کلیه شهرداریها و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ارسال کند .

ماده ۸۹ - شهرداری مکلف است مستخدمی را که طبق قانون معلق شده است در صورت برائت ، از تاریخ قطعی شدن رای دادگاه به خدمت ابقاء و کلیه حقوق دوران تعلیق را به مأخذ آخرين حقوق زمان اشتغال به او بپردازد و در صورتی که پست سازمانی برای اخالی نباشد مستخدم آمده به خدمت محسوب می شود .

ماده ۹۰ - مستخدمان ثابت شهرداری که برای نمایندگی مجلس یا احراز سمت شهردار انتخاب یا به مقامات موضوع ماده (۳) قانون استخدام کشوری منصوب می شوند تا پایان تصدی مقامات یاد شده از شهرداری هیچگونه حقوق با مزایایی دریافت نخواهند کرد ولی این مدت جزء سابقه خدمت آنها محسوب می شود مشروط بر اینکه کسور بازنشستگی سهم خود را به مأخذ آخرين حقوق و مزایای دریافتی به صندوق بازنشستگی مربوط بپردازند .

تبصره - شهرداری مکلف است مستخدمان یاد شده را پس از بازگشت به خدمت در پستی که واجد شرایط احراز آن باشند منصوب کند ولی در صورتی که پست سازمان بلاتصدی برای ارجاع موجود نباشد آمده به خدم محسوب می شوند .

ماده ۹۱ - مستخدمان موضوع مواد (۱۴۳) و (۱۴۴) قانون استخدام کشوری شاغل در شهرداری از لحظ

پرداخت حقوق و مزایا تابع مقررات این آئین نامه هستند.

ماده ۹۲ - انتقال و ماموریت مستخدمان ثابت و رسمی شهرداری و سازمان های وابسته به سایر دستگاه ها و بالعکس با درخواست کتبی مستخدم و موافقت دستگاه های یاد شده مجاز است.

تبصره ۱ - کسور بازنیستگی یا حق بیمه سهم مستخدمان موضوع این ماده در مورد مستخدمان شهرداری تهران به صندوق بازنیستگی شهرداری تهران و در مورد کارکنان سایر شهرداری های کشور به صندوق بازنیستگی کشوری منتقل می شود و کلیه سوابق خدمت آنها که بابت آن کسور بازنیستگی یا حق بیمه پرداخت شده است از هر لحظه جزء خدمت این کارکنان محسوب و با آن دسته از کارکنان که بابت سالات خدمت آنها کسور بازنیستگی یا حق بیمه پرداخت نشده باشد طبق مقررات پیش بینی شده در قانون استخدام کشوری ، قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت و آئین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی مربوط رفتار می شود .

تبصره ۲ - انتقال کارگران شهرداری ها و سازمان های وابسته به سایر شهرداری ها و سازمان های وابسته با توافق طرفین (مبدا و مقصد) بلا منع است و حق سالات این کارگران باید توسط شهرداری یا سازمان وابسته مبداء به حساب شهرداری یا سازمان وابسته مقصد واریز شود که در این صورت سوابق خدمت قبلی کارگر در محل اشتغال جدید قابل احتساب است .

ماده ۹۳ - انتقال و ماموریت مستخدمان شهرداری براساس مقررات و آئین نامه های مورد عمل مستخدمان رسمی مشمول قانون استخدام کشوری و قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت انجام می شود .

ماده ۹۴ - مستخدم مکلف است در حدود قوانین و مقررات ، احکام و دستورات روسای مأمور خود را در حدود وظایف و اختیارات خود اجراء نماید ، اگر مستخدم دستور مقام بالاتر خود را بر خلاف قوانین و مقررات تشخیص دهد مکلف است به صورت کتبی مغایرت دستور را به مأمور اطلاع دهد ، در صورتی که بعد از این اطلاع مقام بالاتر به صورت کتبی بر اجرای دستور خود تاکید کرد مستخدم مکلف به اجرای دستور صادر شده خواهد بود .

ماده ۹۵ - شهرداری نمی تواند مشمولان این آئین نامه را جز در موارد مصرح از پست سازمانی خود بر کنار کند ، مگر اینکه با تایید شورا بالاصله او را به پست سازمانی دیگر منصب نماید .

ماده ۹۶ - وزارت کشور مکلف است دستورالعمل های لازم برای اجرای این آئین نامه را که چگونگی تهیه و تصویب آن پیش بینی نشده است تنظیم نماید و پس از تایید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به اجراء درآورده مادام که این آئین نامه و دستورالعمل ها تهیه نشده آئین نامه ها و دستورالعمل های فعلی مورد عمل شهرداری ها و

سازمان های وابسته نافذ هستند .

ماده ۹۷ - وزارت کشور مسئول نظارت بر حسن اجرای این آئین نامه است .

ماده ۹۸ - در مواردی که این آئین نامه مسکوت است براساس قانون استخدام کشوری و قانون نظام هماهنگ و

پرداخت کارکنان دولت عمل می شود .

ماده ۹۹ - تصویب‌نامه شماره ۱۵۷ ۱۳۶۸/۳/۲ مورخ ۱۷۵۷۰ و سایر مقررات مغایر با این آئین نامه لغو

می‌شوند .

۱۴. خلاصه فصل

در این فصل ضرورت های تشکیل سازمان ، گردشکار شکل گیری و فرآیند تشکیل سازمان به همراه متن یک اساسنامه بعنوان نمونه بصورت کامل شرح داده شده است. وظایف هر یک از ارکان سازمان شامل شورای سازمان: هیأت مدیره، مدیر عامل، بازرس (حسابرس) به همراه چگونگی انتخاب و مسئولیت های آنان در این فصل توضیح داده شده است.

هم چنین چگونگی انجام معاملات و مسایل مالی سازمان ها و حفظ نگهداری اموال منقول و غیر منقول به همراه چگونگی استخدام و بکارگیری نیروی انسانی و مسایل استخدامی آنان با توجه به محدودیت صفحات کتاب تشریح گردیده است.

چگونگی اصلاح مفاد اساسنامه، انحلال سازمان و مالکیت سازمان بعد از انحلال نیز جهت آگاهی بهره برداران در این فصل درج شده است.

۱۵. خود آزمایی

۱. گردشکار شکل گیری سازمان را حداکثر در سه سطر شرح دهید.
۲. مستندات قانونی تشکیل سازمان را مرقوم نمایید.
۳. ارکان سازمان را مرقوم نمایید.
۴. فرآیند انتخاب شورای سازمان را حداکثر در سه سطر شرح دهید.
۵. مرجع انتخاب بازرس را مرقوم نمایید.
۶. وظایف مدیر عامل را حداکثر در سه سطر شرح دهید.
۷. گردشکار اصلاح مفاد اساسنامه را شرح دهید.
۸. مرجع نهایی اصلاح اساسنامه را مرقوم نمایید.
۹. اعضای کمیسیون معاملات عمده سازمان ها را مرقوم نمایید.
- ۱۰- فرآیند تحویل کالا یا خدمات معاملات متوسط در سازمان ها را شرح دهید.

فصل سوم

انواع سازمان در شهرداری ها

۱. هدف کلی

آشنایی با انواع سازمان در شهرداری ها

۲. هدف های رفتاری

انتظار می رود پس از مطالعه این فصل بتوانید:

۱. پنج نوع از سازمان موجود در شهرداری ها را نام ببرید.
۲. وظایف سازمان پارک ها و فضای سبز را حداکثر در سه سطر شرح دهید.
۳. ارکان سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی را مرقوم نمایید.
۴. وظایف سازمان حمل و نقل و ترافیک را حداکثر در سه سطر شرح دهید.

۳. أنواع سازمان های وابسته به شهريداري

افزایش روزافزون نیاز شهروندان به خدمات جدید و بیشتر، موجب گردیده تا شهريداری ها نیز روز بروز برای ارایه خدمات مطلوب به شهروندان تلاش نمایند. بطور مثال رفت و آمد روان و سریع در سطح شهر و یا صدور پروانه ساختمانی در کمترین زمان و پرداخت عوارض شهريداری از طریق خودپردازها و اينترنت موجب می‌گردد تا شهريداری ها برای خود فعالیت های جدیدی را طراحی نمایند.

با توجه به اهداف سازمان ها که مهمترین آنها تسريع در امور شهروندان می‌باشد، فلذا برای دستیابی به این هدف مهم، شهريداری ها جهت تشکيل سازمان مرتبط اقدام می‌نمایند.

با عنایت به اهمیت اهداف، وظایف، منابع درآمدی و اركان سازمان به منظور آگاهی بهره‌برداران ذیلاً قسمت‌هایی از اساسنامه تعدادی از سازمان های فعال شهريداری درج می‌گردد.

۱-۳. سازمان پایانه های مسافربری

اهداف سازمان :

اهداف اصلی سازمان عبارت است از حفظ و نگهداری و اداره امور پایانه ها، ترمینال ها و تجهیز و توسعه آنها با استفاده از ابزار و روش های پیشرفته و متناسب با افزایش رشد جمعیت و در صورت لزوم احداث پایانه ها و غرفه های جدید در مبادی ورودی و مناسب شهر در چهار چوب لایحه قانونی احداث پایانه های مسافربری و ... مصوب اسفند ماه ۷۲ و آیین نامه های اجرایی مربوطه

موضوع سازمان :

۱. جمع آوري اطلاعات و آمار، طراحی و برنامه ریزی و توسعه پایانه ها.
۲. جذب نیروهای متعدد و متخصص و اقدام لازم در زمینه ارتقاء سطح دانش و اطلاعات آنان و ایجاد ارتباط با مراکز علمی و فنی و دانشگاهی داخل و خارج کشور.
۳. ایجاد ارتباط با پایانه های داخل و خارج کشور بمنظور تبادل اطلاعات و استفاده از دانش و تجربیات آنها در راستای تامین و تکمیل خدمات و حفظ بهداشت محیط و ارایه خدمات مطلوب به شهروندان.
۴. تکمیل و احداث غرفه های خدماتی و بهداشتی مجهز جهت تامین نیازهای مراجعین و مسافرین و شرکت های

مسافربری و واگذاری آنها به بهره برداران با رعایت مقررات مربوطه.

محدوده عمل سازمان: مرکز سازمان شهر ..... می باشد .

نوع سازمان :

سازمان براساس ماده ۸۴ قانون شهرداریها و بند ۱۵ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۷۵/۳/۱ تأسیس گردید و وابسته به شهرداری ..... می باشد و دارای شخصیت حقوقی واستقلال مالی و اداری است و بطبق اصول بازارگانی و مفاد اساسنامه سازمان اداره می شود .

منابع درآمد سازمان:

۱. درآمد ناشی از اجاره بهاء واگذاری غرفه ها به تعاونیها و شرکت های مسافربری مستقر در پایانه ها، ترمینالها.
  ۲. درآمد ناشی از اجاره بهاء واگذاری غرفه های خدماتی و بهداشتی و مواد غذایی و پوشاک و غیره.
  ۳. دریافت اعانات و هدایا با تصویب مصادیق آن به صورت مورد به مورد توسط شورای سازمان با رعایت مقررات
- موضوعه .

۴. مشارکت با بانک ها و مؤسسات اعتباری مجاز با رعایت مقررات مربوطه .

۵. کسب سایر درآمدهای مرتبط با اهداف سازمان از قبیل سرویس، کارواش، پمپ بنزین .

ارکان سازمان :

الف: شورای سازمان ب: هیأت مدیره ج: مدیرعامل د: حسابرس(بازرس) (سایت شهرداری زاهدان)

۲-۳. سازمان اتوبوسرانی

اهداف سازمان:

به منظور حسن اداره امور اتوبوسرانی شهر ..... و حومه و مراقبت و بهره برداری صحیح از وسائل حمل مسافر (اتوبوس ها، مینی بوس ها و خودروها) و توسعه و تکمیل تأسیسات مربوطه (از قبیل تعمیرگاه، توقفگاه و ترمینالها و غیره) و عند لازم افزایش تعداد وسایل حمل و نقل مسافر بطور دسته جمعی به ترتیبی که از هر حیث مناسب با احتیاجات و تأمین نیازهای عمومی شهر و حومه در آینده باشد، سازمانی بنام سازمان اتوبوسرانی شهر ..... و حومه تشکیل شده است.

وظایف سازمان:

سازمان مکلف است کلیه اقداماتی را که در جهت وظایف محوله و اجرای هدف‌های ماده یک این اساسنامه ضروری و مناسب بداند پس از بررسی و پیشنهاد هیأت مدیره و در مواردی که در این اساسنامه پیش بینی نشده با تایید شورای سازمان و طی مراحل پیش بینی شده انجام دهد، اهم وظایف و اختیارات سازمان اتوبوسرانی عبارت خواهد بود:

۱. مطالعات لازم برای تهیه نقشه شبکه خطوط اتوبوسرانی و مینی بوس در داخل شهر و حومه و در نظر گرفتن طول و مسیر خطوط بر حسب نیازمندیها و بازدهی کار و همچنین تشخیص و اعلام اولویتهای خطوط شبکه با توجه به مرکز جمعیت و تولید سفر مناطق کارگری، کارمندی دانشجویی، مدارس و ...

۲. اداره و بهره برداری و نگهداری صحیح از اتوبوس‌ها و مینی بوس‌ها و خودروهای سازمان و سایر تاسیسات مربوطه از قبیل تعمیرگاه، توقیفگاه، ترمینال و غیره...

۳. برنامه ریزی یکساله و پنجساله با توجه به توسعه شهر و افزایش جمعیت و احتیاجات مردم و انجام پیش‌بینی‌های لازم به منظور تامین نیازمندی‌های آتی شهر از لحاظ تعداد اتوبوس و مینی بوس با استفاده از کلیه امکانات .

۴. تهیه و توزیع و فروش بلیط و یا اجرای بکارگیری روش‌های دقیق و کنترل شده .

۵. انجام کلیه امور مربوط به معاملات اعم از تهیه لوازم و قطعات مورد نیاز و همچنین فروش ضایعات و خدمات و نیز استخدام افراد مورد نیاز با رعایت مقررات مالی و استخدامی و صرفه و صلاح سازمان و مفاد این اساسنامه .

۶. هر گونه خرید یا فروش اتوبوس و سایر وسائل نقلیه سازمان و همچنین خرید و یا فروش کلی لوازم و قطعات یکی اصلی اعم از داخل و یا خارج از کشور منوط به پیشنهاد مستدل و مستند هیأت مدیره و اظهار نظر صریح شورای سازمان و تایید و تصویب وزارت کشور می باشد.

محدوده عمل سازمان : مرکز سازمان شهر ..... می باشد .

نوع سازمان :

سازمان بطبق ماده ۸۴ قانون شهرداری تأسیس می گردد و وابسته به شهرداری ..... می باشد و سازمان دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است و طبق اصول بازرگانی و مقررات اساسنامه سازمان اداره می شود .

ارکان سازمان :

الف: شورای سازمان ب: هیأت مدیره ج: مدیرعامل د: بازرگان (حسابرس) (سایت شهرداری زاهدان)

۳-۳. سازمان میوه و تره بار

موضوع و اهداف سازمان

هدف از تشکیل سازمان ایجاد تسهیلات لازم در امر تهیه و توزیع میوه و تره بار و فرآورده های کشاورزی در جهت حمایت از تولیدکنندگان (با اولویت فعالیتهای کشاورزی) می باشد تا بتوانند مسیر حرکت محصولات را از تولید به توزیع با اصول صحیح هدایت نماید. برای نیل به این هدف سازمان موظف است عملیات زیر را با رعایت مقررات و قوانین مربوطه برنامه ریزی و اقدامات اجرایی لازم را انجام دهد:

۱. احداث میدان مرکزی میوه و تره بار به منظور تامین تسهیلات لازم جهت معاملات میوه و تره بار و ایجاد رابطه سالم برای حفظ منافع مصرف کنندگان و تولیدکنندگان فرآورده های کشاورزی و همچنین تغذیه بازارهای روز میوه و تره بار.

۲. ایجاد سرداخانه ها و انبارهای مورد نیاز در محلهای مناسب پس از کسب مجوز از مراجع ذیربطریج جهت تنظیم عرضه محصولات با مشارکت بخش های دولتی، تعاونی و خصوصی و بانک ها.

۳. ایجاد و توسعه بازارهای روز میوه و تره بار جهت دسترسی آسان مصرف کنندگان در نقاط مختلف شهر با مشارکت بخش های دولتی، تعاونی و خصوصی، همچنین ایجاد بازارهای فروش موضوعی و جایگاههای موقت برای عرضه محصولات در محلهای مجاز مورد تایید دوایر ذیربطری و نیز گسترش میدان مرکزی و بازارهای روز میوه و تره بار پس از تایید شورای سازمان.

۴. مطالعه و بررسی در مورد ایجاد صنایع و تاسیسات جنبی میدان مرکزی مانند کارخانجات تولید جعبه و بسته بندي و صنایع غذایی و غیره و ارایه اینگونه طرحها به بخش های دیگر جهت سرمایه گذاری.

۵. جلب نظر واحدهای دولتی و بخش خصوصی و بانکها و همکاری با تعاونیهای مربوطه و اشتراک مساعی با آنها در امر تهیه و توزیع محصولات.

۶. حفظ و نگهداری و تعمیر ساختمان ها و تاسیسات و تجهیزات میدان بر اساس آیین نامه مالی و معاملاتی سازمان.

۷. تعیین سیاستهای کلی در جهت اداره میادین و کنترل عرضه کالا به قیمت مناسب برای مصرف کنندگان

تنظيم برنامه ها در عرضه محصولات از طریق اخذ آمار و اطلاعات از ورود و خروج محصولات.

۸. از آنجایی که قیمت میوه و تره بار روز به روز و در مواردی ساعت به ساعت قابل تغییر می باشد نقش عمدۀ در قیمتها را عرضه محصول به عهده دارد . بنابر این مسئولیت ارگان های مربوطه در این مورد توجه به میزان عرضه محصولات و کنترل قیمتها می باشد و در موارد خاصی که نیاز به تعیین نرخ باشد در درجه اول نرخهای اعلامی توسط متولیان قانونی لازم الاجراست و در درجه دوم با رعایت سایر مقررات مربوطه ،نرخ تعیین شده توسط مراجع ذیربط به عاملین اعلام و مسئولین میدان بر حسن اجرای آن نظارت خواهد داشت و در صورت مشاهده تخلف مراتب به مراجع قانونی مربوطه اعلام خواهد شد.

۹. مبادله اطلاعات و تجربیات حاصله با مراکز ذیربط و انجام امور کارشناسی و دادن و گرفتن خدمات مشاوره ای و طراحی در موقع لازم در سطح کشور با اعزام یا پذیرش کارشناسان ضمن کسب مجوز از شورای سازمان .

محدوده عمل سازمان :

مرکز اصلی سازمان شهر ..... بوده و محدوده عمل آن محدوده قانونی و حریم شهر می باشد.

نوع سازمان :

سازمان براساس ماده ۸۴ قانون شهرداری و بند ۱۵ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۷۵/۳/۱ تأسیس گردید و وابسته به شهرداری ..... می باشد و دارای شخصیت حقوقی مستقل بوده و مطابق مفاد و مواد اساسنامه سازمان و قانون اصلاح ماده واحده قانون واگذاری اماكن و میدانی و غرفه توزیع میوه مصوب سال ۱۳۵۸ و قانون اصلاحی آن مصوب ۱۳۷۲/۵/۲۰ مجلس شورای اسلامی و آیین نامه اجرایی مربوط مصوبه ۷۴/۱۱/۱ هیأت وزیران طبق اصول بازرگانی و به صورت خودگردان و خودکفا اداره می شود .

منابع درآمد سازمان :

۱. سازمان مجاز به عملیات مالی و بازرگانی در زمینه های مربوطه به میدانی میوه و تره بار، اجاره و استیجاره، سرمایه گذاری و مشارکت با بانکها و مؤسسات مجاز و استفاده از تسهیلات بانکی با رعایت قانون تجارت و مقررات آیین نامه مالی و معاملاتی سازمان و مفاد اساسنامه سازمان می باشد .

۲. درآمد ناشی از اجاره های کلیه دکه ها و غرفه ها و مستحداثات سازمان و کلیه اماكن مندرج در آیین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده واحده قانون نحوه واگذاری اماكن و میدانی و غرفه توزیع میوه.

۳. دریافت اعانت و هدايا با تصویب مصادیق آن به صورت مورد به مورد توسط شورای سازمان براساس

دستورالعمل های صادره از سوی وزارت کشور و رعایت مقررات مربوطه.

۴. کسب سایر درآمدهای مرتبط با اهداف سازمان.

ارکان سازمان :

الف: شورای سازمان ب: هیأت مدیره ج: مدیرعامل د: حسابرس(بازرس) (سایت شهرداری زاهدان)

۴-۳. سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی

موضوع سازمان :

۱. تهیه آمار و اطلاعات مربوط و ارتباط با مراکز اطلاعاتی .

۲. ارتباط و همکاری و هماهنگی و مشورت با مراکز علمی، نظامی، پزشکی و سایر سازمان‌ها و اشخاص ذیربط .

۳. شناسایی و تملک اراضی پس از تحصیل مجوز قانونی جهت تامین نیازهای مرتبط با اهداف و وظایف سازمان

حسب مقررات مربوطه .

۴. احداث ابنيه و تاسیسات مورد نیاز .

۵. تعیین صلاحیت فنی و امکانات شرکت‌های خصوصی و دولتی تحت عنوانین مختلف اعم از طرح ایمنی یا شارژکننده و فروشنده و سازنده ماشین‌ها و قطعات و ادوات و تجهیزات مختلف مربوط به امور ایمنی و نجات آتش نشانی در سطح جامعه .

۶. اقدامات لازم در جهت ارتقاء سطح دانش و بینش فنی کارکنان و ارتباط با مراکز علمی و فنی و دانشگاهی در داخل و خارج کشور برای ایمنی و تاسیسات مربوطه .

۷. تدوین آیین‌نامه‌های مربوط به انتظام امور ایستگاه‌ها .

اشاعه و بکارگیری رشته‌های مختلف ورزشی بین پرسنل سازمان خصوصاً کادر عملیات بمنظور تقویت و آمادگی جسمانی و بالا بردن روحیه افراد که لازمه این حرفة می‌باشد. تمام پرسنل باید عملیاتی باشند و بخش‌های ستادی در حال گردش عملیاتی باشند و تامین فضاها و تاسیسات لازم برای این منظور.

اهداف سازمان:

۱. نجات جان انسان‌ها، مهار و اطفاء حریق و حفاظت از ثروت‌های ملی در مقابل آتش سوزی و عوارض و سوانح ناشی از آن .

۲. برنامه ریزی و تعیین خط مشی در امور مربوط به آتش نشانی و خدمات ایمنی .
۳. آموزش‌های لازم در امور آتشنشانی و خدمات ایمنی در سطوح مختلف سازمان برای کارکنان و افراد خارج از سازمان طی برنامه‌های زمان بندی شده .
۴. ایجاد و توسعه ایستگاههای مورد نیاز و بهره برداری از آنها .
۵. نظارت بر عملیات موسسات، و شرکت‌های دولتی و خصوصی سرویس دهنده امور آتش نشانی و خدمات ایمنی .
۶. انجام ترتیبات لازم جهت مقابله و تمهیدات لازم جهت کاهش آثار سوءنااشی از حوادث و سوانح طبیعی و غیر طبیعی .
۷. نظارت و کنترل بر تحقق شرایط ایمنی ساختمان‌ها و استانداردهای تجهیزاتی ساختمان‌ها در مقابل سوانح گوناگون (زلزله، آتش سوزی، برق گرفتگی، سیل، بمبارانهای شیمیابی اتمی و ...)
- محدوده عمل سازمان : مرکز اصلی سازمان شهر ..... است .
- منابع درآمد سازمان :

  ۱. درآمد ناشی از کارشناسی، مشاوره برای مراجعین بخش خصوصی و دولتی در قالب تهیه طرح و پیشنهاد.
  ۲. درآمد ناشی از آموزش به پرسنل بخش خصوصی و دولتی و حق عضویت از اعضاء باشگاه ورزشی آتش نشانی در صورتی که برابر مقررات مربوطه ایجاد شده یا بشود .
  ۳. درآمد ناشی از شارژ کپسول آتش نشانی .
  ۴. دریافت سه درصد از حق بیمه انواع حریق(آتش سوزی) از شرکت‌های بیمه از طریق شهرداری موضوع تعریف شماره ..... شهرداری
  ۵. دریافت کمک از محل اعتبارات تخصیص یافته جهت مبارزه با حوادث غیرمتربقه طبیعی از طریق واحد مربوطه (ستاد حوادث غیرمتربقه).
  ۶. دریافت اعانت و هدایا با تصویب مصادیق آن به صورت مورد به مورد توسط شورای سازمان در قالب مقررات و ضوابط مربوطه .
  ۷. کسب درآمدهای مرتبط با اهداف سازمان با تصویب شورای سازمان .

تبصره: شهرداری موظف است تا زمانیکه درآمدهای سازمان پیش بینی شده در این ماده تکافوی هزینه آن را

نمایید، هزینه های مربوطه را برابر مقررات تأمین و سازمان را در انجام وظایف یاری نماید.

ارکان سازمان:

الف: شورای سازمان ب: هیأت مدیره ج: مدیرعامل د: حسابرس(بازرس) (سایت شهرداری زاهدان)

۳-۵. سازمان آمار و اطلاعات و خدمات رایانه‌ای

هدف سازمان:

ایجاد بانک اطلاعاتی بمنظور استفاده در طراحی و برنامه ریزی های شهرداری و ارتقاء کمی و کیفی بازدهی سیستمهاي موجود و مورد نياز و افزايش بهره وری آنها جهت رساندن اطلاعات مورد نياز و درخواست اشخاص ذيربط با استفاده از خدمات ماشيني و انتشار نشريات مناسب.

موضوع سازمان:

۱. جمع آوري و تدوين، نگهداري و به روز رسانى و استنتاج كليه آمار و تهيه و توليد و ذخирه اطلاعات مربوط به شهر ..... مرتبط با طراحی و برنامه ریزی های شهری و شهرداری و اطلاع رسانی در حدود وظایف شهرداری .
۲. ايجاد شبکه های مرتبط کامپيوتری به منظور ارایه خدمات و زیر پوشش بردن كليه امور انفورماتيکي شهرداري و مکانيزه کردن سистем های موجود و مورد نياز شهرداری نظير حقوق و دستمزد و امور پرسنلی، حسابداری ، انجار، اموال و ....

۳. اشتراك مساعي و برقراری ارتباط با سایر موسسات ارایه کننده خدمات آماري .
۴. تحقيق و بررسی و کسب آخرین دست آوردهای علمی و تجربی در زمینه فن آوري اطلاعات .
۵. تولید اطلاعات و سعی در توسعه و بهينه سازي سیستم های موجود و هماهنگ نمودن فعالیت ها و خدمات کامپيوتری شهرداری با شهرداری های بزرگ کشور که عملکرد آنها مورد تایید وزارت کشور می باشد .
۶. امكان نظر سنجي، تجزيه و تحليل، طراحی و برنامه نويسی، پياده سازي، نصب، آزمایش ، راه اندازی ، نگهداري و آموزش و پشتيبانی و مدیرiyت کليه سیستم های کامپيوتری شهرداری اعم از سخت افزاری و نرم افزاری و شبکه ها .
۷. اهتمام در رعایت کليه استانداردها و ضوابط مربوط به استفاده از سیستم های مربوط به امور آمار ، اطلاعات و خدمات کامپيوتری (سخت افزار و نرم افزار ،شبکه) که توسط مراجع ذيصلاح تعیین و از سوی وزارت کشور ابلاغ می گردد.

٨. اهتمام در آموزش علوم آمار و اطلاعات و مباحث مرتبط با سیستمهای کاربردی کامپیوترا از طریق ایجاد و برگزاری دوره های آموزشی حضوری، مکاتبه ای، دانشگاهی در مقاطع تحصیلی و دوره های زمانی مختلف.
٩. تهیه و تولید و ارایه اطلاعات مرتبط با اهداف سازمان و شهرداری در جهت هماهنگی با محیط بیرونی سازمان و بهره برداری متعامل و متقابل از دیگر سازمان های تولید کننده اطلاعات.
١٠. تهیه و تامین و تحويل سخت افزار و نرم افزار با توجه به سیستم های مورد نیاز واحدهای مختلف شهرداری و سایر سازمان های وابسته و شهرداری های کشور.
١١. توسعه و بهسازی و نگهداری سیستم های کامپیوترا از طریق تشکیل کمیته های تخصصی به منظور تحلیل سیستم دهی و ارایه آنچه جوابگوی نیاز کلیه واحدهای شهرداری باشد.
١٢. ایجاد سیستم بهینه گردش و مدیریت اطلاعات در کلیه سطوح سازمانی شهرداری.
١٣. راه اندازی و مدیریت سیستم های اطلاعاتی جغرافیایی (G.I.S) و بانک های اطلاعاتی نقشه ای در شهرداری.

محدوده عمل سازمان:

در بهره گیری از خدمات سازمان، شهرداری های استان و سازمان های وابسته به آنها از اولویت برخوردارند و مرکز اصلی سازمان شهر ..... می باشد .

نوع سازمان :

سازمان براساس ماده ٨٤ قانون شهرداری و بند ١٥ ماده ٧١ قانون تشکیلات، وظایف و انتخاب شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ٧٥/٣/١ تأسیس گردیده و وابسته به شهرداری ..... می باشد که دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی و اداری بوده و مطابق با مفاد و مواد اساسنامه سازمان و آینه های مصوب طبق اصول بازرگانی و بصورت خودگردان و خودکفا اداره خواهد شد.

منابع درآمد سازمان :

١. انعقاد قراردادهای مربوط به مکانیزه نمودن سیستم های مختلف و مورد نیاز با شهرداری.
٢. سرمایه گذاری در زمینه های مرتبط با امور انفورماتیک با تصویب شورای سازمان جهت کسب درآمد ناشی از سرمایه گذاری .
٣. درآمد ناشی از انجام فعالیت های موضوع ماده ٦ و ٧.
٤. دریافت اعانت و هدایا با تصویب مصادیق آن به صورت مورد به مورد توسط شورای سازمان در قالب مقررات و

ضوابط مربوط که به تصویب شورای سازمان خواهد رسید.

۵. کسب سایر درآمدهای مرتبط با اهداف سازمان، با تصویب شورای سازمان و رعایت مقررات موضوعه.

ارکان سازمان:

الف: شورای سازمان ب: هیأت مدیره ج: مدیرعامل د: بازرگان (سایت شهرداری زاهدان)

۶-۳. سازمان آرامستان‌ها

اهداف سازمان:

۱. برنامه ریزی و تعیین خط مشی در امور مربوط به آرامستان‌های شهر.

۲. ایجاد و توسعه و یا نظارت بر طرز استفاده از آرامستان‌های احداث شده و انتظام امور آرامستان‌ها در واقع در

شهر.

۳. انجام ترتیبات لازم جهت حمل، ت Tessil، تکفین، تدفین و انجام مراسم و تشریفات مذهبی اموات مسلمین.

۴. بهره برداری و یا نظارت بر طرز استفاده از آرامستان‌های احداث شده و انتظام امور آرامستان‌های واقع در شهر.

موضوع سازمان:

۱. تهیه آمار و اطلاعات مربوط به متوفیات و ارتباط با مراکز اطلاعاتی.

۲. ارتباط و همکاری و مشورت با مراکز علمی و پژوهشی و سایر سازمان‌ها و اشخاص ذیربط.

۳. تملک اراضی و املاک مجاز پس از تحصیل مجوز قانونی جهت تأمین نیازهای سازمان در قالب قوانین مربوطه.

۴. اعلام نظر در خصوص استعلامهای مراجع در ارتباط با اهداف سازمان.

۵. احداث ابینیه و تاسیسات مورد نیاز آرامستان‌های عمومی مسلمین از طریق امانی یا پیمانکاری بر اساس مفاد

اساسنامه.

۶. نظارت بر احداث ابینیه و تاسیسات سایر آرامستان‌ها.

۷. تدوین آیین‌نامه‌های مربوط به انتظام امور آرامستان‌ها.

ایجاد موسسات و شرکت‌های وابسته جهت تحقق اهداف سازمان که طبق اصول بازرگانی اداره می‌شود با

پیشنهاد شورای سازمان و تصویب وزارت کشور.

اساسنامه اینگونه موسسات و شرکت‌ها می‌باشد به تصویب وزارت کشور بررسد.

محدوده عمل سازمان : مرکز سازمان شهر ..... می باشد .

نوع سازمان :

سازمانی است وابسته به شهريداری که دارای شخصيت حقوقی و استقلال مالي و اداري است و مطابق با مفاد مواد

اساسنامه سازمان و آيین نامه های مصوب طبق اصول بازرگانی اداره می شود .

منابع درآمد سازمان :

۱. تغسيل، تکفين و کرایه حمل و بسته بندی میت و تهیه و نصب سنگ مزار .

۲. فروش قبور .

۳. اجاره دادن سالنهای سوگواری .

۴. فروش و نگهداري آرامگاه های خانوادگی .

۵. فروش تولیدات گل و گیاه و فروش خدمات مزاد بر نیاز سازمان .

۶. دریافت اعانت و هدايا با تصویب مصاديق آن به صورت مورد به مورد توسط شورای سازمان .

۷. کسب سایر درآمدهای مرتبط با اهداف سازمان با تصویب شورای سازمان .

ارکان سازمان :

الف: شورای سازمان ب: هیأت مدیره ج: مدیرعامل د: حسابرس(بازرس) (سایت شهريداری زاهدان)

۷-۳. سازمان خدمات موتوري

اهداف سازمان :

۱. طراحی، برنامه ریزی و سیاست گذاري در امور مربوط به خدمات موتوري .

۲. ايجاد و توسيعه و بهره برداری از مراکز خدمات موتوري .

۳. آموزش های تخصصی در كلیه زمینه های كاربرد ماشین آلات و سرويس و نگهداري .

۴. دستيابي به سистем های پيشرفته و بهبود بخشiden به سистемهای موجود در جهت ارایه خدمات موتوري .

موضوع سازمان :

۱. تهيه آمار و اطلاعات لازم و ارتباط با مراکز اطلاعاتي .

۲. ارتباط و همكاری با سازمان ها و مراکز تحقیقاتی و صنعتی داخل و خارج از کشور و با هماهنگی وزارت کشور،

اداره کل امور شهرداریها .

۳. تملک ارضی و املاک مجاز جهت تامین نیازهای سازمان در قالب قوانین و مقررات مربوطه .
۴. احداث ابنيه و تاسيسات مورد نياز از طريق پيمانکاري با رعایت مفاد اساسنامه .
۵. ايجاد ابارهای قطعات يدکي .
۶. ايجاد کارواش و تعمير گاههای مورد نياز برای ماشين آلات موجود .
۷. تدوين آيیننامه های مربوطه حسب مفاد اساسنامه .
۸. اقدامات لازم در جهت ارتقاء سطح دانش و بينش فني کارکنان و ارتباط با مراکز علمي .
۹. تامين ماشين آلات مورد نياز جهت تامين اهداف فوق از منابع داخلی یا خارجی .
محدوده عمل سازمان: مرکز اصلی سازمان شهر ..... بوده و محدوده عمل آن محدوده قانونی شهر می باشد.

نوع سازمان :

سازمان براساس ماده ۸۴ قانون شهرداریها و بند ۱۵ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۷۵/۳/۱ تأسیس می گردد و وابسته به شهرداری می باشد که دارای شخصیت حقوقی مستقل و استقلال مالی و اداری است و مطابق با مفاد مواد اساسنامه سازمان و آيیننامه های مصوب طبق اصول بازرگانی اداره می شود.

منابع درآمد سازمان :

۱. درآمد حاصل از اجاره ماشين آلات و وسائل نقلیه به شهرداری و سازمان های وابسته به آن و سایر سازمان ها و مؤسسات اعم از دولتی و عمومی .
۲. درآمد حاصل از ارایه خدمات فني و تعمیرات و سرويس دهی جهت شهرداری و سایر سازمان های وابسته به آن و سایر سازمان ها و مؤسسات اعم از دولتی و عمومی .
۳. درآمد حاصل از ارایه کارشناسی و مشاوره ای به شهرداری، سازمان های وابسته و سایر مؤسسات اعم از دولتی و عمومی .
۴. درآمد حاصل از مشارکت با بانک ها و مؤسسات اعتباری مجاز با رعایت مقررات مربوطه در قالب اهداف سازمان .
۵. دریافت اعانات و هدايا با تصویب مصادیق آن بصورت مورد به مورد توسط شورای سازمان با رعایت مقررات و

ضوابط مربوطه .

. ۶. کسب سایر درآمدهای مرتبط با اهداف سازمان با تصویب شورای سازمان .

ارکان سازمان :

الف: شورای سازمان ب: هیأت مدیره ج: مدیرعامل د: حسابرس(بازرس) (سایت شهرداری زاهدان)

۸-۳. سازمان عمران

موضوع و هدف سازمان :

۱. احداث و تاسیس کارخانجات و کارگاههای تولیدی از قبیل کارخانجات آسفالت، شن و ماسه، بتون آماده و

قطعات پیش ساخته در ارتباط با موضوع و هدف سازمان .

۲. احداث ساختمانها و تاسیسات مورد نیاز عمومی شهر در اجرای طرحها و پروژه های مصوب شهرداری .

۳. سرمایه گذاری و مشارکت با بانکها و موسسات سرمایه گذار در امور مربوطه به طریقی که برای سازمان

تامین منافع نماید.

محدوده عمل سازمان :

مرکز اصلی سازمان شهر ..... می باشد و محدوده عمل، شهر ..... و حوزه شهری آن خواهد بود .

نوع فعالیت سازمان :

انجام فعالیت عمرانی و امور تولیدی و بازرگانی (خرید مواد اولیه و فروش تولیدات) مربوطه در زمینه وظایف

شهرداری با گرایش درآمدزایی .

نوع سازمان :

سازمان دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است و طبق اصول بازرگانی و مقررات اساسنامه سازمان به

صورت خودگردان و خودکفا اداره می شود .

ارکان سازمان :

الف: شورای سازمان ب: هیأت مدیره ج: مدیرعامل د: حسابرس(بازرس) (سایت شهرداری زاهدان)

۳-۹. سازمان بهسازی و نوسازی

موضوع و هدف:

۱. شناسایی محله های قدیمی و بافت های با ارزش تاریخی و پیشنهاد تعیین و یا تغییر کاربری اراضی و ارایه طرح های مناسب در راستای بهینه سازی محله های مذکور با رعایت مقررات مربوط به کمیسیون ماده پنج شورای عالی شهرسازی و معماری ایران پس از تصویب شورای سازمان و شورای اسلامی شهر و سایر مراجع ذیربط.
۲. احداث ساختمان ها و تاسیسات مورد نیاز عمومی شهر در اجرای طرح ها و پروژه های مصوب شهرداری در محله های قدیمی که برابر مفاد بند یک برای آنها کاربری و طرح تصویب شده است و نیز ارایه خدمات در زمینه فوق بصورت پیمانکاری با رعایت مقررات مربوط.
۳. استفاده بهینه از اراضی مرغوب شهری که در اثر عدم برنامه ریزی صحیح در محلات مذکور به صورت متوجه و بلا استفاده مانده و به شکل یک معضل شهری پیچیده از نظر اجتماعی، اقتصادی و شهرسازی درآمده باشند در داخل سطوحی که مساحت آنها به صورت دقیق بر روی نقشه هایی با مقیاس یک دو هزار توسط سازمان بر اساس طرح تفصیلی مصوب شهر و بارعايت سایر مقررات مربوطه تهیه و پس از تایید شهرداری به تصویب استانداری و شورای اسلامی شهر و سایر مراجع ذیربط رسیده باشد.
۴. سرمایه گذاری و مشارکت با بانک ها و موسسات سرمایه گذار در امور مربوطه به طریقی که برای سازمان تامین منافع نماید با رعایت مقررات.
۵. شناسایی بافت های با ارزش تاریخی شهر و ارایه طرح های مناسب در راستای بهینه سازی به مراجع ذیصلاح قانونی.
۶. شناسایی تک واحد های با ارزش تاریخی و پیشنهاد کاربری مناسب جهت هر بنا جهت تصویب مراجع ذیربط.
۷. ارایه طرح اجرایی بر اساس طرح تفصیلی و طرح جامع برای موارد زیر:
  - شناسایی و شناخت معابر تاریخی و پیشنهاد تعیین تکلیف مناسب برای هر یک جهت تصویب به مراجع ذیربط (پیاده، سواره، محدودیت ترافیک سواره و پارکینگ های محلی) با رعایت مقررات مربوطه.
  - شناسایی و شناخت عناصر مهم فرهنگی، مذهبی، خدماتی، تجاری، مسکونی در بافت های قدیمی شهر و پیشنهاد وضعیت ساختمانی برای هر یک قابل حفظ (قابل مرمت، تخریبی) به مراجع ذیربط و با رعایت مقررات

مربوطه .

- شناسایی و شناخت عناصر شهری تخریبی و جانمایی آن بر روی نقشه و پیشنهاد کاربری (با توجه به مطالعات محیطی) در محدوده مورد عمل سازمان، مراجع ذیربطر و با رعایت مقررات مربوطه .
- بررسی و پیشنهاد ضوابط شهرسازی و معماری جهت احداث بنا (حجم، فرم، ارتفاع، نحوه استقرار، شیوه ساخت و نمازای) و معابر فضاهای جدید شهری به مراجع ذیربطر .
- بررسی و پیشنهاد محدوده حریم آثار تاریخی مهم و ارایه طرح فضاسازی مناسب با هماهنگی مراجع ذیربطر و با رعایت مقررات مربوطه .

- اجرای طرح های مصوب و محول شده از سوی شهريداری و مراجع ذیربطر از طریق مشارکت مردمی و بخش خصوصی با تصویب شورای سازمان و رعایت مقررات مربوطه .
۸. انجام امور عمرانی و تولیدی و بازارگانی (خرید مواد اولیه و فروش تولیدات) در حدود موضوع و اهداف سازمان با رعایت مقررات .

محدوده عمل سازمان :

مرکز اصلی سازمان شهر ..... بوده و محدوده عمل آن محدوده قانونی و حریم شهر می باشد .

نوع سازمان :

به منظور احیاء بافت قدیمی شهر به صورتی که بتواند نیازهای زندگی امروز را تأمین و از خالی شدن سکنه جلوگیری نماید، سازمان بهسازی و نوسازی شهر ..... وابسته به شهريداری ..... به استناد مواد ۱۱ و ۸۴ قانون شهرداری و بند ۱۵ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شورای اسلامی کشور و انتخاب شهريداران مصوب ۱/۷۵ و با رعایت سایر قوانین مربوطه و با توجه به نامه شماره ۲۳۳۷۷/۴۲ مورخ ۸۲/۴/۱۸ تشکیل که براساس مفاد

این اساسنامه اداره خواهد گردید .

ارکان سازمان :

الف: شورای سازمان ب: هیأت مدیره ج: مدیرعامل د: حسابرس (بازرس) (سایت شهريداری زاهدان)

۳-۱۰. سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی

..... اساسنامه سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی شهريداری .....

در اجرای لایحه قانونی راجع به تمرکز امور مربوط به تاکسیرانی شهر تهران زیر نظر شهرداری تهران و قانون الحاق یک تبصره به ماده واحده قانون مذکور مصوب ۱۳۷۲/۵/۲۰ مجلس شورای اسلامی و همچنین در اجرای آیین نامه اجرایی قانون مرقوم به منظور حسن اداره امور تاکسیرانی شهر و مراقبت و بهره برداری صحیح از تاکسیهای حمل مسافر و عندالزوم افزایش تعداد تاکسیها جهت توسعه ناوگان حمل و نقل مسافر به ترتیبی که از هر جهت متناسب با احتیاجات و تامین نیازمندیهای عمومی شهر در آینده باشد سازمانی به نام سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی شهرداری ..... و طبق اساسنامه حاضر تشکیل می گردد.

فصل اول کلیات:

ماده ۱: نام سازمان :

سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی شهر ..... می باشد که اختصاراً در این اساسنامه نامیده می شود.

ماده ۲: نوع سازمان:

سازمانی است وابسته به شهرداری ..... که دارای شخصیت حقوقی مستقل و استقلال مالی و اداری است و مطابق با مقاد و مواد این اساسنامه و آیین نامه های مصوب طبق اصول بازرگانی بصورت خودگردان و خودکفای اداره می شود. سازمان براساس ماده ۸۴ قانون شهرداری و بند پانزده ماده ۷۱ قانون تشکیلات ، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ تاسیس می گردد.

ماده ۳: موضوع سازمان:

الف: تصدی و اجرای کلیه طرحهای مطالعاتی و اجرایی و عمرانی مربوط به تاکسیرانی و رفاه شهروندان در ارتباط با تاکسیرانی.

ب: تصمیم گیری و تعیین تکلیف نسبت به کلیه اموری که به هر نحو به تاکسیرانی ارتباط پیدا می کند با رعایت قوانین و مقررات موضوعه و هماهنگ با سایر خدمات.

ج: تدوین و تصویب آیین نامه ها و دستورالعمل ها و بخشنامه های داخلی مورد نیاز.

د: اجرا و اعمال مقررات تصویب شده نسبت به تاکسیرانان و تاکسیداران.

ه: نظارت بر امور رفاهی، درمان، تامینی، فرهنگی، بازرگانی، خیریه و ورزشی کارکنان سازمان و کارگزاران تاکسیرانی اعم از تاکسیدار و تاکسیران.

و: برنامه ریزی در امور اجرایی ، کنترل ، بازرگانی اوضاعی و تشویقی و خدماتی.

ماده ۴: وظایف سازمان:

۱. اصلاح و ایجاد سیستم تاکسیرانی متناسب با بافت شهر و جمعیت و وضعیت ترافیکی آن.

۲. استفاده از امکانات در اختیار، در جهت نیل به اهداف پیش بینی شده در متن قانون و آیین نامه های اجرایی و

دستورالعمل مربوط به آن.

۳. بکارگیری و استفاده از امکانات قانونی به منظور تامین رفاه و آسايش مسافرین درون شهری و برنامه ریزی،

نحوه سرویس دهی سیستم تاکسیرانی متناسب و هماهنگ با سایر وسائل حمل و نقل عمومی درون شهری.

۴. توسعه و تکمیل سیستم تاکسیرانی با برنامه ریزی و سیاست گذاری مناسب و پیش بینی لازم به منظور تامین

نیازمندیهای آتی شهر از لحاظ تعداد تاکسی، برای سرویس های عمومی و ویژه.

۵. بالابردن سطح دانش و کارایی پرسنل و رانندگان و دارندگان تاکسی در امور تاکسیرانی و علی الخصوص در

برخورد با مسافرین و جلوگیری از تخلفات آنها.

۶. استفاده و بکارگیری امکانات در جهت تامین درآمد سازمان از محل اخذ عوارض و درآمدهای قانونی و انجام

امور کارشناسی و مشاوره و تهیه تعرفه های خدماتی و ایجاد امکانات لازم برای سرمایه گذاری و راه اندازی

سیستمهای جدید تاکسیرانی و یا مکمل سیستمهای موجود با همکاری و مشارکت کلیه اشخاص و موسسات اعتباری

و سرمایه گذاری مجاز و بانکها و جذب مشارکت مردم و انجام هر نوع عملیات مالی و بازارگانی در زمینه های مربوط

به تاکسیرانی اعم از واردات و صادرات، خرید و فروش، اجاره و استیجاره و استفاده از تسیهلات بانکی با رعایت آیین

نامه اجرایی قانون الحق یک تبصره به ماده واحده قانون اشاره شده در صدر اساسنامه مصوب جلسه مورخ

۱۳۷۴/۸/۱۰ هیات محترم وزیران و قانون تجارت و آیین نامه های مالی و رعایت سایر قوانین و مقررات مرتبط.

۷. اتخاذ روشهای مناسب جهت نظم بخشیدن به سیستم تاکسیرانی و جلب همکاری سایر ارگان ها و نهادها و

وزارتخانه ها در جهت تامین و تجهیز سیستم تاکسیرانی.

۸. بررسی و محاسبه میزان کرایه و تعرفه های حمل و نقل مسافر درون شهری و پیشنهاد آن برای تصویب به

شورای شهر و مراجع ذیربط قانونی و نظارت بر اجرای دقیق مصوبات و اجرای فرم، رنگ، تعداد، ارقام و حروف قابل

درج در شماره تاکسی و آرم و ظرفیت مجاز کلیه تاکسیها با رعایت کامل مقررات آیین نامه اجرایی قانون مربوط و

دستورالعمل های صادره از سوی شورای عالی ترافیک و وزارت کشور.

۹. مطالعات لازم برای تهیه نقشه شبکه مسیرهای تاکسیرانی درون شهری با استفاده از مطالعات مربوط مبدأ و

مقصد سفرهای شهری و با رعایت و در نظر گرفتن طول مسیرها و تعداد خطوط و نیازمندیهای مراکز خدمات شهری و بازدهی کار در ساعات مختلفه شبانه روز و همچنین تشخیص و اعلام اولویت خطوط و مسیرهای مشخص شده با توجه به تمرکز جمعیت و تولید سفر بویژه در مناطق کارگری، کارمندی، دانشجویی، مدارس و مناسبت های خاص نظیر مسابقات ورزشی، جشن های مذهبی و ملی و احتمامت مردمی وغیره ....

۱۰. نظارت دقیق بر نحوه سرویس دهی اشخاص که به نمایندگی شهرداری به صورت حقیقی با حقوقی متقابل ارایه سرویس در مسیرهای عمومی و یا مشخص شده گردیده اند.

۱۱. صدور و لغو تمدید پروانه اشتغال به حمل و نقل عمومی مسافر درون شهری با تاکسی (پروانه تاکسیرانی) از طریق شهرداری یا سازمان براساس مفاد آیین نامه تصویبی و دستورالعمل های صادره از سوی وزارت کشور.

۱۲. تمدید اعتبار پروانه تاکسیرانی در صورت دارا بودن شرایط متقاضی مندرج در آیین نامه .

۱۳. صدور موافقتنامه اصولی و پروانه بهره برداری جهت اشخاص حقیقی و حقوقی طبق مفاد مواد ۹ و ۱۳ آیین نامه و تبصره ذیل آنها.

۱۴. بررسی و تهیه آمار و اطلاعات لازم درخصوص تعداد پروانه تاکسیرانی و تعداد تاکسیهای موجود و تاکسی هایی که در طول یک سال و پنج سال آینده به ناوگان تاکسیرانی اضافه می شود.

۱۵. تهیه آمار کلیه تاکسیها و وسائل نقلیه دارای پلاک نارنجی و وسائل نقلیه دارای پلاک سفید و یا هر رنگ دیگر که با داشتن امتیاز یا اجازه تحت هر عنوان به حمل و نقل عمومی مسافر در شهر اشتغال دارند.

۱۶. اخذ تعهد رسمی مبنی بر عدم انجام تخلفات موضوع آیین نامه تصویبی و قبول تصمیمهای هیاتهای انضباطی و رعایت دستورالعمل های صادره از سوی وزارت کشور از متقاضی صدور پروانه تاکسیرانی.

۱۷. استخدام افراد مورد نیاز با رعایت مقررات مالی و استخدامی و صرفه و صلاح سازمان و مفاد این اساسنامه .

ماده ۵: مدت سازمان از تاریخ تشکیل نامحدود است.

ماده ۶: مرکز اصلی سازمان شهر ..... می باشد.

ساختار تشکیلاتی سازمان:

ارکان سازمان عبارتند از:

الف- شورای سازمان ، ب- هیأت مدیره ، ج- مدیر عامل، د- حسابرس (بازرس)

الف: ترکیب شورای سازمان مرکب است از ۵ نفر که بشرح ذیل خواهد بود:

۱. فرماندار بعنوان رئیس شورا و در غیاب او نماینده وزارت کشور

۲. شهردار بعنوان نایب رئیس شورا

۳. معاون خدمات شهری شهريداری (در صورت عدم وجود پست مذکور معاون شهردار)

۴. رئیس راهنمایی و رانندگی شهر

۵. یک نفر از اعضای شورای اسلامی شهر

ب: اعضای هیأت مدیره سازمان مرکب از ۳ نفر عضو اصلی و یکنفر عضو علی البدل می باشد که عبارتند از :

۱. معاون شهردار (در صورتیکه پست معاون خدمات شهری مصوب داشته باشد معاون خدمات شهری) که سمت ریاست هیأت مدیره را خواهد داشت.

۲. دونفر کارشناس خبره و آگاه به مسائل، از بین افرادیکه علاوه بر داشتن مدارک علمی و تخصصی مربوطه دارای

تجربیات کافی در مسائل حمل و نقل مسافر شهری و امور مالی و فنی باشند، با معرفی شهردار برای مدت ۴ سال توسط شورا انتخاب خواهند شد و تمدید انتخاب آنها برای دوره های بعد بالامانع است.

۳. یکنفر عضو علی البدل نیز با شرایط فوق انتخاب خواهد شد که در صورت غیبت اعضاء اصلی انجام وظیفه خواهد نمود.

ج: مدیرعامل سازمان از افراد ذیصلاحیت که علاوه بر داشتن مدارک علمی در مسائل فنی و حمل و نقل شهری و ترافیک دارای تخصص و تجربیات کافی برای خدمت تمام وقت از بین اعضاء انتخاب (اعم از اصلی و یا علی البدل) هیأت مدیره و یا خارج از سازمان (مشروط به داشتن شرایط فوق الذکر) باشد برای مدت ۲ سال با معرفی شهردار و تصویب شورا پس از تایید وزارت کشور و با حکم رئیس شورا منصوب می گردد و تجدید انتخاب آن بالامانع است.

(سایت شهرداری جهرم)

۱۱-۳. سازمان حمل و نقل و ترافیک شهرداری

۱. تهیه آمار و اطلاعات و ایجاد بانک اطلاعات حمل و نقل و ترافیک شهر و ارتباط قوی با دستگاههای ذیربطری.

۲. تهیه برنامه های کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت.

۳. تدوین نظام برنامه ریزی و تهیه طرحهای مورد نیاز حمل و نقل و ترافیک شهر و نظارت بر اجرای آنها.

۴. ارایه پیشنهاد برای اصلاح قوانین، آیین نامه ها، استانداردها و ضوابط به مراجع ذیربطری.

۵. ارایه پیشنهاد تعداد مورد نیاز ناوگان حمل و نقل عمومی به مراجع ذیصلاح.
۶. بکارگیری اشخاص حقیقی و حقوقی جهت اجرای اهداف سازمان.
۷. انجام مطالعات مورد نیاز حمل و نقل درون شهری و به هنگام سازی ادواری آنها.
۸. مشارکت با اشخاص حقیقی، حقوقی، اجرایی، آموزشی و پژوهشی، داخلی و خارجی در زمینه تعمیم و توسعه فعالیتهای مورد نظر در اهداف سازمان.
۹. اقدامات لازم در جهت ارتقا سطح دانش و بینش فنی کارکنان و کارشناسان و ایجاد ارتباط با مراکز علمی و فنی و دانشگاهی در داخل و خارج از کشور.
۱۰. شرکت فعال در مجتمع ملی و بین المللی، آموزشی، پژوهشی و مطالعاتی.
۱۱. تدوین سیاستها و خط مشی های اجرایی لازم.
۱۲. اعمال مدیریت و نظارت بر اداره امور پارکینگهای طبقاتی، مکانیکی، حاشیه ای، همکف عمومی اعم از دولتی و خصوصی.
۱۳. ارایه و اجرای خدمات مورد نیاز شهرداری که مرتبط با اهداف سازمان باشد.
۱۴. تهیه طرحها و ارایه پیشنهاد برای جابجایی ایمن مسافر و کالا
۱۵. رعایت سیاستها، استانداردها، قوانین و مقررات برای حفظ محیط زیست و کاهش مصرف انرژی در کلیه طراحی ها و راهکارهای اجرایی.
۱۶. ارایه خدمات مشاوره ای به شهرداریها برای تدوین شرح خدمات، انتخاب مشاور، هدایت، نظارت و تحويل گیری مطالعه و تلاش برای تصویب در مراجع ذیصلاح.
۱۷. تدوین و اجرای برنامه های آموزش عمومی برای ارتقاء سطح فرهنگ و رفتار ترافیکی شهروندان با بهره گیری از سیاستهای آموزشی مصوب و همکاری دیگر دستگاه ها. (سایت شهرداری همدان)

۱۲-۳. سازمان سرمایه گذاری

اهداف سازمان

۱. ایجاد زمینه های لازم برای اجرای پروژه های عمرانی و اقتصادی که با مشارکت سرمایه گذاران انجام می شود.
۲. بررسی و مطالعات لازم برای شناخت پروژه های قابل مشارکت با شهروندان و سرمایه گذاران در راستای اهداف

۳. تهیه زمین و اموال غیر منقول (عرصه و اعیان) اعم از خرید ، اجاره، تملک یا از طریق دوایر دولتی و یا بخش

خصوص جهت اجرای پروژه ها، قبول مشاوره ، نظارت در اجرای پروژه ها

۴. سرمایه گذاری و مشارکت با بانکها و اشخاص حقیقی یا حقوقی ، برابر مقررات با اخذ مجوز از مراجع قانونی

زیربسط و با رعایت قانون تنظیم بازار غیر مستشكل بولی مصوب ۱۳۸۳

۱۳-۳. سازمان پارک ها و فضای سبز

نوع سازمان

سازمان دارای شخصیت حقوقی و استقلالی مالی است که طبق اصولی بازرگانی وابسته به شهرداری اداره می شود

و به استناد ماده ۸۴ قانون شهرداری تأسیس می گردد.

موضوع و اهداف سازمان

ایجاد و نگهداری و اداره کلیه امور پارکها ، فضای سبز ، میادین ، وسایل تفریحی ، انجام هر گونه تحقیقات علمی و کشاورزی در ارتباط با مسایل فضای سبز و طرح و برنامه ریزی در جهت گسترش این امر و ارایه خط مشی های اساسی و بنیادی

مقر سازمان و حدود عملیات

مقر اصلی سازمان در شهر ..... بوده و حوزه فعالیت سازمان در درجه اول محدوده قانونی و حریم شهر و در درجه دوم حومه شهر ..... و در درجه سوم محدوده دیگر شهرهای استان با تصویب شورای سازمان خواهد بود.

ب- منابع درآمد سازمان

سازمان می تواند برای تقویت بنیه مالی خود از طریق منابع زیر کسب در آمد نماید.

۱. فروش درخت و درختچه مازاد بر احتیاج شهر و شهرداری و فروش گل و گیاه حاصله از باغات و پارکهای تحت کنترل با نرخ کنترل شده توسط هیأت مدیره سازمان.

۲. در آمدهای ناشی از تسهیلات تفریحی و خدمات رفاهی مستقر در پارکهای شهرداری اعم از وسائل بازی ، قایقرانی ، گل فروشی ، کشت و تکثیر انواع نهال و گل ، کتابفروشی ، رستوران و غیره.

۳. فروش اشجار مقطوعه به صورت چوب یا هر نوع استفاده از این طریق بر طبق مقررات مالی سازمان و پس از

کسب مجوز از شورای سازمان.

۴. در آمدهای ناشی از مشارکت و همکاری و سرمایه گذاری با بخش های خصوصی و دولتی و ارگان های مختلف مملکتی در ارتباط با موضوع سازمان.

۵. درآمد ناشی از مشاوره و کارشناسی و خدمات زراعی و گل کاری برای مراجعین اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی در قالب تهیه طرح و پیشنهاد و اجرا.

۶. هرگونه کمک دولت و هدایای مردم که جهت ایجاد و گسترش فضای سبز به شهرداری پرداخت یا واگذار می شود بیه سازمان منتقل و جزء سرمایه سازمان محسوب خواهد شد.

ارکان سازمان

الف - شورای سازمان، ب - هیأت مدیره، ج - مدیر عامل، د - بازارس (حسابرس)

ماده ۹. شورای سازمان مرکب از ۷ نفر به شرح زیر می باشد:

۱. شهردار (رییس شورای سازمان)

۲. نماینده سازمان شهرداری های کشور و در غیاب آن وزارت کشور

۳. مدیر کل دفتر امور شهری و روستایی استانداری

۴. معاون خدمات شهری شهرداری

۵. سه نفر از بین مدیران و کارشناسان ادارات کل کشاورزی و منابع طبیعی استان ، در صورت عدم وجود افراد مطلع و بصیر در امور فضای سبز به انتخاب شهردار.

اهم وظایف شورای سازمان:

۱. تصویب برنامه و خط مشی کلی سازمان بر اساس وظایف و اهداف پیش بینی شده در اساسنامه

۲. انتخاب اعضای انتخابی، هیأت مدیره از بین افراد معرفی شده از طرف شهردار

۳. تصویب بودجه ، متمم و اصلاح بودجه و تغییر بودجه و برنامه های سازمان و تغییرات آن.

۴. اتخاذ تصمیم نسبت به موضوع هایی که در قالب اهداف و اساسنامه در دستور جلسه قرار می گیرند.

ترکیب هیأت مدیره:

هیأت مدیره سازمان مرکب از سه نفر عضو اصلی و یک نفر علی البدل می باشد که عبارتند از:

الف - معاون خدمات شهری شهرداری بعنوان عضو اصلی که سمت ریاست هیأت مدیره را خواهد داشت.

ب - دو نفر عضو اصلی و علی البطل هیأت مدیره از بین افرادی که دارای تعهد کافی و اطلاعات و تجارب مورده نیازدر امور فضای سبز و مسایل شهری بوده و بصیرت لازم نسبت به امور و اهداف سازمان داشته باشند باحداقل تحصیلات در حد کارشناسی ترجیحاً در رشته‌های کشاورزی به پیشنهاد شهريدار و تصویب شورای سازمان انتخاب می‌شوند.

اهم وظایف و اختیارات هیأت مدیره:

- الف - به مرحله اجراء در آوردن تصمیمات متخذه در جلسات عادي و فوق العاده شورای سازمان.
- ب- بررسی ترازنامه و حساب سود و زیان و ارسال آن جهت تأیید به شورای سازمان.
- ج - برنامه ریزی و پیشنهاد خط مشی سازمان به شورای سازمان جهت تصویب.
- د- بررسی بودجه ، متمم و اصلاح بودجه و تفریغ بودجه پیشنهاد مدیر عامل و ارسال به شورای سازمان برای تصویب نهایی.
- ه - تهیيه و تنظیم آیین نامه‌های مالي و اداري و استخدامي سازمان و اصلاحیه‌های مربوطه و پیشنهاد جهت تصویب پس از شورای سازمان.

۱۴-۳. سازمان حمل و نقل همگانی

سازمان حمل و نقل همگانی از سال ..... تشکیل شده است. اين سازمان وظيفه انجام کليه امور مربوط به اتوبوسرانی، تاکسیرانی و خطی ها و آزادس ها را بر عهده دارد از جمله اين امور عبارتند از:

- صدور کارنامه ، صدور دفترچه ساعت زنی ، صدور برگه مرخصی برای رانندگان ، صدور نامه به ادارات از قبيل اماكن، عدم اعتیاد، سوءپیشینه و معروفي به تاکسیرانی جهت اخذ تاکسي یا وام در صورتی که در سایت باشند.
- ..... اساسنامه سازمان حمل و نقل همگانی شهر .....

فصل اول کلييات:

ماده ۱: به منظور سازماندهی و بهبود وضعیت حمل و نقل همگانی شهر ..... و حومه شامل مینی بوسرانی، تاکسیرانی و پایانه های مسافربری و غیره و بهره برداری مطلوب از طریق برنامه ریزی جهت تقویت و توسعه کمی و کیفی ناوگان و اعمال نظارت صحیح و همچنین توسعه و تعاونی در جابجایی مسافرين، سازمان حمل و نقل همگانی شهر ..... و حومه که مسئول مستقيم حمل و نقل همگانی خواهد بود در شهريداری ..... تاسيس می

گردد.

ماده ۲: مرکز سازمان شهر ..... بوده و محدوده عمل آن محدوده قانونی و حريم شهر ..... می باشد.

ماده ۳: نوع سازمان

سازمان بر طبق ماده ۸۴ قانون شهرداری و بند ۱۵ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای

اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۷۵/۳/۱ تاسیس می گردد و وابسته به شهرداری ..... می باشد.

ماده ۴: سازمان دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است و طبق اصول بازرگانی و مفاد این اساسنامه و به

صورت خودگردان و خودکفا اداره می شود.

ماده ۵: مدت سازمان نامحدود است.

ماده ۶: سرمایه نقدی سازمان عبارت است از ..... ریال وجه نقد که تمامی آن از محل اعتبارات شهرداری

..... به حساب بانکی سازمان نزد بانک ملی ایران شعبه ..... واریز خواهد شد.

تبصره ۱: شهرداری مکلف است حداکثر ظرف مدت ۶ ماه از تاریخ تصویب اساسنامه، نسبت به اجرای ماده فوق

اقدام نماید.

تبصره ۲: کل سرمایه متعلق به شهرداری ..... است و قابل انتقال به غیر نمی باشد.

تبصره ۳: انتقال و واگذاری اموال سازمان تابع آینین نامه مالی و معاملاتی سازمان و در نهایت قانون شهرداری

است.

تبصره ۴: در صورت انحلال سازمان، کلیه دارایی‌ها اعم از منقول و غیر منقول و مطالبات به شهرداری منتقل می

گردد.

فصل دوم وظایف سازمان:

ماده ۷: سازمان مکلف است کلیه اقداماتی را که در جهت وظایف محوله و اجرای هدف‌های ماده یک این اساسنامه

ضروری و مناسب بداند پس از بررسی و پیشنهاد هیأت مدیره و در مواردی که در این اساسنامه پیش بینی نشده با

تایید شورای اسلامی و طی مراحل تعیین شده در این اساسنامه و رعایت سایر مقررات مربوطه انجام دهد.

۱۵-۳. سازمان زمین و مسکن

اهداف: وظایف

۱. مدیریت صحیح و علمی در حفاظت وصیانت اراضی
۲. استفاده از اختیارات نظارتی به منظور صیانت و بهره برداری مناسب و اقتصادی از زمین شهری.
۳. توجه به طرحهای راهبردی، کاربردی مصوب و ابلاغی شهرداری ..... (طرح جامع ، طرحهای تفصیلی و نقشه های کاربری اراضی)
۴. مشارکت و همکاری با مالکین دولتی و غیر دولتی
۵. ساماندهی اراضی تصرفی عدوانی و اسکان یافته غیر قانونی حاشیه نشینان و مهاجرین در بافت‌های حاشیه‌ای و روستاهای الحاق شده به محدوده قانونی و حریم شهر
۶. انتقال پادگان‌ها و زندانها و کاربریهای مزاحم به خارج از محدوده و حریم شهر
۷. مشارکت و همکاری با سازمان مسکن و شهرسازی در خصوص تعیین کاربری‌های اراضی در طرحهای راهبردی – کاربردی (طرحهای ناحیه‌ای ، مجموعه ، جامع و تفصیلی شهری)
۸. هدایت و کنترل توسعه شهر
۹. ایجاد هماهنگی و اجرای طرحهای مشترک توانمند ساز اعمال مدیریت یکپارچه
۱۰. اتخاذ تدبیر لازم برای تامین زمین و ساخت خانه‌های ارزان قیمت برای اشخاص بی‌بضاعت و کم درآمد.
۱۱. مشارکت و همکاری با سازمان مسکن و شهرسازی در ساخت خانه‌های اجاره به شرط تملیک و استیجاری و جتماعی.
۱۲. مشارکت و همکاری با دستگاه‌های اجرایی و نهاد‌های مرتبط با طرحهای انتقال کاربریهای مزاحم.
۱۳. ساماندهی و اعمال مدیریت صحیح و علمی بر مقوله زمین و مسکن. (سایت سازمان زمین و مسکن شهرداری مشهد)

۴. خلاصه فصل

شهرداری‌ها حسب ضرورت و فعالیت‌های تخصصی و گستردگی شهر سازمان‌های مرتبط با هر فعالیت را تشکیل می‌دهند. در این فصل انواع سازمان‌هایی که هم اکنون در شهرداری‌های کشور در حال فعالیت می‌نمایند به همراه وظایف، اهداف و ارکان هر سازمان تشریح گردیده است.

هم چنین به منظور آگاهی بهره‌برداری و کارکنان شهرداری‌هایی که فاقد سازمان هستند و تصمیم به راهاندازی سازمان دارند، درخصوص منابع درآمدی سازمان‌ها توضیحات کامل ارایه گردیده است.

حدوده عملکرد فعالیت هر سازمان که از مطالب مهم سازمان‌ها می‌باشد به همراه استنادات قانونی، تشکیل هر سازمان در این فصل توضیح داده شده است.

۵. خود آزمایی

۱. سه نوع از سازمان های خدماتی شهرداری را مرقوم نمایید.
۲. مستند قانونی تشکیل سازمان ها را حداکثر در سه سطر مرقوم نمایید.
۳. پنج نوع از منابع درآمدی سازمان ها را حداکثر در سه سطر شرح دهید.
۴. محدوده فعالیت سازمان ها را شرح دهید.
۵. سه مورد از اهداف سازمان اتوبوس رانی را مرقوم نمایید.
۶. سه مورد از اهداف سازمان میوه و تره بار را مرقوم نمایید.
۷. سه مورد از اهداف سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی را مرقوم نمایید.

منابع و مأخذ

۱. حجتی اشرفی، غلامرضا، مجموعه کامل قوانین و مقررات محشای شهرداری و شوراهای اسلامی، ج ۴، تهران، گنج دانش، ۱۳۸۷.
۲. سایت شهرداری های زاهدان، مشهد، چهرم، وحیدیه.
۳. سایت وزارت کشور
۴. عباسزاده، عبدالرضا، تعریفه عوارض و بهای خدمات شهرداری، ج ۱، تهران، سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور، ۱۳۸۹.
۵. عباسزاده، عبدالرضا، کمیسیون ماده ۷۷ قانون شهرداری ، ج ۱، تهران، سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور، ۱۳۸۹.

قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

ISBN: 978-600-5950-39-7

www.imo.org.ir

تلفن: ۸۸۹۸۶۳۹۸

نماير: ۸۸۹۷۷۹۱۸

پژوهشکده مدیریت شهری و روستایی

تهران - بلوار کشاورز

ابتدای خیابان نادری

پلاک ۱۷

سازمان
شهرداری های کشور

سازمان شهرداری های کشور
تعاونیت امور عمرانی
پژوهشکده مدیریت شهری و روستایی

استانداری کهانشاه
تعاونیت امور عمرانی
دفتر امور شهری و روستاهای